

AFDELING KNIP & PLAK
(met groot gemak).

VIETNAM

Dossier I

12-11-1960 24-10-1966

www.MinisterieVanPropaganda.org

De overeenkomst tot het staken van de vijandelijkheden in Viet Nam, Geneve 20 juli 1954.

Art. 1

Er zal een voorlopige militaire demarcatielijn worden vastgesteld, de strijdkrachten van de twee partijen zullen ieder aan een kant hiervan opnieuw gegroepeerd worden nadat zij zich teruggetrokken hebben, de strijdkrachten van het volksleger van Viet Nam ten noorden van de lijn en de strijdkrachten van de Franse Unie ten zuiden hiervan.

Art. 14

a. In afwachting van de algemene verkiezingen die te eenheid van Viet Nam tot stand zullen brengen.

Art. 18

Met ingang van de datum waarop deze overeenkomst van kracht wordt is het verboden nieuwe militaire bases op het grondgebied van Viet Nam te vestigen.

Art. 19

Met ingang van de datum waarop deze overeenkomst van kracht wordt mag geen militaire basis die onder controle staat van een vreemde mogendheid in een der hergroeperingszones van de partijen gevestigd worden.

Art. 28

De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van deze overeenkomst tot het staken van de vijandelijkheden berust bij de partijen.

De uiteindelijke verklaring van de Geneefse conferentie die als onderwerp had het herstel van de vrede in Indo-China en waaraan is deel genomen door de vertegenwoordigers van Cambodja, de Democratische Republiek Viet Nam, Frankrijk, Laos, de Chinese Volksrepubliek, (the state of) Viet Nam, het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten van Noord Amerika.

4.

De conferentie neemt kennis van de bepalingen in de overeenkomst tot het staken van de vijandelijkheden in Viet Nam die het brengen in Viet Nam van vreemde troepen en militair personeel en de invoer van alle soorten wapenen en munitie verbieden.

6.

De conferentie erkent dat het wezenlijke doel van de overeenkomst met betrekking tot Viet Nam is het oplossen van de militaire vraagstukken teneinde de vijandelijkheden te doen beëindigen en dat de militaire demarcatielijn voorlopig is en in geen geval uitgelegd mag worden als een politieke of territoriale grens. De conferentie is ervan overtuigd dat door de tenuitvoerlegging van de bepalingen zoals die in deze verklaring en in de overeenkomst tot het staken van de vijandelijkheden zijn neergelegd de noodzakelijke grondslag gelegd wordt om in de nabije toekomst tot een politiek vergelijk in Viet Nam te komen.

7.

De conferentie verklaart, met betrekking tot Viet Nam, dat door de regeling van politieke problemen met als grondslag de eerbiediging van de beginselen: onafhankelijkheid, eenheid en onschendbaarheid van het grondgebied, het vietnamese volk in staat gesteld zal worden de fundamentele vrijheden te genieten gegarandeerd door democratische instellingen zoals die gevestigd zijn als resultaat van algemene vrije verkiezingen met geheime stemming. Teneinde er zeker van te zijn dat er voldoende vorderingen tot herstel van de vrede zijn gemaakt en dat alle noodzakelijke voorwaarden om tot een vrije uiting van de nationale wil te komen vervuld zijn zullen de algemene verkiezingen in juli 1956 gehouden worden onder toezicht van een internationale commissie, samengesteld uit vertegenwoordigers van de leden-staten van de Internationale Commissie van Toezicht, zoals genoemd in de overeenkomst tot het

staken van de vijandelijkheden.⁺ Aangaande dit onderwerp zullen tussen de bevoegde vertegenwoordigende autoriteiten der twee gebieden vanaf 20 juli 1955 besprekingen plaats vinden.

⁺Art.34

8.

Die bepalingen in de overeenkomst tot het staken van de vijandelijkheden die tot doel hebben de bescherming van persoon of goed moeten zeer nauwkeurig in acht genomen worden, in het bijzonder moet eenieder in Viet Nam vrijelijk kunnen beslissen in welke zone hij wenst te leven.

12.

Elk lid van de Geneefse conferentie neemt op zich in zijn betrekkingen tot Cambodja, Laos en Viet Nam de soevereiniteit, de onafhankelijkheid, de eenheid en de onschendbaarheid van het grondgebied te eerbiedigen en zich te onthouden van enigerlei inmenging in hun binnenlandse aangelegenheden.

De overeenkomst tot het staken van de vijandelijkheden in Viet Nam werd ondertekend door brigade-generaal Deltiel voor het opperbevel van de strijdkrachten van de Franse Unie in Indo-China en door Ta-Quang-Bu voor de opperbevelhebber van het volksleger van Viet Nam, Vice Minister van de nationale Defensie van de Democratische republiek Viet Nam.

Tekst ontleend aan S.Murti: Viet Nam divided.

Militaire staatsgreep in Zuid-Vietnam

President Ngo Dinh Diem zou zijn gearresteerd

SAIGON, 11 nov. (Rtr., UPI) — Vanmorgen vroeg om half vier (plaatselijke tijd) is onder leiding van een 30-jarige luitenant-kolonel een militaire staatsgreep uitgevoerd in Zuid-Vietnam, waar tot op heden het uitvoerend bewind in handen was van de katholieke president Ngo Dinh Diem. Naar uit de laatste berichten kan worden afgeleid, is deze „greep naar de macht”, die oorzaak werd van enkele felle vuurgevechten in en rondom het presidentiële paleis in de hoofdstad Saigon, volkomen geslaagd. Over 't lot van de president is echter nog niets bekend. Volgens sommige berichten zou hij door de opstandige legereenheden zijn gearresteerd, maar zekerheid daarover was nog niet te krijgen. De leider van de staatsgreep, de luitenant-kolonel Nguyen va Thy, gaf vanmorgen een verklaring uit waarin hij mededeelde, dat zijn mannen de hoofdstad onder controle hadden en dat de oude regering had opgehouden te bestaan. Hij voegde daaraan toe, dat het doel van de staatsgreep was een schending tot stand te brengen tussen leger en politiek en Zuid-Vietnam te beschermen tegen de communistische dreiging.

Hoewel overste Va Thy er helemaal van uitgaat dat de overwinning aan zijn kant is, kwam er in de loop van deze morgen toch wat meer voorziet tegen zijn overname van de macht. Uit kringen van de president werd in eerste instantie vernomen dat hij weerstand zou bieden totdat regeringsgetrouwe troepen uit de zuidelijke provincies of uit midden-Vietnam in Saigon zouden zijn aangekomen. Hij verwachtte de komst van tenminste twee compagnieën mariniers. Later op de dag werd van Ngo Dien Diem taal noch teken meer vernomen. Rebellenleider Va Thy heeft inmiddels omgeroepen dat hij een revolutionair comité heeft ingesteld, dat bestaat uit militairen en enkele Vietnamese burgers. Hij onthulde niet wie het hoofd is van dit comité.

Hoewel de regering van president Ngo Dinh Diem eveneens anti-communistisch was, scheen vooral de laatste maanden in Zuid-Vietnam veel onrust te bestaan over „de dreiging uit het noorden.” Westelijke waarnemers veronderstellen dat in veler ogen de leiding van Ngo Dinh Diem niet krachtig genoeg was. Hoe dit ook zij, de opstandelingenleider Va Thy, die commandant was van de veiligheidstroepen in Saigon en als zodanig het bevel voerde over vier bataljons parachutisten, heeft reeds de hoop uitgesproken dat zijn daad door alle vrije volkeren in de wereld zal worden gesteund. Hij

ziet er voor te zullen zorgen, dat zo spoedig mogelijk een nieuwe regering wordt gevormd. Luitenant-kolonel Va Thy, die zijn militaire opleiding gedeeltelijk van Amerikanen en gedeeltelijk van Fransen heeft ontvangen, kon of wilde eveneens niets zeggen over het lot van president Ngo Dinh Diem.

De eerste berichten over het gebeuren in Zuid-Vietnam bereikten het westen niet via de gebruikelijke nieuwskanalen, maar via een aantal ambassadeurs in Saigon. De ambassadeur van Zuid-Korea bijvoorbeeld was de eerste, die aan zijn regering meldde dat er gevochten werd bij het paleis van de president. De staf van zijn ambassade, die vlak bij het paleis ligt, moest onder en achter de meubels bescherming zoeken tegen de rondvliegende kogels. Later werden deze berichten bevestigd door de ambassades van Japan en de Philippijnen. De ambassadeur van Japan meldde later dat een staatsgreep werd uitgevoerd door troepen, die „in ieder geval niet communistisch” waren. Later sprak hij over „anti-communistische troepen.”

Later op de dag werd in het westen bericht ontvangen dat de leiders van de opstand het paleis van de president waren binnengegaan om met de officiële vertegenwoordigers van de Zuidvietnamese regering te onderhandelen.

Over vijf maanden zouden in Zuid-Vietnam presidentiële verkiezingen worden gehouden.

BANGKOK, 11 nov. (Reuter) — Volgens berichten van Thailandse zijde zou zich ook in Laos een nieuwe staatsgreep hebben voltrokken. Sinds in dat land aan het begin van dat jaar de pro-westerse regering door de parachutistenkapitein Kong Lae tot aftreden is gedwongen, hebben zich daar drie rivaliserende bewegingen ontwikkeld. Dat zijn de neutralistische regering van prins Soevanna Phoema, de communistische Pathet Lao-beweging in het noorden en een anti-communistische groep onder leiding van generaal Phoem Nosavan, die zijn voornaamste basis tot dusver had te Savannakhet in het zuiden, nabij de grens met Thailand. De Thailandse minister van binnenlandse zaken, Prapas Charoensathien, heeft vandaag meegedeeld, dat in de koninklijke residentie van Laos, Loeng Prabang, ten gunste van deze laatste groep een staatsgreep is uitgevoerd.

Diems aanhangers maken einde aan de opstand 607 Schietpartij voor paleis van de Zuid-Vietnamese president

SAIGON, 12 nov. (Rtr, UPI) — Valsche mroepen die gistermorgen hebben geprobeerd het bewind van president Ngo Dinh Diem van Zuid-Vietnam omver te werpen, zijn vandaag door op Amerikaanse wijze getrainde en met Amerikaanse wapens uitgeruste infanteristen tot de orde geroepen. De aan Diem loyaal gebleven troepen trokken met zestien tanks snel naar het centrum van Saigon op, om de belegerde president te ontzetten. Zij maakten korte metten met de rebellen, die eerder hadden aangekondigd, dat Diem bereid was gebleken concessies aan hen te doen.

Voor het presidentiële paleis speelden zich bloedige tonelen af, toen paleiswachten op een menigte van enkele duizenden demonstranten schoten. Dezen droegen spandoeken mee, waarop werd geëist dat Diem zou aftreden.

De tanks, die aanvankelijk de zijde van de opstandelingen hadden gekozen, keerden zich vandaag tegen hen. Zij losten schoten boven de hoofden van de demonstranten om deze weg te jagen. De paleiswachten daarentegen schoten direct op de menigte, waardoor minstens vijf personen het leven verloren en tallozen werden gewond.

De staatsgreep stond onder leiding van kolonel Nguyen vanh Thy. Volgens de rebellen voerde president Diem een politiek van bevoorrechting, vooral ten opzichte van familieleden. Hij zou verder geduld hebben dat het leger politiek bedreef en niet met kracht zijn opgetreden tegen de communistische guerrillastrijders in Zuid-Vietnam. Gisteren maakten zij bekend dat de oude regering was afgezet en dat een voorlopig nieuwe regering zou worden gevormd. Thans worden de opstandige parachutisten zelf in hun barakken belegerd.

De gisteren uitgebroken opstand was de eerste gedurende de regering van president Diem, die vijf jaar geleden begon, nadat Keizer Bao Dai afgezet was. Diem was onder het presidentieel bewind van de keizer premier. Volgens het persbureau U.P.I. schijnt het, dat de leiders van de staatsgreep aanhangers van Bao Dai zijn. Bao Dai, die in 1945 afstand deed als keizer van het toen

malige Annam, werd in 1953 president van Vietnam door toedoen van Fransgezinden. Sinds zijn afzetting in 1955 vertoeft de voormalige heerser meestentijds te Cannes aan de Côte d'Azur.

Het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken heeft een onbevestigd bericht ontvangen volgens hetwelk de anti-communistische staatsgreep in Laos — gericht tegen de als neutralistisch beschouwde prins Soevanna Phoema — geslaagd zou zijn. Militaire eenheden zouden in de Laotische hoofdstad Loelang Prabang zonder slag of stoot de macht overgenomen hebben. Het State Department in Washington kon gisteravond ook verklaren, dat het duidelijk lijkt dat de opstand in Zuid-Vietnam niet door communisten is geïnspireerd. Het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken verklaarde te hopen, dat de toestand in Zuid-Vietnam spoedig gestabiliseerd zou worden, omdat men bezorgd is voor iedere versterking van de rust in een land, dat grenst aan door communisten beheerst gebied.

Sinds 1952, toen de communisten van de Pathet Lao-beweging zich van de stad meester maakten, is Sam Neua in noord-oostelijk Laos herhaaldelijk van bezetter gewisseld. Vorig jaar slaagde het koninklijke leger erin de stad — met Amerikaanse hulp — tamelijk hecht in handen te krijgen.

Kerend tij in oost-Azië I

HERWAARDERING VAN HET NEUTRALISME?

Congo is niet het enige land, waar de staatkunde het aanschijn krijgt van een operette. In Laos is op het ogenblik een revolutie gaande, waarin drie partijen worstelen om boven te komen. Het opmerkelijke is, dat de kring van politieke topacteurs zo beperkt is, dat uit één geletterde familie vaak de leiders moeten worden gerecruteerd voor meer dan een concurrerende groep. Prins Soevanna Phoema is de mollige man met de vermoeide oogopslag, die na de staatsgreep van augustus tot premier werd benoemd. Hij is de halfbroer van prins Soevanna Vong, de leider van een opstandige communistische beweging in

bij de kritische buitenwacht twijfel aan de oprechtheid van het Amerikaanse zendingbewustzijn.

In het koninkrijk Laos treft men deze hele problematiek in geconcentreerde vorm aan. De rode dreiging kreeg daar voor het eerst gestalte in december 1952, toen gewapende communisten uit de richting Dien Bien Phoe het land binnentrokken. Zij maakten zich meester van de noordelijke provincies Sam Neua en Phong Saly. Het was het begin van de Pathet Lao-beweging.

In het kader van de Geneefse akkoorden, die in 1954 een eind beoogden te maken aan de Indochinese oorlog, werd ook een regeling ontworpen voor de normalisering van de toestand in Laos. Er werd een V.N.-commissie ingesteld, waarin Indië, Polen en Canada zitting namen. Deze commissie moest ervoor zorgen, dat de strijdkrachten van de Pathet Lao werden opgenomen in het koninklijke leger en dat de beweging als zodanig betrokken zou worden bij

Pro-westerse in het offensief

VIENTIANE, 30 nov. (Rtr.) — De pro-westerse opstandelingen blijken een militair en politiek offensief begonnen te zijn ter omverwerping van de neutralistische regering van prins Soevanna Phoema. Deze heeft woensdag op een persconferentie gezegd dat drie of vier bataljons troepen van de opstandelingenleider generaal Phoemi Nosavan dinsdag een tweeledig offensief hebben geopend vanuit het zuiden te land en over de rivier de Mekong tegen Vientiane. De strijd duurt nog voort, aldus prins Soevanna. Maar zijn militaire commandant kapitein Kong Lea heeft journalisten meegedeeld, dat twaalf kanonneerbatterijen en opstandige troepen en tanks door twee compagnieën regerings troepen dinsdagochtend na een gevecht van zes uur teruggeslagen zijn. De regeringsstrijdkrachten hadden geen enkel fort verloren en ook geen verliezen geleden.

Het offensief begon terwijl de eerste Russische vliegtuigen met benzine in Vientiane werden verwacht, daaraan een nijpend tekort heeft aan benzine als gevolg van een Thailands embargo op goederen, die over de Laotische grens naar Vientiane worden vervoerd.

Weer staatsgreep in Vientiane?

VIENTIANE, 8 dec. (Rtr.) — Volgens kringen uit het leger van Laos heeft kolonel Khoerprasith Abhay, de commandant van het militaire district Vientiane, vanmorgen vroeg de militaire controle over Vientiane, de hoofdstad van Laos, overgenomen, tijdens een „staatsgreep”, die volgens een bewering van de kolonel ten doel had steun te verlenen aan de neutralistische regering van prins Soevanna Phoema.

BURGEROORLOG IN LAOS

Gevecht om VIENTIANE is gisteravond begonnen

Generaal Phoemi Nosavan wacht op versterkingen

VIENTIANE, 14 dec. — (AFP, Rtr. UPI) — De slag om de Laotiaanse hoofdstad is gisteravond begonnen. Tussen zes en zeven uur ontploften in Vientiane de eerste granaten, die werden afgevuurd door de artillerie van de pro-westerse generaal Phoemi Nosavan, die — opgerukt vanuit het zuiden — de stad belaagt met een „vrij sterke” legermacht. Tot op heden is nog niet bekend over hoeveel soldaten generaal Phoemi beschikt. Wel staat het vast, dat de linksgeoriënteerde kapitein Kong Le, die de stad verdedigt en wiens troepen hebben teruggeschoten, het bevel voert over slechts vijfhonderd Laotiaanse soldaten. Hij heeft echter versterking gekregen van de communistische Pathet Lao, die — opgerukt vanuit het noorden — de troepen in Vientiane met ongeveer tweeduizend man heeft versterkt.

De toestand in Laos in het algemeen en in Vientiane in het bijzonder is momenteel uiterst verward. Volgens sommige berichten is de hoofdmacht van generaal Phoemi nog steeds niet bij de hoofdstad aangekomen. De gevechten van gisteravond zouden dan ook niet meer zijn dan „inleidende schermutselingen”. Niettemin weergalmden de stad van het lawaai der wapens, want zowel de aanvallers als de verdedigers maken gebruik van kanonnen, mortieren en zware mitrailleurs. Ook tanks nemen aan de vuuruitwisseling deel.

De troepen van kapitein Kong Le en de soldaten van de Pathet Lao hebben stellingen ingenomen langs de rivier de Mekong, waar zij zich hebben ingegraven achter bomen en zandzakken. De algemene indruk was gisteravond, dat de troepen van generaal Phoemi zich voorlopig beperken tot het afgeven van vuur, kennelijk in afwachting van de in de richting van de stad oprukkende versterkingen. Indien deze versterkingen zijn aangekomen, kan een Infanterie-aaval op Vientiane worden verwacht. In eerste instantie hebben de beschietingen reeds een aanzienlijke schade aangericht. Overal in de stad hangt de lucht van kruitdamp. De straten zijn uitgestorven en alle winkels zijn gesloten. Vele inwoners hebben de stad verlaten.

De houding, die de landen van de ZOAVO, de Zuidoost-Aziatische Verdragsorganisatie, ten opzichte van de situatie in Laos innemen, is nog niet geheel duidelijk. De Philippijnse minister van buitenlandse zaken, Serrano, verklaarde gisteravond, dat de situatie „snel een kritiek punt nadert”, maar dat er nog geen aanleiding bestaat om de ministerraad van de ZOAVO in spoedvergadering bijeen te roepen. Hij wilde niet ontkennen, dat „buitenlandse mogendheden” zich met de strijd bemoeien, „maar deze inmenging heeft

nog niet het karakter aangenomen van een agressie,” aldus de minister.

Een woordvoerder van het Britse ministerie van buitenlandse zaken maakte gisteravond bekend, dat de Verenigde Staten, conform het verzoek van de inmiddels afgetreden premier prins Souvanna, geen wapens meer leveren aan de troepen van generaal Phoemi.

Dit heeft de Russische regering er overigens niet van weerhouden in een nota aan president Eisenhower te protesteren tegen de „Amerikaanse inmenging in de binnenlandse aangelegenheden van Laos”. Inmiddels zijn gisteren opnieuw wapenleveranties ten behoeve van kapitein Kong Le en de Pathet Lao in Vientiane aangekomen.

Koning Savang Vatthana heeft gisteren de Amerikaanse diplomatieke vertegenwoordiger in de koninklijke hoofdstad ervan op de hoogte gesteld, dat hij de regering van prins Boen Oem en generaal Phoemi Nosavan als een voorlopige en wettige regering erkent.

Vientiane nu een verdeelde stad

Kong Le en Phoemi Nosavan bezetten ieder de helft

VIENTIANE, 15 dec. (Rtr., AFP) — De hoofdstad van Laos is nu een verdeelde stad. De westelijke helft is in handen van de communistisch gezinde troepen van kapitein Kong Le, die versterkt zijn door eenheden van de Pathet Laobeweging. Het oostelijke deel van de stad wordt beheerst door militairen van de westers gezinde generaal Phoemi Nosavan, die een opstand begon, toen de regering van de (thans naar Cambodja uitgeweken) neutralistische premier prins Soevanna Poema in communistisch vaarwater dreigde te geraken.

De pro-westerse troepen van brigadegeneraal Nosavan hebben vandaag de door Rusland bevoorradde troepen van kapitein Kong Le uit de binnenstad van Vientiane verdreven. De linkse troepen van Kong Le trokken zich terug op het vliegveld aan de westelijke rand van de stad en hergroepeerden zich. Het vliegveld is uiteraard een sleutelpositie in de strijd om de volledige macht over de hoofdstad en Phoemi's troepen ondernamen er dan ook een aanval op. Het is de tweede keer dat de linkse troepen uit het centrum van de stad werden verdreven.

Generaal Phoemi ondernam dinsdag zijn eerste aanval en veroverde sleutelposities in de stad. Kong Le hergroepeerde zijn troepen en verdreef zijn tegenstanders uit het hartje van de stad.

Rondom het enige grote hotel van Vientiane hadden zware gevechten plaats en mannen, vrouwen en kinderen zochten hun toevlucht op de benedenverdiepingen. Niemand werd gewond hoewel het hotel driemaal door artilleriegranaten werd getroffen.

Ook de Amerikaanse ambassade werd getroffen, maar ook daar werd niemand gewond.

WASHINGTON, (Rtr.) — Het State

Department heeft gisteren de berichten, dat de V.S. prins Boen Oem als premier van Laos erkennen, bevestigd. Prins Boen Oem werkt, zoals bekend, samen met de rechtse generaal Phoemi Nosavan, wiens strijdkrachten een aanval op Vientiane hebben ondernomen.

De woordvoerder van het State Department, Lincoln White, noemde de beschuldiging van de Russen, dat de V.S. zich gemengd hebben in de binnenlandse aangelegenheden van Laos, ongegrond. „Die beschuldiging is weer een typisch voorbeeld van communistische politiek. De Russen beschuldigen ons van iets dat zij zelf doen”, aldus White.

Russen beschieten vliegtuig van V.S.

VIENTIANE, 29 december (Rtr., UPI) — In Laos, waar de strijd tussen de westers gezinde generaal Phoumi Nosavan en de links georiënteerde kapitein Kong Le nog altijd voortduurt, is gisteren een ongewapend vliegtuig van de Amerikaanse ambassade in de lucht beschoten door een Russisch vliegtuig, een Iljoeskin-11. Het Amerikaanse toestel kon door zijn piloot echter veilig aan de grond worden gezet. De twee inzittenden werden niet gewond.

Het Russische vliegtuig liet militaire voorraden neer ten behoeve van de troepen van kapitein Kong Le en de hem steunende rebellen van de Pathet Lao. Het Amerikaanse vliegtuig was opgestegen op verzoek van de Laotiaanse regering om het doen en laten van de Rus in de gaten te houden. Toen de bemanning van de Iljoeskin haar voorraden had gedropt, opende zij het vuur op de Amerikanen. De kogels vernielden een van de motoren en ook werden enkele kogelgaten in de romp geslagen.

PEKING — De Chinese minister van buitenlandse zaken, Sjen Yi, heeft in een nota aan zijn Russische en Engelse collega's aangedrongen op onmiddellijke stopzetting van de Amerikaanse en Thailandse hulp aan de „rebellens in Laos”.

Strijd in LAOS

woedt voort

Ook de missie heeft het moeilijk

VIENTIANE, 18 jan. (AFP, KNP, Rtr, UPI) — De strijd tussen communistische en westersgezinde troepen in Laos woedt onverminderd voort en vertoont nog steeds hetzelfde beeld: tegenover successen van de ene partij staan evenzovele successen van de andere. Het ziet er naar uit, dat dit nog lang kan duren, tenzij in internationaal verband een oplossing gevonden wordt.

De Verenigde Staten hebben inmiddels officieel gereageerd op de Russische beschuldiging, dat ze zich zouden hebben gemengd in de Laotische burgeroorlog. Amerika ontkent dit en stelt, dat de Sovjet-Unie weer het oude spelletje van omkeren van feiten speelt. Overigens is het Amerikaanse standpunt, dat de regering van Laos het recht heeft zich tegen een communistische opstand te verdedigen en alle maatregelen te nemen, welke zij nodig acht, dus ook het vragen van vliegtuigen aan de V.S., zoals geschied is.

De toestand van de missie in Laos is met dit al verre van rooskleurig. Volgens geruchten zouden er zelfs missionarissen zijn, die partij getrokken zouden hebben in de burgeroorlog, dit tegen de wens van de kerkelijke overheden in. De communisten hebben zich in vele gevallen aan bezittingen van de missie vergrepen. Verschillende missionarissen zouden gevlucht zijn.

Spoedig een regering op brede basis in LAOS?

Buitengewone kabinetszitting onder leiding van de koning

VIENTIANE, 10 febr. (Reuter) — De minister van voorlichting van Laos heeft meegedeeld, dat in een spoedig te houden buitengewone kabinetszitting onder leiding van koning Savang Vatthana de mogelijkheid zal worden besproken van de vorming van een nieuwe coalitieregering, waarin ook vertegenwoordigers van de Pathet Lao-beweging zitting zullen hebben. De vorming van zulk een regering zal automatisch het aftreden betekenen van de huidige regering van prins Boen Oem, aldus de minister. De koning van Laos wordt vrijdag in Vientiane verwacht.

In de buitengewone kabinetszitting zullen ook twee andere mogelijkheden tot oplossing van de bestaande crisis in Laos worden besproken, namelijk het verbreden van de basis van het bestaande kabinet door het daarin opnemen van andere ministers en de terugkeer van de internationale controlecommissie. Het voornaamste doel van de kabinetsvergadering is echter een einde te maken aan de burgeroorlog en aan de buitenlandse interventie in het land.

De minister deelde verder mede, dat volgens door regeringstroepen verzamelde inlichtingen zich vijftien Noordvietnamese bataljons van in totaal 12.000 manschappen in Laos be-

vinden. Honderd Russische technici zijn permanent in het land gestationeerd.

LONDEN, (U.P.I.) — Premier Harold Macmillan van Engeland heeft gisteren in het parlement meegedeeld dat hij „reden heeft te hopen”, dat Rusland binnenkort zal antwoorden op het door de geallieerden gesteunde plan een uit drie leden bestaande internationale commissie naar Laos te zenden om een onderzoek in te stellen naar de crisis aldaar. Macmillan zei ook dat de Britse regering over de toestand in Laos „voortdurend in nauw contact” staat met de V.S.

Wapenstilstand in Laos vordert, maar langzaam Slechte verbindingen debet aan verdraggingen

VIENTIANE, 4 mei (Rtr, UPI) — Aan de slechte verbindingen in het tot dusver door een felle burgeroorlog verscheurde Laos moet het ongetwijfeld thans geweten worden, dat de wapenstilstand, waartoe de leiders van de pro-westerse regeringstroepen en de door communisten gesteunde Pathet Lao bereid zijn, maar langzaam een feit wordt. Hoewel de Pathet Lao gisteren, zoals gemeld, staakt-het-vuren gelast had, vielen troepen van deze organisatie nog de stad Moeong Phalane, aan de verkeersweg naar de hoofdstad Vientiane aan. Aangenomen mag worden, dat deze troepen nog niet op de hoogte waren van de oproep van hun leider, de kapitein Kong Le.

Voor het overige ziet het er thans wel gunstig uit voor wat de wapenstilstand betreft. In het grootste deel van Laos werd gisteren al niet meer gevochten. Kong Le heeft de regering uitgenodigd vertegenwoordigers met witte vlaggen te zenden naar het dorpje Na Mon, of naar een andere plaats tussen de fronten. Hij zei ook, gunstige voorwaarden te willen scheppen voor de komende 14-landen conferentie over Laos in Genève, die 12 mei moet beginnen. In deze geest liet zich ook

prins Soevanna Phoema uit, de aspirant-premier van Laos, en een van de kopstukken van de neutralistische stroming in het land.

De kwestie-Laos dient in de eerste plaats, aldus Soevanna Phoema, weliswaar door het volk van Laos geregeld te worden, maar de prins beschouwt niettemin de 14-landen conferentie als het „meest doeltreffende middel om de zaak op internationaal vlak op te lossen”, aldus een verklaring, welke hij de Sovjet-zaakgelastigde en de Britse consul in Hanoi overhandigde. Het beleggen van een conferentie, het sluiten van een wapenstilstand en opnieuw optreden van de internationale controlecommissie zijn onafscheidelijk met elkaar verbonden, aldus Soevanna Phoema.

Volgens het radiostation „De stem van Pathet Lao” heeft Soevanna Phoema voorgesteld dat links, rechts en neutralisten los van de onderhandelingen over een wapenstilstand, besprekingen beginnen over interne politieke kwesties. Met name zouden de vorming van een coalitieregering en de samenstelling kunnen worden besproken. Deze besprekingen zouden morgen ook in Na Mon kunnen beginnen.

Neutraal Laos

is met de tijd
nog mogelijk?

Hoewel de strijdende partijen in Laos een staakt het vuren hebben afgekondigd, biedt de situatie geen onverdeeld gunstig perspectief.

Een gunstig aspect van de toestand is, dat de Zuid-Oost Aziatische Verdragsorganisatie nu niet tot militaire interventie behoeft over te gaan. Als de strijd veel langer geduurd had, zou de Z.O.A.V.O. zich waarschijnlijk genoodzaakt hebben gezien tot een gewapend ingrijpen. Thailand had wel voor een dergelijke drastische maatregel gevoeld, maar het enthousiasme van Engeland bijvoorbeeld was zeer gering. Het waren in het Westerse kamp dan ook vooral de Britten die naar een andere oplossing van het Laotiaanse vraagstuk hebben gezocht. Westerse interventie in Laos zou hoogstwaarschijnlijk beantwoord zijn met inmenging van Rood-China, en men zou dan weer in een soort Koreaanse oorlog zijn geraakt. Een dergelijke beperkte oorlog zou voortdurend gevaar lopen te ont-aarden in een groot internationaal conflict.

Een ander gunstig aspect van de situatie is, dat de verdere verovering van Laos door de pro-communistische Pathet Lao nu voorlopig gestuit

BUITENLANDSE
KRONIEK

schijnt, en dat aan het bloedverlies in dit land een einde komt. Hoewel de Pathet Lao over veel minder soldaten beschikte dan de regering van Boen Oem, waren de pro-communistische rebellen sterker dan de regeringstroepen, omdat zij veel meer gedisciplineerd waren, omdat zij beter waren getraind en omdat zij een duidelijker doel voor ogen hadden. In de eerste maanden van dit jaar heeft de Pathet Lao dan ook reeds vele successen geboekt. Als de rebellen hun strijd hadden kunnen voortzetten zonder Westerse interventie, zouden zij waarschijnlijk spoedig het hele land onder de voet hebben gelopen.

Maar de beëindiging van de strijd op Laos heeft ook een zeer ongunstige kant. Door het voortdurende uitstel van een staakt het vuren heeft de Pathet Lao niet minder dan een derde deel van Laos kunnen veroveren. De Pathet Lao is nu in een sterke onderhandelingspositie tegenover premier Boen Oem, en Moskou heeft politiek terrein gewonnen op Washington.

Kennedy heeft de laatste maanden voortdurend betoogd, dat hij er niet naar streefde Laos tot een westers land te maken. Hij eiste slechts, dat het land werkelijk onafhankelijk en neutraal zou zijn. Het Westen was de laatste tijd bereid in te stemmen met een Laotiaanse coalitie-regering onder de oud-premier prins Soevanna Phoema. De prins werd tot voor kort nog gezien als een man die een neutralistische buitenlandse politiek zou voeren, maar na het recente bezoek van Soevanna Phoema aan Moskou twijfelt het Westen aan zijn neutraliteit.

Op de Geneefse conferentie over Laos die volgende week vrijdag moet beginnen, komt het Westen voor grote problemen te staan, waarvoor Washington en Londen nog geen oplossing hebben.

Pathet Lao schendt de wapenstilstand

Overleg Rusland-Engeland is nog steeds niet beëindigd

VIENTIANE, 5 mei — (Reuter, UPI) — Het ziet er naar uit dat de verdere afwikkeling van het drama-Laos een langdurige en gecompliceerde geschiedenis zal worden. Nog maar nauwelijks hebben beide partijen de wapenstilstand afgekondigd of de eerste moeilijkheden staan al voor de deur. Generaal Phoemi Nosavan, vice-premier in het rechtse kabinet van prins Boen Oem, beschuldigde gisteren de Pathet Lao ervan dat deze het bestand heeft geschonden door op troepen van de regering te schieten. Volgens de generaal zijn bovendien langs de rivieren Nam Oe en Nam Seoeng troepenbewegingen van de opstandelingen waargenomen.

Koning Savang Vatthana pleegt op het ogenblik overleg met zijn regering over het voorstel van de opstandelingen tot vorming van een coalitie-kabinet. Laotiaanse zowel als westerse kringen hebben het daartoe strekkende aanbod van de neutralistische politicus prins Souvanna Phouma met bijzonder weinig sympathie ontvangen. Niettemin is het voltallige kabinet van premier prins Boen Oum naar de koninklijke residentie Loeng Prabang gevlogen om met de koning te overleggen.

In diplomatieke kringen in Londen is intussen vernomen, dat Engeland en de Sovjet-Unie het bijna eens zijn over een

opdracht aan de internationale controle-commissie om zich naar Laos te begeven. De commissie wacht in Nieuw Delhi daartoe strekkende opdrachten af. De commissie, samengesteld uit vertegenwoordigers van Indië, Canada en Polen, moet vaststellen of het vuren aan de fronten in Laos werkelijk is gestaakt. Twee „Britannia“-straalvliegtuigen van de Britse luchtmacht staan gereed om de leden van de commissie naar Laos over te brengen.

De lopende besprekingen worden in Moskou gevoerd door de Britse ambassadeur, Sir Frank Roberts, en de Russische onderminister van buitenlandse zaken, George Poesjkin. Deze is belast met zaken het Verre Oosten betreffende.

De Russen tonen momenteel medewerking. Engeland heeft hen te verstaan gegeven dat de Britse zowel als de Amerikaanse regering staan op bijwoning van de veertienlandenconferentie over Laos op 12 mei in Genève, maar tevoren moet de wapenstilstand in Laos zijn geverifieerd door de driemogendhedencommissie.

**BUITENLANDSE
KRONIEK**

hij maar weinig op reis zou gaan. En ook Kennedy had reeds vóór zijn inauguratie laten weten, dat hij maar zelden buitenland-

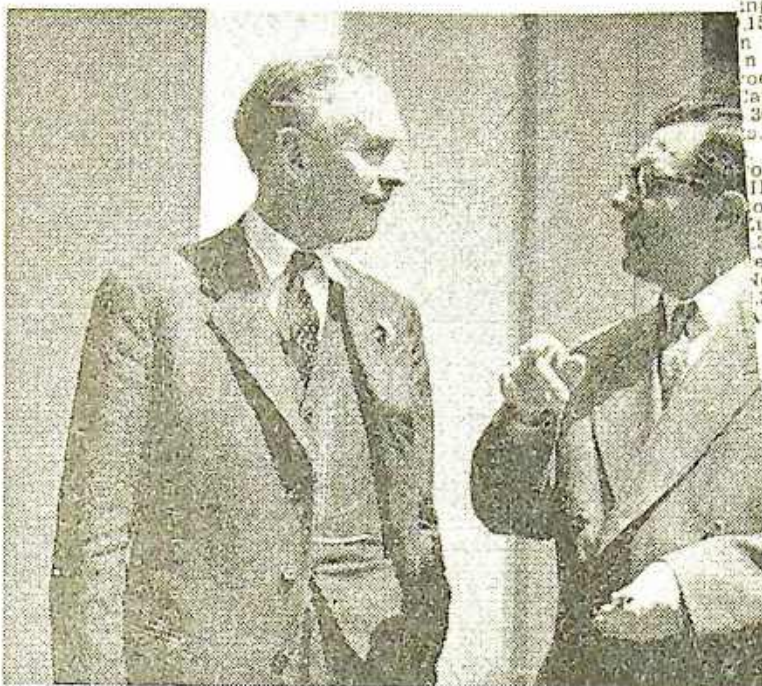
se bezoeken zou brengen. Maar in de laatste drie en een halve maand is Rusk reeds naar Bangkok, Ankara, Oslo en Genève gevlogen, en Kennedy, die vandaag in Canada aankomt, zal deze maand ook nog naar Parijs gaan, terwijl verder de mogelijkheid bestaat, dat hij in juni in Wenen of Stockholm Khroesjtsjev ontmoet. De internationale ontwikkelingen van de laatste maanden hebben de Amerikaanse president en diens „Secretary of State“ van hun oorspronkelijk plan, zoveel mogelijk in Washington te blijven, afgebracht, en zij staan nu kennelijk niet meer zo afwijzend tegenover buitenlandse reizen.

Rusk citeerde in zijn artikel in „Foreign Affairs“ het volgende advies van de vijftiende-eeuwse staatsman en historicus Philippe de Comines: „Twee grote vorsten die goede persoonlijke betrekkingen willen onderhouden moeten elkaar nooit van aangezicht tot aangezicht ontmoeten, maar zij moeten van gedachten wisselen door middel van goede en wijze ambassadeurs.“ Kennedy heeft in de eerste maanden van zijn bewind vooral via de Amerikaanse ambassadeur in Moskou, Thompson, met Khroesjtsjev contact gehouden, terwijl hij voorts de Russische intenties liet peilen door mensen als Stevenson en Harriman. Maar de Amerikaanse president schijnt nu de raadgeving van Philippe de Comines naast zich neer te willen leggen. De welingelichte redacteur van de New York Times, James Reston, heeft namelijk gemeld, dat Kennedy een persoonlijk gesprek met Khroesjtsjev zou willen hebben. Kennedy zou vooral willen voorkomen dat de Geneefse conferentie over het stopzetten van de kernproeven mislukt. Hij beschouwt deze kwestie als een der voornaamste problemen waarmee hij geconfronteerd wordt.

Amerika's bondgenoten staan zeer argwanend tegenover plannen voor een Amerikaans-Russische ontmoeting aan de top. Vooral Engeland en Frankrijk willen niet buiten een formele topconferentie gehouden worden, maar Kennedy denkt waarschijnlijk meer aan een informeel gesprek, zoals dat in september 1959 door Eisenhower en Khroesjtsjev in Camp David gevoerd werd, dan aan een topconferentie, als die van 1955 in Genève.

Conferentie over L

**COMPROMIS
OVERLEG I**

De Britse minister van buitenlandse zaken, Lord Home, en zijn Sovjet-ambassadeur, Andrei Gromyko, de twee voornaamste deelnemers aan de veertienlandenconferentie over Laos, die in Genève op het punt staan te beginnen.

**Verenigde Staten aan één
tafel met de Pathet Lao**

GENEVE, 16 mei (AFP, Rtr., UPI) — Door een nogal wonderlijk politiek compromis, voorgesteld en doorgedreven door de delegaties van Engeland en Indië, is de veertienlandenconferentie over Laos toch nog gered. Gisteravond gaven de Britse en Russische ministers van buitenlandse zaken, Lord Home en Andrei Gromyko, een gezamenlijke verklaring uit waarin zij meedeelden dat de conferentie dinsdagmiddag om vijf uur zou kunnen beginnen. Dit betekent dat de Verenigde Staten zich erbij hebben neergelegd dat de afgevaardigden van de Pathet Lao aan de conferentie deelnemen. Dean Rusk heeft dus min of meer een politieke nederlaag geleden, onder druk van Rusland, Engeland, Frankrijk en Canada.

Ten dele heeft Rusk echter ook zijn zin gekregen, want in de Brits-Russische verklaring wordt met nadruk vastgesteld dat de conferentie zich uitsluitend zal bezighouden met „de internationale aspecten van het probleem-Laos“. Door deze formulering wordt duidelijk gemaakt, dat de deelneming van de Pathet Lao aan het gesprek er niet automatisch toe zal leiden dat de communistische rebellen ook zitting krijgen in een Laotiaanse coalitieregering. De oplossing van de binnenlandse politieke chaos in het Indochinese land zal door de verschil-

lende groeperingen zelf moeten worden geregeld. De grootmachten dezer wereld zullen zich daar, formeel geredeneerd, niet mee mogen bemoeien.

Het Brits-Russische compromisvoorstel houdt in dat alle Laotiaanse delegaties, wier aanwezigheid op de conferentie door één of meer deelnemende landen gewenst wordt geacht, zullen worden toegelaten. Dean Rusk had tien minuten nodig om bekend te maken dat hij de tegenwoordigheid van de delegatie van de rechtse regering-Boen Oem noodzakelijk vindt. Impliciet gaf de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken hiermee te kennen dat hij akkoord ging met het compromis en dat hij zich niet langer zou verzetten tegen deelneming van de Pathet Lao. Intussen legde hij er nog even scherp de nadruk op, dat volgens de Verenigde Staten de regering van prins Boen Oem de „enige wettige regering van Laos“ is en dat alleen zij bevoegd is namens Laos het woord te voeren.

In westelijke conferentiekringen maakte men er geen geheim van dat het compromisvoorstel, zoals dit door Engeland en Rusland naar voren werd gebracht, het resultaat was van intern Engels-Indisch overleg. Het voorstel stelt de Amerikanen in staat samen met de Pathet Lao aan één tafel te gaan zit-

FILMS. Arena: Bells are ringing, 9.30; za. en zo. 2, 4.30, 7, 9.30. Morgen wacht de hel, 18 j. (III), 1, en zo. 2, 4.30, 7, 9.15; do.: Si an het trottoir, ontraden. Centraal: ader een moordenaar, 18 j., 2, 7, 9.30. A.D. Cineac A.D. vaaien om de rotsen, 14 j. (II), 2, 3, 3.30, 5.30, 7.30, 9.30. Cinerama: vonders of the world, a. l. (II) C. nachtleven in een wereldstad, 15; zo. 2, 4.30, 7, 9.15; do.: Pad ending, 18 j. (III); za., zo. 2: On ay, a. l. Corso: Porgy and Bess, armonie; Hyena's van een volw. (II), 2, 7, 9.15; za. 3.30, 9.30, 7, 9.15; di. t/m do.: Fotom hantage, volw. (III). Luxor: essen, str. volw. (III), 2, 7, 9.30. 4.30, 7, 9.30. Metro: Zondaars: ingstijd, ontraden, 2, 7, 9.15; 15; zo. 2, 4.30, 7, 9.15. Passage: n the world, str. volw. (III), n zo. 2, 4.15, 7, 9.15; do.-avond voorstelling. Prinses: Geheim Carliss, 18 j. (II), 2.15, 7, 9.30; 30, 7, 9.30; do.: Viva Zapata, 2, zo. 2: Vier rakkers en een l. (III); za. 24: Overtredding volw. (III). Rex: De man uit de III), 2, 7, 9.15; za. en zo. 2, 4.30; zo. 2, 4.30, 7, 9.30. t Venst e lady en de butler, a. l. (I) looit op zondag, volw. (II), 2, 30; zo. 4.30, 7, 9.30; za., wo. 2, A en C bij de kannibalen, a. l.

Wo. 17 mei: Dilgentia, 3. Lands Kamerorkest. Ridderz. Besta Gitana. Openluchttheater. 30 uur: Kinderprogramma. anders. Poppentheater Guido v. ur: De verdwenen prinses. P. rank Kooman, 2.30 uur: D. ozebol.

FILMS. Apollo: De wilde de (II), dag. 12.15, 2.30, 4.45, 7, 9.15; zo. 1.30, 4, 7, 9.15. Blij e dansen, str. volw. (I), dag. p. 2, 4.15, 7.15, 9.30. Camera harge, 14 j. (I), dag. 2.30, 7.30, 7, 9.15. Capitol: Duivelse 30 j. (III), dag. 2, 8; za. 2, 6.30, 9.15; za. 2. Cineac: Week van de 1959-ontkomen. 18

BUITENLANDSE
KRONIEK

hij maar weinig op reis zou gaan. En ook Kennedy had reeds vóór zijn inauguratie laten weten, dat hij maar zelden buitenlandse bezoeken zou brengen. Maar in de laatste drie en een halve maand is Rusk reeds naar Bangkok, Ankara, Oslo en Genève gevlogen, en Kennedy, die vandaag in Canada aankomt, zal deze maand ook nog naar Parijs gaan, terwijl verder de mogelijkheid bestaat, dat hij in juni in Wenen of Stockholm Khroesjtsjev ontmoet. De internationale ontwikkelingen van de laatste maanden hebben de Amerikaanse president en diens „Secretary of State“ van hun oorspronkelijk plan, zoveel mogelijk in Washington te blijven, afgebracht, en zij staan nu kennelijk niet meer zo afwijzend tegenover buitenlandse reizen.

Rusk citeerde in zijn artikel in „Foreign Affairs“ het volgende advies van de vijftiende-eeuwse staatsman en historicus Philippe de Comines: „Twee grote vorsten die goede persoonlijke betrekkingen willen onderhouden moeten elkaar nooit van aangezicht tot aangezicht ontmoeten, maar zij moeten van gedachten wisselen door middel van goede en wijze ambassadeurs.“ Kennedy heeft in de eerste maanden van zijn beveling vooral via de Amerikaanse ambassadeur in Moskou, Thompson, met Khroesjtsjev contact gehouden, terwijl hij voorts de Russische intenties liet peilen door mensen als Stevenson en Harriman. Maar de Amerikaanse president schijnt nu de raadgeving van Philippe de Comines naast zich neer te willen leggen. De welingelichte redacteur van de New York Times, James Reston, heeft namelijk gemeld, dat Kennedy een persoonlijk gesprek met Khroesjtsjev zou willen hebben. Kennedy zou vooral willen voorkomen dat de Geneefse conferentie over het stopzetten van de kernproeven mislukt. Hij beschouwt deze kwestie als een der voornaamste problemen waarmee hij geconfronteerd wordt.

Amerika's bondgenoten staan zeer argwanend tegenover plannen voor een Amerikaans-Russische ontmoeting aan de top. Vooral Engeland en Frankrijk willen niet buiten een formele topconferentie gehouden worden, maar Kennedy denkt waarschijnlijk meer aan een informeel gesprek, zoals dat in september 1959 door Eisenhower en Khroesjtsjev in Camp David gevoerd werd, dan aan een topconferentie, als die van 1955 in Genève.

Conferentie over Laos kan doorgaan

COMPROMIS REDT HET OVERLEG IN GENÈVE

De Britse minister van buitenlandse zaken, Lord Home, en zijn Sovjet-ambtgenoot, Andrei Gromyko, de twee voornaamste deelnemers aan de veertienlandenconferentie over Laos, die in Genève op het punt staan te beginnen.

ten zonder hun gezicht te verliezen. De conferentie zal nu in ieder geval doorgaan, desnoods zonder de deelneming van de delegatie van de regering-Boen Oem. Want nu zijn het de afgevaardigden van deze delegatie die proberen roet in het eten te strooien door het uitleveren van felle verklaringen, waarin zij zeggen dat zij niet aan de conferentie zullen deelnemen als de Pathet Lao da ook mag doen. De conferentie zal onder voorzitterschap staan van het staats-hoofd van Cambodja, prins Norodom Sihanouk.

VIENTIANE — In Ban Namone in Laos is gisteren het overleg tussen de drie politieke groeperingen in het land (communistic, neutralistisch en westers) voortgezet. Prins Boen Oem heeft voorgesteld dat alle politieke partijen in Laos zullen deelnemen aan de conferentie in Genève, maar wat hij daarmee precies bedoelt is niemand duidelij-

Inmiddels zijn er vele klachten dat de strijdkrachten van de Pathet Lao de wapenstilstand herhaaldelijk schenden door aanvallen op regeringsgetrouwe troepen. Deze klachten worden door de internationale controlecommissie (Indië, Polen, Canada) onderzocht.

Verenigde Staten aan één tafel met de Pathet Lao

GENÈVE, 16 mei (AFP, Rtr., UPI) — Door een nogal wonderlijk politiek compromis, voorgesteld en doorgedreven door de delegaties van Engeland en Indië, is de veertienlandenconferentie over Laos toch nog gered. Gisteravond gaven de Britse en Russische ministers van buitenlandse zaken, Lord Home en Andrei Gromyko, een gezamenlijke verklaring uit waarin zij meedeelden dat de conferentie dinsdagmiddag om vijf uur zou kunnen beginnen. Dit betekent dat de Verenigde Staten zich erbij hebben neergelegd dat de afgevaardigden van de Pathet Lao aan de conferentie deelnemen. Dean Rusk heeft dus min of meer een politieke nederlaag geleden, onder druk van Rusland, Engeland, Frankrijk en Canada.

Ten dele heeft Rusk echter ook zijn zin gekregen, want in de Brits-Russische verklaring wordt met nadruk vastgesteld dat de conferentie zich uitsluitend zal bezig houden met „de internationale aspecten van het probleem-Laos“. Door deze formulering wordt duidelijk gemaakt, dat de deelneming van de Pathet Lao aan het gesprek er niet automatisch toe zal leiden dat de communistische rebellen ook zitting krijgen in een Laotiaanse coalitieregering. De oplossing van de binnenlandse politieke chaos in het Indochinese land zal door de verschil-

lende groeperingen zelf moeten worden geregeld. De grootmachten dezer wereld zullen zich daar, formeel geredeneerd, niet mee mogen bemoeien.

Het Brits-Russische compromisvoorstel houdt in dat alle Laotiaanse delegaties, wier aanwezigheid op de conferentie door één of meer deelnervende landen gewenst wordt geacht, zullen worden toegelaten. Dean Rusk had tien minuten nodig om bekend te maken dat hij de tegenwoordigheid van de delegatie van de rechtse regering-Boen Oem noodzakelijk vindt. Impliciet gaf de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken hiermee te kennen dat hij akkoord ging met het compromis en dat hij zich niet langer zou verzetten tegen deelneming van de Pathet Lao. Intussen legde hij er nog even scherp de nadruk op, dat volgens de Verenigde Staten de regering van prins Boen Oem de „enige wettige regering van Laos“ is en dat alleen zij bevoegd is namens Laos het woord te voeren.

In westelijke conferentiekringen maakte men er geen geheim van dat het compromisvoorstel, zoals dit door Engeland en Rusland naar voren werd gebracht, het resultaat was van Internationaal-Indisch overleg. Het voorstel stelt de Amerikanen in staat samen met de Pathet Lao aan één tafel te gaan zit-

Prins Soevanna Phoema, een oud-premier, die tot voor kort door het Westen nog als een werkelijk neutrale figuur werd beschouwd. Maar Soevanna Phoema is onlangs in Moskou geweest, en aan zijn neutraliteit wordt door de Westerse mogendheden op het ogenblik ernstig getwijfeld. Er is echter geen andere figuur die het Westen voor het premierschap van Laos kan voorstellen. De Westerse mogendheden zullen du. waarschijnlijk het risico van een regering onder leiding van Soevanna Phoema moeten nemen.

Nu kan het Westen misschien bewerken, dat op de Geneefse conferentie garanties worden gegeven tegen buitenlandse communistische interventie in Laos. Maar het kan wellicht niet verhinderen, dat een „neutraal“ Laos onder Soevanna Phoema langzaam maar zeker in de invloedssfeer van Moskou raakt. Dat zou een groot gevaar kunnen worden voor het nog vrije gedeelte van Zuid-Oost Azië.

Washington houdt er rekening mee, dat Laos mogelijk voor de vrije wereld verloren gaat, en daarom concentreren de Amerikanen zich nu op het behoud voor die vrije wereld van Zuid-Vietnam, dat voortdurend met een communistische staatsgreep bedreigd wordt. Kennedy heeft vorige week zijn vice-president, Johnson, naar Saigon gestuurd, om premier Diem te laten weten, dat hij op de steun van de V.S. kan rekenen. Als het met Zuid-Vietnam de zelfde kant op zou gaan als nu met Laos, zou dat de ondergang kunnen zijn van de Zuid-Oost Aziatische Verdragsorganisatie. Een van de voornaamste Aziatische leden van die organisatie, Thailand, is nu al zeer verbitterd over de recente weigering van Amerika en Engeland om met een gewapende interventie de communistische opmars in Laos terug te dringen. De sympathie van Thailand voor het Westen is in de laatste paar maanden aanzienlijk bekoeld.

Conferentie in Genève begonnen

BRITS VOORSTEL VOOR EEN NEUTRAAL LAOS

Chinese minister doet scherpe aanval op de Verenigde Staten

GENÈVE, 17 mei (UP!) — Op de veertienlandenconferentie over Laos, die gisteravond in Genève dan eindelijk is begonnen, heeft de Britse minister van Buitenlandse Zaken, Lord Home, een vier punten omvattend programma ingediend, dat is gericht op de neutralisering van het Indochinese koninkrijk. De vier punten zijn:

1. De Laotianen moeten zich verplichten een politiek van neutraliteit te zullen voeren.
2. De landen die aan de Geneefse conferentie deelnemen moeten garanderen dat zij de neutraliteit van Laos zullen respecteren.
3. Er moet een internationaal controleapparaat worden opgericht dat toezicht zal houden op alle wapenleveranties aan Laos en dat ook bepaalt hoe groot het Laotiaanse leger mag zijn.
4. Er moet ook een internationaal lichaam komen, dat alle economische hulp aan Laos zal coördineren.

De Britse minister voegde hieraan toe, met een duidelijk verwijt aan het adres van Amerika en Rusland: „De toestand in Laos zou nooit op de spits zijn gedreven, als men zich van buitenaf niet met het land had bemoeid.“ Lord Home legde er tenslotte de nadruk op, dat naar de Engelse mening van een splitsing van Laos in een communistisch en een pro-westers deel geen sprake mag zijn.

Toen de Russische minister van Buitenlandse Zaken, Andrei Gromyko,

de conferentie even na acht uur 's avonds opende, bleek dat de regering van prins Boen Oem niet was vertegenwoordigd. De delegatie van deze regering had uit Vientiane opdracht gekregen de conferentie te boycotten. Vertegenwoordigers van de Pathet Lao en de neutralistische ex-premier Soevanna Phoema waren echter wel aanwezig.

Behalve door Lord Home werd gisteren ook het woord gevoerd door prins Norodom Sihanouk van Cambodja, die er de oorzaak van was dat de conferentie niet om vijf uur begon, zoals was afgesproken, maar ruim drie uur later. De prins heeft namelijk geen hotelkamer in Genève kunnen vinden en moest helemaal uit Cannes komen, uit welke plaats hij kennelijk veel te laat was vertrokken. Op voorstel van Gromyko werd besloten op hem te wachten. De prins zei in zijn rede dat Laos een echt neutraal land moet worden, „naar het voorbeeld van Oostenrijk.“

De eerste zittingsdag bracht ook een felle rede van de minister van buitenlandse zaken van communistisch China maarschalk Chen Yi, die al zijn spreekwoord gebruikte om de Verenigde Staten aan te vallen. Volgens de Chinees heeft de Amerikaanse regering de ZOAVO voortdurend gebruikt als instrument voor het voeren van een agressieve politiek in Indo-China. „Telkens wanneer het volk van Laos enige vooruitgang boekte op de weg naar democratische eenheid, dan was daar Amerika op roet in het eten te strooien door tegenwerking en sabotage.“

CONFERENTIE OVER LAOS

Pathet Lao spreekt *- Rusk loopt weg* Indië verzet zich tegen een veto-recht voor Sovjet-Unie

GENÈVE, 19 mei (Reuter, UPI) — De veertienlandenconferentie over Laos heeft gisteren twee verrassingen opgeleverd. De eerste was het demonstratieve opstaan en weglopen van de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Dean Rusk, toen — voor de eerste maal — een vertegenwoordiger van de Pathet Lao aan het woord kwam. Rusk moest weg, zo verklaarde later een woordvoerder van de Amerikaanse delegatie, omdat hij een afspraak had met prins Norodom Sihanouk van Cambodja. Niettemin was het vrij duidelijk dat Rusk door zijn afwezigheid zijn misnoegen over de aanwezigheid van de Pathet Lao op de conferentie wilde kenbaar maken. Zoals men weet, hebben de Verenigde Staten zich tot het laatst tegen de toelating van de Pathet Lao verzet.

De tweede verrassing van gisteren was een rede van de Indische delegatieleider, minister van defensie Krishna Menon. Deze afgevaardigde verzette zich met kracht tegen het Russische voorstel om elk van de drie leden van de internationale controlecommissie voor Laos het recht van veto te geven bij elke beslissing, die de commissie moet nemen.

Menon verzette zich ook tegen het voorstel van Dean Rusk om de commissie uit te breiden en grotere bevoegdheden te geven. Hij gaf als zijn mening te kennen, dat de commissie (waarvan Indië voorzitter en Canada en Polen de beide andere leden zijn) 'in haar huidige samenstelling groot genoeg is en met genoeg aanzien kan optreden.

Tenslotte zei Menon ervan overtuigd te zijn, dat er in Laos werkelijk sprake is van een wapenstilstand en dat men niet elke keer moet zeggen dat die wapenstilstand er niet is. „We kunnen een plant niet telkens uit de grond trekken om te kijken of zij al wortel schiet”, aldus de Indische minister.

Volgens westerse waarnemers bestaat er op de conferentie een „bemoedigende mate van overeenstemming

tussen oost en west”. De hoop dat met tot resultaten zal kunnen komen is bij alle delegaties vrij algemeen. Zoals wij reeds schreven in een deel van onze vorige oplaag, doet in westerse kringen de mening opgeld, dat Rusland de neutralisatie van Laos wenst om de rood Chinese opmars in Zuid-Oost-Azië te stuiten.

Pater Hoa geeft bevelen en instructies voor een operatie tegen de terroristen van de Viet Cong

De vechtende priester van Zuid-Vietnam

DICKEY CHAPELLE

Vele jaren trachtte deze stoere godsmann een haven te vinden waar zijn vervolgte volk veilig zou zijn voor de communisten. Nu zij van geen wijken meer willen weten, vechten hij en zijn dappere mannen terug — waarbij zij het vrije gebied in de wereld van dag tot dag vergroten

DE EERSTE glimp die ik van pater Augustin Nguyen lac-Hoa opving, was vanuit een helikopter van de Vietnamese luchtmacht. We waren op weg naar het dorp Binh Hung, dat op het zuidelijkste punt van Zuid-Vietnam ligt, maar we waren al een uur onze koers kwijt vanwege de

gewilde ophaaldienst ofte wel het spontane kindervervoer. Dat gaat aldus. Je beide dochters zijn naar de bios en je rijdt erheen om ze af te halen. En net als je voorrijdt, staan er zes meisjes naar je te gebaren. De andere vier zijn kinderen van de genoemde leeghoofden. De verloren schapen vragen niet eens wie je bent — ze zijn er zeker van dat je voor hen komt.

Wonen ze allemaal in dezelfde

buurt? Hoe komt u erbij! In dergelijke omstandigheden is een rondrit nog het beste; soms ben je al binnen het uur thuis.

Ik kan zo gauw geen enkel voordeel bedenken van het kinderophaaldienst-systeem, behalve dat het af en toe wel eens gek is en dat je soms uit de mond van de kinderen de waarheid hoort. Maar dat is nauwelijks de moeite waard.

Nederlands gelukkigste schip

IEDERE dokter droomt vaak van de weldadige gevolgen die een verandering van omgeving voor zijn chronisch zieke, bedlegerige patiënten zou meebrengen — als hij het maar voor elkaar kon krijgen. In Nederland wordt die droom voor duizenden patiënten tot werkelijkheid in de vorm van zesdaagse tochten aan boord van het Rode Kruis-hospitaalschip, de *J. Henry Dunant*.

Van april tot oktober kruist de *Dunant* door de binnenwateren van Nederland, op elke tocht 70 passagiers meevoerend (de kosten worden gedragen door het Rode Kruis-district van iedere patiënt). Met behulp van spiegels en door de bedden voor grote ramen te plaatsen zien de patiënten als in een defilé de schilderachtige stadjes langs de waterkant voorbijtrekken, zien de passerende schuiten en, in de grote havens, de grote lijnboten uit alle delen van de wereld.

Na per dag zo'n 12 uur te hebben gevaren, meert het schip elke dag in een andere stad. Inwoners, familieleden en oude vrienden komen dan beladen met geschenken en versnaperingen de loopplanken op om aan boord een gezellige avond door te brengen. Dikwijls wordt het schip welkom geheten met onofficiële vermakelijkheden — gezang, kluchtige spelen, volksdansen. Elke stad onthaalt het op haar eigen karakteristieke manier en de atmosfeer is zo hartelijk dat zelfs de meest in zichzelf gekeerde patiënt er niet eenzaam bij kan blijven. Vandaar dat een bezoeker de *Dunant* eens "Nederlands gelukkigste schip" heeft genoemd.

Roche Medical Image

EEN CHEMICUS had een onbekende stof ontdekt. Op een vraag waarom ze het als ingrediënt in benzine hadden verwerkt, antwoordde hij: "Het smaakt te lelijk om het in tandpasta te verwerken."

B. V.

moessonwolken. We konden op de rijstvelden beneden ons landen, maar dit gebied, wisten we, was een bolwerk van de (communistische) terroristen van de Viet Cong. Eindelijk trokken de mistflarden enigszins op en daar lag in de verte een dorp, dat door een muur omringd was. Op het bruine lapje grond ernaast zagen we een rijzige gestalte energiek met een witte windzak zwaaien. Achter hem stonden soldaten in een groen uniform onbeweeglijk in het gelid.

Zodra we de grond raakten, liep de lange man vlug naar ons toe. Het was pater Hoa, een Zuidvietnamese soldatenpriester, die, zoals ik een parachutist had horen beweren, de taaiste man was die hij ooit had gekend. Hij was ruim 1 meter 80 lang en had forse schouders. Zijn brede, vriendelijke gezicht met ietwat schuinstaande, grijze ogen straalde.

"Waar dacht je heen te gaan?" schreeuwde hij in het Frans tegen de piloot. Toen de vlieger uitstapte, omhelsde de lange priester hem en klopte hem verheugd op de schouder. Grinnikend drukte hij een andere passagier, tegen wie hij Vietnamees sprak, krachtig de hand. Toen werd ik aan hem voorgesteld, en hij omvatte met één hand mijn beide handen en zei met daverende stem in het Engels: "Wel-

VERSLAGGEESTER-fotografe Dickey Chappelle heeft sedert de Tweede Wereldoorlog verslag uitgebracht over de heftigste oorlogstonelen in de wereld. In 1962 ontving zij een onderscheiding, "voor haar verslag van de gevechten in Vietnam, waar zij in die tijd verscheidene parachutesprongen deed in het vijandelijke gebied".

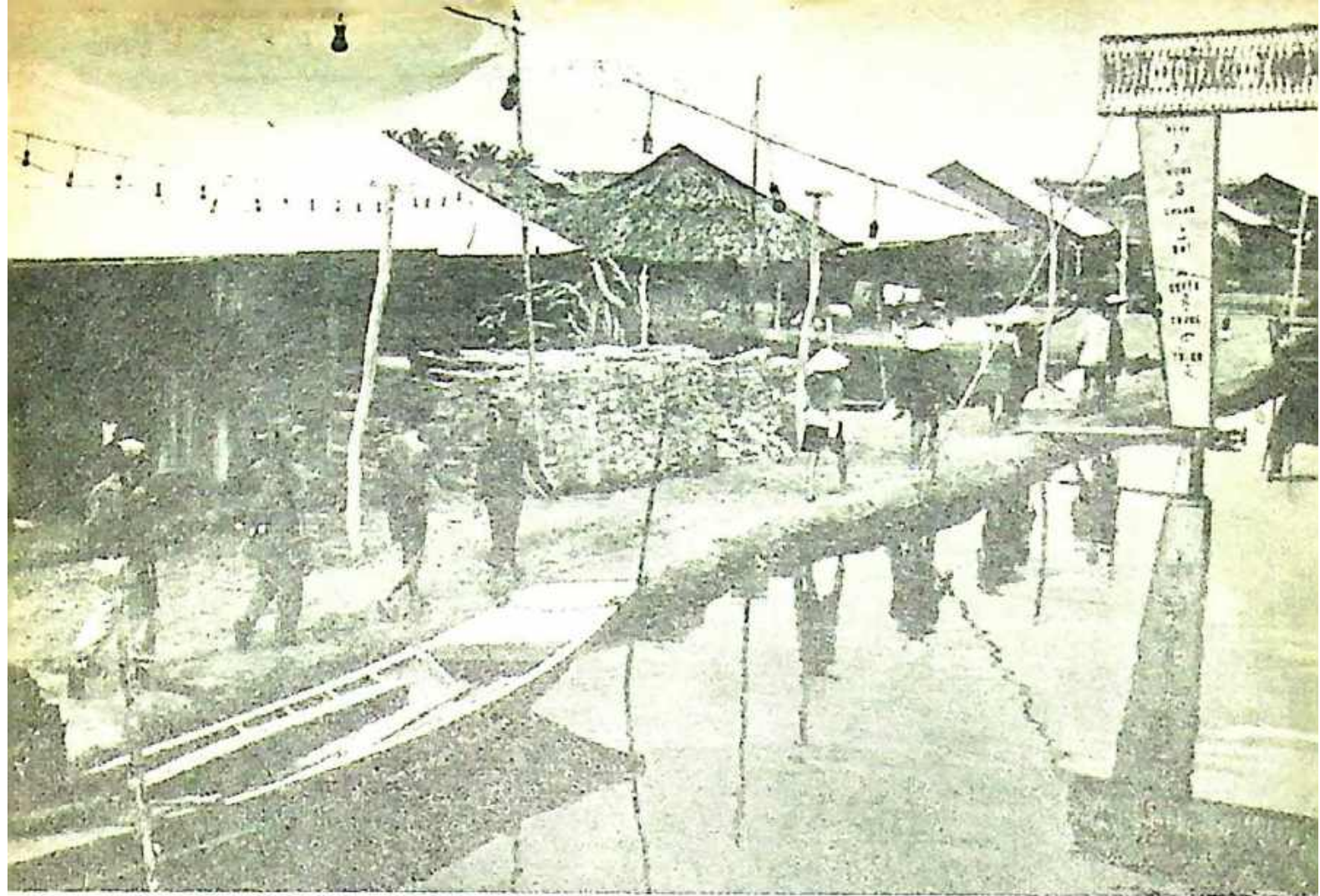
kom, mijn dochter! Het is goed dat je ons leger komt bezoeken."

In de schemering vertrok de helikopter naar Saigon, ongeveer 300 kilometer noordelijker. Maar ik ging niet mee. Pater Hoa had me toestemming gegeven een poosje te blijven. In de volgende vijf weken leerde ik Binh Hung en zijn mensen kennen, het burgerleger, de vijand en pater Hoa, de soldatenpriester.

Pater Hoa — de naam betekent "gelukkig maken" — werd in China geboren als de oudste zoon van een visser uit Kanton. Het eerste vak dat hij leerde, was het besturen van kleine boten in de onstuimige Oostchinese Zee. Maar hij kreeg ook de zeldzame kans de middelbare school in de provincie te doorlopen en besloot priester te worden.

In de herfst van 1937, toen hij 29 jaar was, kreeg hij een parochie in het district dat door Wong Lo Dai, de beruchtste rivierschuimer in Zuid-China, geregeerd werd. Geen enkele priester bleef daar lang in leven. Pater Hoa's eerste daad was zichzelf brutaalweg bij het bolwerk van Wong te presenteren en aan te bieden zijn vijf zonen les te geven. Het antwoord van de piraat was dat hij zijn handlangers opdracht gaf de veiligheid van de priester te garanderen. Te zijner tijd strekte hij zijn bescherming uit tot drie nieuwe dorpscholen, opgericht en bestuurd door pater Hoa.

Zoals vele andere Chinese geestelijken die zich ongewapend door de streek moesten begeven, waar het wemelde van moordenaars, had pater Hoa enkele jioe-jitsoe-grepen geleerd om zichzelf te verdedigen. Deze leerde hij

Bij het kanaal, of de "hoofdstraat", van Binh Hung. Twee Vietnamese soldaten met communistische krijgsgevangenen

aan de zonen van de hoofdman van de roversbende om hun vertrouwen te winnen, en vervolgens leerde hij hun nog meer — terwijl hij van hen enige kennis verwierf over wapens en informele krijgstactiek.

In 1939 riep China alle oudste zonen in de provincie Kanton op om tegen Japan te vechten. Aangezien het Chinese leger geen veldpredikers in dienst had, trokken priesters het soldatenuniform aan, zo ook pater Hoa. Het duurde tien jaar voordat hij zijn uniform aflegde — toen prijkten er de lotusbloesem-insignes van een kolonel op. Hij trok zijn soutane weer aan, maar hij kreeg niet veel tijd om in vrede te preken.

In 1949 overvielen de communisten

Kanton. Ze hadden het vooral op priesters gemunt, en de plaatselijke bevelhebber van de communisten stuurde pater Hoa een ultimatum: vluchten of sterven. Hierdoor vond er in het leven van de priester een ingrijpende verandering van zijn karakter plaats. Hij proefde de verleiding der lafheid, en vluchtte. Hij nam de trein naar Haifong, de dichtstbijzijnde stad in Frans-Indochina, en meldde zich bij zijn kerkelijke superior.

"Wat doet u hier?" vroeg de bisschop. "Waarom bent u niet bij uw mensen?"

"Ik zou voor mijn mensen van weinig nut zijn als ik dood was," zei de priester.

"U bent hier evenmin voor hen van

nut," luidde het antwoord. "En ze hebben u nooit meer nodig gehad dan op dit ogenblik. Uw plaats is bij hen."

Pater Hoa werd schaamrood. Hij durfde zijn ogen niet opslaan, totdat hij de hand van de bisschop op zijn schouder voelde. "Mijn zoon, wees nooit bang voor de dood. Welke mens is er in dit leven niet gestorven?"

Het was een andere pater Hoa die naar zijn parochie terugkeerde — een man die bereid was te sterven. Maar de bevelhebber van de communisten bracht hem niet ter dood; hij arresteerde hem en zette hem gevangen. Uit dat jaar gevangenschap werd de man geboren, die thans spreekt tot de verbeelding van allen die hem kennen.

In de gevangenis ontwikkelde pater Hoa een plan voor zijn mensen. Toen ontsnapte hij en ging in een kleine vissersboot naar Indochina. Daar begon hij zijn plan uit te werken. Om het feit waar te maken dat hij bij zijn parochianen verbleef, zoals de bisschop hem bevolen had, wilde hij hen helpen uit Communistisch-China naar hem toe te vluchten. Tegen 1951 waren er meer dan 200 gezinnen uit zijn vroegere parochie in jonken de Chinese Zee overgestoken naar niet-communistische bodem.

Maar toen, daar oorlog tegen Frankrijk dit nieuwe land bedreigde, leidde pater Hoa zijn parochianen langs het hele Indochinese schiereiland — ongeveer de afstand van Amsterdam naar Boedapest — naar Cambodja, waar hij werk voor hen vond bij het tappen van rubberbomen. Nog konden ze niet in vrede leven. Nadat Dien Bien Foe was gevallen, begonnen de communisten Cambodja binnen te dringen. Toen de

plaatselijke regering eind 1956 Communistisch-China erkende, werd de wettige positie van deze vluchtelingen precair.

Terwijl hij wanhopig zocht naar een plaats waar zijn volk zich kon vestigen, deed pater Hoa een beroep op Saigon, waar de jonge, anticommunistische regering van Zuid-Vietnam zich druk bezighield met een algehele landhervorming. President Ngo Dinh Diem vroeg de priester of zijn volk land zou willen ontginnen en bewerken in een afgelegen gebied. En zo bereikten de zwervers op 17 maart 1959 het gebied van Binh Hung.

Het land lag 30 centimeter onder water, en zwermen muskieten vlogen boven de stinkende oppervlakte. De volgende morgen stuurde pater Hoa de jongemannen naar het dorp Tan Hung Tay, een afstand van 10 kilometer, om na te gaan hoe men woningen kon bouwen in dit ongebaande moeras. Even na zonsondergang kwamen de jongemannen terug met deze boodschap: om een stuk grond boven het wateroppervlak te krijgen, moest een stuk klei onder water worden uitgegraven en neergelegd op de plaats waar de werkman had staan graven. Dan moest er een tweede stuk worden uitgestoken en op het eerste gelegd, enzovoort.

Het was doodvermoeiend werk, maar in drie maanden, waarbij alle mannen, vrouwen en kinderen bijna elk uur van de dag in het water stonden te werken, verrees het dorp Binh Hung uit de modder. Tweehonderd huizen van bamboe en riet uit de rimboe stonden in vier evenwijdige rijen; een kanaal waarover een houten brug lag, diende als hoofdverkeersweg. In een

feestelijke schemering werd een grote gouden standaard, de vlag van Zuid-Vietnam, op de brug ontplooid om te kennen te geven dat het einde van de tocht was bereikt. Na acht jaar staatloosheid hadden deze boeren weer een eigen woonplaats, buiten het bereik van het georganiseerde Chinese communisme dat ze ontvlucht waren.

Het trotse volk van Binh Hung was van plan zijn nieuwe band te bezegelen door voor de anticommunistische regering te stemmen. De volgende dag zou in Tan Hung Tay de nationale verkiezing worden gehouden. Agenten van de Viet Cong waarschuwden hen de reis niet te maken, maar ze konden niet geloven dat deze plaatselijke communisten even slecht waren als die in Kanton — en was het niet de plicht van een vrij volk om te stemmen?

's Morgens gingen alle volwassenen van Binh Hung op weg naar het stembureau, met pater Hoa aan het hoofd. De oudere kinderen werden achtergelaten om op de jongeren te passen. Een paar uur later, terwijl de dorpingen zich bij Tan Hung Tay verzamelden, kwam er een man aanrennen die schreeuwde: "De communisten hebben een kind vermoord in Binh Hung!"

De mensen van pater Hoa zetten het op een lopen naar huis, maar de stem van de priester bulderde: "Stop! Wat gebeurd is, is gebeurd. De communisten hebben het onheil gesticht. Laten we hen nu niet gehoorzamen. Er gaat niemand van jullie terug voordat jullie gestemd hebben." Toen er een vrouw snikte, voegde hij eraan toe: "Het is de angst voor de dood in ons hart die de vijand zijn macht verleent. Wees nooit bang voor de dood. Welke

mens is er in dit leven niet gestorven?"

Zijn mensen stemden, en gingen toen terug naar hun dorp. Het lijk van Ah Fong, een 11-jarige jongen, hing aan een kruis van bamboe voor zijn huis. Op een stuk papier stond: "Dit kan al jullie kinderen overkomen." Op deze manier leerden de mensen van pater Hoa dat de communistische terroristen ook hun nieuwe land onveilig maakten.

De mannen van Binh Hung schafte zich hun eerste verdedigingsmiddelen aan, in de vorm van blokken hout als hindernissen en vismessen als wapens. De Vietnamese districtscommandant, Nguyen Khue, "leende" hun zes oude Franse geweren; later stemde hij erin toe hen als tactisch bevelhebber te helpen. President Diem erkende het kleine burgerleger en gaf het een naam: het Leger van de Zeezwaluw, genoemd naar een vogel uit de delta. De strijdmacht werd voorzien van oude geweren die verbeurd verklaard waren van ontbonden roversbenden.

Uiterlijk verschillen de Zeezwaluwen niet van honderden andere niet-militaire strijdkrachten die tegen de Viet Cong vechten. Maar er is iets in de geestesgesteldheid van deze kleine groep dat haar tot een legende heeft gemaakt op het slagveld van Zuid-Vietnam. Wat de Zeezwaluwen een aparte plaats doet innemen, is dat zij volledig in de *aanval* zijn. Ze willen van geen wijken meer weten en hun nieuwe geestkracht en nieuwe tactiek geven hun het gevoel overwinnaars te zijn. Pater Hoa heeft hun geleerd dat niemand kan verwachten de overwinning te behalen door niets te doen. Hij doordringt hen van de noodzakelijkheid om op roof uit te gaan, er steeds weer op

uit te gaan, dag en nacht in weer en wind, om de communistische terroristen in het veld en in de rimboe te bestoken en op hun beurt in hinderlagen te lokken. Tegen de tijd dat ik in Binh Hung kwam, waren alle mannen in het dorp strijdlustige vechters geworden, die zich ten volle aan de strijd wijdde.

De paar honderd oorspronkelijke Zeezwaluwen, Chinezen van geboorte, nemen voortdurend in aantal toe met Vietnamezen uit alle delen van het land — bergbewoners uit de centrale hooglanden, rijstboeren uit andere delta-provincies, vluchtelingen uit het communistische Noord-Vietnam. Op een dag hoorde ik pater Hoa 74 nieuwe soldaten toespreken. "Jullie hebben je bij ons aangesloten, mijn zonen, en jullie zullen geen drie jaar meer leven. Maar jullie dood zal een heilig iets zijn, niet zoals de dood van een lafaard, want het zal voor de vrijheid van alle mensen zijn. En voordat jullie sneuvelen, zullen jullie de kans krijgen vele vijanden te doden."

De volgende morgen werden Zee-

zwaluwen wier achtweekse training juist voltooid was, erop uitgestuurd voor hun eerste operatie. Ik ging met hen mee. Uiteindelijk heb ik negen operaties van Zeezwaluwen meege maakt. In een heldere maannacht was ik bij een groep die een terroristenbende van de Viet Cong overrompelde. De communisten vluchtten in een hagel van kogels, waarbij vier doden vielen. Op een andere nacht was het een 24 uur durende hinderlaag om de "belastingsambtenaren" van de Viet Cong de pas af te snijden, die op weg waren om een gehucht aan de kust te plunderen. Er werden vaak verliezen geleden, maar er waren bij de vijand altijd meer gesneuvelden, gewonden of krijgsgevangenen dan bij ons. En steeds was het veilige gebied rondom het dorp een beetje groter dan voorheen.

Dit is het wat pater Hoa en zijn Zeezwaluwen doen. Ze hebben de slavernij gekend en het een bitter lot bevonden. Nu vergroten ze het vrije gebied in de wereld. Wie kan een groter doel nastreven?

OE THANT:

Toestand Z.O.-Azië zeer ernstig

NEW YORK, 30 jan. (UPI) — De secretaris-generaal van de volkerenorganisatie, Oe Thant, heeft verklaard dat de toestand in Zuidoost-Azië in het bijzonder op Brits Noord-Borneo, „zeer ernstig” kan worden.

Thant die zijn eerste persconferentie sinds vier maanden hield, zei dat de VN niet beschikken over de volledige feiten over de situatie in Zuidoost-Azië. Maar hij voegde eraan toe, dat bij de gebeurtenissen in dat gebied „zeer nauwgezet” volgt om een formule te kunnen vinden die „de span-

ning in dat gebied zou kunnen verminderen”.

DJAKARTA — Achmed Fadillah, woordvoerder in Djakarta van de rebellen op Noord-Borneo, heeft gezegd, dat daar veertigduizend opstandelingen oorlog voeren tegen het Britse gezag. Fadillah werd ondervraagd naar aanleiding van berichten uit Londen, dat een infanteriebrigade van tweeduizend man van het Britse leger in gereedheid werd gehouden om naar het Verre Oosten te worden overgebracht, en berichten uit Singapore dat het garnizoen van Brunei werd versterkt.

Fadillah sprak over de mogelijkheid van inschakeling van Indonesische vrijwilligers in de strijd tegen de Brit-

ten. Dertigduizend Indonesiërs hebben zich daartoe bereid verklaard.

Precies een jaar geleden schreef onze medewerker Joep Büttinghausen een beschouwing over de internationaal zo uiterst belangrijke toestand in Zuid-Oost-Azië en in het bijzonder over de situatie in Zuid-Vietnam. Hij wees toen op een aantal in het oog springende fouten van de Amerikaanse politiek in dat land en op ondemocratische tendensen in de regering te Saigon, die door de communistische Viet-Cong-beweging op bijzonder handige wijze werden uitgebuit. Hij wees er tevens op dat als er in Zuid-Vietnam geen zeer ingrijpende veranderingen tot stand zouden worden gebracht, dit land vrijwel zeker in handen van de communisten zou vallen, met als gevolg dat het gehele evenwicht van krachten in Zuidoost-Azië grondig en zeer ten nadele van het Westen zou worden verstoord. Een communistische victorie in Zuid-Vietnam zou inware indirecte eveneens een communistische overwinning in Laos en het nu nog neutralistische Cambodja betekenen en zeer verstrekkende gevolgen voor Birma en Thailand en op langere termijn zelfs voor Malakka, Singapore, Indonesië en India kunnen hebben. Hoe ingrijpend de toestand in Zuid-Vietnam echter sinds vorig jaar is veranderd, kunt u in bijgaand artikel lezen.

De democratisering in de nu reeds bijna 5000 versterkte dorpen in Zuid-Vietnam heeft onder de plattelandsbevolking een enorme geestdrift gewekt. Er zijn voor hen tal van ingrijpende materiële verbeteringen doorgevoerd en zij hebben tevens veel zeggenschap in de gang van zaken in hun dorpen gekregen.

VOLK KWAM ZELF IN ACTIE, DANK ZIJ
„HET SYSTEEM DER VERSTERKTE DORPEN”

Zuid-Vietnam,

(EXCLUSIEVE WERELDKRONIEK-REPORTAGE)

OP WEG NAAR VICTORIE!

Nu vele tekenen erop wijzen dat de ideologische kloof tussen Moskou en Peking onoverbrugbaar belooft te gaan worden en Rusland als gevolg daarvan dichterbij bij West-Europa en Amerika zal komen te staan, wordt de dreiging van een atoombomoorlog kleiner. Daarentegen wordt de mogelijkheid dat er hevige, niet-atomaire gevepende conflicten uitbreken door de huidige doelstellingen van een zich gefrustreerd volend communistische China groter.

En dit dan in het bijzonder in Oost-Azië, waar

Peking, behalve in Noord-Korea, in de Noordvietnamese en Laotische communisten zijn trouwste en strijdlustigste buitenlandse medestanders vindt. De zogenaamde stille oorlog in Zuid-Vietnam, die nu reeds jarenlang met toenemende hevigheid woedt, is daarom van zeer grote betekenis. Deze ontstellend harde, grootscheepse guerrilla-oorlog, die veelal duizenden doden per maand kost, is namelijk een „test case”.

Zou de geheel door Peking geïnspireerde en door communistisch Noord-Vietnam georganiseerde Viet-Congbeweging in Zuid-Vietnam de strijd winnen, dan behoeft men er niet aan te twijfelen of Peking zal dergelijke (lucratieve) guerrilla-oorlogen ook in andere kwetsbare Zuidoost-Aziatische landen laten ontbranden.

Tot voor ongeveer een jaar had het er alle schijn van dat de Viet-Cong inderdaad de strijd in Zuid-Vietnam zou gaan winnen. De regeringstroepen en het legertje Amerikaanse „adviseurs” bleken steeds meer machteloos te staan tegenover de geraffineerde guerrillatactiek van de Viet-Cong. Deze laatste paste met groot succes de zogenaamde „hit-and-run”-strategie toe, dat wil zeggen: snelle concentratie van een strijdmacht, een snelle en onverhoedse aanval, een kort gevecht waarbij tevens zoveel mogelijk wapens werden buitgemaakt en ten slotte een snelle aftocht. Hierdoor konden de zeer moderne bewapende legereenheden van de republiek zelden

of nooit een grote actie ontplooiën, terwijl zij verder voortdurend verbrokkeld en over het gehele land verspreid werden. Dit stelde de Viet-Cong ten slotte in staat zelfs in twee streken vlakbij de Zuidvietnamese hoofdstad Saigon te opereren. De toestand voor president Ngo-Dinh-Diem en zijn regering zag er dan ook steeds hachelijker uit.

Grote verandering

Sinds april 1962 heeft zich in Zuid-Vietnam echter een reusachtige en verbazingwekkende verandering voltrokken. Een verandering, die de krijgskansen waarschijnlijk definitief ten goede van het bewind in Saigon heeft doen keren. Er heeft in het land namelijk niet minder dan een onbloedige doch hoogst effectieve omwenteling plaatsgevonden, waarover merkwaardig genoeg in de Nederlandse pers nog weinig of niets is geschreven. Wij doelen hier op het in een jaar tijds doorgevoerde systeem der versterkte dorpen, dat niet alleen militair, maar vooral ook economisch, politiek en sociaal van eminente betekenis voor de republiek Zuid-Vietnam belooft te worden.

Laten wij echter vóór hier nader op in te gaan duidelijkheidshalve eerst nog een kort overzicht geven van het ontstaan en de ontwikkeling van de strijd in dit land.

Nadat de communistische Vietminh en de Vietnamsese nationalisten acht jaar gezamenlijk tegen de Franse overheersing in Indo-China hadden gestreden, — een strijd, die eindigde met de Franse nederlaag in Dien-Bien-Phu — werd Vietnam in juli 1954 op de 17de breedtegraad verdeeld in een communistisch noordelijk en een nationalistisch zuidelijk deel. Deze regeling, die bekend werd onder de

Leden van een paramilitaire jongdorgansatie houden in mangaten en achter een muur van bamboesperen de wacht in een pas versterkt dorp. Soms gaan zij ook op patrouille.

naam "Eerste Akkoorden", werd voornamelijk tot stand gebracht door Engeland, de Sowjet-Unie, communistisch China en de V.S.

Volgens deze Akkoorden (welke overigens nooit door Amerika en de regering in Saigon werden getekend), die een opbouw van het militaire apparaat in beide delen alsmede gewapende acties van Noord- en Zuid-Vietnam en hun bondgenoten, moesten tegengaan, zouden er op een gegeven moment vrije verkiezingen moeten plaatsvinden, die eventueel tot een hereniging van het Noorden en Zuiden zouden kunnen leiden. Een controle-commissie bestaande uit Indiase, Canadese en Poolse leden moest toezicht op de uitvoering van de overeenkomst uitoefenen. In feite was deze commissie echter machteloos door de voortbestaande tegenstellingen tussen Oost en West elders in de wereld.

De Vietminh, de militaire strijdorganisatie van de Lao Dong (de Noord-Vietnamese communistische partij), trok na de Akkoorden van Genève het grootste deel van zijn troepen uit Zuid-Vietnam terug, doch liet wel overal in het Zuiden uitstekend getrainde kaderleden en guerrilla-experts achter. Zij kregen de opdracht geen enkele gewelddadige actie te ondernemen, doch zich intengende zo onopvallend mogelijk onder de bevolking te mengen en slechts stemming tegen het bewind in Saigon te maken.

Van 1955 tot 1960 heerste er een - zij het labiele - wapenstilstand tussen het communistische bewind in Hanoi en de regering in Saigon. Deze betrekkelijke rust was vooral te danken aan het feit dat beide landen met allerlei ernstige problemen hadden te kampen. Het Noorden was industrieel behoorlijk ontwikkeld, maar was, wat het voedsel betreft, grotendeels afhankelijk van het buitenland, terwijl omgekeerd het Zuiden wel voldoende voedsel, doch nauwelijks een industriële productie van enige betekenis had. Voor de regering in Saigon kwam daar nog bij dat in jaren 1955-1960 ongeveer een miljoen vluchtelingen uit Noord-Vietnam naar het Zuiden kwamen, wat het gehele economische leven van het land dreigde te ontwrichten (nu wonen er iets minder dan vijftien miljoen mensen in het Noorden en ruim veertien miljoen in het Zuiden).

Dit, gevoegd bij het feit, dat het wegennet en het bevoorradingssysteem in Zuid-Vietnam door de jarenlange strijd verwoest of sterk verwaarloosd waren, deed vrijwel alle buitenlandse regeringen in 1955 geloven dat het bewind in Saigon zich hooguit een jaar zou kunnen handhaven.

Men rekende daarmee echter buiten de ijver, intelligentie en uitzonderlijke strijdlust en trots van de Vietnamezen in het Zuiden, die vastbesloten waren haas in eigen huis te blijven. Met vooral de hulp uit de Verenigde Staten wist Zuid-Vietnam de chaos te boven te komen en in snel tempo trad er een economisch herstel in, dat zelfs de meest optimistische schattingen overtrof.

De voedselproductie steeg sinds 1955 met gemiddeld zeven procent per jaar en was al gauw groter dan voor de oorlog. Terwijl per hoofd van de bevolking de voedselproductie in Noord-Vietnam in 1960 tien procent lager was dan in 1956, was die daarentegen in het Zuiden twintig procent hoger. De ontwikkeling van de textielindustrie ging nog veel sneller en ook het onderwijs en de volksgezondheid gingen met verbazingwekkende sprongen vooruit.

Geen verkiezingen

Deze gang van zaken zinde het communistische bewind in Hanoi allerminst. Leider Ho-Tsi-Minh en de zijnen hadden er op gerekend dat de volgens de Geneefse Akkoorden in 1956 in geheel Vietnam te houden verkiezingen het Zuiden als een rijpe vrucht in hun schoot zouden doen vallen. Zij hadden door middel van politieke acties getracht de in het Zuiden nog bestaande ontevredenheid zoveel mogelijk aan te wakkeren, wat hun vrij goed was gelukt. Maar de autoriteiten in Saigon liepen niet in de val. Zij waren ervan overtuigd dat onder de heersende omstandigheden werkelijk vrije verkiezingen in het Noorden uitgesloten waren en dit temeer omdat er geen garanties bestonden voor een effectief en onpartijdig toezicht op deze verkiezingen. Bovendien had de regering in Saigon de Geneefse Akkoorden nooit getekend en was daar dus ook niet aan gebonden.

De weigering om ook in Zuid-Vietnam verkiezingen te laten houden betekende een enorme tegenvaller voor de regering in Hanoi. Bovendien bracht het een zware slag toe aan het moraal van de Viet-Cong-organisatie in het Zuiden, die twee jaar lang niets anders had gedaan dan naar de verkiezingen toewerken. Talloze communisten maakten zich los van de beweging, omdat zij gedisillusioneerd waren of omdat zij na de jarenlange oorlog niet bereid waren tot een broederstrijd, die het gevolg van het Zuidvietnamese besluit dreigde te worden.

Ho-Tsi-Minh was echter vastbesloten, het communisme ook in het Zuiden te laten zegevieren. En toen bleek dat in Zuid-Vietnam de welvaart snel steeg, zodat de kansen voor een vreedzame commu-

nistische verovering steeds kleiner werden, besloten de regeerders in Hanoi naar andere, niet vreedzame middelen te grijpen. In de jaren 1956-'58 werd de Viet-Cong grondig gereorganiseerd en uitgebreid. Nieuwe kaderleden uit het Noorden vervingen de weggevlomen communisten en dit nieuwe kader stampte een complete strijdkracht uit de grond. Deze strijdkracht, die in snel tempo groeide, bestond uit: 1. boerenvrijwilligers, die voornamelijk 's nachts en primitief gewapend aan Viet-Congacties deelnamen; 2. beter bewapende guerrillastrijders, die opgeroepen konden worden voor grotere acties en 3. een klein, doch uitstekend getraind leger van beroepsmilitairen, die hun guerrilla-opleiding grotendeels in het Noorden hadden gekregen.

Geweld en terreur

Meer en meer nam de Viet-Cong nu haar toevlucht tot geweld en terreur. Ontvoeringen, het eisen van losgeld, het overvallen van treinen en bussen, het opleggen van belastingen aan de bevolking in de dorpen, het pressen tot dienststelling in de Viet-Cong-gelieden, het vernemen van dorpschouwen, het in beslag nemen van voedsel en het uitvoeren van genadeloze represaillesmaatregelen tegen hen, die weigerden mede te werken waren de voornaamste methoden, waarmee de in het zwart geklede Viet-Congstrijders op het platteland opereerden.

Tegelijkertijd werd de propaganda niet vergeten. Via de Laos-corridor - een door de communistische

forten, van een soort egelstellingen in het gehele land, voldeed niet, omdat de strijdkrachten hierdoor immobiel werden, terwijl de Viet-Cong deze fortten bovendien meestal gewoon met rust liet.

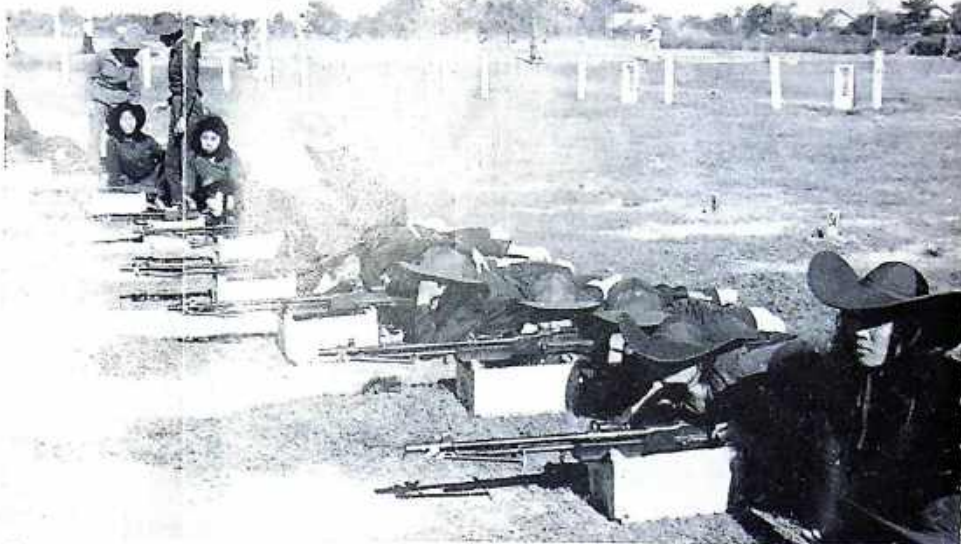
Nieuw systeem

Toen echter - mede door rampzalige overstromingen - de toestand in Zuid-Vietnam onhoudbaar leek te worden, was de redding nabij. Op initiatief van Ngo-Dinh-Nhu, politiek adviseur van president Ngo-Dinh-Diem, werd het systeem van de versterkte dorpen ontworpen. Men ging bij het opzetten van het systeem van verscheidene gedachten uit.

Ten eerste werd men er zich in Saigon weer goed van bewust dat naast het gezin, het dorp of vlek de fundamentele eenheid van het land sinds het begin van de geschiedenis van Vietnam was geweest. De Viet-Cong had van deze wetenschap al reeds lang een vruchtbaar gebruik gemaakt door het zwaartepunt van haar veelzijdige acties op de dorpen te richten, die tevens als voornaamste bevoorradingsbronnen van rekruten en voedsel dienden.

Bovendien herinnerde men zich in Saigon dat de vele jaren durende strijd van de Engelsen tegen de communistische rebellen in Malakka opeens wonderlijk snel met succes had kunnen worden beëindigd, nadat men de dorpelingen was gaan hergroeperen en in versterkte dorpen had ondergebracht.

Om nu de Viet-Cong haar voornaamste steun-

De jonge vrouwen en meisjes in de dorpen krijgen onderricht in het gebruik van verschillende wapenen zoals geweren, lichte mitrailleurs en machinepistolen. Zij blijken over een scherp oog en een vaste hand te beschikken en het wat schieten betreft tegen de mannen te kunnen opnemen.

Pathet Lao bezet gebied in Laos, dat aan Zuid-Vietnam zowel als een Noord-Vietnam grenst - en over zee, in sampans, stroomden steeds meer Noord-vietnamese agitators het Zuiden binnen. Zij hadden tot taak, de fouten van het bewind in Saigon, zoals de vele willekeurige arrestaties, uit te buiten en de ontevredenheid onder de bevolking aan te wakkeren door alle vooruitstrevende regeringsmaatregelen op het gebied van de landbouw, het onderwijs en de volksgezondheid te saboteren of verdacht te maken. Bovendien trachtten zij - dikwijls met succes - in Zuidvietnamese regeringsorganen te infiltreren en paniek in de steden te zaaien door middel van bomanslagen, ontvoeringen, enzovoorts.

Naast de terreur en de propaganda waren er dan de gewapende acties. Deze acties vonden op steeds grotere schaal plaats. Namen aan de Viet-Cong-aanvallende in het begin zelden meer dan vijftig man tegelijk deel, tal van latere acties werden uitgevoerd door 500 tot 1000 man tegelijk. Maar zelfs deze grote aanvallen vonden vrijwel altijd volgens het reeds in China, Malakka, Griekenland, de Philippijnen, Cuba en Laos beproefde guerrilla-systeem plaats.

Tegenover deze als zijnde tactiek bleken noch de modern uitgeruste Zuidvietnamese strijdkrachten noch de Amerikaanse adviseurs opgewassen. Groots opgezette acties liepen op niets uit, omdat de vijand dan onvindbaar was, en effectieve luchtbombardementen waren in de veelal dichtbeboste of bergachtige streken onmogelijk.

En militaire strafacties tegen dorpen, die ervan werden verdacht de guerrilla-strijders steun te verlenen, zetten alleen veel kwaad bloed onder de bevolking, waarmee men de Viet-Cong juist in de kaart speelde. Ook het systeem van kleine militaire

punten te ontnemen en grotendeels de onverschillig gebleven plattelandsbevolking in de strijd tegen de communisten te activeren, besloot men de dorpen zelf tot voornaamste kernen van het verzet tegen de Viet-Cong te maken. Daarvoor moest men de boeren echter eerst overtuigen van het nut en het effect van een dergelijk systeem. De regering zegde nu via door het gehele land trekkende functionarissen de dorpelingen alle hulp toe bij het versterken van de dorpen, waardoor de boeren zich met succes teweer zouden kunnen stellen tegen de terreur van de Viet-Cong en eindelijk weer de rust en zekerheid zouden krijgen, die voor hun arbeid noodzakelijk is. Daarnaast werd de dorpen een grote mate van autonomie toegezegd op politiek en sociaal gebied.

In maart 1962 begon men met de uitvoering van het program. In het eerste stadium werden vele honderden bestaande dorpen door de inwoners zelf versterkt met wachttorens, loopgraven, schuttingen van bamboesperen, alarminstallaties van door dunne draden met elkaar verbonden bundels lege blikjes, enzovoorts. Boeren, die in de nabijheid van de dorpen woonden, werden daarheen overgebracht.

Tijdens het versterken van de dorpen waren er ter verdediging tegen te verwachten Viet-Cong-aanvallen eenheden van de geregelde strijdkrachten, de burgerwacht en het korps voor zelfbescherming in deze dorpen gestationeerd. De dorpen golden pas als versterkte dorpen, wanneer de geregelde eenheden eruit konden worden weggetrokken en de verdediging kon worden overgelaten aan de strijdorganisaties van het dorp zelf. Tot dat doel werd in elk plaatsje een afdeling van het korps voor zelfbescherming opgericht, terwijl ook de leden van de organisatie der republikeinse jeugd en de jonge

vrouwen met geweren, handgranaten en dergelijke bewapend werden. Deze wapens werden voor de tijd van zes maanden door de regering aan de paramilitaire afdelingen in de dorpen uitgeleend. In die zes maanden moesten deze afdelingen zichzelf bewapenen door wapens op de Viet-Congrebellena te veroveren. Na een half jaar gingen de geleende wapens dan naar andere dorpen, terwijl de regering nog slechts alle nodige munitie bleef leveren. Om infiltratie van rebellen, die zich graag als onschuldige boeren onder de bevolking mengen, tegen te gaan, kregen de plaatselijke autoriteiten de opdracht nauwkeurig oog op het aantal dorpingen te houden.

Ambitieuze program

Zodra in een dorp alle veiligheidsmaatregelen waren voltooid, werd een begin gemaakt met een omvangrijk politiek en sociaal program. Allereerst kozen de volwassenen - zowel mannen als vrouwen - een administratieve commissie van doorgaans twaalf leden, die ieder een bepaalde taak kregen toebedeeld. Daarna werd een dorpsraad gekozen, welke weer tezamen met het dorpshoofd, leiders van verenigingen en het districtshoofd de nodige plaatselijke verordeningen mocht gaan maken.

Deze verordeningen hadden ten doel een wettelijke basis te leggen voor een democratische gang van zaken in het dorp. Hierdoor werden bijvoorbeeld de zo gevreesde willekeurige arrestaties of het gevangen zetten van personen onmogelijk gemaakt en kregen

bescheiden - introductie van schoolradio, de ruime voorziening van de dorpscholen met leermiddelen en de bouw van talloze kleine klinieken heeft de regering nu voor het eerst sinds vele jaren het vertrouwen en de genegenheid van een groot deel der plattelandsbevolking weten te winnen.

Help uzelf

Ten slotte heeft de regering in Saigon besloten naast deze overheidsmaatregelen voor het volk ook een zogenaamd help-uzelf-programma te lanceren, waarbij de actie als het ware van onderaf, dus van de bevolking zelf, komt. De dorpsbewoners zullen in vergaderingen bijeenkomen, om onder elkaar te bespreken wat zij in hun dorp op een gegeven moment het dringendst nodig hebben, een waterput bijvoorbeeld, of een marktplaats, een brug, een weg of wat ook. De dorpsraad zendt dan zijn wensen tezamen met een schatting van de kosten en een lijst met de eventueel benodigde materialen, werktuigen, enzovoorts naar de Provinciale Commissie voor de Versterkte Dorpen, die in overleg met een USOM-vertegenwoordiger op zeer korte termijn door de regering en de USOM het gevraagde ter beschikking laat stellen, wanneer het project uitvoerbaar blijkt.

Dit help-uzelf-program heeft, waar het reeds geïntroduceerd is, onder de bevolking zeer grote geestdrift verwekt. Men voelt nu dat men een belangrijke stem in het kapittel heeft wat betreft de plaatselijke gang van zaken, terwijl hierdoor tevens de autonomie en de per-

soenenbaar te zijn. De goede resultaten maken het de regering ten slotte mogelijk, tegenover gevangen genomen rebellen veel milder dan vroeger te zijn, hetgeen al evenmin zijn uitwerking mist.

Het is slechts te hopen dat de regering deze democratisering met alle kracht doorzet en haar niet tot het platteland beperkt.

Onrust...

De onrust onder de zeer grote boeddhistische bevolkingsgroep in de steden houdt namelijk na de ernstige relletjes van enkele weken geleden nog steeds aan. Boeddhistische priesters verwijten de rooms-katholieke president en de regering discriminerend tegenover de boeddhisten op te treden. Zij protesteren hier fel tegen, terwijl de overheid weer fel en naar het schijnt niet altijd bepaald diplomatiek tegen deze protesten ingaat.

Een tweede monnik zou nu onlangs vrijwillig zijn leven hebben geofferd als persoonlijk verzet tegen de regeringsmaatregelen. Een en ander, waarschijnlijk ijverig aangeblazen door de Viet-Cong, heeft grote beroering onder boeddhisten in China en Japan verwekt. In beide landen hebben lama's tegen het optreden van de Zuidvietnamese autoriteiten geprotesteerd en het is niet onmogelijk dat deze actie zich ook over andere landen met een sterke boeddhistische bevolkingsgroep verspreidt.

De oorzaak van de onlusten is overigens vrij duister. Volgens een Zuidvietnamese diplomaat is

Links: Door het succesvolle systeem der versterkte dorpen heeft het Zuidvietnamese leger voor het eerst de kans gekregen zich volledig op offensieve acties tegen de Viet-Cong te concentreren. Door nu tegen de rebellen hun eigen guerrilla-tactiek toe te passen, oogst ook het leger nu veel meer successen. Rechts: Persvertegenwoordigers worden na een geslaagde aanval van legereenheden op een concentratie guerrilla-strijders op het slagveld rondgeleid. Op de grond in het midden een gesneuvelde rebel.

alle dorpingen gelijke rechten en plichten. Dit in tegenstelling tot vroeger, toen de rijken zich door middel van corruptie en persoonlijk invloed of macht allerlei voorrechten wisten te verwerven.

Dankzij de vorming van de versterkte dorpen konden tevens allerlei agrarische hervormingen in veel sneller tempo worden doorgevoerd. Ontwikkelingsplannen, die door de regering in samenwerking met de USOM (United States Operations Mission) werden opgesteld, konden na goedkeuring door deskundigen rechtstreeks op het platteland ten uitvoer worden gebracht.

Vele van deze plannen hebben reeds in korte tijd bijzonder bemoedigende resultaten afgeworpen. Er is ondermeer 20.000 ton kunstmest in de armere provincies in Midden-Zuid-Vietnam gedistribueerd, die voldoende zal zijn om op een groot deel van de landerijen de rijsttoest met 150% te doen stijgen. Verder is er een nieuwe varieteit zoete aardappelen uit Formosa geïntroduceerd, die in plaats van de gebruikelijke vijf ton per hectare een oogst van liefst 22 ton per ha oplevert. Een ander zeer belangrijk project is het geven van leningen aan arme vissers, zodat dezen buitenboordmotoren voor hun sampans kunnen kopen. Hierdoor kunnen de sampans verder in zee, waar vijftiemaal zoveel vis kan worden gevangen als in de wateren, waar de niet-gemotoriseerde sampans plegen te komen.

Verder wordt op het ogenblik in de reeds ongeveer 5000 versterkte dorpen met zeer veel succes een intensieve bestrijding van ratten en insecten georganiseerd, die de oogst enorm zal doen toenemen en de malaria tropica, de meest verbreide ziekte in het land, zal uitroeien. Door de bouw van honderden nieuwe scholen, de versnelde en sterk uitgebreide opleiding van onderwijzers, de - nog

sonlijke belangstelling voor de toekomst van het land bijzonder versterkt worden.

De doorvoering van deze ondanks de nodige kinderziekten zeer opmerkelijke militaire, politieke, economische en sociale revolutie op het Zuidvietnamese platteland is in een jaar tijds veruit het belangrijkste doel van de regering in Zuid-Vietnam geworden. In het doorvoeren van deze omwenteling ziet men namelijk de verwezenlijking van de zogenaamde personalistische doctrine, welke beoogt de mens van elke vorm van onderdrukking te bevrijden. Het mes snijdt namelijk ongedacht scherp aan twee kanten. Ten eerste blijkt nu reeds dat de ontwikkeling van een onderontwikkeld land als Zuid-Vietnam via de organisatie van versterkte dorpen veel sneller gaat dan men ooit had gedacht en ten tweede is het karakter van de stille oorlog in het land volkomen veranderd.

De wegens het ontbreken van een front eens ongrijpbare Viet-Cong ziet zich nu steeds meer van haar voornaamste steunpunten, de dorpen, beroofd en is daardoor gedwongen, tegen al haar principes in een conventionele oorlog te gaan voeren. De rebellen moeten nu openlijk de versterkte dorpen gaan aanvallen, die door de bevolking ter bescherming van de nieuwe verworvenheden verbeterd worden verdedigd.

Waar nodig kunnen angevallen dorpen de hulp inroepen van geregelde troepen, maar dit blijkt steeds minder nodig te zijn. Mede hierdoor kan het Zuidvietnamese leger voor het eerst zelf een guerrilla-oorlog gaan voeren tegen de communisten, die zich nu in de positie van „een vis op het droge“ bevinden. In alle opzichten schijnen de rollen in Zuid-Vietnam te zijn omgedraaid en het succes van deze omwenteling, die nog net op tijd is gekomen, schijnt on-

er althans wat een der twee voornaamste aanleidingen betreft sprake van een grotesk misverstand. Boeddhistische monniken zouden namelijk geruime tijd geleden de regering in Saigon hebben verzocht, vertoning van een Japanse film over het boeddhisme, die echter op geraffineerde wijze deze godsdienst in een kwaad daglicht zou stellen, te verbieden. De regering zegde dit toe. Om echter formeel tot een verbod te komen, moest de film het land worden binnengelaten en voor de censuur worden gedraaid, die dan volgens afspraak de rolprent voor vertoning zou afkeuren. Toen de lama's echter hoorden dat de regering de film had laten importeren, meenden zij door de autoriteiten te zijn bedrogen en zij begonnen een impulsieve protestactie, welke een hard optreden van de politie uitlokte, hetgeen weer kwaad bloed onder de priesters zette.

Wat echter de oorzaken ook mogen zijn, de regering in Saigon zal alles moeten doen om de boeddhisten niet verder tot actief verzet uit te prikkelen. Zij zal er tevens op moeten toezien dat journalisten en fotografen, die uit hoofde van hun vak boeddhistische bijeenkomsten verslaan, niet door leden van de geheime staatspolitie worden gemolesteerd zoals volgens persberichten onlangs met een groep van twintig Amerikaanse persmensen is gebeurd.

Ten eerste getuigt dit niet van een - door de regering zelf zo hooggeprezen - democratische instelling. En ten tweede is moeilijk uit te maken, wat belangrijker is: de Amerikaanse pers tegen zich in het harnas jagen of nationaal en internationaal de boeddhisten tegen zich te hoop jagen. Zowel het een als het ander kan de nog zo prille democratie in Zuid-Vietnam doorkruisen of zelfs in de kiem smoren.

J. B.

SOUTH VIET NAM

The Queen Bee

(See Cover)

The history of Viet Nam is full of heroines. Women often served as generals. In the 1st century A.D., the Trung sisters raised an army and started a rebellion against Viet Nam's Chinese overlords; one of their female commanders gave birth to a child on the battlefield, then strapping her infant on her back and brandishing a sword in each hand, led her troops against the Chinese. In 248, a 23-year-old girl put on a suit of golden armor, climbed on the back of an elephant, and led her army into the field against Viet Nam's foreign invaders.

Today the most formidable and in some ways the bravest woman in South Viet Nam wears tapered satin trousers, and a torso-hugging *ao-dai*, split from ankle to waist, and rides to meet her foes in a chauffeur-driven black Mercedes. Instead of swords, her weapons are bottomless energy, a devastating charm, a tough, relentless mind, an acid tongue, a militant Roman Catholicism—and, most important, the power of the family into which she married. She is Mme. Ngo Dinh Nhu, wife of President Ngo Dinh Diem's younger brother and closest brain-truster. In addition to acting as official First Lady for the bachelor President, she is in her own right one of the two or three most powerful people in the country and in a sense embodies all its problems.

In any Western nation she would be a political force to be reckoned with. In an Oriental country burdened with centuries of ignorance and bloodshed, she is probably more feared than any other man or woman—and fear under such conditions can mean power beyond either respect or popularity.

American Ivanhoes. A fragile, exciting beauty who stands only 5 ft. 2 in. in high heels—who has kept her girlish grace though she is the mother of four—Mme. Nhu does not look the part. To her critics she symbolizes everything that is wrong with the remote, authoritarian, family-dominated Diem regime. But if she is vain, arbitrary, puritanical, imperious and devious, she also exudes strength, dedication and courage. To some it seems that she belongs in an intrigue-encrusted 18th century court, or that she should wear the robes of a Chinese empress—or both.

Her only official positions are those of Deputy in the National Assembly and chief of South Viet Nam's women's movements, but Mme. Nhu orders around army generals, Cabinet ministers, and even the President. Though he is often reluctant to go along with her, Diem regularly yields to her when she bursts imperiously into his study, and even allows her to countermand his own orders, because he desperately fears a public display of family friction.

When a group of disaffected South Vietnamese paratroopers attempted a

gmy 73
coup against Diem three years ago, one of their first demands was that Mme. Nhu be removed from the presidential palace. She was flattered by the attention, and also brags that the U.S. has tried unsuccessfully for years to get Diem to curb her power. She bitterly attacks the anti-Diem U.S. press corps in Saigon and accuses Americans generally of being a lot of "Ivanhoes"—perpetually in love with the underdog but confused about just who the underdog is.

In the country's current, festering religious crisis, as she sees it, the Buddhists are certainly not underdogs but "provocateurs in monks' robes." She has consistently opposed the U.S. counsel of moderation and Diem's own half-hearted efforts to temporize. Her recommendation for dealing with Buddhist demonstrators: "Beat them three times

The Brothers Four. The U.S. is deeply committed to hold South Viet Nam against the Chinese-backed Viet Cong guerrillas, because—according to the old "falling domino theory"—Laos and Cambodia would be outflanked, Thailand caught in a vise, and the Malay Peninsula severely threatened if South Viet Nam were to fall. The U.S. is pouring \$1,000,000 a day into the country and has sent 14,000 tough, savvy military "advisers" to sharpen the government's war effort against the Red guerrillas. Amid the frustrating military ups and downs, the overriding questions are two: Can the war be won with President Diem and his relatives in control? Can it be won without them?

Part of South Viet Nam's closely knit Mandarin aristocracy, the President's family commands little popular support but firmly dominates the country's po-

MME. NGO DINH NHU & FAMILY*

She rules the men who rule the nation.

harder." When the Buddhist monk, Quang Duc, burned himself to death in protest against the regime six weeks ago, Mme. Nhu was unimpressed. The Buddhists "barbecued one of their monks, whom they intoxicated," she savagely told a CBS reporter last week. "And even that burning was not done with self-sufficient means, because they used imported gasoline."

In Washington, the South Vietnamese embassy formally repudiated Mme. Nhu's statement as representing only her views and not that of the government. The disclaimer was particularly intriguing, because the ambassador, Tran Van Chuong, is Mme. Nhu's father, who violently disapproves of her—and only partly because the government expropriated his vast property seven years ago. She in turn disapproves of him, once called him a coward.

litical and economic structure. For all its faults, it also represents an order of sorts in a place that has been on the brink of chaos for decades. The remarkable quartet of Diem's brothers:

► Ngo Dinh Thuc, 66, the eldest, is Roman Catholic Archbishop of Hué (pronounced Whey), controls large amounts of property in the name of the church, and has placed several favorites in Diem's Cabinet. Diem repeatedly tried to get Thuc transferred to the vacant See of Saigon, but the Vatican, which is distressed by the extent to which Diem's repressive measures have tarnished the image of Catholicism

* From left: Mme. Nhu's daughter Ngo Dinh Le Thuy, 17; Mme. Nhu; Archbishop Ngo Dinh Thuc; Son Ngo Dinh Quyhn, 10, and Daughter Ngo Dinh Le Quyen, 4; Husband Ngo Dinh Nhu; President Ngo Dinh Diem; Son Ngo Dinh Trac, 15.

MME. NHU & HUSBAND

in South Viet Nam, vetoed the suggestion. It has also ignored all hints that Archbishop Thuc might become a cardinal. Thuc is the only one of the brothers whom Mme. Nhu does not criticize, and he often arbitrates family disputes.

► Ngo Dinh Can, 50, technically holds no government post at all, but in fact runs the city of Hué and surrounding central Viet Nam. Although, unlike his brothers, Can has never been abroad, did not go to a university, and runs his fiefdom like an old warlord, the war in the central highlands is going far better than anywhere else in South Viet Nam. An inveterate *ao-dai* chaser, Can has incurred Mme. Nhu's wrath: "He is stubborn and touchy, and unbearably obsolete concerning women." But, she concedes, "we all feel safer to have him in Hué."

► Ngo Dinh Luyen, 48, has been abroad since 1954, serves as South Viet Nam's Ambassador to Great Britain and several other European countries. Mme. Nhu is openly contemptuous of Luyen's ability and sneeringly calls him "a dilettante."

► Ngo Dinh Nhu, 52, functions as political counselor and theoretician for President Diem. From his soundproofed palace office, surrounded by books and stuffed animal heads, he tirelessly preaches the merits of "personalism," an abstruse amalgam of Confucianism, autocracy and Catholic morality that Diem calls his "formula" for government. Nhu controls the secret police and advises Diem on army promotions, government appointments and business contracts. On the side he runs the Revolutionary Labor Party, whose 70,000 members throughout the nation spend most of their time informing the police about their neighbors.

Falling Out. Mme. Nhu's criticism—she has even suggested that President Diem is not as forceful as he might be—is a frequent irritant. Yet despite oc-

ON TV

At times she is firm with God.

casional bickering, Mme. Nhu fiercely defends Diem and the others. "I have never met anyone as human, warm-hearted and chivalrous as the Ngo Dinh brothers," she says extravagantly. "The world is not made for them. They would not hurt a mosquito."

The basic bond between her and the brothers is intense, and very Asian. In the past, South Viet Nam's women deliberately gave their husbands money to dissipate on opium and prostitutes in order to control them better. During the Indo-China war, thousands of men worked openly for the French, but cases of women collaborators were rare. Today women control much of South Viet Nam's wealth, and in her home a wife is called *noi tuong*, or "general of the interior." Matriarchal strength is compounded by the traditional Vietnamese view of the family as monolithic and united against all outsiders, but in Mme. Nhu's case, her family by marriage takes precedence over her own blood. She has fallen out with her father, mother and sister. It is in Diem's clan that Mme. Nhu finds the place and the power she craves.

Beautiful Spring. She was born "about 38" years ago into one of the wealthiest, most aristocratic landowning families in Viet Nam. Her maiden name was Tran Le Xuan, which means Beautiful Spring, and at her family's home in Hanoi she was waited on by 20 servants. Tutored at home, she never finished high school, took ballet lessons, once danced a solo at Hanoi's National Theater. She learned to speak French fluently, today mostly converses in that language, writes all her speeches in French before having them translated into Vietnamese.

As a child, she remembers herself as unhappy, unloved, and in rebellion against her mother, a celebrated local beauty who kept the Hanoi equivalent of a salon. "If you are unjust," the young girl told her fiercely, "I will ignore you." When Beautiful Spring was 16, she met Ngo Dinh Nhu, chief archivist at the Indo-China Library and an admirer of her mother's. To Beautiful Spring's distress, Mother forced her to address herself to Nhu as "your little

FATHER CHUONG

FATHER KHA

niece." Nhu lent his little niece books, helped her with her Latin lessons. Constantly in her mother's shadow, Mme. Nhu wanted to marry and get out of her house. Her mother's list of selected young men held no interest for her. "Then," she recalls matter-of-factly, "I said to myself, 'Why not that man, Ngo Dinh Nhu?'"

The Nhus were married in 1943. She converted from Buddhism to her husband's Catholic faith, today says that "the sacraments are my moral vitamins." Her daughter, Le Thuy, was born in 1946, and was followed by sons Trac and Quyhn, and daughter Le Quyen. Candidly Mme. Nhu admits that she has "never had a sweeping love. I read about such things in books, but I do not believe that they really exist. Or perhaps only for a very few people."

Rice Diet. Three years after the Nhus were married, the Indo-China war broke out. All the Ngo Dinh brothers were militantly anti-Communist and anti-colonialist. Their father, Ngo Dinh Kha, had been an officer in the old imperial court but quit in a dispute with Viet Nam's French overlords, despite being virtually penniless, and went out and farmed his rented rice fields side by side with his peasant neighbors. Diem himself left politics before World War II rather than work with the French. In that tradition, Nhu, his wife and family were opposed both to the Red Viet Minh "army of liberation" and to the French with their puppet Emperor, Bao Dai. When the Viet Minh overran Hué, they shot Diem's oldest brother and the brother's only son, for months held Diem himself captive before turning him loose. Nhu and Can both escaped from the Reds, but Mme. Nhu, her infant daughter and her aged mother-in-law were taken prisoner in December 1946.

For four months, Mme. Nhu lived on only two bowls of rice a day in a remote Communist-held village. She had only one blouse, one pair of pants and one coat. "I got to hate that coat," she says. "It was wasp-waisted and very fashionable. But for months it was my only blanket. After that, I always said I would only own loose, practical coats, just in case." Mme. Nhu's smooth, well-kept hands were a constant source of contemptuous amusement for her tough peasant captors. "I cannot bear the Communists," she says. "They considered me a child, I don't know why.

They seemed to have some indulgence for me."

When the French army began moving out into the countryside, Mme. Nhu's captors prepared a hasty retreat north. But because her mother-in-law was incapable of making such an arduous trip, Mme. Nhu was granted a safe-conduct pass to a nearby village. With her child and the old woman, Mme. Nhu holed up in a convent in the village until the French forces arrived. Shortly afterward she was reunited with Nhu.

The Happy Time. The anti-colonialist views shared by the whole Ngo Dinh family made the French regard the Nhuses with suspicion. Settling in the resort town of Dalat, the Nhuses quietly set about organizing popular support for the return to Viet Nam of Diem, who was in exile in the U.S. Nhu ran a paper and worked to develop his philosophy of personalism; to win favor among poor, potential supporters, Mme. Nhu turned down her family's hefty allowance, shopped for her own groceries, pedaled around Dalat on a bicycle.

In 1954, after their disastrous defeat at Dienbienphu, the French in desperation met the exiled Diem's demand for Vietnamese independence and sent him back to Viet Nam to try to rally his war-shattered people and to salvage something from the Viet Minh. Two weeks after Diem was installed in Saigon as Premier, the weary and discouraged French sliced Viet Nam in half at the Geneva bargaining table; the Viet Minh took the north with its coal and iron, and Diem was left with the south, including Saigon and the rice-rich Mekong River delta.

First Notice. The South Viet Nam that Diem inherited was in a state of anarchy. The economy was in shreds, and there was no functioning executive or administrative machinery to run the government. The army was run by a French puppet, General Nguyen Van Hinh, who was constantly plotting against Diem, and the police and security forces were controlled by the notorious Binh Xuyen river pirates, who had bought the "concession" from puppet Emperor Bao Dai for \$1,000,000. In the countryside, two religious sects with well-armed private armies, the Cao Dai and the Hoa Hao, ran two virtually independent fiefs.

At Saigon cocktail parties, Army Boss General Hinh used to threaten a coup almost daily and joke that when he overthrew the government he would exile every member of Diem's family except Mme. Nhu, whom, he said, he would keep as a concubine. One day Mme. Nhu finally met Hinh face to face at a party. She walked over to him, recalls an observer, and said: "You are never going to overthrow this government because you don't have the guts. And if you do overthrow it, you will never have me because I will claw your throat out first."

That was when Saigon began to take serious notice of Mme. Ngo Dinh Nhu.

In the face of superior odds, hers was the first—and for a long time the only—voice to demand a showdown with the government's foes. She called her own husband "cowardly" for recommending a compromise with the Binh Xuyen gangsters. Once, arranging a demonstration against them, she was surrounded by a hostile crowd of Binh Xuyen. She jumped into her car, cried, "Arrest me, if you can!" and drove straight through the ring of tommy-gunning toughs. Finally, the family shipped her out to a convent in Hong Kong to keep her quiet during a period of attempted conciliation. "It was just like the Middle Ages," she says, "but that's where I learned English." When she returned to Saigon three months later, she was still spoiling for a fight. Finally, Diem smashed the Binh Xuyen, forced General Hinh into exile, and sent his troops into the countryside to crush the dissident sects.

Mandate from Heaven. Diem's consolidation of power over all odds was his finest moment. But the strain of constant intrigue had increased his distrust of all outsiders. He seldom ventured from his palace in Saigon, was almost completely out of touch with his people. The gap between Diem and the masses was widened by his militant Catholicism. The "Catholic Mandarin" believed that he ruled by a "mandate from heaven" and that it was the people's "duty" to honor the President.

But it was Mme. Nhu's flaming feminism that most antagonized the traditionalist Vietnamese. In 1956 she was elected to the National Assembly, immediately began a campaign to upgrade the status of Vietnamese women, who had no legal rights and could be dis-

carded by husbands at will. In these circumstances, said Mme. Nhu, a Vietnamese woman was "an eternal minor, an unpaid servant, a doll without a soul." In 1958 she rammed through the Assembly her controversial Family Bill, which made adultery a prison offense and outlawed polygamy, concubinage, and—except by special presidential dispensation—divorce.*

With tiny tears at the corners of her eyes, Mme. Nhu recently sighed that she had trouble at first appreciating "that I made many people unhappy with my Family Bill—people who were in illegitimate liaisons but who were strongly in love." Pulling herself together, she adds: "But society cannot sacrifice morality and legality for a few wild couples. I have chosen to defend the legitimate family."

"My Darlings." In a succession of bills, Mme. Nhu banned prostitution, contraceptives, abortion, organized animal fights and taxi dancing. Referring to the war, she said, "Dancing with death is enough." In Saigon, "twist easies" began to spring up, and criticism mounted that Mme. Nhu was trying to impose rigid Catholic standards on South Viet Nam's easygoing sexual mores. She herself used to go swimming at the fashionable *Cercle Sportif*, but stayed away when she saw too many bikinis. Even some government

* Opponents of the bill said that Mme. Nhu sponsored it only to prevent the husband of her somewhat restless sister from divorcing her, but the First Lady indignantly denies this. Says she soothingly: "I well knew that my sister would want a divorce herself when she found someone more appropriate." Today the sister does indeed want a divorce, but it is doubtful that President Diem will grant it.

LARRY BURROWS—LIFE

COMMANDER & GIRL SOLDIERS
A rap of her fan is the roll of kettledrums.

officials privately said that the morality crusade resulted only in increased and unnecessary public hostility toward the Diem regime.

Sure of her infallibility and contemptuous of her critics, Mme. Nhu set up a women's paramilitary corps, a parade ground force whose members ("my darlings") get paid twice as much as army regulars. Snapped Mme. Nhu: "The women are officers, not simple soldiers." She also organized the Women's Solidarity Movement, a sort of Oriental Junior League whose 1,200,000 members supervise workers' nurseries and welfare centers—and serve as a political intelligence network throughout the country.

Calumny Instead of Courage. The First Lady often treated Diem like Petruccio; she would write down a list of the direst predictions of what would

At a diplomatic party several years ago, U.S. Admiral Arthur Radford, then chairman of the Joint Chiefs of Staff, locked his arm around her waist and said: "What do you really want, little lady?"

Considering the little lady's tremendous power, Saigon gossip has inevitably linked her with stories of corruption, but there has never been any supporting evidence. "After those charges," she says, "I predicted that next I would be attacked on my sentimental life." She was right. Saigon's cafés abound with tales of palace dalliances. But even some of her worst enemies dismiss the reports as rumors circulated by people who are afraid to attack her any other way.

The Crab's Claw. The attacks on Mme. Nhu grow more bitter as the Buddhist crisis intensifies, for she has

ades ago, a Buddhist mob burned most of the Ngo Dinh family alive in a church. But since he took over the government in 1954, Diem has gone to great lengths not to offend the Buddhist majority. Less than one-third of his 17 Cabinet ministers and 19 army generals are Catholics; the heavy percentage of Catholics in the civil service and the 123-seat National Assembly is largely the result of a superior and far-reaching Catholic school system. Whenever there is a whisper of opposition, however, the government treats Catholics like anyone else; two Catholics involved in the 1960 coup were sentenced to long prison terms, and three priests have been jailed or forced to leave the country for criticizing the government.

But most Vietnamese still maintain that Diem has shown a definite pro-Catholic bias. Unfortunately for Diem, the simmering Buddhist discontent boiled over at the worst possible spot—in Brother Thuc's diocese at Huế. At a church celebration honoring Thuc, Diem grew furious that in violation of a government edict, Catholic pennants were flying and no South Vietnamese national flag, ordered government officials to prevent similar occurrences. Three days later, government troops forbade Buddhists to unfurl their flags at a rally celebrating the 2,507th birthday of Gautama Buddha. When the Buddhists protested, the government soldiers stupidly shot down nine demonstrators. That was the beginning of the Buddhist protests, which in turn provoked more police repression.

Circle with Corners. The Buddhist demands center around freedom of assembly, abolition of real or fancied inequalities, above all—and most galling to Diem—public government acceptance of responsibility for the Huế tragedy. These demands seem oddly minor to create so much trouble, but they are merely a catchall for myriad often ill-defined grievances.

With her husband, Mme. Nhu is against yielding an inch to the Buddhists, for fear that backing down will be interpreted as a sign of weakness and lead to new and more sweeping political demands. In a speech to her girl soldiers last week, she called Buddhist agitation "an ignoble form of treason," which reduced Buddhism to the "despicable rank of phariseism." She called Buddhist leaders "eternal slaves, if not to others, at least to their own folly." Above all, she charges that the Buddhists are organized by the Reds. While U.S. authorities reject this accusation, it is true in a more general sense that many Buddhists are open to Marxist influences.

The grass-roots religion in South Viet Nam's villages, a branch of the easy-going Mahayana (Greater Vehicle) tradition of Buddhism, is a peasant potpourri of animism and ancestor worship, magic charms and chanted sutras. But the saffron-robed monks of Saigon and Huế are more sophisticated. Many Buddhists, says U.S. Scholar Holmes Welch,

BUDDHISTS MOURNING BURNED MONK
"They used imported gasoline."

happen if he did not follow her advice and then make him sign it so that she could crow if she were borne out. She also patronized Pope John XXIII. "Poor Pope," she said after John's encyclical *Pacem in Terris* called for more social welfare. "He pleases everyone with this encyclical. But if something pleases everyone, it can be exploited." She can even take quite a firm line with God. In praying for her projects, she says, she often makes a list of promises; when she has carried them out, she tells God: "I have fulfilled all the conditions," and asks to be helped further.

Mme. Nhu denies that she is anti-male. "I have no reason to dislike men," she says. "They have always been so nice to me." She is a born actress, and a gentle rap of her delicate ivory fan has the effect of a roll of kettledrums.

made herself the country's leading anti-Buddhist polemicist. Superficially, the controversy shapes up as a simple religious dispute between the Buddhist majority and the nation's 1,500,000 Catholics. But the struggle transcends the charges of religious persecution and inequality. Instead it has developed into a political conflict that illustrates the gulf between the people, who have no natural affinity for a government that has done little to win their support, and Diem's ruling family. In this situation, the Catholic angle can be greatly exaggerated.

Viet Nam's Buddhists and Catholics have long been enemies. Even today, the Buddhists claim that the Catholics were "the claw that enabled the French crab to occupy Viet Nam." Mme. Nhu says that her own Buddhist ancestors used to butcher Catholics and that, dec-

believe that Buddhism and Communism have many points in common. "They practice some things that the Communists so far have merely talked about—no personal property, a communal life, and devoting oneself to the service of the people and world peace," he says. "It may be true that Buddha differs from Marx, but such differences can be rationalized."

As of last week, to Mme. Nhu's disgust, Diem seemed bent on letting the Buddhist situation calm down. "The President too often wants what the French call 'a circle with corners,'" she says scornfully. He would like to conciliate "as the Americans desire, smooth, no bloodshed, everyone shaking hands." But the Buddhist crisis could flare up again at any moment. U.S. officials in Saigon fear that government intransigence can only have a divisive effect in the war against the Communist Viet Cong, in which political unity is the key to victory.

Too Fast, Too Thin. The war is as ugly and indecisive as ever. The more bullish predictions emanate from Saigon. General Paul Harkins, commander of the U.S. forces in South Viet Nam, says that the war will be over in December; statistics show that the Viet Cong launched an average of 120 attacks weekly last year, and for the first seven months this year the average was down to 74. But statistics are meaningless in South Viet Nam. Despite losses of 1,000 men a month, the Reds have increased their hard-core regular troops from 18,000 to 23,000 men.

There are some reasons for optimism. Substantial progress has been made in the central highlands, where U.S. Special Forces teams have molded 150,000 *montagnard* tribesmen into a tough, well-trained jungle force that is effectively harassing Viet Cong supply lines from Communist North Viet Nam. The government has embarked on a crash program to construct some 12,000 "strategic hamlets," fortified villages where the peasants will be guarded against Viet Cong attacks by trained, well-armed militiamen. Already 9,750,000 people—65% of the population—have been settled in the 7,500 hamlets that have been built so far.

U.S. officials fear that the hamlet program, headed by Mme. Nhu's husband, is spreading too fast and too thin, and that too many of the strongholds are not really defensible against determined Red attack. In the strategically important Mekong River delta, moreover, the well-armed Viet Cong operates with near impunity. For the first time in months, the Reds are consistently raising attacks in battalion-size strength, are showing an increasing tendency to stand and fight against government forces instead of fading away into the paddies.

Evidence Intrigue. All the Vietnamese military commanders are fighting with one eye cocked on Saigon. Generals are reluctant to commit troops to

a large role, because Diem disapproves of generals who have heavy casualties. Always in fear of another coup against his regime, Diem also distrusts successful generals and shifts them about constantly to keep them from developing a power base.

In Saigon, intrigue is endemic. A new plot is hatched or at least talked about daily. Diem and his family are aware of most of the talk, and their nerve is good. Suggesting that there will be a coup unless the Buddhist crisis is brought under control, Nhu keeps his elaborate secret police network constantly on the alert. In government "re-education centers" throughout the country are an estimated 20,000 political internees. According to one report, the new contingency plan against a coup is to draw regiments from the worst Viet Cong areas to the capital, a "deliberately dangerous" plan

subordinates," who actually outrank their nominal bosses because they get orders direct from the palace. But there is serious doubt whether any of this would change after a coup.

Any number of army commanders, few of whom are truly loyal to Diem, would presumably be ready to take over, and they might conceivably be more ready to accept U.S. advice than Diem. Should his brother be eliminated, it is also generally assumed that Nhu himself would make a bid for power, and some Americans think that he might be more efficient, having shown administrative ability in the strategic-hamlets program. But the U.S. still doubts that any of the available alternatives to Diem would be a real improvement. American policymakers also suspect that a coup would only set off a chain reaction of other coups until some strongman finally

DEAD VIET CONG AFTER MOP-UP

"We consider Communism opposition enough."

designed to make the Americans fear that a coup would only lead to Communist advances.

That is precisely what the U.S. does fear.

Superior Subordinates. The chief U.S. objection to Diem is not so much that he is a dictator, but an inefficient dictator. The proper democratic standards of the League of Women Voters cannot be applied to a deeply war-torn country, and Mme. Nhu has a point when she defends the regime's intolerance of opposition: "We consider Communism opposition enough in wartime, but we will have open declared opposition as soon as peacetime allows." The trouble is that Diem rules not so much by firmness as by confusion; deliberate disorganization is his way of keeping possible enemies off balance. Cabinet ministers are undercut by a system of "superior

emerged, and that in the meantime there would result a power vacuum in which only the Viet Cong could operate.

Into this pit of war, fear and intrigue, the U.S. is sending tough-minded Henry Cabot Lodge to replace Ambassador Frederick E. Nolting, who in 2½ years in Saigon has been totally committed to Diem. The U.S. is hopeful—but not overly confident—that Lodge can make Diem more receptive to U.S. advice. Whatever Diem does, there is at least one South Vietnamese leader who will listen to advice with a ravishing smile, and probably refuse to accept it. Mme. Nhu is eagerly awaiting Lodge's arrival. Noting his middle name, she says: "We hear that in his family, they talk only to God." Told the same was said of her family, she replied: "In that case, I hope we will talk together, with God in the middle."

GREAT BRITAIN

One Crowded Hour

Like few men or women who wind up in the prisoner's dock at the Old Bailey, Stephen Ward was educated, charming and gifted. What destroyed him, and turned a merely sordid morals case into the trial of the decade, was none of the conventional or even unconventional deadly sins. It was a compulsive, consuming snobbery.

To hobnob with the rich and famous and sprinkle his conversation with first names of peers, maharajahs and Cabinet ministers, the suave, artistic osteopath would go to any lengths, or depths. A man of unbounded vanity himself, he flattered others' egos with facile pencil portraits, with a gleeful flow of gossip, and a magical ability to cure the aches and pains of famous friends' famous friends.

For coveted acquaintances, versatile Stephen Ward held out the key to an exotic demimonde of teen-age trollops and rarefied sexual rites that seemed more in keeping with Lautrec's Montmartre than tidy Thameside. The second son of a country clergyman, he had a lifelong talent for spotting, seducing and sophisticating pliable provincial lasses. "I suppose," said he, "that I have been one of the most successful men with girls in London since the war." He used this gift unremittingly for his friends, who rewarded him with a social acceptance that meant far more to him than the financial proceeds of procuring.

Revenge Trial. In return for favors past, Stephen Ward remained jauntily confident that Top People would come to his rescue when he was arrested last June and charged with living on prostitutes' earnings. At his trial, all Britain waited expectantly for the celebrated "surprise witnesses" he had promised. It was not until the seventh day that the crumpling reality finally caught up with him. It came midway in Mr. Justice Marshall's remorseless, five-hour sum-

MANDY
Quite rich.

ming-up of the evidence. "There may be many reasons why he has been abandoned in his extremity," declared the red-robed judge. "One thing is clear: if Stephen Ward was telling the truth in the witness box, there are in this city many witnesses of high estate and low who could have come and testified in support of his evidence."

Some did—but not one nob. That night, the dejected Ward summoned a Daily Express reporter to a friend's apartment and poured out his bitterness. "This," said he, "has been a political revenge trial. Someone had to be sacrificed, and it was me. One or two people can still vindicate me, but when the Establishment wants blood, you can't wriggle out."

Stephen Ward did wriggle out. Ninety minutes before he was to appear in court for the last day of his trial, he was found purple-faced and unconscious

WARD
Quite wretched.

in the Chelsea apartment where he had been staying with a friend. On a table beside him were scattered a dozen letters to friends and acquaintances. On the floor lay an empty vial that had contained 100 Nembutal tablets—a drug very different from the kind he had long been taking for pleasure. While doctors worked to save his flickering life at St. Stephen's Hospital, the judge continued his summing-up and sent the case to the jury. That evening, after deliberating only 4½ hours, the jurors found Stephen Thomas Ward guilty on two counts of living in part on the immoral earnings of prostitutes.

Fed & Fanned. Though the jury acquitted him on three other counts, it found that in two cases he "knowingly aided prostitutes in the plying of their trade" and "received payment for such assistance out of their earnings." Thus

MR. JUSTICE MARSHALL
Quite right.

the jurors had also decided that, by definition, leggy, red-maned Christine Keebler, 21, and blonde, baby-faced Mandy Rice-Davies, 18, were prostitutes.* If either was dismayed at being formally branded a whore, neither showed it. At the London première of *Cleopatra* and an otherwise exclusive buffet supper afterward, Mandy in a brief blue gown that was designed by herself (and looked it) stole the limelight.

And the two dubious heroines were rolling in money from the sale of newspaper confessions that proved far more profitable than the venery they described. Christine, who had earned around \$70,000 or more, proved her heart of gold by buying her mother and stepfather a "rambling" house in the country. Mandy to date has made about half as much, was keeping her good deeds a secret. Both seemed intent on living to the limit the roles that the judge limned in his summing up: "The widespread and exaggerated publicity surrounding this case has brought these girls to pinnacles of notoriety which feed and fan their vanity." Quoting Sir Walter Scott, he added sardonically:

*One crowded hour of glorious life
Is worth an age without a name.*

Word from Bill. As Ward's own crowded hour came to an end, many Englishmen began to feel a twinge of compassion for the talented, if twisted, master of the revels. As the osteopath

* Since the legal definition of a prostitute was under judicial review in Britain, the judge directed the jury to limit it to "a woman who offers her body indiscriminately for an act of normal sexual intercourse with a man for profit." Thus the judge ruled that Vickie Barrett, a convicted streetwalker who testified that she whipped men for \$2.80 a stroke in Ward's apartment, was not to be considered a prostitute except on occasions when she had normal intercourse with men. In Britain, where upper-class children are commonly chastised by governesses, school prefects and masters, Havelock Ellis reported 50 years ago, sexual flagellation among adults "is the most frequent of all perversions," and the situation does not seem to have changed since.

TIME

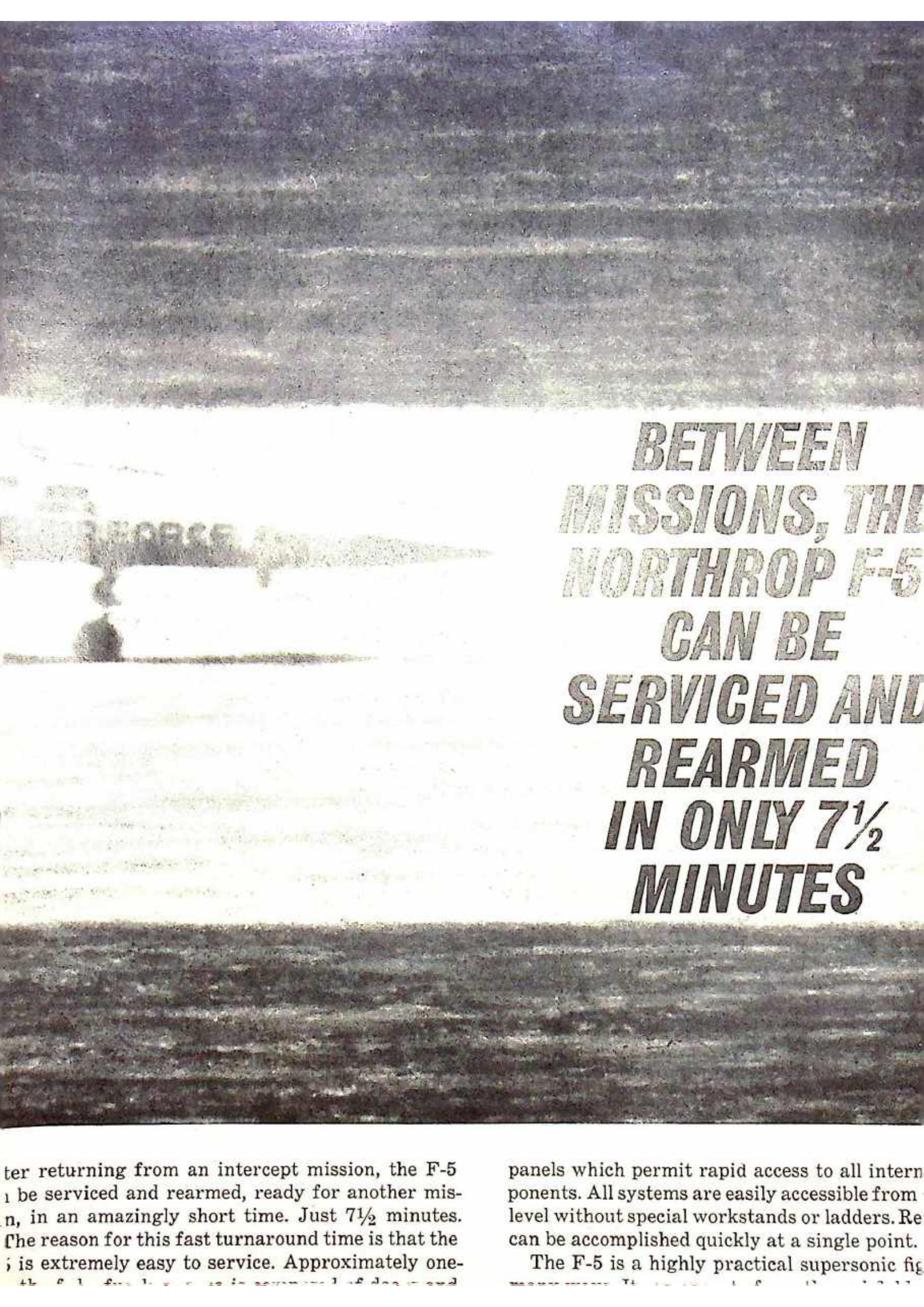
NEWSMAGAZINE

Gandy

'63

SOUTH VIET NAM'S
MADAME NHU

**BETWEEN
MISSIONS, THE
NORTHROP F-5
CAN BE
SERVICED AND
REARMED
IN ONLY 7½
MINUTES**

ter returning from an intercept mission, the F-5 can be serviced and rearmed, ready for another mission, in an amazingly short time. Just 7½ minutes. The reason for this fast turnaround time is that the F-5 is extremely easy to service. Approximately one-third of the F-5's systems are serviced from the rear

panels which permit rapid access to all internal components. All systems are easily accessible from the rear level without special workstands or ladders. Rearrming can be accomplished quickly at a single point.

The F-5 is a highly practical supersonic fighter aircraft. It is the most maneuverable fighter in the world.

Ngo Dinh Nhu schijnt in Zuid-Vietnam de machtige man achter de schermen te zijn, die door zijn wreed optreden de boeddhisten tot verzet tegen de regering probeert. Dat boeddhistische verzet zou een ondermijnende uitwerking kunnen hebben op de bestrijding van de communistische Vietcong. Er zijn sterke aanwijzingen dat Ngo Dinh Nhu een dominerende invloed heeft op zijn broer, president Diem. Kennedy wenst, dat Diem zich van die druk bevrijdt, opdat de Zuidvietnamese regering weer het vertrouwen van het volk zou winnen. Als Ngo Dinh Nhu, die aan het hoofd staat van de geheime politie, zijn terreur ongestraft kan voortzetten,

BUITENLANDSE KRONIEK

zal er een bijzonder gevaarlijke situatie ontstaan. Amerika acht Ngo Dinh Nhu in staat gemene zaak te maken met de communistische Noordvietnamezen om tot een herenigd „neutraal“ Vietnam te komen. Maar zo'n „neutraal“ Vietnam zou maar al te gemakkelijk in de invloedssfeer van China kunnen raken, hetgeen een ernstige bedreiging zou zijn voor het behoud van de vrijheid in heel Zuid-Oost-Azië.

De Amerikanen besteden op het ogenblik meer dan een miljoen dollar per dag aan Zuid-Vietnam, in de vorm van militaire en economische hulp. Zij wensen hun beleid nu niet te laten doorkruisen door Ngo Dinh Nhu, die voortdurend blijk geeft van zijn anti-Amerikaanse gezindheid, terwijl zijn broer, de president, jarenlang uitstekend met de V.S. heeft samengewerkt. Kennedy heeft nu de nieuwe Amerikaanse ambassadeur in Saigon, Cabot Lodge, opdracht gegeven zware pressie uit te oefenen op het Vietnamese regime dat zo'n gevaarlijk spel speelt. Tot voor kort koesterde men in Washington nog de hoop dat het Zuidvietnamese leger door middel van een staatsgreep de macht in handen zou krijgen. Maar de generaals zijn niet opgetreden tegen de heersende klik, waarvan Ngo Dinh Nhu de leider zou zijn. Voor Kennedy is dit een bijzonder moeilijk probleem. Hij wil de Amerikaanse steun aan Zuid-Vietnam niet intrekken, omdat hij hiermee de Vietcong in de kaart zou spelen. Anderzijds kan hij de huidige toestand niet laten voortbestaan.

Voor het prestige van de V.S. in Zuid-Oost-Azië is de situatie in Zuid-Vietnam bijzonder schadelijk, en vooral onder de landen met veel boeddhistische inwoners — als bijvoorbeeld Ceylon — neemt het onbehagen over de Zuidvietnamese ontwikkelingen voortdurend toe. In de komende zitting van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties kan men een heftig debat verwachten naar aanleiding van het anti-boeddhistische optreden van Saigon, en die discussie zou voor Amerika bijzonder pijnlijk kunnen worden. President De Gaulle schijnt met zeker leedvermaak de moeilijkheden van de Amerikanen in Zuid-Vietnam gade te slaan, al heeft Frankrijk zelf negen jaar geleden Noord-Vietnam aan de communisten moeten prijsgeven. Maar al zou men misschien kunnen stellen dat de V.S. beleidsfouten hebben gemaakt in Zuid-Vietnam, er is geen reden om de spot te drijven met Kennedy's zorgen over deze kwestie. Van een Amerikaans débâcle in deze Indochinese staat zou slechts Mao Tse-toeng profiteren.

DIEM ontkent vervolgving van Boeddhisten

SAIGON, 7 okt. (Reuter) — Aan de vooravond van het debat in de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties over de „schending van de mensenrechten in Zuid-Vietnam”, heeft de Zuidvietnamese president, Ngo Dinh Diem, na zich lange tijd niet in het openbaar te hebben vertoond, een rede gehouden. Diem, die sprak bij de opening van het parlement, ontkende dat de Boeddhisten in zijn land worden gediscrimineerd. „De Boeddhistische kwestie is door de (commununistische) Vietcong geschapen als een laatste poging de overwinning, die hen ontglipt, in de wacht te slepen.” Diem herhaalde zijn stelling dat de Vietcong-rebellen een onvermijdelijke nederlaag tegemoet gaan.

Diem zei dat de Zuidvietnamese regering het Amerikaanse volk zeer dankbaar is voor de verleende hulp en diep ontroerd is door het offer van „zovele Amerikanen, die in de gemeenschappelijke strijd hun bloed gemengd hebben met dat van onze landgenoten”.

Intussen is bekend geworden dat de Boeddhistische monnik, die zaterdag door zelfverbranding in het openbaar een einde maakte aan zijn leven, tevoren aan Diem een brief had geschreven. Daarin zegt hij dat de Boeddhisten strijden voor hun wettige rechten. „Vergeet de raad niet die Paus Paulus VI heeft gegeven: dat men de rechten van het Zuidvietnamese volk niet moet onderschatten.”

„Ik offer mij op”, aldus de monnik, „om te protesteren tegen het voortduren van arrestaties, gevangen houden, martelingen en massamoord op Boeddhisten, studenten en schlieren.”

73 SEP 1969
TNY

De president zei dat de Amerikaanse politiek tegenover Vietnam duidelijk is. Hij geloofde niet dat het wenselijk is alle Amerikaanse gezichtspunten op dit ogenblik naar voren te brengen. Hij zei dat de Amerikaanse politiek en die van het Vietnamese volk er op gericht zijn geen oorlog te verliezen.

Johnson: Eervolle vrede in Vietnam

WASHINGTON, 26 maart (Rtr., AFP) - President Johnson heeft donderdag a een kabinetsbijeenkomst, waarop onder meer de strijd tegen de Vietcong werd besproken, een verklaring uitgegeven waarin hij zegt dat de V.S. naar een eervolle vrede in Vietnam blijven streven welke gebaseerd is op „beëindiging van de communistische agressie”.

in Indo-China

In twee Indochinese staten, Zuid-Vietnam en Laos, is een zeer veront- rustende situatie ontstaan. In beide landen winnen communistische troe- pen steeds meer terrein. In Zuid- Vietnam zijn dat de Vietcong-gueril- la's en in Laos de Pathet Lao. Die communistische bewegingen krijgen alle twee steun van de Vietminh, die sinds 1954 in Noord-Vietnam aan de macht is, en achter die Vietminh staat het machtige rode China. Er bestaat dus duidelijk verband tussen de crisis in het neutrale Laos en die in het op Amerika georiënteerde Zuid-Vietnam.

Vorige week is de Amerikaanse minister van Defensie, McNamara, van een bliksembezoek aan Saigon teruggekeerd met een zeer pessimis- tisch rapport over de terroristische activiteiten van de Vietcong. Hij adviseerde een aanzienlijke vergroting van de Amerikaanse militaire en economische hulp aan Zuid-Vietnam, en president Johnson heeft maandag het Congres dan ook gevraagd om een toewijzing van bijna een half mil-

BUITENLANDSE
KRONIEK

jard gulden ter ondersteuning van het bewind van premier Khanh. Op de jongste confe- rentie van de Zuid-

Oostaziatische Verdragsorganisatie had de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken, Rusk, reeds ver- klaard, dat de toestand in Zuid-Viet- nam slechts gered zou kunnen worden door een krachtiger bestrijding van de Vietcong, en alle andere ZOAVO- leden (met uitzondering van Frank- rijk) hadden zich bij die visie aange- sloten.

In Laos is de situatie sinds vorige week zaterdag zeer zorgelijk gewor- den, omdat de Pathet Lao toen een groot offensief begonnen tegen de neutralistische regeringstroepen. Deze aanval was kennelijk een communis- tische reactie op de rechtse staatsgreep die op 13 april in Vientiane (de hoofd- stad van Laos) plaats had. Weliswaar had die coup d'état niet het gewenste

mogendheden en Rusland geen steun gaven aan de opstandelingen, maar de positie van de neutralistische premier, Soevanna Phoema, werd toch aanzienlijk verzwakt. In de afgelopen dagen zijn de Pathet Lao verder opgedrongen, en vooral in Washington maakte men zich ernstig ongerust over de consequenties van deze communistische opmars in Laos. Amerika, dat zelf geen diplomatieke betrekkingen met China onderhoudt, heeft Engeland en andere bondgenoten die wel relaties met Peking hebben, verzocht de Chinezen te herinneren aan hun verplichtingen op grond van het Geneefse akkoord over Laos dat op 23 juli 1962 tot stand kwam. Veertien landen, waaronder China, verklaarden zich toen garant voor de onafhankelijkheid en neutraliteit van Laos, en de basis voor deze overeenkomst was reeds ruim een jaar tevoren gelegd, tijdens de ontmoeting van president Kennedy en premier Khroesjtsjev in Wenen (3 en 4 juni 1961).

De westerse grote mogendheden en Rusland hebben ruim een maand geleden de poging tot een rechtse omwenteling in Laos tegengewerkt omdat zij zich houden wilden aan de Geneefse akkoorden van twee jaar geleden, en omdat zij een provocatie van de Pathet Lao en hun communistische vrienden in het noorden wilder voorkomen. Maar de Pathet Lao, gesteund door de Vietminh en de Chinezen, hebben de staatsgreep toch als een uitdaging opgevat om met geweld hun macht over heel Laos uit te breiden.

Naarmate de Pathet Lao verder naar het zuiden opdringen, vormt zij een grotere bedreiging voor de veiligheid in Zuid-Vietnam, want Zuid-Vietnam heeft een gemeenschappelijke grens met het zuidelijk deel van Laos, en de Pathet Lao zouden contact kunnen leggen met de Vietcong. Zo dreigt er een nieuwe grote crisis in Zuid-Oost-Azië, waaruit een ernstig internationaal conflict zou kunnen groeien. Tot nog toe heeft Amerika de neutraliteit van Laos gerespecteerd, maar als de opmars van de Pathet Lao niet tot stilstand gebracht zou kunnen worden, zou Washington zich genoodzaakt kunnen zien in te grijpen, ter bescherming van Zuid-Vietnam.

20 mei 1962
in
oer
ien
ran
n:
S

GEEN militair interventie aan Amerika in

Eventueel troepen naar Thailand

WASHINGTON, 20 mei (AFP, Rtr., UPI) — De Verenigde Staten zijn „op het moment” niet van plan met militaire middelen in Laos tussenbeide te komen om een einde te maken aan de opmars van de communistische Pathet Lao. Dit werd gisteravond meegedeeld door een woordvoerder van het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken, als antwoord op vragen van verlaggevers. De woordvoerder maakte echter duidelijk dat de V.S. maatregelen

overwegen — „ook op het militaire vlak” — om de neutraliteit en onafhankelijkheid van Laos te garanderen. Deze ogenschijnlijke tegenstrijdigheid in beide verklaringen, zo werd duidelijk, houdt in dat Amerika eventueel troepen naar Thailand zal sturen, zoals het ook in 1962 deed toen de toestand in Laos eveneens zeer ernstig was. Thailand grenst aan Laos. De regering ervan is pro-westers en voelt zich ernstig bedreigd door de communistische agressie in het voormalig Indo-China, niet alleen die in Laos, maar ook die in Zuid-Vietnam.

De Thailandse premier, Thanom Kittikachorn, die tevens minister van defensie is, heeft extra troepen naar de grens met Laos gezonden. Radio-Thailand deelde mee dat dit alles slechts een voorzorgsmaatregel was en dat er geen reden tot alarm is.

In Bangkok, het hoofdkwartier van de Zuidoostaziatische verdragsorganisatie, zijn gisteren vertegenwoordigers van de lidstaten bijeengekomen om met de Amerikaanse ambassadeur in Bangkok, Graham. A. Martin, de situatie in Laos te bespreken.

Aanvallen

De Verenigde Staten doen op het ogenblik al het mogelijke om te proberen de crisis in Laos langs diplomatieke weg tot een oplossing te brengen. De jongste berichten wijzen er op dat de aanvallen van de Pathet Lao voortduren. De regeringstroepen schijnen nog niet geheel uit de Vlakke der Kruiken te zijn verdreven, maar dat zal — als de Pathet Lao niet inbindt — niet lang meer duren.

In Londen werd gisteravond bekend dat de Britse regering haar ambassadeur in Peking opdracht heeft gegeven zich in verbinding te stellen met de regering van communistisch China. Hij heeft de Chinese regering, namens Engeland, officieel verzocht haar invloed aan te wenden opdat er een einde komt aan de vijandelijkheden in Laos.

Veiligheidsraad behandelt klacht van CAMBODJA

NEW YORK, 20 mei (UPI) — De Veiligheidsraad is gisteren bijeengekomen om de beschuldiging van Cambodja, dat de Verenigde Staten en Zuid-Vietnam agressie tegen Cambodja hebben gepleegd, in behandeling te nemen.

Rusland verzette zich tegen een voorstel Vietnam uit te nodigen de zitting bij te wonen om zichzelf te kunnen verdedigen. De Rus Nikolai T. Fedorenko zei dat het huidige regime in Zuid-Vietnam onwettig is en alleen verschilt van de regering van Ngo Dinh Diem doordat enkele leden zijn vervangen. Hij zei dat de verantwoording voor de agressieve actie van Zuid-Vietnam tegen Cambodja „wordt gebragen door de Verenigde Staten”.

De raad besloot echter met negen tegen twee stemmen de Russische bewaaren terzijde te schuiven en Vietnam uit te nodigen. Met Rusland stemde de Tsjechoslowakije tegen.

Prins Norodom gelooft niet in hereniging van Noord- en Zuid-Vietnam

Officieel bezoek voor De Gaulle

(Van onze Parijse correspondent)

PARIJS, 25 juni — Prins Norodom Sihanouk, het zeer merkwaardige en zeer schilderachtige staats- en regeringshoofd van Cambodja, die voor een officieel bezoek van drie dagen te Parijs vertoeft, heeft zich door generaal De Gaulle, die hem gistermorgen op het vliegveld van Orly kwam afhalen, onder meer als volgt horen toespreken: „Wij weten hoezeer uw politiek van vrede in Zuid-Oost Azië overeenstemt met die van Frankrijk. Het lijdt geen twijfel dat onze ontmoeting een nog hartelijker en nog nauwer samenwerking zal opleveren.” Zijnerzijds verklaarde ook Prins Norodom zich overtuigd, dat zijn bezoek „de identiteit van onze gezichtspunten aangaande de ontwikkeling der situatie en de middelen om de gevaren, die de vrede van Azië en de wereld bedreigen, te bezweren, zal onderstrepen.”

Zoals bekend valt Prins Norodom Sihanouk, die voor wat zijn eigen land betreft pretendeert reeds een doeltreffende neutralistische politiek te voeren en in ieder geval gebroken heeft met de Amerikanen, ook generaal de Gaulles neutralistische denkbeelden voor Vietnam bij. „Slechts de neutralisatie kan een einde maken aan de conflicten in Indo-China”, zo verklaarde hij in gesprekken met diverse Franse journalisten

Naar hij daarbij echter duidelijk maakte, had hij het voorbehoud, dat hij niet geloofde in de mogelijkheid om, zoals de Gaulle beoogt, Noord- en Zuid-Vietnam te verenigen tot één neutralistisch en geneutraliseerd geheel.

Het communistische noorden van „Oom Ho-Tsji-Minh” acht hij niet voor herwinning vatbaar. Maar zonder een politieke oplossing, dat wil zeggen neutralisatie van het zuiden met vertrek van de Amerikanen, vreest hij dat heel Vietnam door de oorlog „gecomunisticeerd” zal worden. In dat geval zou hij vooral op zijn „Chinese vrienden” rekenen om hun Vietnamese kameraden voor de grens van Cambodja te doen halthouden. Voor handhaving van het evenwicht, verklaarde hij zich echter ook krachtig voorstander van voortgezette aanwezigheid der Amerikanen op de Filipijnen en in Thailand.

Het Cambodjaanse staatshoofd Prins Norodom Sihanouk is woensdag door president De Gaulle op het Elysée ontvangen.

Nieuwe chef-staf Amerikaanse leger

WASHINGTON, 25 juni (Rtr) — Generaal Harold Johnson is gisteren door president Johnson tot stafchef van de Amerikaanse leger benoemd. Generaal Johnson, 53 jaar volgt generaal Wheeler op, die de plaats van generaal Maxwell Taylor, chef van de gezamenlijke Amerikaanse strijdkrachten, heeft ingenomen. Zoals bekend is generaal Taylor benoemd tot ambassadeur van de Verenigde Staten in Saigon.

ZUID-VIETNAM

Leiders coup van zondag in arrest

SAIGON, 17 sept. (AFP) — In Zuid Vietnam zijn twee generaals, Duong Duc en Lam Van Phat, gearresteerd evenals een kolonel, zo wordt van wel ingelichte zijde vernomen. Zij zijn de leiders van de mislukte staatsgreep van zondag.

De commandant van de luchtmacht, Nguyen Cao Ky, die het verzet tegen de mislukte staatsgreep leidde, heeft verklaard dat de leiders ervan zullen worden gestraft. Hij zei dat de jonge generaals, die generaal Khan hebben gered, deze een lijst hebben overhandigd met militairen en politici, die moeten worden weggezuiverd.

Geruchten: Nieuwe coup in Z.-Vietnam

SAIGON, 26 sept. (UPI) — In Zuid-Vietnam zijn militaire maatregelen genomen naar aanleiding van geruchten over een mogelijke nieuwe staatsgreep. Bij het bureau van de premier, generaal-majoor Nguyen Khan, staat een compagnie parachutisten op wacht. In de hoofdstad bevinden zich thans drie bataljons valschermtroepen, ongeveer 1.500 man. Ten tijde van de laatste poging om een staatsgreep te ondernemen — op 13 september — was er slechts één bataljon. Een bataljon mariniers is woensdagavond van de provincie Go Kon naar At Ta Duc, op ongeveer acht kilometer afstand van Saigon, overgebracht.

De premier heeft twee van zijn felste politieke tegenstanders, generaal-majoor Ton That Dinh en generaal-majoor Le Van Kim, die waren verbannen naar het bergoord Dalat, in staat gesteld hun verblijfplaats te verlaten. Het is de bedoeling dat zij zullen pogen te onderhandelen met de opstandige stamleden in Ban Me Thuot.

1965

I. ALGEMEEN OVERZICHT VAN GEOGRAFIE, DEMOGRAFIE EN EKONOMIE VAN ZUID-VIETNAM

Zuid-Vietnam beslaat een oppervlakte die ongeveer vijf maal zo groot is als die van Nederland. Het zuidelijk deel van Zuid-Vietnam wordt gevormd door de uitgestrekte Mekong-delta (het vroegere Cochin-China). Ten noorden van de delta begint de Annam-bergketen, die doorloopt tot de Tonkindelta in Noord-Vietnam en die aan zee slechts een smalle kuststrook overlaat, met hier en daar kleinere delta's. Het is vooral dit gebied van Centraal-Vietnam dat zeer dicht bevolkt is.

Vietnam heeft een moessonklimaat. De zomer is de natte tijd (de tijd voor de guerilla-offensieven), 's winters is het droog.

Slechts 15% van de bodem in Zuid-Vietnam is in cultuur gebracht, en één derde wordt bedekt met dicht oerwoud.

Het aantal inwoners bedraagt ruim 14 miljoen (1962). Er bestaat een groot verschil in bevolkingsdichtheid tussen de deltagebieden (500 à 1000 inw.p.km².) en de gebieden meer het binnenland in, die boven het irrigatieniveau liggen (5 à 10 inwon.p.km².). In de loop der eeuwen zijn de Vietnamezen vanuit de Tonkindelta in het Noorden, door de kustvlakten naar het Zuiden getrokken, daarbij trouw blijvend aan de voorouderlijke rijstkultuur. Nooit zijn zij doorgedrongen in het binnenland dat het domein bleef van de bergvolken, die in taal en zeden volkomen van de Vietnamezen bleven verschillen.

De zuid-vietnamese bevolking groeit snel. Zij neemt toe met ongeveer 3% per jaar.

Zuid-Vietnam is een overwegend agrarisch land. Van de bevolking leeft 80% van de landbouw. Hieronder volgt een overzicht van de verdeling der actieve bevolking in 1958:

Landbouw	3.930.000	= (79%)
Industrie	112.000	= (2%)
Bouw/Nutsbedrijven	20.000	= (0,4%)
Handel/transport	134.000	= (3%)
Privésector	40.000	= (0,8%)
Ambtenaren/soldaten	540.000	= (11%)
Diversen	240.000	= (5%) (Nguyen, p.113)

Het inkomen van de Zuid-Vietnamese boer is laag. De boeren produceren slechts 24% van het nationale inkomen. Dit bedroeg in 1962 per hoofd van de bevolking naar schatting 535 gulden.

De voornaamste exportproducten zijn rijst en rubber. In 1963 vormden zij 91% van de totale waarde van de export.

De munteenheid is de piaster. Volgens de officiële koers is 1 dollar gelijk aan 35 piaster, volgens de vrije markt koers is die verhouding 70 piaster op 1 dollar. Omgerekend in Nederlands geld is 1 piaster ongeveer gelijk aan één dubbeltje (officiële koers).

II. DE SOCIAAL-EKONOMISCHE STRUKTUUR.

1. De landbouw.

Zoals hierboven al is vermeld, is de landbouw het voornaamste bestaansmiddel in Zuid-Vietnam. En in die landbouw neemt de rijstkultuur een overwegende plaats in; 90% van de kultuurgrond bestaat uit rijstakkers

DE SOCIALE STRUKTUUR.

Verdeling van de grond.

Hieronder laten wij een overzicht volgen van de verdeling van de rijstgronden in Centraal-Vietnam en in de Mekongdelta, vóór de landhervorming van 1956. (Nguyen, pp.45-47).

Verdeling van de grond in Centraal-Vietnam

Kategorie	aantal eigenaars	percentage v.h. aantal eigenaars	gekultiv. opp. in ha.	percentage v.d. totale hoeveelheid bouwgrond.
kleine boeren min- der dan 0,5ha.	449.391	68.5%		
0.5 à 2.5ha.	165.351	25.3%		
Totaal:	614.742	93.8%	293.000	36.7%
middelgrote boeren				
2.5 à 5ha	31.340	4.7%		
5 à 25ha	8.538	1.3%		
Totaal:	39.878	6.0%	174.000	21.7%
grote boeren				
25 à 50ha	343	0.05%		
meer dan 50ha	51	0.008%		
Totaal:	394	0.058%	133.000	16.6%
TOTAAL:	665.014	100%	600.000	75% ¹⁾

Verdeling van de grond in de Mekongdelta.

Kategorie	aantal eigenaars	percentage v.h. aantal eigen.	aantal ha.	percentage v. d. totale hoe- veelheid bouwgrond
1. kleine boeren minder dan 1 ha.	85.931	33.7%		
1 à 5 ha.	97.060	38%		
Totaal:	182.991	71.7%	262.000	12%
2. middelgrote boeren				
5 à 10 ha.	37.626	14.7%		
10 à 50 ha.	28.141	11%		
Totaal:	65.757	25.8%	892.000	41%
3. grote boeren				
50 à 100 ha.	3.623	1.4%		
meer dan 100ha.	2.693	1.04%		
Totaal:	6.316	2.46%	9.5.000	44%
TOTAAL:	255.064	100%	2.099.000	97% ¹⁾

¹⁾ de rest van de bouwgronden is kommunaal bezit.

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt was de concentratie van grootgrondbezit het grootst in Cochin-China. Dankzij moderne ontginningswerktuigen, ingevoerd door de Fransen, was het rijstareaal in Cochin-China in de tweede helft van de 19e en in het begin van de 20e eeuw sterk in omvang toegenomen: van 522.000 ha. in 1880 tot 2.200.000 ha. in 1937. Het was de in die tijd opkomende Vietnamese bourgeoisie, die in hoofdzaak van deze landaanwinst profiteerde, want zij beschikte over het kapitaal om de nieuwe rijstvelden te kopen, waarvan de ex-

exploitatie werd overgelaten aan kleine pachters; (Masson, p.99)
Ook veel Fransen verwierven uitgestrekte landerijen in dit gebied.

Verder dient nog opgemerkt te worden, dat in bovenstaand overzicht alleen de boereneigenaars zijn opgenomen. Niet de boeren die helemaal geen grond bezaten en zij vormden in Cochinchina een meerderheid; twee op de drie families bezat hier voor de oorlog geen grond. (Gourou, pp.272-73)

De dorpen in Vietnam bezitten ook gemeenschappelijke grond. Dit is vooral in Centraal-Vietnam het geval. Daar omvatte de gemene grond 25% van de bouwgrond. Deze grond werd in beginsel om de zoveel jaren gelijkelijk onder de boeren verdeeld. In werkelijkheid echter bood elke verdeling "aan de notabelen en rijken van de kommune de gelegenheid om zich van de beste stukken meester te maken voor henzelf of hun vrienden, terwijl de slechte akkers overbleven voor de arme en weerloze boeren." (Nguyen, p.50)

Pacht/verschuldiging.

In de Mekongdelta waren de meeste boeren pachters, zoals hierboven reeds is gebleken, i.t.t. Centraal-Vietnam waar de meeste boeren kleine eigenaars waren. De pacht som bedroeg in de meeste gevallen 50% van de opbrengst van de oogst.

De verschuldiging, vooral van de kleine boeren, pachters en landarbeiders, had in Vietnam - zoals bijna overal in Azië - een geweldige omvang aangenomen. "De boeren zijn voor een groot deel beladen met schulden. Zij worden met schulden geboren, leven in schulden en laten schulden na". (Nguyen, pp.36e.v.)

De leningen waren in hoofdzaak konsumptief, d.w.z. zij moesten de arme debiteur in staat stellen zichzelf en zijn gezin in leven te houden tot de volgende oogst, als zijn, meestal kleine, rijstvoorraad te vroeg was uitgeput. De interest, of liever gezegd de woekerrentes konden variëren van 50 tot 200% per jaar.

De pachter, de ta-dien, die van zijn oogst ook al 50% moest afdragen aan zijn landheer, hield, als hij ook nog zijn schuld plus woekerrente had afgelost, maar een gering deel van zijn oogst over. Zijn rijstvoorraad was snel weer uitgeput en weer moest hij een beroep doen op zijn landheer om kredieten en de 'helse cirkel van de verschuldiging begon opnieuw'. (Nguyen, pp.39-43)

De ta-diên was een horige in de macht van de eigenaar die over zijn arbeid naar believen beschikte en die in zijn tyrannie geen andere beperking kende dan het risico, dat de ta-dien de wijk zou nemen naar elders. (Gourou, p.283)

Het baart dan ook geen verwondering, dat de Zuidvietnamese landheren zich geheel hebben afgewend van produktieve bezigheden, daar de woeker nog het beste middel was om hun kapitalen vruchtbaar te maken en om hun domeinen uit te breiden door opkoop van grond van in gebreke gebleven debiteuren. (Nguyen, pp.59 e.v.) "Het resultaat van deze vormen van grondeigendom gebaseerd op woekerpacht en wijdverbreide woekerpraktijk was een grote klasse van landloze, verarmde en ontevreden boeren." (Ladejinsky, p.157)

Levensstandaard. Het is niet mogelijk in het kader van dit stencil een volledig beeld te geven van de levensstandaard in Zuid-Vietnam. Hieronder volgen slechts enkele voorbeelden. Gourou (p.399) beschreef het levensniveau van landarbeiders Cochinchina voor de oorlog. Van hun inkomsten besteedden zij 49% aan rijst en 7% aan voeding in het geheel. Kleine pachters besteedden 43% van hun inkomen aan rijst, middelgrote boeren 22%. De kleine boer hield voor uitgaven in de niet-voeding sektor 59 piaster per jaar over, een middelgrote boer 257. De levensstandaard in Khan-Hau (Hendry, p.183) lag in 1958 achter bij die in landen als Egypte, Cuba en Puerto Rico en voor op die in landen als India en Pakistan. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de dorpen in de Mekongdelta, waartoe Khan Hau behoort, over het algemeen welvarender zijn dan die in Centraal-Vietnam. De hoeveelheid proteïnen in het dieet van de dorpsbewoners was te laag, omdat de voedselsoorten die deze bevatten te duur waren. Bovendien verkeerden de dorpselingen in de veronderstelling dat rijst alleen al alle noodzakelijke voedingsstoffen bevat. De meeste kinderen hadden dikke buiken en snotneuzen, tekenen van slechte voeding. Kleren werden afgedragen tot letterlijk vodden. De lonen voor landarbeiders bedroegen 30 piaster plus twee maaltijden per dag. De meesten van hen hadden niet langer dan vier maanden per jaar werk.

2. De Industrie.

De ontwikkeling van een moderne industrie in Vietnam gedurende het Franse koloniale bestuur bleef beperkt, ondanks de grote mogelijkheden tot industrialisatie die het land bood, zoals een dichte bevolking in Noord- en Centraal-Vietnam; aanwezigheid in de bodem van erts en steenkool in het Noorden; een landbouw die grondstoffen voortbracht voor verwerkingsindustrieën en een gunstige geografische ligging aan het knooppunt van verkeerswegen in het verre Oosten. De economische politiek van de Fransen gedoogde alleen de ontwikkeling van die verwerkingsindustrieën, die niet bestonden in het moederland of van die industrieën, waarvan de produkten en grondstoffen te hoge vervoerskosten met zich meebrachten (cement, glas). Voorbeeld: Vietnam was één van de grote rubberproducerende landen van ZO-Azië. Tot WO II werd vrijwel alle ruwe rubber geëxporteerd en de eindprodukten weer in Vietnam ingevoerd vanuit Frankrijk. (Nguyen, pp. 95e)

In 1951/62 telde de industriële sektor in Zuid-Vietnam nog slechts 124.620 werknemers, oftewel 2,3% van de actieve boerenbevolking. (Colomboplan, 1963). Het aantal werknemers in de industrie had in 1958 112.000 bedragen, een stijging dus in drie jaren van 12.000.

3. Urbanisering.

De bevolking van Saigon is na de Tweede Wereldoorlog geweldig toegenomen. In 1943 telde Saigon met het erbij behorende Cholon 493.000 inwoners. In 1960 waren het er 1.400.000. De voornaamste oorzaak van deze snelle groei was de onveiligheid op het platte land, die vele boeren naar de betrekkelijke rust van de steden verdreef. Met deze toename van de bevolkingis gegroeit van de werkgelegenheid gepaard gegaan, zodat Saigon nu een grote massa "werkeloze sloppenbewoners" herbergt, potentiële hulp-troepen voor de Viet Minh indertijd, en tegenwoordig voor de Viet Kong. (Fall, p. 312)

III. Veranderingen op sociaal-economisch terrein na 1954

Groot waren de problemen waarvoor Zuid-Vietnam zich in 1954 gesteld zag na de verdeling van Vietnam in een Noordelijk en een Zuidelijk deel. Daar was allereerst de enorme oorlogsschade in te halen. Van het wegennet was 60 % verwoest; 582 mijl spoorwegen waren overgebleven van de vooroorlogse 875. (Fall, p. 291). De rijstproductie was als gevolg van de oorlogshandelingen met 48 % gedaald.

Zoals hierboven reeds is aangestipt waren de gevolgen van de scheiding tussen Noord- en Zuid-Vietnam voor de economie van beide landen fataal. Het Noorden en zuiden van Vietnam waren altijd op economisch terrein sterk afhankelijk van elkaar geweest. De overbevolkte delta van de Rode Rivier in Tonkin was van oudsher aangewezen op de voedseloverschotten van Cochinchina. Daartegenover bezat Tonkin rijke bodenschatten (steenkool, ijzererts) mogelijkheden voor de opwekking van electriciteit door waterkracht en het weinige dat er zich op het gebied van de moderne industrie in Vietnam gedurende het Franse koloniale bewind had ontwikkeld. (Masson, p. 123). Nu waren deze elkaar aanvullende economieën gescheiden.

Wilde Zuid-Vietnam economisch op eigen benen staan dan moest het land een aantal ingrijpende wijzigingen ondergaan.

Daar was in de eerste plaats de kwestie van een eerlijker verdeling van de grond. Zou in 1959 het rijst-areaal gelijkelijk onder alle boeren zijn verdeeld dan zou dit neer zijn gekomen op ongeveer 1 ha per boerengedeelte van vier personen, terwijl volgens een schatting van Nguyen Van Hào 5 ha het minimum is om een boeren gezin van vijf personen een behoorlijk bestaan te verschaffen. Een eerlijke verdeling van de grond alleen zou dus nog geen oplossing betekenen om de Vietnamese bevolking uit haar armoede te verlossen. (Nguyen, pp. 34, 137)

Zo'n herverdeling van de grond zou dus gepaard moeten gaan met een sterke uitbreiding van de kultuurgrond. Het rijst-areaal nu bedroeg in 1963/2,5 mln ha tegenover 2,3 mln ha in 1938. Een stijging dus van 200.000 ha welke evenwel moet zien tegen de achtergrond van een bevolking

toename in die tijd en de intocht in Zuid-Vietnam na 1954 van 800.000 vluchtelingen uit het Noorden. Dringend noodzakelijk was ook een sterke verhoging van de landbouwproductie. De rijstproductie was in 1963/4 weer op het vooroorlogse niveau (5.3 mln ton), maar om de bevolking te voeden op het vooroorlogse consumptiepeil had dit 6,5 mln ton moeten zijn. (Fall, p.292) Daarnaast zou Zuid-Vietnam een krachtig industrialiseringsproces door moeten maken om de in de landbouw overbodige krachten op te kunnen vangen. Er is wel een zekere mate van industrialisering op gang gekomen in Zuid-Vietnam, echter niet krachtig genoeg. Fall (p.301) haalt de Zuid-Vietnamese econoom Nguyen Huu Hanh aan, die kritisch staat tegenover het Zuid-Vietnamese regeringsbeleid in deze. Alleen al om de verpaupering in de steden te voorkomen zouden per jaar 400.000 à 500.000 arbeidsplaatsen per jaar geschapen moeten worden. (er komen er nu per jaar minder dan 100.000 bij) De investeringen in de industrie bedragen momenteel (Hanh's artikel is van 1962) \$ 8 mln per jaar, terwijl deze \$ 120 mln zouden moeten bedragen, alleen al om de bevolkingstoename van 3 % per jaar bij te houden. Het aantal werknemers in de industrie bedroeg in 1961/2 nog maar 124.620 . (zie hierboven)

Van de maatregelen die de Zuid-Vietnamese regering na 1954 heeft genomen om de agrarische structuur te verbeteren, dient in de eerste plaats de landhervorming te worden besproken, die in 1956 door de regering van Ngo Dinh Diem werd doorgevoerd.

De voornaamste bepalingen van deze landhervorming waren als volgt: de maximum oppervlakte grond die men in bezit mocht hebben was 100 ha plus 15 ha, waarvan de opbrengst bestemd was voor de instandhouding van de vooroudervererfing. Deze bepaling sloeg alleen op rijstgrond. Wat men meer bezat dan het toegestane maximum moest verkocht worden aan de staat die deze grond weer zou doorverkopen aan de boeren. Hierbij hadden degenen die de grond vroeger gepacht hadden het eerste kooprecht. De nieuwe eigenaars moesten de grond in de tijd van 6 jaar afbetalen. De pacht werd vastgesteld op maximaal 15 à 25 % van de opbrengst van de rijst oogst. Verder moesten de pachtcontracten voortaan op schrift worden gesteld, om de pachters meer zekerheid te geven.

Om de inhoud van de landhervormingsbesluiten aan de boeren door te geven stuurde de regering slechts 180 ambtenaren het platteland op. Op Formosa stuurde men in een soortgelijk geval 4000 voorlichtingsambtenaren het land op. (Nguyen, p.130).

Van het aantal ha. dat voor de landverdeling in aanmerking kwam (de cijfers verschillen: Fall vermeldt 700.000 ha, Ladejinsky 685.000 ha en Nguyen 433.000 ha) waren in 1961 volgens Nguyen pas 313.000 ha, volgens Fall 232.000 ha onder 109.000 boeren verdeeld. Volgens een verklaring van de huidige Zuid-Vietnamese machthebber generaal Ky (New York Times 2.10.'65) heeft de Vietnamese regering nog ongeveer 280.000 (560.000 acre) in handen. Ky verklaarde verder dat deze grond aan de boeren zou worden verkocht.

Ter vergelijking van het maximum-grondbezit in Zuid-Vietnam met dat in de andere Aziatische landen, volgen nog enige cijfers, waaruit blijkt dat het Zuid-Vietnamese maximum zeer hoog ligt. Op Formosa is het max. grond bezit vastgesteld op 3 ha.; in Burma en Kasjmir 20 ha (Nguyen, p.136) in Indonesië en Japan 5 ha (deze maxima slaan alleen op rijstgrond)

Om de boeren aan goedkopere kredieten te helpen werd in 1957 de Nationale Agrarische Krediet Organisatie opgericht (afgekort NAGO). Door deze organisatie en haar voorgangers werd in de periode 1954-1959 \$46 mln uitgeleend. Dit bedrag bleef beneden de behoefte, welke werd geschat op \$ 143 mln per jaar! (Tran Ngoc Lien, pp.181,186)

Het is niet mogelijk een volledig overzicht te geven van de verbeteringen die sinds 1954 op het gebied van de landbouw hebben plaats gevonden - zoals verbetering van de irrigatie, verstrekking van goedkope kunstmest etc. Noch is het mogelijk een opsomming te geven van de industriële ondernemingen die na 1954 zijn opgericht. De beste indruk van wat er op dit terrein door de Zuid-Vietnamese regeringen is gedaan krijgt men door een bestudering van de begrotingscijfers, waarbij men een vergelijking kan maken tussen uitgaven bestemd voor de agrarische en industriële sektor

en die voor andere sectoren.

Hieronder volgen de uitgavencijfers van de Zuid Vietnamese begrotingen over de jaren 1955 t/m 1964. (Colombo Plan)

	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964 voort.
(in miljoenen piasters)										
<u>non-developmental expenditure:</u>										
a.defence	7.0556	8.8936	5.5996	6.0176	7.1737	7.3003	8.2821	11.9931	13.3881	19.357
b.general administration	1.3132	2.9473	3.4413	3.3695	4.182	4.468	5.002	5.013	3.968	4.314
<u>developmental expenditure:</u>										
a.agriculture	38	166	190	611	782	560	637	704	760	930
b.industries	9	7	171	2	150	187	69	271	492	1476
c.mining	-	-	44	35	8	49	49	-	-	5
d.transport, communications	573	834	1390	1014	1147	1310	1257	1238	1204	1495
e.education	87	430	534	603	873	1113	929	1171	1287	1497
f.health	17	205	324	379	514	367	398	443	5	649

Tot slot van dit hoofdstuk volgen nog enkele gegevens betr. de Amerikaanse hulpverlening aan Zuid-Vietnam.

In de periode 1950-54 bedroeg de Amerikaanse steun aan de Fransen in Indochina \$ 3,5 miljard. Minder dan 3 % van dit bedrag, \$70 mln was bestemd voor technisch-economische steun aan heel Vietnam. (Montgomery, p.22)

Hieronder volgt een overzicht van de Amerikaanse hulp aan Zuid-Vietnam na 1954. (in miljoenen dollars)

	Amerikaanse hulp aan Zuid-Vietnam 1955-1961						
	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961
<u>Projecthulp</u>	7	23	49	29	36	29	13
Waarvan voor							
landbouw:	1,2	2	4,8	2,2	2,5	2,3	1,7
industrie	0,5	0,5	6,9	0,5	1	1,3	1,1
<u>Niet-projecthulp</u>	315	173	210	150	145	132	154
<u>Totale economische hulp</u>	322	210	262	189	207	182	167
<u>Militaire hulp</u>	-	167	111	53	42	71	35

(Montgomery, pp284, 289)

Opmerkingen:

Ongeveer 80 % van de economische hulp bestond uit goederen-import. Deze goederen werden door de Zuid-Vietnamese regering doorverkocht. De aldus verkregen piasters gingen in een fonds waaruit de regering het leger betaalde en het wat overbleef werden diverse economische en technische projecten gefinancierd; vergelijk ook de begrotingscijfers. (Warner, pp 137-38)

Tweederde ongeveer van de inkomsten van de Zuid-Vietnamese staat werden verkregen uit de Amerikaanse hulp. (Montgomery, pp.23,85)

IV. Korte schets van de Vietnamese geschiedenis.

In 208 voor Christus brak voor Vietnam de historische tijd aan. In dat jaar maakte zich een Chinese generaal van de macht bezig in Tonkin en verklaarde Vietnam onafhankelijk van China. Honderd jaar duurde deze onafhankelijkheid. In 111 voor Chr. veroverde een Chinese keizer uit de dynastie van Han Vietnam. Gedurende 9 eeuwen zouden de Vietnamese door de Chinese overheerst worden. In die tijd namen zij het schrift de wetten, moraal en godsdienst van China over. Desondanks vonden er veelvuldig opstanden plaats tegen de overheersers. Zo ontstond er in de eerste eeuw van onze jaartelling een opstand die werd geleid door de zusters Trung, de Vietnamese Jeanne d'Arcs.

In de tiende eeuw, na de val van de Chinese dynastie van Tang, maakten de Vietnamese zich los van China en kwamen onder het bestuur van eigen vorstenhuizen. Na de vijftiende eeuw breidde het Vietnamese rijk zich gestaag uit naar het zuiden ten koste van de in het zuiden wonende Chams. In de zeventiende eeuw drongen de Vietnamese tenslotte door in Cochin-China, dat toen tot het rijk van Cambodja behoorde.

Het gevolg van deze uitbreiding naar het zuiden was dat het Vietnamese rijk uiteen viel in twee vijandelijke brokken: het noorden (Tonkin) en

het zuiden (Annam). In de zeventiende eeuw vocht Annam, gesteund door de Portugezen, zich vrij van het noorden. Een eeuw eerder hadden de Portugezen de eerste Europese handelsfactorijen in Vietnam opgericht en waren katholieke missionarissen begonnen met de bekering van de bevolking. Aan het eind van de zeventiende eeuw telden Tonkin en Annam reeds enige honderdduizenden katholieken.

In het begin van de vorige eeuw verenigde de koning van Annam, Gia Long Annam en Cochin-China tot één rijk. Hij werd hierbij geholpen door zijn voornaamste adviseur, een Franse bisschop en enige Franse officieren. Ondanks dit contact met westerlingen erkende hij de soevereiniteit van de keizer van China. Hij voerde Chinese bestuurs- en rechtsvormen in zijn nieuwe rijk in. "Het was aan Europa dat hij wapens had gevraagd, maar aan China ontleende hij het bestuurspatroon waarin hij de veroverde landen samensmolt tot een uniform geheel. Dit is een wet van de historische ontwikkeling van Vietnam tot aan het midden der negentiende eeuw. Naarmate zij politiek onafhankelijker is van de oude Chinese kolonisator neemt de Sinisering toe (Chinese invloed)." (Masson, p.49)

De onafhankelijkheid van het door Gia Long verenigde rijk was geen lang leven beschoren. Omstreeks het midden van de negentiende eeuw drongen de Fransen Vietnam binnen. Zij hadden twee motieven voor hun optreden. In de eerste plaats bescherming van de vervolgte katholieken. In de tweede plaats wilde Frankrijk de openstelling van Vietnam voor de Franse handel. In 1862 veroverden de Fransen een groot deel van Cochin-China en verkregen handelsrechten in Annam en Tonkin. Een proclamatie uitgegeven door de verslagen Vietnamese in Cochin-China in datzelfde jaar, krijgt, in het licht van de huidige gebeurtenissen in Vietnam een bijzondere klank. Deze luidde: "Uw land behoort tot aan de Westelijke zeeën, het onze aan die van het Oosten... indien U door blijft gaan met ons te vuur en te zwaard te bestrijden, zal de wanorde lang duren... onze zaak zal eindigen met de overwinning... wij duchten uw kracht, maar wij vrezen de hemel meer dan uw macht... wij zweren eeuwig en zonder ophouden te zullen strijden. Daar wij niets bezitten zullen wij boontakken nemen om er vlaggestokken van te maken en knuppels om er onze soldaten mee te bewapenen."

Cochin-China werd een kolonie, Tonkin en Annam werden Franse protectoraten. Aanvankelijk behielden zij nog enige mate van zelfbestuur, maar hierna werd aan het eind van de negentiende eeuw een einde gemaakt. Na de eerste wereldoorlog ontstond er onder de Vietnamese leiders en intellectuelen, zoals overal elders in Azië, een streven naar meer medezeggenschap over het bestuur in hun land. Deze verlangens echter werden niet vervuld. De Vietnamese nationalist Pham Quynh bracht de situatie waarin hij en zijn medestanders leefden onder woorden in de zin: "Wij voelen ons vreemden in ons eigen land". Deze intellectuelen waren gevormd door het Franse denken en de Franse cultuur, die omstreeks de eeuwwisseling de Chinese invloed had verdrongen. In 1930 brak in Tonkin een nationalistische opstand uit, die ongenaäig werd onderdrukt. Tot aan de tweede wereldoorlog bleef het verder rustig in Vietnam. Het was buiten Vietnam, in Parijs met medewerking van de communistische partij en in China, dat de kaders gevormd werden, die een beslissende rol zouden spelen na 1945.

In 1940 grepen de Japanners in in Vietnam; zij respecteerden het koloniale Vichy-bestuur, maar onderhands wakkerden zij het nationalisme onder de Vietnamese aan. In maart 1945 riepen de Japanners de onafhankelijkheid uit van Vietnam. De leiders van de Viet Minh, onder wie Ho Chi Minh, die op dat moment in China verbleven, maakten van deze gelegenheid gebruik, hun activiteiten naar Vietnam te verleggen.

De Viet Minh was een bond van verscheidene nationalistische partijen, waarvan de meest actieve was de in 1926 opgerichte communistische partij. Op 16 augustus 1945 maakte de Viet Minh zich in Hanoi van de macht meester. Een paar maanden later, in maart 1946 kwam een gekozen Nationale Vergadering bijeen en werd de Democratische Republiek Vietnam, die alleen Tonkin en het Noorden van Annam omvatte, opgericht onder het presidentschap van Ho Chi Minh. Aanvankelijk erkenden de Fransen de Republiek Vietnam, maar voor het einde van dat jaar waren de spanningen al zo groot geworden dat een oorlog tussen de Fransen en de Viet Minh niet meer te vermijden was. Een zich voortslepende guerilla-oorlog brak uit die eindigde met de Franse nederlaag bij Dien Bien Phu in mei 1954. Op 21 juli 1954 werd te Geneve een wapenstilstand gesloten, volgens welke de strijdende partijen zich moesten terugtrekken aan weerszijde van de 17^e breedtegraad; in afwachting van algemene verkiezingen, welke zouden moeten beslissen over een definitieve regering in Vietnam te houden binnen 2 jaar.

V. De Sociaal-politieke structuur.

Na 1954 hebben zich enige verschuivingen voorgedaan in de heersende bovenlaag in Zuid-Vietnam.

De oude machtsstructuur beruiste op de traditionele autoriteit, het mandarijnaat en het Franse koloniale bestuur. De invloed der landheren was groot; vooral in Cochinchina.

In de Diem-periode verschoof de macht enigszins naar een meer technokratische groep, een modernere en meer verwesterde boven laag. Maar ook nu bleef de invloed der grootgrondbezitters nog sterk. Dit bleek het meest uit de weinig radikale landhervorming, waarbij het maximum-grootbezit werd vastgesteld op 100 ha. De minister van landbouw was zelf grootgrondbezitter en toonde uiteraard weinig enthousiasme voor de landverdeling. Pas toen hij vervangen werd, in jan. 1958, kwam er wat meer schot in de landhervorming. De Katholieken, 1,25 mln, voor een groot deel vluchtelingen uit het noorden, namen onder het bewind van Diem een steeds meer bevoorrechte positie in in het staatsleven. Dit leidde tot toenemend verzet van de kant van de Boeddhisten (70 % van de bevolking), die protesteerde tegen de discriminatie van hun godsdienst. Hun verzet is een belangrijke factor geweest in het ten val brengen van de regering Diem (nov. 1963) en ook bij de daarop volgende machtswisselingen bleven zij een belangrijke politieke invloed uitoefenen.

Na de periode-Diem kwam er een nog technokratischer groepering aan de macht, de militairen. Tot hen behoorden de generaals Duong Van Minh en Nguyen Khanh. Er tekende zich in deze groep een splitsing af tussen de Frans-georiënteerden en de Amerikaans-georiënteerden. Minh behoorde tot eerste, Khanh tot de tweede groep. Minh stond later min of meer positief t.o. de Franse neutraliseringsvoorstellen, hetgeen o.m. de oorzaak werd van zijn verdwijnen van het staatstoneel.

Ten slotte kwam met gen. Nguyen Cao Ky een veel jongere generatie aan de macht, mensen die veeleer van het platteland afkomstig waren dan uit de steden. De meesten hebben hun opleiding van de Amerikanen gekregen. Zij behoren niet tot de landherentraditie. De groepering van de grootgrondbezitters heeft de laatste jaren trouwens steeds meer aan betekenis ingeboet, zij voelt zich verdrongen door de generaals, die van de dollars leven; en wordt genegeerd door de Amerikanen, die haar franco-filie en neutralisme verwijten. Haar economische macht wordt steeds meer ondergraven nu zij, met de toenemende activiteit van het bevrijdingsfront, van het platteland- en dus van de pachtopbrengst- wordt afgesloten.

De generatie van Ky schijnt er meer van doordrongen te zijn dat er meer sociale hervormingen nodig zijn om de boerenmassa voor zich te winnen. Vice-premier gen. Nguyen Huu Co drong er op een conferentie van hoge bestuursambtenaren op aan dat er meer moest worden gedaan om de steun van de bevolking te winnen. Hij zei o.m.: "Wij moeten in feite toegeven dat de bevolking langetijd het slachtoffer is geweest van lokale bestuursambtenaren, dat er nog steeds veel sociale misstanden bestaan en dat de corrupte (wicked) ambtenaren nog steeds de vrije hand hebben". (New York Times, 13.10.'65)

VI. Voornaamste politieke ontwikkelingen in Zuid-Vietnam na 1954

De Geneefse accoorden werden door de in Zuid-Vietnam aan de macht gekomen regering van Ngo Dinh Diem niet ondertekend en Diem zou op grond hiervan twee jaar later dan ook geen verkiezingen laten houden. Premier Diem versterkte zij positie in 1955 door af te rekenen met de strijdkrachten van de religieus-politieke sekten. Tevens kreeg zijn land het probleem op te knappen, dat werd opgeworpen door de komst van 800.000 vluchtelingen uit het Noorden.

April 1956 verlieten de laatste Franse troepen Saigon. In oktober van dat jaar kreeg Zuid-Vietnam een nieuwe grondwet, die Diem in de praktijk dictatoriale macht verleende.

1957. Diem consolideerde zijn positie door het gevaar dat dreigde van de kant van de in Zuid-Vietnam achtergebleven Viet Minh terug te dringen. De opleiding van het Zuid-Vietnamese leger werd door de Amerikanen ter hand genomen.

1959. De guerilla-activiteiten herleven in Zuid-Vietnam, geleid door de opvolgster van de Viet Minh, de Viet Cong

1960. De leiding van de guerilla-oorlog werd overgenomen door het Nationale Bevrijdingsfront (F.L.N.) dat in dec. wordt opgericht. Zij bestaat uit verschillende nationalistische groeperingen onder wie de communistische

Viet Kong de meest actieve is. In oct. kondigt president Diem de noodtoestand af om de strijd tegen het Bevrijdingsfront beter te kunnen aanpakken.

1963. In mei breken ernstige onlusten uit als Boeddhistische demonstranten blijk geven van hun ontevredenheid over de discriminatie van hun godsdienst. In nov. wordt de regering van Diem omver geworpen door een militaire junte o.l.v. gen. Duong Van Minh.

1964. In jan. wordt de junta van Duong Van Minh ten val gebracht. Leider van de coup is gen. Nguyen Khanh. De militaire situatie verslechtert voor de Zuid-Voetnemesse regering. Het Bevrijdingsfront bezet reeds 13 van de 43 provincies. Op 23 juli benoemt pres. Johnson gen. Taylor, voorzitter van de commissie van Amerikaanse stafchefs, tot ambassadeur in Zuid-Vietnam. De spanning in Z.O. Azië neemt aanzienlijk toe als gevolg van de vlootincidenten in de Golf van Tonkin op 2 en 4 aug., waarbij Amerikaanse en Noord-Vietnemesse schepen betrokken zijn.

In diezelfde maand breekt in Saigon opnieuw een politieke crisis uit. Gen. Khanh moet bij zijn pogingen om alle macht in zijn handen te concentreren, wijken voor de druk van massale demonstraties van studenten en Boeddhisten, die protesteerden tegen de 'militaire dictatuur' van gen. Khanh. In okt. wordt in Zuid-Vietnam weer een burgelijk bewind ingesteld. Premier wordt Tran Van Huong.

Op 20 dec. vindt een staatsgreep plaats van een groep jonge generaals die zich de Jong-Turken noemen, o.l.v. gen. Nguyen Cao Ky. Deze putsch heeft ernstige wrijvingen tot gevolg tussen de Zuid-Vietnemesse militairen en de Amerikaanse regering. Min. Rusk geeft op 23 dec. te verstaan dat de VS hun hulp aan Zuid-Vietnam op zullen schorten als de politieke eenheid in Saigon niet wordt hersteld.

Op 27 jan. vindt er opnieuw een regeringswisseling plaats welke volgt op Boeddhistische demonstraties. Premier Huong wordt opgevolgd door Phan Huy Quat. Zijn regering is de zesde sinds de val van Diem in no. '63. Inmiddels neemt de macht van het Bevrijdingsfront steeds toe.

In febr. wordt de Zuid-Vietnemesse crisis aanzienlijk verscherpt door aanvallen van het Bevrijdingsfront op Amerikaanse bases en de daarop volgende vergeldingsacties van Amerikaanse vliegtuigen tegen Noord-Vietnam. De Amerikaanse luchtmacht grijpt nu ook rechtstreeks in bij de strijd tegen het Bevrijdingsfront in Zuid-Vietnam. Op 27 febr. publiceert het Amerikaanse min.v.btl. zaken een witboek onder de titel "Agression from the North", waarin Noord-Vietnam wordt beschuldigd van agressie tegen Zuid-Vietnam.

Op 7 april doet pres. Johnson een aanbod tot besprekingen aan Noord-Vietnam om de oorlog in Zuid-Vietnam te beëindigen. De V.S. willen geen onderhandelingen met het Bevrijdingsfront omdat dit naar hun mening een werktuig is van de Noord-Vietnemesse regering. Hanoi wijst het aanbod van de Amerikaanse pres. af. Op 21 april verklaart def.min. McNamara dat de VS hun hulp aan Zuid-Vietnam zullen vergroten. Het aantal Amerikaanse militairen in Zuid-Vietnam wordt opgevoerd tot 46.000. In de periode 7 febr.-13 mei maken Amerikaanse en Zuid-Vietnemesse vliegtuigen 4500 bombardementsvluchten boven Noord-Vietnam.

Op 12 juni wordt de regering van Quat opzij gezet door een militair bewind o.l.v. de generaals Nguyen Van Thieu en Nguyen Cao Ky. Premier wordt Ky. Op 24 juni verbrak de nieuwe regering de betrekkingen met Frankrijk, dat ervan werd beschuldigd verwarring te hebben verwekt onder het Vietnemesse volk.

Op 28 juli maakt pres. Johnson bekend dat de Amerikaanse strijdkrachten in Zuid-Vietnam zouden worden uitgebreid tot 125.000 man. De pres. herhaalt dat zijn regering bereid is besprekingen te voeren met elke andere regering over de crisis in Vietnam. Het Bevrijdingsfront doet op 6 aug. een beroep op Noord-Vietnam om troepenversterkingen. De troepensterkte van het Bevrijdingsfront bedraagt momenteel 165.000 man. Die van het Zuid-Vietnemesse regeringsleger 574.000 man, welk aantal met 100.000 zal worden uitgebreid. In Hue vinden eind aug. demonstraties plaats van studenten, die o.m. algemene verkiezingen eisen.

GELOOF EN POLITIEK

Er is de laatste tijd een en andermaal in ons blad de vraag aan de orde gesteld, of het al-dan-niet passend zou zijn, hier „aan politiek te doen“? Sommigen hebben hun ontkenning daarvan vergezeld doen gaan van een bedankje als abnorme; dat is natuurlijk, hoewel zeer menselijk, helemaal fout; het sijdt eensdeels met onze anders zo hooggeroemde menniste verdraagzaamheid, anderdeels sluit het de mogelijkheid van verweer hunnerzijds uit. En dat laatste is, ook en juist tegenover de broeders en zusters, o.i. juist plicht.

Wat de hoofdvraag betreft lijkt het de moeite waard, nog eens te luisteren naar wat het streng-protestants-christelijke, en journalistiek voortreffelijke, Franse weekblad *Réforme* te dezer zake onlangs te berde bracht, in een artikel onder het opschrift: *Politiek kiezen is van christelijk-kerkelijke betekenis!* De schrijver ervan was André Dumas en het artikel verscheen vóór de eerste ronde van de presidentsverkiezingen. De redactie had verschillende Franse protestanten gevraagd om een korte bijdrage, waarin zij hun voorkeur voor één der kandidaten, motiveerden; zo stond zelfs de rechtse scherp-slijper Maitre Tixier Vignancour met portret en al er in, nevens De Gaulle, Lecanuet, Mitterand, etc. Maar bovendien was er dat uitstekende, scherp-kritische, inleidende artikel van Dumas, waarin hij begon met te stellen „eigenlijk tegen alle kandidaten te zijn, omdat ze z.i. allemaal de waardigheid van de individuele persoonlijkheid tekort deden,“ maar waarin hij niettemin als een ieders dure plicht schetste, politiek-bewust te zijn en dan te kiezen. De inleiding van zijn betoog moge hier volgen:

Op gevaar af uw misnoegen of uw verbazing te wekken (misschien ook alleen maar uw vrolijkheid...) moet ik zeggen, dat de politiek het volstrekte wil. Zij eist, dat de mensen zich een levenshouding construeren, die hun natuurlijke vertrekken, hun zich-afzijdig-houden uit luiheid, overwint. Zij streeft ernaar Babel en zijn schotjes te boven te komen. Ten-

kanten van het front de slachtoffers te helpen. In geen geval mogen wij onszelf slachtoffers laten maken van de sterming-makers in Washington, die blijkbaar wanhopig hun best doen aan de wereld te laten zien dat het hele land accoord gaat met de voortzetting van de slachtingen in Vietnam.”

(Namens het M.C.C. werken in Saigon br. en zr. Paul Longacre uit Barto in Pennsylvania, en Carl Kauffman, een Pax-boy uit Haven in Kansas; in Nhatrang de dokters Linford Gehman uit Barto en Christopher Leuz uit Doylestown, Pennsylvania; verder werken daar vier verpleegsters: mevr. Leuz, zr. Marcella Weber uit Conestogo in Ontario, en

slotte is dit zoals het behoort: Gods belofte ligt namelijk niet in Babel of Babylon (die smeltkroes van handelsgeest en onderdrukking, waarvan de Openbaring ons de val profeteert) maar in Jeruzalem met zijn sterke muren en z'n open poorten, waar de volkeren uiteindelijk het recht en de vrede verwerkelijkt zullen zien. De wil van God is tenslotte gericht op een politiek-gemeenschappelijk samenleven, en niet op een Kerk-der-afgescheidenen. Het Koninkrijk staat ons in de Bijbel beschreven als een democratie-der-bevrijden, der verstrooiden, geworden tot één volk van aanbidding en gehoorzaamheid.

Heden ten dage vergt deze geloofshouding een mede-inzetten van ons leven. Zeggen: Ik doe niet aan politiek betekent derhalve: ik heb generlei hoop meer voor de mensheid dezer aarde. Ik stel mij ermee tevreden mijn persoonlijke levenslot te verbeteren, te aanvaarden of tijdelijk te ondergaan. Waar generlei politieke belangstelling is, daar heerst de bijziendheid van het alleen-maar-mijn-ik; de „wijsheid“ van het „laat mij mijn eigen tuinje maar bewerken,“ en dit is niets anders dan een bedriegelijk décor voor een bar en doos egoïsme. Wordt deze houding dan bovendien nog religieus gekleurd, dan mondt zij uit in de bekrompenheid van het sektarisme, dat zich tevreden stelt met het knusse voortbestaan in 't eigen kringetje.

Door heel de wereldsgeschiedenis zien we dit als het verschil tussen de Kerk (of: de Gemeente van Christus. — S.S.S.) en de sekte; eensdeels het beroep op de alomvattendheid van het heil, anderzijds de overtuiging der alomvattendheid van de politiek. Zowel de grote wijsgeren, een Plato, Kant, Hegel, Sartre, als de grote theologen, een Augustinus, een Thomas

van Aquino, Calvijn of Karl Barth, hebben de logica van hun geloof en hun rede uitgedragen; zij hebben allen politieke stellingen geponeerd, omdat hun persoonlijke weten trok naar het willen der gemeenschap, zo als de rivier stroomt naar de zee.

Drie korte aantekeningen tot slot.

1e. Wij, doopsgezinden, zijn zeer bepaald géén „sekte“, maar een „vrije christelijke geloofsgemeenschap“, wat de Duitsers en Zwitsers noemen een „Freikirche“; dit is principieel en actueel héél iets anders.

2e. Ons Gemeentebegrip is, zo a: niet hemeisbreed, dan toch nog echt heel wat anders dan Calvijns en Barths Kerkbegrip; niettemin blijven de hoofdlijnen van Dumas' betoog in *Réforme* ook voor ons, Mennisten der XXe eeuw, geldig.

3e. Natuurlijk mogen wij in ons weekblad geen partij-politiek voeren; d.w.z. er mag hier voor de A.R. noch voor de P.S.P., voor de V.V.D. noch voor de C.P.N., voor de P.v.d.A. noch voor de C.H. propaganda gemaakt worden. Dat spreekt m.i. zo zeer vanzelf, dat het eigenlijk niet gezegd zou moeten behoeven te worden. Er wil alleen gezegd zijn, dat het Evangelie van Jezus Christus zich over de totaliteit van het menselijke leven uitstrekt, en dat „de politiek“ nu eenmaal een, en zelfs een zeer belangrijk, onderdeel van dat mensenleven uitmaakt. Daarom moeten wij ook daarin ons van onze plicht bewust zijn, onze partij in het grote orkest meesrijven.

Waarbij de echte menniste verdraagzaamheid, te allen tijde en te allen kant, als stelregel voor ons allen dient te blijven gelden.

S. S. Smeding

COMMISSIE OVER VIETNAM

De generale synode der Nederlandse Hervormde Kerk heeft zich onlangs gericht tot de Commissie voor Internationale Zaken van de Oecumenische Raad met het verzoek te willen nagaan of er — gezien de ontwikkelingen in Vietnam — reden bestond bij de C.C.I.A. stappen te ondernemen om de verontrusting tot uitdrukking te brengen van de Nederlandse kerken over deze kwestie.

Prof. Dr. C. L. Patijn — voorzitter van

deze commissie — heeft thans aan de synode meegedeeld een brief te hebben verzonden aan Dr. Nolde — directeur van de C.C.I.A. te New York (het Comité voor Internationale Zaken van de Wereldraad) van de volgende inhoud:

„De uitspraak van de Executive Committee van de C.C.I.A. over Vietnam in juli van dit jaar gedaan en bevestigd door de Executive van de Wereldraad van Kerken in haar zitting van deze zomer, heeft onlangs wederom onderwerp van bespreking uitgemaakt in de Commissie voor Internationale Zaken van de Oecumenische Raad van Kerken in Nederland.

Er is op het ogenblik grote ongerustheid in de kerken hier te lande over het verloop van de oorlog in Vietnam. In onze commissie heerste de mening, dat het standpunt door de C.C.I.A. ingenomen in juli in het licht van de in hevigheid toenemende strijd aanvulling zou behoeven.

In verband hiermede deel ik u mede dat onze commissie het op prijs zou stellen, indien de leiding van de C.C.I.A., wanneer zij zich tot tolk maakt van de gevoelens der kerken, nog de volgende overwegingen in haar beschouwingen zou willen betrekken:

1. De staten, die in de strijd in Vietnam zijn betrokken, dienen geen mid-

(Vervolg op pag. 7)

één Pax-boy: Gary Dewark, uit Saskatoon in Saskatchewan. Zullen ook Nederlanders zich bij deze hulpverleners voegen?? Robert Miller, directeur of Overseas Office M.C.C., 21 South 12th Street, Akron, Pennsylvania wil hen gaarne nadere inlichtingen geven!)

L. D. G. Knipscheer

Toelichting

Dit artikel kreeg Ds. Knipscheer van het M.C.C. toegezonden, als antwoord op een brief zijnerzijds. Menende dat het van belang was voor onze lezers, vertaalde hij het. De kaart met M.C.C.-hulp-projecten nemen wij eveneens graag over.

Red.

Doopsgezind hulpwerk in Vietnam

Op 1 oktober 1965 was een groep van 10 personen namens het Mennonite Central Committee (M.C.C.) werkzaam in Zuid-Vietnam, voor medisch en ander hulpwerk. Deze groep zou drie of vier maal zo groot kunnen worden, als zich maar voldoende dokters, verpleegsters, Pax-boys, maatschappelijke werkers en andere hulpwerkers zouden aanmelden.

Er bestaan namelijk plannen om nieuwe klinieken te vestigen in Pleikoc, Danang en Dalat, en andere hulpwerkers te zenden naar die streken, waar vele vluchtelingen geconcentreerd zijn.

Daarnaast zal het M.C.C. zijn ziekenhuiswerk voortzetten in Nha Trang, in samenwerking met de Evangelische kerk van Vietnam; ook wil het doorgaan met het verlenen van materiële hulp in verscheidene delen van het land.

Angezien er steeds meer behoefte is aan dit hulpwerk, ging het uitvoerend comité van het M.C.C. er mede accoord, dat de bestaande samenwerking met de Evangelische kerk van Vietnam, met de „Eastern Mennonite Board of Missions and Charities” en met de „Christian and Missionary Alliance” zou worden uitgebreid tot andere groepen.

Reeds heeft men sinds mei 1965 krachtige steun ondervonden van de „Division of Overseas Ministries” (D.O.M.), de afdeling voor hulp overzee van de Nationale raad van kerken in de Verenigde Staten. Men was daar al mee bekend dat de Doopsgezinden als vredeskerk speciale belangstelling had voor Vietnam, maar zag daarin geen reden om niet te beginnen en voort te gaan met deze samenwerking.

Andere groepen, waarmee het M.C.C. contact onderhoudt, zijn de Amerikaanse Quakers (American Friends Service Committee), de Lutheranen (Lutheran World Relief) en de Christelijke kerken van Oost-Azië (East Asia Christian Conference). „De nood gaat onze krachten verre te boven. Daarom moeten wij bereid zijn met andere christelijke groepen en vrijwillige hulpdiensten samen te werken,” aldus William T. Snyder, een der secretarissen van het M.C.C.

Vermoedelijk zal een speciaal programma worden opgesteld voor deze gezamenlijke nieuwe taken. Het „D.O.M.” zal trachten 250.000 dollars daarvoor bijeen te brengen uit de kerken, die in de Nationale raad samenwerken. De twee werkers van de „Eastern Mennonites”, die nu in Saigon zijn, zullen een kwart van hun tijd geven aan administratief werk; Everett Metzler zal helpen bij het vestigen van een medische kliniek in Pleikoc, en Luke Martin zal beginnen met hulpwerk voor de kinderen in Saigon.

De omvang van de nood

Begin september 1965 schatte het „Ministerie voor maatschappelijk welzijn” van Zuid-Vietnam het aantal vluchtelingen ten gevolge van de oorlog op 610.000. Daarvan had twee-derde gebrek aan onderdak en behoefte aan andere hulp. Des tijds vonden sommigen die schatting te hoog. Sindsdien is het pijnlijk duidelijk geworden, dat het aantal ontheemden snel toeneemt. Einde 1965 zal het wellicht het miljoen hebben bereikt.

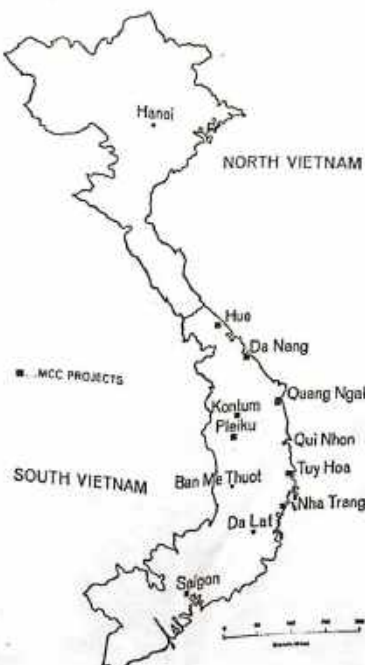
De regering van Zuid-Vietnam probeert voedsel en onderdak aan deze vluchtelingen te verschaffen. Zij wordt daarbij op

financieel gebied krachtig gesteund met raad en daad door de regering van de Verenigde Staten. Veel van het beschikbaar gestelde geld kan echter niet gebruikt worden, omdat er niet voldoende mensen zijn die leiding kunnen geven aan het werk.

Bovendien wordt het werk bemoeilijkt (zo rapporteerde Marva Hesselblad, die dienst deed in het ziekenhuis van Nha Trang) doordat de vluchtelingen zo verspreid geraakt zijn. Sommigen zijn hier maar tijdelijk heengekomen, in gezelschap van familie of vrienden; anderen zijn in hun woonarken naar veiliger steden aan de kust gekomen, en hebben aldus de reeds overvolle havens nog voller gemaakt.

Het is moeilijk de vluchtelingen te onderscheiden van de reeds eerder gevestigde bevolking, omdat zij niet in aparte grote kampen bijeen wonen, zoals de vluchtelingen in Europa en het Midden-Oosten in de veertiger en vijftiger jaren; daar zouden de levensbehoeften vlugger en doelmatiger uitgedeeft kunnen worden. De twee voornaamste oorzaken van de toeneming van het aantal vluchtelingen in de laatste maanden van 1965 zijn: de luchtaanvallen van de Amerikanen op die dorpen, die men er van verdenkt de Vietcong te herbergen, en de heen en weer volgende veldslagen om bepaalde streken te beheersen.

In de Amerikaanse pers is de beschuldiging geuit, dat de Vietcong weloverwogen de dorpsbewoners zou dwingen om te vluchten, ten einde door deze vluchtelingenstroom de Amerikanen dwars te zitten. Paul Longacre, de leider van het M.C.C.-werk in Saigon, betwijfelt echter de juistheid van deze bewering. Hij schreef onlangs: „Uit de mededelingen, die ik krijg, leid ik veeleer af dat de Vietcong er niet op gesteld is dat de mensen hun woonplaats verlaten.”

Het dilemma

Meestal kan iedereen het billijken, dat christenen hun hand uitstrekken om mensen te helpen, die ontheemd of gewond zijn door een oorlog. Toch is de vraag niet zo gemakkelijk te beantwoorden of de kleine hulpactie van het M.C.C. in Zuid-Vietnam dienst kan doen, daar dit het optreden van de Amerikaanse regering bestrydt.

„Zullen de Vietnamezen niet het gevoel hebben, dat ons hulpwerk slechts een onderdeel is van de algemene strategie van de Amerikaanse regering, om deze oorlog te winnen?” Dat was één van de meest urgente kwesties, die onlangs de bestuurders van M.C.C. en D.O.M. onder het oog moesten zien toen het er om ging de activiteiten van nu te handhaven of uit te breiden.

Inderdaad is het praktisch onmogelijk materieel hulpwerk in Vietnam te doen, zonder afhankelijk te zijn van het oorlogsapparaat. Voor het opslaan van de goederen, voor het transport, voor reisvergunningen: voor alles is men afhankelijk van de welwillendheid der militaire autoriteiten. Zulk een afhankelijkheid maakt het voor een minderheids-groep als de onze moeilijk, zijn oppositie tegen de activiteiten van de regering te doen uitkomen.

Natuurlijk wil het M.C.C. voortgaan met de verdeling van voedsel, kleding enz., waar die maar nodig zijn. Toch hoopt het zich meer in het bijzonder te richten op het medische werk. Vermoedelijk is dat minder afhankelijk van bemoeienis van de krijgsmacht.

Allen, die in dienst van het hulpwerk van M.C.C. en Quakers hebben gestaan, zijn van oordeel dat velen uit het Vietnamese volk het verschil wel degelijk zullen voelen tussen dit werk en het werk van de Amerikaanse regering. „Het is van het grootste belang, dat er in Vietnam ook Amerikanen zijn met andere ideeën dan de officiële,” aldus de Quaker Steve Carey in een onderhoud met M.C.C.-vertegenwoordigers; „want als zij er alleen zijn om te helpen, zien de Vietnamezen dat het Amerika van de gepantserde vuist niet het enige Amerika is.”

Conclusies

Hoe zal uitbreiding van het M.C.C.-hulpwerk in Zuid-Vietnam worden opgevat in andere delen van Azië? Als wij nu méér werk aanvatten in de gebieden die beheerst worden door het bewind in Saigon, verliezen wij dan niet alle kansen om hulpwerk te gaan doen in de gebieden, die de Vietcong beheerst? Dus in $\pm 75\%$ van heel Zuid-Vietnam? Hoe reageren de kerken in andere Aziatische landen hierop? Het M.C.C. kwam tot de conclusie, dat men onder deze omstandigheden het beste kan gaan werken in die gebieden, die er voor open staan, en oprecht diende te streven naar het vinden van wegen om ook elders te helpen. Aan beide kanten heeft men hulp nodig!

Daarom heeft het uitvoerend comité een symbolische bijdrage gegeven van 500 dollars aan de reeds genoemde Oost-Aziatische Christelijke Conferentie, met de bedoeling daarvoor medicijnen naar N.-Vietnam te zenden. Een deel van deze gelden is bestemd voor oorlogsslachtoffers in Noord-Vietnam, en afkomstig van enkele groepen in Amerika die daar speciaal belang in stelden.

Ed Metzler, secretaris van de „Peace Section” van het M.C.C., schreef onlangs: „Aansluitend bij onze hulp aan slachtoffers van bombardementen dienen wij te protesteren tegen de oorzaak der bombardementen. Door voortdurende druk uit te oefenen op de militaire autoriteiten en voortdurend te zoeken naar alternatieven die kunnen helpen, mogen wij niet vergeten dat wij geroepen zijn aan beide

AL EEN KWART EEUW lijdt het Vietnamese volk onder een ondragelijke terreur. Oorlog met Japan tot '45, oorlog met Frankrijk tot '54, oorlog met de Verenigde Staten tot . . . , ja tot wanneer zal deze "smerige oorlog" nog duren?

Tot nu toe vielen in de "smerige oorlog van McNamara" meer dan 170.000 doden. In snel stijgende mate nemen de Verenigde Staten aan het Zuidvietnamese conflict deel: Thans zijn er 130.000 Amerikaanse manschappen in Vietnam en dagelijks worden er nieuwe troepen aangevoerd. Heeft de Vietnamese bevolking hierom gevraagd?

Naar de mening van het Vietnamese volk is nooit gevraagd. Volgens recente Amerikaanse schattingen steunt 95 pct van het Zuidvietnamese volk de strijd van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront tegen de Amerikanen. De USA hebben zich laten uitnodigen door de dictatoren die zij zelf in Saigon op het kussen hebben gezet. Noch de USA noch de elkaar in snel tempo opvolgende generaals in Saigon houden in enig opzicht rekening met de wezenlijke belangen van het Zuidvietnamese volk, dat verlangt naar het einde van de oorlog.

Men vertelt u dat de USA in Zuid-Vietnam een stukje vrijheid verdedigen, maar in werkelijkheid willen zij hun economische belangen in Zuidoost-Azië veiligstellen en hun militaire bases rond China handhaven. Amerika voor de Amerikanen? Goed, maar dan ook Azië voor de Aziaten, en zelfbeschikking voor het Vietnamese Volk.

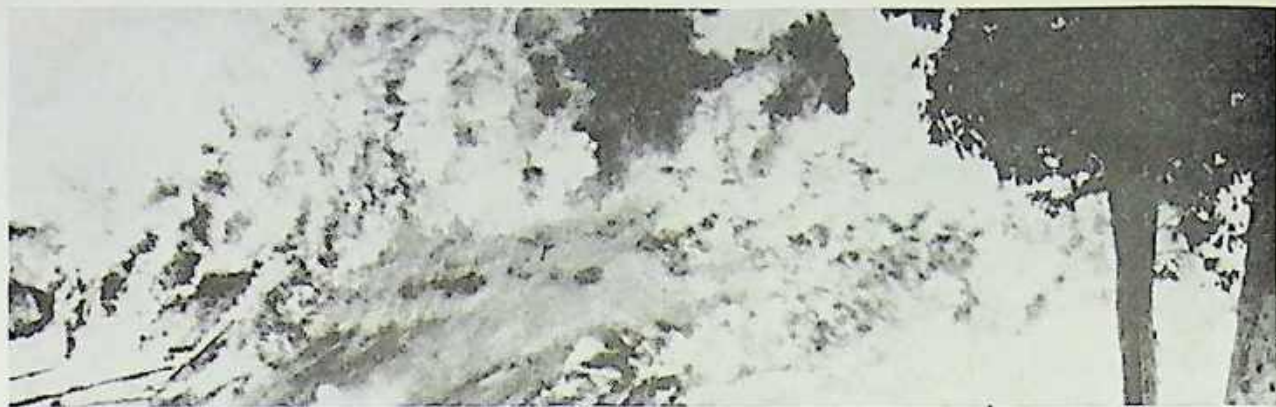
De PSP wil een radicale verandering in de westerse politiek ten opzichte van Zuidoost Azië. Nederland zal voor toelating van China in de Verenigde Naties moeten stemmen. Zoals bij verdrag - de akkoorden van Genève - is overeengekomen zullen alle buitenlandse troepen uit Vietnam moeten worden teruggetrokken, en zal na verkiezingen hereniging van Noord en Zuid dienen plaats te vinden. De USA zullen het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront als vertegenwoordiger van het Zuidvietnamese volk moeten erkennen. De Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam dienen onmiddellijk stopgezet te worden. De Nederlandse regering zal de vaagheid van de Troonrede moeten laten varen, en initiatieven moeten nemen ter beëindiging van de oorlog in Vietnam. Door middel van radio en t.v., pers en openbare vergaderingen zal de PSP haar eisen kracht bijzetten.

Leest ZWARTBOEK OVER VIETNAM, de PSP brochure over feiten en feilen van de Amerikaanse politiek in Vietnam. Kosten: drie kwartjes, te voldoen door overschrijving op giro 15590 t.n.v. BEVRIJDING, Amsterdam. Extra Vietnamnummer van PSP-orgaan Bevrijding: één kwartje. Giro eveneens: 15590. Bestellingen ook via postbus 700, A'dam.

HULPACTIE VIETNAM

Op het gironummer van de PSP, 194240, Amsterdam kunnen giften ten behoeve van het Vietnamese volk gestort worden. Op het strookje vermelden:
HULPACTIE VIETNAM

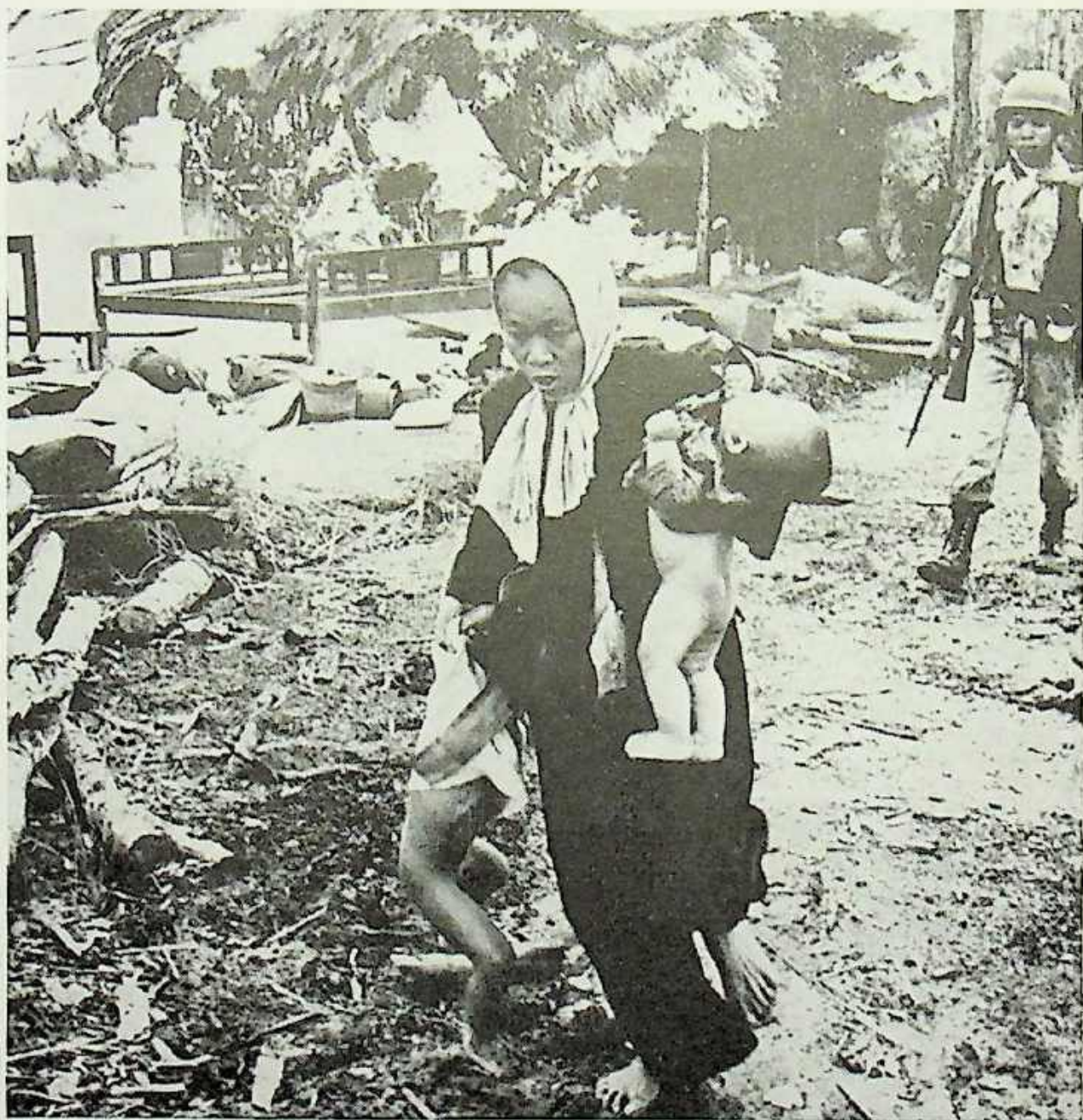
deze ruimte eventueel te gebruiken voor vermelding van korte gegevens betreffende de afdeling

EEN KWART EEUW

1965

OORLOG IN VIETNAM

van 1966 OIKODOMENK

RAPPORT UIT VIETNAM

De East Asia Christian Conference, dat is de regionale bundeling van christelijke kerken in Oost-Azië, vroeg recent aan de leden-kerken f 72.000,— voor hulpverlening aan Vietnam. Reverend Alan Brash, de sekretaris voor interkerkelijke hulp van dit orgaan, kon kort daarop reeds schrijven dat dankzij toezeggingen uit vele Aziatische landen, dit bedrag reeds gedekt was.

De Wereldraad van Kerken heeft haar leden verzocht f 360.000,— bijeen te brengen. Hiervan is reeds meer dan f 300.000,— toegezegd.

Rev. Brash schrijft dat de kerken 100 ton rijst van Bangkok naar Saigon gebracht hebben. De distributie van de rijst bleek grote moeilijkheden op te leveren, vooral wegens ontbrekende transportmiddelen. Niettemin is het uiteindelijk gelukt de rijst uit te reiken aan hen, die dit werkelijk nodig hadden. Met dit gedeelte van het programma wordt niet verdergegaan omdat de rijstsituatie inmiddels sterk verbeterd is.

Oecumenische Hulp van Denemarken heeft 200.000,— lbs varkensvlees-in-blik geleverd. De helft hiervan is reeds ontvangen en wordt nu als volgt verdeeld: 50 % gaat naar het schoolvoedingsprogramma, dat de kerken in Saigon uitvoeren omdat zo ontzettend veel kinderen totaal uitgehongerd op school komen, 20 % gaat naar ingeschreven vluchtelingen, 15 % naar wezen en 15 % naar de bergstam der Montagnards, die bij de hulpverlening van andere zijde verwaarloosd zijn.

Door een coöperatie, dankzij het initiatief van de kerken opgezet, zijn 1000 bedmatten (men slaapt in Azië gewoonlijk op een soort matje) geproduceerd. Men staat nu op het punt een regeringscontract voor de productie van 130.000 matten te verwerven.

Enkele Aziatische landen (vooral Japan) is om speciale hulp gevraagd. Zo is er grote behoefte aan 1000 gereedschapstassen voor vroedvrouwen, vooral in de dorpen, en men hoopt nu dat Japan op dit terrein zal kunnen helpen.

De eerste lading bedmatten gaat de deur uit.

Ten behoeve van door de oorlog lichamelijk gehandicapten zijn 100 paar krukken uit het buitenland bij wijze van proef besteld. Verder is men bezig een groep gehandicapten druktechniek bij te brengen. Men hoopt hen straks een nieuw bestaan in een drukkerij te verschaffen. Een tehuis is aangekocht voor de huisvesting en rehabilitatie van 30 blinde jongemannen. Tenslotte zijn 91 studiebeurzen verleend.

Aan Noord-Vietnam zijn medicijnen gezonden vanuit Djakarta en f 18.000,— via het internationale Rode Kruis. De Wereldraad van Kerken is gaarne bereid ook in dit gedeelte van Noord-Vietnam volop te helpen, maar de mogelijkheden zijn helaas beperkt.

De directeur van het hulpwerk van de kerken, de Birmese U. Thang Tin, bekijkt de eerste bedmatjes.

U weet, dat dit blaadje u geheel vrijblijvend toegezonden wordt. Daarom is het altijd een grote verrassing wanneer wij merken hoe spontaan u op de inhoud reageert. Uiteraard merken wij dat vooral door de giro-strookjes.

Mogen wij u daarom — maar nogmaals: geheel vrijblijvend — attent maken op:

- als u op uw giro vermeldt „GEEN DANK” spaart ons dit veel arbeid, dus geld.
- als u f 2,50 van uw gift voor de kosten van dit blaadje bestemt, schrijft u dan s.v.p. toch vooral bij „BLAD f 2,50”.
- als u de girodienst wilt machtigen automatisch maandelijks van uw giro een bepaald bedrag naar onze rekening over te schrijven, sturen wij u gaarne een machtigingsformulier toe.

Vooraf het laatste bevelen wij graag in uw aandacht aan. Het haalt uw beleving van het werelddiakonaat uit de sfeer van de incidentele liefdadigheid in de sfeer van de weldoordachte barmhartigheid.

Crisis in

Handwritten: 25/12
Zuid-Vietnam

Opnieuw is in Zuid-Vietnam een politieke crisis uitgebroken. Hoewel er nog geen staatsgreep dreigt tegen het bewind in Saigon is de situatie toch verontrustend. De moeilijkheden zijn ontstaan door een drastische maatregel die vorige week donderdag door premier Ky werd genomen. De Zuidvietnamese regeringsleider ontsloeg toen generaal Thi, de commandant van het eerste legercorps en de man die verantwoordelijk was voor de handhaving van de veiligheid in de vijf noordelijkste provincies. Thi werd van zijn functie ontheven wegens insubordinatie. Hij zou zich niet hebben willen richten naar de instructies van het regime in Saigon. Tegen dit ontslag werd onmiddellijk geprotesteerd door boeddhistische politieke leiders in het noorden van

BUITENLANDSE
KRONIEK

Zuid-Vietnam, en in de steden Da Nang en Hué zijn betogingen tegen premier Ky gehouden. Bij die demonstraties werd aangedrongen op vervanging van de bestaande militaire junta door een civiele regering.

Opnieuw blijkt, hoe weinig stabiel ook de tegenwoordige Zuidvietnamese regering in werkelijkheid is, al heeft Ky zich al negen maanden weten te handhaven. Zijn bewind, dat op 12 juni 1965 gevormd werd, is het zevende sinds de val van president Diem op 1 november 1963. In die laatste tweeënehalf jaar heeft alleen premier Khan ongeveer even lang geregeerd als premier Ky tot nog toe. De boeddhisten, die nu Ky ten val zouden willen brengen, hebben indertijd ook de staatsgreep geleid tegen Diem, die negen jaar lang in Saigon had geheerst, maar

wiens bewind ontaard was in een gehate dictatuur. De ondergang van de katholieke Diem ging gepaard met heftige conflicten tussen boeddhisten en katholieken. Gevreesd wordt, dat die twee bevolkingsgroepen nu weer vijandig tegenover elkaar komen te staan als de betogingen in het noorden niet spoedig beëindigd worden.

Voor de Amerikaanse regering is de situatie bijzonder onprettig. Vijf weken geleden heeft president Johnson in Honolulu nog besprekingen gevoerd met Ky en met het Zuidvietnamese staatshoofd, Thieu. In deze topconferentie werd overeenstemming bereikt over een gezamenlijk beleid ten aanzien van de communistische agressie. Ky beloofde dat hij zou streven naar de vestiging van een democratisch bewind en Johnson zou de Zuidvietnamese regering helpen bij de verbetering van de economische situatie en de verhoging van het levenspeil van de bevolking. Ky, die zijn opleiding tot luchtmachtofficier in de Verenigde Staten kreeg, wordt in Washington als een pro-Amerikaanse politicus gezien. Maar de grote vraag is, in hoeverre hij het vertrouwen van zijn landgenoten geniet. Hij regeert met krachtige hand, zoals bijvoorbeeld blijkt uit zijn radicaal optreden tegen oorlogsprofiteurs. (Dezer dagen werd in Saigon nog een Chinese zakenman ter dood veroordeeld en geëxecuteerd, omdat hij zich schuldig had gemaakt aan „economische sabotage“.) Ky wordt in Zuid-Vietnam geconfronteerd met diverse politieke groeperingen die onderling zeer verdeeld zijn en die geen gesloten front vormen tegen de communistische Vietcong.

Mocht Ky onverhoopt toch het slachtoffer worden van een nieuwe coup d'état in Saigon, dan zal er in Zuid-Vietnam een nieuwe periode van politieke chaos uitbreken, waarvan alleen de Vietcong zou profiteren.

Lagerhuis over gebruik van gas Wilson blijft de VS in Vietnam steunen

*Linkervleugel van
Labour enigszins*

gekalmmeerd

NRC, 24-3-65, p. 7
Van onze corrépondent

LONDEN, 24 maart. — Aanzienlijk onbehagen over het gebruik van gas door de Amerikanen in Vietnam (ook al is dit geen dodelijk gas) en over de uitlatingen van ambassadeur Maxwell Taylor, die te Saigon zou hebben gezegd dat er geen limiet bestond voor de potentiële uitbreiding van de oorlog, kwam gistermorgen in het Britse Lagerhuis van de zijde van een aantal Labourleden en een Liberaal tot uiting.

Premier Wilson behandelde de met politiek dynamiet geladen vragen met grote vaardigheid en tegelijk omzichtigheid. Hij bestond het, zonder in wezen zijn steun voor de Amerikaanse politiek in Vietnam te wijzigen, om de linkervleugel van zijn eigen aanhangers niet verder te irriteren en distantieerde zich voorts op een aantal detailpunten.

De premier wenste nadere inlichtingen over wat generaal Taylor precies zou hebben gezegd en gaf reeds te kennen dat deze uitlatingen aanzienlijk verder schenen te gaan dan wat hij, Wilson, ooit aan het Lagerhuis had meegedeeld.

De premier gaf ook te kennen dat hij niet van te voren van het gebruik van napalm en gas door de Amerikaanse regering op de hoogte was gebracht.

kingen van minister Stewart te Washington; hij meende dat deze zaken het best in dat overleg konden worden behandeld.

Hij gaf echter aan deze verwijzingen een verder reliëf door in antwoord op een vraag van oud-minister Shinwell eveneens mee te delen dat nu tijdens het bezoek van Gromiko aan Londen was gebleken dat de Russen en Engelsen niet gezamenlijk als medevoorzitters van de conferentie van 1954 een initiatief kunnen nemen, en op Engeland alleen de plicht rustte een initiatief te ondernemen om voor de gehele kwestie-Vietnam een vreedzame en blijvende oplossing te vinden.

Minister Stewart besprak te Washington, zei Wilson, de vruchtbaarste basis waarop een dergelijk initiatief zou kunnen worden ondernomen.

Goede indruk

Deze woorden maakten in Westminster op potentiële critici van het regeringsbeleid een zeer goede en kalmerende indruk, maar uit berichten uit Washington blijkt dat Stewart aldaar, ook al heeft hij dan ook zijn bezorgdheid over het gebruik van gas vertolkt, in grote lijnen het Amerikaanse optreden in Vietnam aldus is blijven steunen, en voorts dat het Britse initiatief voor het zoeken naar een oplossing nadrukkelijk slechts een verkennend karakter draagt.

Veertien Labour-parlementsleden brachten gisteravond een bezoek aan de Amerikaanse ambassade om te protesteren tegen het gebruik van gas en napalm en het bombarderen van scholen in Vietnam. Zij hadden een onderhoud met een van de Amerikaanse experts betreffende Vietnam en een raadadviseur voor politieke zaken.

Verwijzing naar Stewart

In het algemeen verwees Wilson de verschillende vragenstellers naar de tegelijkertijd plaatsvindende bespre-

Stewart „bezorgd” over gebruik gas

De Britse minister van buitenlandse zaken, Stewart, die in de Verenigde Staten is voor een serie besprekingen met Amerikaanse leiders, heeft gisteren op de persclub van Washington gezegd dat hij zich een oordeel over het gebruik van gas door Amerikanen en Zuidvietnamezen in Vietnam voorbehoudt. Wel had hij de Verenigde Staten mededeling gedaan van de ernstige bezorgdheid hierover in Groot-Britannië en andere landen.

Stewart zei dat een groep Labour-Lagerhuisleden een beroep op hem hadden gedaan zijn afschuw en verontwaardiging uit te spreken over het gebruik van gas.

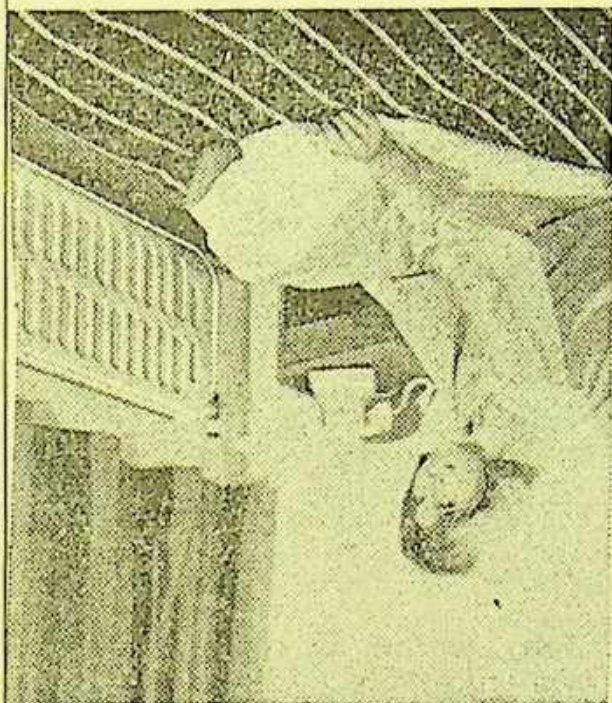
De minister van buitenlandse zaken zei zijn oordeel op te schorten omdat de Amerikaanse regering nog inlichtingen inwint over wat is gebeurd.

Hij zei dat Engeland niet van tevoren was ingelicht over de plannen voor gasaanvallen.

Stewart heeft dinsdag besprekingen gevoerd over Vietnam en andere politieke aangelegenheden met president Johnson in het Witte Huis en met zijn Amerikaanse ambtgenoot, Rusk, op het State department.

Over zijn gesprek met president Johnson wilde Stewart geen bijzonderheden geven. Hij zei slechts dat beiden „volledig begrip” hadden gehad voor de respectievelijke standpunten der beide regeringen inzake de besproken onderwerpen.

Ten aanzien van Vietnam zei minister Stewart dat Engeland de pogingen om tot een oplossing te komen, langs diplomatieke weg zal voortzetten. Onderhandelingen zouden z.i. slechts mogelijk zijn „indien in de houding der tegenpartij een radicale verandering komt”. (Reuter-A.F.P.)

Met Faber C.V. combineert U het c
van Centrale Verwarming met de ge
heid en steer van de brandende ha
de huiskamer. Deze moderne en ge
geerde „moederhard” is tevens de
tebron, die uw gehele huis, de ke
de slaapkamers, de douche, de st
kamer, enz. behaaglijk en zuinig ver
Want gasverwarming is niet alle
makkelijk maar ook goedkoop! Ma
is niet alles.....

Zend mij geheel vrijblijvend kleurenfolder
en inlichtingen over FABER-C.V.
Naam
Adres
Plaats

De prijs
rechtbe
mede,
proced
DE GE
WAARV
te Rot
ge de C
woordi
ler, v
EISER

RTUIGKUNDIG H.T.S.-er

EN
NISCH

NRC 24-3-65, p. 1

Scherpe Russische aanvallen op Vietnamese politiek V.S.

Dreiging met vrijwilligers en „machtige wapens”

Ter gelegenheid van de ontvangst van de Russische kosmonauten Beljajew en Leonow hebben de Russische eerste partijsecretaris, Brezjnev, — zoals wij in een deel van onze edities van gisteren al hebben gemeld — en premier Kosigin gisteren een scherpe aanval gedaan op de Amerikaanse interventie in de oorlog in Vietnam. (Bij die gelegenheid zei Brezjnev onder meer dat zich tal van Russen vrijwillig hebben gemeld voor deelneming aan de strijd aan de zijde van Noord-Vietnam.)

Kosigin waarschuwde ervoor dat de ruimtewetenschap kan worden gebruikt als een instrument van oorlog en vernietiging.

McNamara licht gebruik gas toe

Op een receptie in het Kremlin ter ere van de kosmonauten zei Kosigin gisteravond dat de Sowjetunie het volk van Vietnam zal helpen in het gezicht van „de imperialistische agressie” en dat „enigerlei provocatie tot mislukking was gedoemd”.

Kosigin zei voorts onder meer: „Het Russische leger bezit de modernste, machtigste wapens die zonder precedent zijn, maar het door ons gekoesterde doel is het militaire gebruik van deze wapens voor altijd uit te sluiten.” Kosigin sprak de hoop uit dat Russische raketten slechts voor vreedzame doeleinden zullen worden gebruikt.

Vrijwilligers

De eerste aanwijzingen over mogelijke Russische vrijwilligers zijn gekomen van de kant van de Noordvietnamese ambassadeur in Moskou, Nguyen Van Kinh, die er drie weken geleden in een toespraak voor de Russische televisie over sprak. Sindsdien was over dit onderwerp echter niets meer gehoord.

Het betrokken raken van Russen in de strijd in Vietnam zou kunnen leiden tot een rechtstreekse botsing tussen Russen en Amerikanen, doch in diplomatieke kringen meent men dat de Sowjetunie een dergelijke ontwikkeling graag zou willen voorkomen.

Aan de andere kant zou de Sowjetunie, wat het beloven van steun aan Noord-Vietnam betreft, ook niet willen achterblijven bij China.

Een woordvoerder van de Noordvietnamese ambassade in Moskou ver-

strijdkrachten draagt de president echter de verantwoordelijkheid, zo zei hij. Zes republikeinse leden van het Amerikaanse Huis van afgevaardigden hebben president Johnson schriftelijk verzocht het gebruik van gas bij de strijd in Vietnam te doen eindigen. Zij zijn van mening dat door deze strijdwijze de publieke opinie over de hele wereld zich tegen de Verenigde Staten zal keren.

Het persbureau Nieuw China noemt het gebruik van gas „een monsterachtige misdaad, waarvan de Amerikaanse agressors gebruik maken om hun nederlaag goed te maken”.

Zie ook pag. 7

gevaarlijke toestand is ontstaan door de nieuwe en gevaarlijke acties der Verenigde Staten in zowel Zuid- als Noord-Vietnam”.

In de nota wordt verder verklaard dat de regering-Johnson „thans geheel openlijk is overgegaan tot het voeren van een aanvalsoorlog”.

Verzoek aan Japan

De Sowjetunie heeft Japan verzocht niet toe te staan dat zijn grondgebied wordt gebruikt voor het overbrengen van Amerikaanse strijdkrachten naar Zuid-Vietnam.

Het persbureau Tass meldt dat de Japanse ambassadeur in Moskou op het Russische ministerie van buitenlandse zaken een nota is overhandigd waarin wordt verklaard dat de Verenigde Staten hun militaire bases in Japan, waaronder het eiland Okinawa, hebben gebruikt voor militaire verplaatsingen.

Het opperbevel van de Noordvietnamese strijdkrachten heeft dinsdag bekendgemaakt dat bij luchtaanvallen door Amerikaanse en Zuidvietnamese vliegtuigen op zondag en maandag in totaal vijf van deze toestellen zijn neergeschoten en vele andere beschadigd. (Reuter-A.F.P.)

De woordvoerder van het Witte Huis, George Reedy, heeft dinsdagavond op een persconferentie te Washington meegedeeld dat president Johnson niet was geraadpleegd over het gebruik van gas bij de strijd in Vietnam.

Reedy zei dat een dergelijke maatregel tot de bevoegdheden van de bevelhebber ter plaatse behoort. Als opperbevelhebber der Amerikaanse

op de aanbiedingen niet was ingegaan.

De Amerikaanse minister van defensie, McNamara, heeft dinsdagavond op een persconferentie te Washington gezegd dat een van de types gas die in Zuid-Vietnam zijn toegepast, ook is gebruikt door de Britten op Cyprus en door Westberlijnsse grenswachten.

Hij zei dat door de Verenigde Staten drie types gas waren geleverd aan Zuidvietnamese strijdkrachten en dat de soort die hij de „onplezierigste” noemde en die hij aanduidde met de commerciële naam cs, in 1958 door de Britten op Cyprus was gebruikt. Het gas veroorzaakt, aldus minister McNamara, irritatie aan de ogen, neus en ademhalingsorganen. Inademing ervan gaat veelal gepaard met pijn in de borst, hoesten en een gevoel van verstikking. Concentraties ervan leiden tot misselijkheid en overgeven. Het gemiddelde effect duurt gewoonlijk van vijf tot vijftien minuten.

Een dergelijk gas was, aldus McNamara, ook gebruikt in de V.S. bij rassenonlusten in Cambridge (Maryland).

McNamara zei dat de drie soorten gas (cs, cn en dm) twee of drie keer tegen de Vietcong waren gebruikt. Het recentst op 27 januari toen een groep guerrillastrijders bescherming zocht onder de inwoners van een dorp in de provincie Phu Yen. De gassen waren gebruikt, aldus McNamara, om „levens te sparen”.

Nieuwe aanval

Amerikaanse en Zuidvietnamese vliegtuigen hebben dinsdag voor de derde achtereenvolgende dag een militair doel in Noord-Vietnam aangevallen. Acht Zuidvietnamese Skyraiders, die werden ondersteund door Amerikaanse jachtbommenwerpers, hebben een Noordvietnamees radarstation, dat ongeveer veertien kilometer van de grens is gelegen, aangevallen. Vervolgens vlogen de toestellen verder het Noordvietnamese luchtruim binnen voor het aanvallen van militaire kolonnes, die zij met hun boordwapens beschoten.

Een grootscheepse operatie met luchtlandingstroepen, die op ongeveer 16 kilometer ten zuiden van de belangrijke Amerikaanse luchtmachtbasis in Da Nang met hefschroefvliegtuigen werden aangevoerd, is dinsdag zonder noemenswaardig succes geëindigd.

Een Amerikaanse militaire woordvoerder verklaarde dat men slechts heeft kunnen vaststellen dat één Vietcong-strijder gevangen is genomen. Van Zuidvietnamese militaire zijde was medegedeeld dat twintig communistische guerrillastrijders in de strijd waren gesneuveld, terwijl de Vietcong vijftig gewonden zou hebben meegenomen.

De Noordvietnamese regering heeft dinsdag een nieuwe nota gezonden aan de ministers van buitenlandse zaken van de Sowjetunie en Groot-Britannië, de twee gemeenschappelijke voorzitters van de Geneefse conferentie van 1954 waarop werd beslist over de staatkundige toekomst van het voormalige Franse Indochina.

Zij zegt hierin dat er een „uiterst

gewest zouden de branden nooit zo'n brandmeldingsinstallatie aanwezig was beide gevallen bijv. een automatische schappen in Den Haag. Wanneer in het Gebouw voor kunsten en wetenschappen bij C. en A. te Amsterdam en in Hij noemde als voorbeelden de brandde directies der betrokken bedrijven door een beter beset van preventie bij hadden kunnen worden voorkomen is dat de meeste „kostbare” branden ten. Hij betoogde dat het aanwijsbaar van toereikende preventieve maatregelen gestegen brandschade het ontbreken Poorten is de directe oorzaak van de Naar de mening van de heer Ter Industrie.

de is te vinden in de sector handel en men. Ruim 75 pct. van de totale schade 1961 is de schade met 50 pct. toegerekend van het bruto nationaal produkt. Sinds bedrag dat overeenkomt met 1 pct. f 600 miljoen schade is aangereikt, en joen, zodat vorig jaar door brand ruim worden gesteld op nog eens f 450 miljoen schade moet naar zijn mening directe schade heelt bedragen. De De heer Ter Poorten zei dat de d

landse premiere. Voorts beleefde de Engelse brandpremierdam, hielden hier een inleidende A. C. Westermann, assuradeur te Rotterdam voor het brandweerwezen, en mr. heer C. ter Poorten, hoofdinspectie Vereniging van brandassuradeuren. I voor verzekeringswetenschap en was georganiseerd door de Vereniging

In Den Haag is gisteren een brandpreventiebijeenkomst gehouden, die preventie van de preventie. maken en zorgen voor een v

bevolking tot een levend begin. preventie tot in alle lagen d ken. De stichting wil de brandassuradeuren zullen samenwerken. De stichting zal in Nederland organisaties van brand- en sch voor brandveiligheid T.N.O.

het brandweerwezen, het centrum, organisaties op het gebied v tuut, waarin het rijk, de gemeent Nationaal brandpreventie-institu

Binnenkort zal in Nederland worden opgericht de stichting Nationaal brandpreventie-instituut, waarin het rijk, de gemeenten, organisaties op het gebied v

Van onze Haagse redactie

Binnenkort oprichting van de br

Samenwerking

De beslissing hierover kan pas gestreeks 2 pct. veners verstrekt dient te worden, van uitkering inens aan de werkljaar, dat in de zomer van dit jaar kan ook, dat men reeds heeft verou zijn dan werd verwacht. Vandaar te uitkomst aanmerkelijk gunstiger eeds eerder te kennen gegeven, dat Van de zijde van de vakbeweging is niet zijn uitgekomen. an meer dan een miljard verwacht in de loop van het jaar was een tekort ankelijk sombere verwachtingen — ngeleid, met als gevolg dat de aanduidelijke keer ten goede te hebben In het bijzonder schijnt de ontwikkeling is dan werd verwacht.

ter is dan werd verwacht. miljoen heeft bedragen, hetgeen min- te betaaldsbalans het vorig jaar 650 et rapport blijven, dat het tekort op Zijn wij welingelicht, dan zal uit 965. ntsche ontwikkeling van ons land in pgenomen voor de sociaal-economiflers over 1964 een prognose zal zijn en waarin behalve de definitieve an het Centraal planbureau verschij al het periodiek uitgegeven rapport In de loop van de volgende week

In de loop van de volgende week al het periodiek uitgegeven rapport an het Centraal planbureau verschij en waarin behalve de definitieve iflers over 1964 een prognose zal zijn pgenomen voor de sociaal-economtsche ontwikkeling van ons land in 965. Zijn wij welingelicht, dan zal uit et rapport blijven, dat het tekort op miljoen heeft bedragen, hetgeen min- ter is dan werd verwacht.

Vrijwilligers

DE AANKONDIGING in het Chinese Volksdagblad dat China bereid is vrijwilligers naar Zuid-Vietnam te zenden, heeft nog meer het karakter van een waarschuwing dan van een mededeling, maar het zou een ernstige misvatting zijn deze waarschuwing niet serieus te nemen. De vergelijking met Korea dringt zich op, al is het ongetwijfeld waar, dat een massale Chinese interventie als in Korea in Zuid-Vietnam aanzienlijk moeilijker uit te voeren is door de zoveel langere verbindingslijnen naar Chinese industriegebieden.

Een Chinese interventie zal ongetwijfeld naar de omstandigheden worden aangepast. Bovendien ontbrak in Korea het guerrilla-element, zodat de technische uitwerking al anders zal moeten worden.

De intensivering van de oorlog leidt ertoe, dat China's invloed op het Zuidvietnamese bevrijdingsfront toeneemt en dat China's invloed op Hanoi stijgt.

De Toestand

Eerder hebben wij al gesuggereerd, dat Washington politiek door intensivering en uitbreiding van de Vietnamese oorlog, China in de kaart speelt en Moskou de voet dwars zet bij zijn poging invloed in Vietnam te herwinnen.

* * *

KOSIGINS reis naar Hanoi zou zijn gehad hebben, wanneer Washington belangstelling had getoond voor onderhandelingen. Zoals de zaken nu liggen, staat Moskou voor de moeilijke keus op te bieden tegen China in reële steun aan het bevrijdingsfront of te boek te staan als een falende leider. Brezjnev heeft bij de huldiging van de kosmonauten wel gesproken van

liger naar Vietnam te mogen gaan, maar daarmee wordt deze vorm van hulp nog geen realiteit. Een zekere terughoudendheid kon men ook horen in zijn verzekering niets te zullen nalaten dat de verdediging van Noord-Vietnam kan versterken.

Het klinkt allemaal defensief en dat maakt tegenover het van offensieve geest bezielde Peking maar een magere indruk.

Dat Vietnam niet alleen een inzet is in de strijd tussen (Aziatisch) communisme en Westelijke (Amerikaanse) invloed, maar evenzeer een functie vervult in de grote strijd in de communistische beweging, is deze week met alle duidelijkheid naar voren gekomen in een lang artikel in het Volksdagblad en de Rode Vlag.

* * *

HIERIN nemen de Chinezen stelling tegen de conferentie van communistische partijen die begin maart in Moskou is gehouden, de conferentie die een slap aftrekseltje is geweest van het ideologische concilie dat Chroesjtsjow voor de geest heeft zweefd.

Iedere gedachte aan een ideologische verzoening of aan een ideologisch bestand kan men wel opgeven. De nieuwe leiders in Rusland zijn er volgens het Chinese artikel op uit het chroesjtsjowisme, de algemene lijn van het revisionisme, het chauvinisme van grote mogendheid en de versplintering nog beter toe te passen. Zij zetten de Amerikaans-Russische samenwerking voor de beheersing van de wereld voort. Rusland predikt de revolutie, maar begaat in feite ver-
raad.

Het schaart zich met het imperialisme tegen het socialisme, met de Ver. Staten tegen China en de andere revolutionaire landen, met de reactionairen tegen de nationale bevrijdingsbewegingen en volksrevoluties.

Deze woorden, of woorden van gelijke strekking, hebben al eerder en vaker geklonken, zij zijn soms vergezeld gegaan van felle nationale tegenstellingen, maar klonken zij vroeger vooral als een programma, nu klinken zij als actuele politiek.

* * *

MEN HOEFT de passage over Vietnam maar te lezen om dit te beseffen: „De nieuwe Russische leiders verkondigen, dat zij de revolutionaire strijd van het Zuidvietnamese volk steunen, maar in werkelijkheid willen zij een politiek kapitaal vergaren dat hun van dienst moet zijn in hun onderhandelingen met de Amerikaanse imperialisten en dat hen in staat moet stellen hun complot te volvoeren met het oog op vredesonderhandelingen die overigens vruchteloos, bestemd zijn de strijd van het Zuidvietnamese volk te verstikken.”

China kondigt zich aan als de enige leider tegen het imperialisme, of het nu Amerikaans of Russisch is. In Vietnam ziet het de kans schoon het bewijs te leveren van zijn stellingen. Als Vietnam een nederlaag voor de Amerikanen wordt, dan wordt het het ook voor de Russen.

China bereid vrijwilligers naar Vietnam te zenden

NRC, 25-3-'65, p.1

In het communistisch-Chinese Volksdagblad is vandaag bekendgemaakt, dat China bereid is vrijwilligers naar Vietnam te zenden om, zoals het in het blad heet, de „Amerikaanse agressors” te bestrijden.

In een hoofdartikel schreef het Volksdagblad dat het Chinese volk flink heeft gereageerd op de oproep van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront tot het zenden van buitenlandse troepen om tegen de Amerikanen te vechten, welke oproep gisteren is gedaan.

Volgens het blad zal China de Vietnamese guerrillastrijders steunen met alles wat zij maar nodig hebben, met inbegrip van wapens en ander oorlogsmaterieel.

„Wij zijn tevens bereid onze troepen te zenden, wanneer het Zuidvietnamese volk dat maar wenst, om samen de Amerikaanse agressors te vernietigen”, aldus het blad.

Dreigement van de Vietcong

Woensdag hebben Zuidvietnamese Skyraider-bombardementsvliegtuigen, ondersteund door Amerikaanse straaljagers, voor de vierde achtereenvolgende dag aanvallen uitgevoerd op doelen in Noord-Vietnam.

De Vietcong-guerrillastrijders hebben als tegenmaatregel tegen deze aanvallen bedreigd dat zij buitenlandse troepen zullen vragen aan hun zijde deel te nemen aan de strijd in Zuid-Vietnam.

Aan de luchtaanvallen van gisteren hebben acht Skyraiders deelgenomen die radar- en radioinstallaties bij Phu Xa, dicht bij de haven van Dong Hoi ongeveer 95 kilometer ten noorden van de grens tussen Zuid- en Noord-Vietnam, hebben gebombardeerd.

Volgens de vliegers is 90 procent

teneinde het potentieel van zijn zelfverdedigingsoorlog te versterken.”

In de verklaring staat dat als Amerika de oorlog uitbreidt tot geheel Vietnam en Indochina, „de onoverwinnelijke kracht van de 30 miljoen mensen van Vietnam en de kracht die bergen verplaatst en zeeën opvult van honderden miljoenen mensen in Indochina en Azië, hen zullen wegvegen en begraven”.

Rusk over het gas

In Washington heeft de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Rusk, woensdag verklaard dat de V.S. zich niet zullen begeven in een gasoorlogvoering in Vietnam. Hij beschreef het aldaar gebruikte gas als een middel om oproeren te bedwingen dat door politiemensen in vele delen van de wereld wordt gebruikt.

Het Noordvietnamese Rode Kruis heeft op alle volken en Rode-Kruisorganisaties een beroep gedaan alles te doen om te verhinderen dat de Amerikanen „in Zuid-Vietnam nieuwe monsterachtige misdaden plegen door het gebruiken van gifgassen”.

treren. Men moest trachten de oorlog zelf te beëindigen.

Stewart zei dat hij aan de Amerikaanse regering niet om een garantie had verzocht om het gebruik van niet-dodelijk gas te staken.

Vragen uit senaat over Vietnam

Vele leden van de Eerste Kamer zijn van mening, dat de Amerikaanse steun aan Zuid-Vietnam de Sowjetunie en China naar elkaar toedrijft. In het eindverslag van de Eerste Kamer over de begroting van het departement van buitenlandse zaken wordt door hen opgemerkt, dat vele pogingen tot bemiddeling in dit geschil worden aangewend, doch dat hierbij vaak langs elkaar heen wordt gewerkt.

Gevraagd wordt of de minister de door Frankrijk en de Sowjetunie voorgestelde politiek van neutralisering aanbevelenswaardig acht. Mogelijk zou echter bij neutralisering van Vietnam Zuidoost-Azië gemakkelijk onder Chinese communistische invloed komen. Gevraagd wordt of de bewindsman alternatieve oplossingen ziet.

Enige leden verzoeken nauwkeurig te worden ingelicht over het huidige standpunt van de Nederlandse regering ten aanzien van het zich toespitende conflict in Zuid-Vietnam.

Enkele leden verklaarden het optreden van de V.S. af te keuren. Zij doelden hierbij op de recente luchtmachtacties.

... nu moeten bij deze aanvallen vernietigd en zijn vier Noord-Vietnamese oorlogsscheepjes die het vuur op de vliegtuigen hadden geopend tot zinken gebracht. Volgens het Russische persbureau Tass zijn gisteren drie Amerikaanse vliegtuigen neergeschoten. Bij de aanvallen van de afgelopen vier dagen zijn volgens Tass in totaal negen Amerikaanse vliegtuigen neergeschoten.

Het dreigement dat de Vietcong buitenlandse troepen zal vragen aan de strijd in Zuid-Vietnam deel te nemen, kwam in de vorm van een lange verklaring van het Nationale bevrijdingsfront, de politieke afdeling van de guerrillatroepen. Zij werd uitgezonden door het Noordvietnamese nieuwsagentschap en opgevangen in Tokio.

De verklaring luidde: „Indien de Amerikaanse imperialisten doorgaan met het gebruiken van gevechtsgroepen van Amerika en zijn satellieten en indien zij doorgaan met het uitbreiden van de oorlog tot Noord-Vietnam en Laos, zal het Zuidvietnamese Nationale bevrijdingsfront een beroep doen op de volken van verschillende landen om jongeren en soldaten naar Zuid-Vietnam te zenden om naast het Zuidvietnamese volk te strijden ter vernietiging van de gemeenschappelijke vijand.”

Eerste dreigement

Een aantal communistische landen hebben reeds morele steun en militaire hulp aan Noord-Vietnam aangeboden, maar de verklaring van het Bevrijdingsfront wordt algemeen als het eerste dreigement van een gebruik van vreemde troepen beschouwd.

In de verklaring wordt voorts onder meer gezegd dat het Bevrijdingsfront tot dusverre altijd voornamelijk op zijn eigen kracht had vertrouwd, maar dat het bereid was „alle hulp, moreel en materieel, te aanvaarden van alle socialistische en nationalistische landen en van alle vredelievende mensen over de gehele wereld”.

„Het Bevrijdingsfront behoudt zich het recht voor wapens en oorlogsmaterieel van andere landen te kopen

en de openbare mening te misleiden beweren de Verenigde Staten en hun knechten in Saigon, dat het gebruik van gas een humane maatregel is omdat het de artillerie vervangt. Maar het gaat hier om een nieuwe misdaad, die een flagrante schending van het internationale openbare recht betekent.”

MINISTER STEWART:

Engeland steunt V.S. volkomen

Van onze correspondent

LONDEN, 25 maart. — Stewart, de Britse minister van buitenlandse zaken, heeft bij zijn terugkeer uit de Ver. Staten op het vliegveld verklaard, dat Engeland het Amerikaanse optreden in Vietnam volkomen ondersteunt. Hij zei, dat de Britse regering van oordeel was, dat in de militaire situatie waartegenover zij zich gesteld zagen, de Amerikaanse en Zuidvietnamese strijdkrachten aanvallen tegen Noord-Vietnam moesten ondernemen. „Zulks nam echter niet de noodzaak weg om iedere redelijke weg te zoeken, die tot een beëindiging van het conflict kon leiden.

Ten aanzien van het gebruik van gas zei Stewart, dat zulks bij lange na niet het wreedste ding was dat in deze wrede en niet noodzakelijke oorlog was voorgevallen. Stewart vergeleek het gebruik van gas tegenover de Vietcong met het gebruik van gas bij binnenlandse woelingen.

Hij meende dat men de zaak geheel en al buiten proporties bracht door zich op dit ene incident te concen-

— Man vermist. Enkele kilometers buiten de Huizer haven, is woensdagmiddag een zandbak omgeslagen. Een aan boord zijnde schippersknecht de verlij- jarige Van de Wert, afkomstig uit Kam- pen, is sindsdien verdwenen. Men neemt aan dat hij verdronken is.

AMSTERDAM, 24 mrt. — De twintigste internationale huishoudbeurs te Amsterdam zal dit jaar van 2 tot en met 11 april worden gehouden in het R.A.I-gebouw. De beurs zal dit jaar vooral aandacht vragen voor de moderne voeding en de bereiding daarvan. De stichting Goed wonen neemt aan de expositie deel met drie ontwerpen voor keukens die dit gedeelte van het huis in betrekking tot de rest van de woning zullen laten zien. Ook aan me aandacht besteed.

De B.O.V.A.G. staat borg voor de zaak voor aan de commissie. De B.O.V.A.G. de- lussen, dan legt de B.O.V.A.G. de- Mocht de bemiddelingscommissie mis- waarborgsom van f 25 moet storten. ling moeten indienen, waarbij hij een B.O.V.A.G. een verzoek om bemidde- luit bij het secretariaat van de- treedt, zal de eigenaar van het voer-

HENGELLO, 25 mrt. — De gemeente Hengelo heeft dinsdag een plan bekend gemaakt om in de richting Engelo-Enschede een nieuwe wijk Groot Driene te bouwen, die plaats gaat bieden aan 12.500 inwoners. Op een terrein van ca. 159 hectare, globaal begrensd door de spoorlijn Hengelo-Oldenzaal, door de rijksweg Hengelo-Enschede en door de campus van de technische hogeschool Twente, zullen ongeveer 3500 woningen worden gebouwd. Ruim de helft ervan worden een- gezinshuizen, terwijl aan de oostelij- ke rand van de toekomstige woon- wijk vier garfelformige torenflats (van 16 bouwlagen met in totaal 960 woningen) geprojecteerd zijn. Verder zal de nieuwe wijk bestaan uit 450 etagehuizen en vijftien blok- ken van flatwoningen in drie bouwla- gen, 160 winkelhoonhuizen, 65 dag- ruim 700 garages. Er zullen in dit grootse bouwplan

Van onze correspondent

Plan te Hengelo voor wijk met 12.500 inwoners

AMSTERDAM, 24 mrt. — De twintigste internationale huishoudbeurs te Amsterdam zal dit jaar van 2 tot en met 11 april worden gehouden in het R.A.I-gebouw. De beurs zal dit jaar vooral aandacht vragen voor de moderne voeding en de bereiding daarvan. De stichting Goed wonen neemt aan de expositie deel met drie ontwerpen voor keukens die dit gedeelte van het huis in betrekking tot de rest van de woning zullen laten zien. Ook aan me aandacht besteed.

Van onze correspondent

De 20ste internationale huishoudbeurs

ten van miniatur- en microminiatur- den geprikkeld om zoveel mogelijk soorten van de grond te krijgen dan de Amerikanen, betekende dat zij niet wer- veel zwaardere raketvaartuigen van alle krachtige basistaketen, die in staat zijn pen te vertagen. Het bezit van zeer huis liggende elektronische wetenschap conventionele automatie en de dichter bij te om hun vooruitgang op het gebied van derzoekingen der sowjets als factor werk- is, dat juist het succes van de raket- Een nieuwe ongerijmdheid in de situatie functies.

staat in het automatiseren van dergelijke (de Verenigde Staten) nagenoeg alleen (en nu gaat het in de eerste plaats om dat het Westen niet alleen voor is, maar een netwerk van krachtinstallaties, blijkt fabrieken of in chemische fabrieken of van sturing van het productieproces in staat- het gebruik van de computer voor de be- voor investering. Maar als het gaat om doen uit een serie uitgewerkte plannen staatsplannologen die een keus moeten zoek projecten worden opgesteld of door van vele vergelijkingen die bij onder- voornamelijk gebruikt voor het oplossen in de Sowjet-Unie, maar deze worden en, voor hun rekening. Dat is nu een duidelijk feit en men kan zich moeilijk aan de indruk onttrekken dat daar in Moskou en Peking terdege rekening mee gehouden wordt.

Opvallend is het, hoezeer in beide communistische hoofdsteden gereageerd wordt met woorden en niet met daden. De Chinese plaatsvervangende premier, maarschalk Tsjen-Ji, verklaarde op 21 maart dat de Chinese troepen zeker tussenbeide zouden kom in Indien de Amerikanen de 17de breedtegraad (de grens tussen Zuid- en Noord-Vietnam) zouden overschrijden en indien Noord-Vietnam dan om hulp zou vragen. 'Wij wensen onze troepen nu niet naar Zuidoost-Azië te zenden, omdat wij de imperialisten niet het voorwendsel willen geven, te roepen dat de communistische bedreiging voor de deur staat. Alleen in geval van gewettigde zelfverdediging zullen wij onze troepen in de strijd werpen en het gevecht aangaan.'

Geen Amerikaan denkt eraan de 17de breedtegraad te overschrijden. Een invasie te land in Noord-Vietnam heeft nooit op het program gestaan en staat er ook nu niet op. Met andere woorden: het dreigement van Tsjen-Ji staat naast de werkelijkheid. Van effectieve hulp van communistisch China aan Noord-Vietnam blijkt niets.

En de Russen? Partijsecretaris Brezjnew sprak dinsdag in Moskou van 'aanvragen van talloze vrijwilligers'. Hij heeft in februari de regering in Hanoi 'effectieve steun bij de verdediging' toegezegd. Die steun kan vele vormen aannemen. De

in de wereldpers een reportage aan die van enig optimisme blijk gaf. De Vietcong is steeds bij uitstek sterk geweest in de delta van de Mekong, zuid van Saigon dus. Hij nestelde zich daar al in '45. Een verslaggever van de Times wist evenwel te berichten (18 maart jl. dat nu ook de Vietcong modie krijgt met het rekruteren: 'Jongens van 17 en vijftien jaar dwingt men tot de aanname en sommigen lopen over naar de regerings-troepen... Vergeleken met een jaar geleden is ongetwijfeld voortgang gemaakt... Er is een toenemend optimisme dat de Vietcong althans in de delta langzaam teruggedreven wordt.'

Hoë belangrijk de steun is die de Vietcong uit Noord-Vietnam krijgt, is moeilijk precies aan te geven. De Amerikanen zeggen: de Vietcong zou zonder die steun minstens zestig percent van zijn acties niet kunnen uitvoeren. Het percentage is misschien wat hoog. Maar er komen uit Noord-Vietnam, via Laos (de toevoerwegen worden nu regelmatig gebombardeed), wapenen en manschappen. Wordt daar een punt achter gezet, dan zou dat niet alleen een zware klap zijn voor de militaire positie, maar vooral voor het moreel van de Vietcong. Het voeren van de guerrilla betekent een zware psychische belasting. Die is moeilijk te torsen wanneer men de overtuiging krijgt: wij kunnen de strijd niet winnen. De platte-landsbevolking in Zuid-Vietnam heeft blootgestaan aan terreur van twee kanten. Het leek de laatste jaren steeds alsof de Vietcong aan de winnende hand was. Vestigt zich een andere indruk in het land, dan zal dat op de houding van de platte-landsbevolking niet zonder effect blijven. Van Amerikaanse kant dient men dan wel te begrijpen dat men geen gevoelens van loyaliteit jegens de partij die men steunt, wekt, indien men zenuwgassen gaat gebruiken.

Het gebruik van dit gas bij drie gelegenheden (bevel van de plaatselijke Amerikaanse bevelhebber zonder overleg met het Witte Huis) heeft in militair opzicht

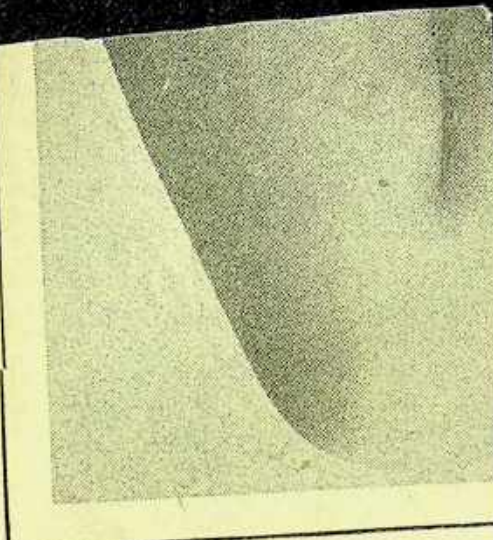
geen effect gehad en was een politieke blunder van de eerste rang.

hoefte aan luchtafweergeschut. Conventioneel geschut kan men in ongeveer een maand leren bedienen, maar voor de bediening van grond-lucht-raketten zijn zes maanden nodig. Zijn de Russen bereid eigen manschappen te sturen? Er is tot dusver niets van gebleken. De Amerikanen zouden de afweerposten, door wie ook bemand, aanvallen en vernietigen. Dat weet men in Moskou. Vandaar de aarzelingen. De 'gok' Cuba leek Chroesjtsjow in '62 de moeite waard: als hij daar zijn Russische raketten had kunnen installeren, had hij tenminste een nieuwe machtspositie opgebouwd. Maar Noord-Vietnam?

Als de Chinezen niet eens hulp bieden, waarom zouden de Russen het dan doen? Althans hulp op een schaal en op een wijze die verdere verplichtingen zouden scheppen? Noord-Vietnam valt in de Chinese invloedssfeer. De politieke verhoudingen tussen China en de Sowjet-Unie zijn even slecht als ze ooit waren: de polemiek is van Chinese kant weer in volle heftigheid ontbrand. De wijze waarop de Chinezen een demonstratie gemaakt hebben van de terugkeer van enkele van hun studenten die bij de gevechten bij de Amerikaanse ambassade in Moskou gewond geraakt waren (volgens Russische officiële verklaringen is er van verwondingen nauwelijks sprake geweest), moet de Sowjet-Unie hooglijk geprikkeld hebben. Zoals de zaken zich de laatste weken ontwikkeld hebben, dringt zich de conclusie op dat noch China noch de Sowjet-Unie bereid is bij de hulpverlening aan Noord-Vietnam het elgen bestaan op het spel te zetten, d.w.z. werkelijk serieuze risico's te nemen — het onbehagen wordt afgereageerd in giftige verwijten over en weer. Het regime van Ho Tsji Minh moet zich wel bitter verlaten voelen. De Amerikaanse luchtmacht kan met Noord-Vietnam doen wat hij wil.

De belangrijke doelen liggen in het noorden: de hoofdstad Hanoi (meer dan 1 miljoen inwoners) en de havenstad Haifong. Uit Hanoi zijn veel kinderen en, naar men zegt, ook 80.000 anderen al geëvacueerd. Er zijn veel schuilloopgraven aangelegd. De Amerikaanse luchtmacht is nog niet zo ver noordelijk gegaan. Hij zal dat zeker doen wanneer het bewind zich niet tot besprekingen bereid verklaart. De drie betrokkenen aan communistische kant (Noord-Vietnam, China, de Sowjet-Unie) hebben tot voor kort steeds geëist dat de Amerikaanse militairen Zuid-Vietnam zouden verlaten vóór men zou beginnen te confereren. Van die eis is in de jongste tijd niet meer gerept. In zoverre hebben de Amerikanen met hun militair ingrijpen al een politiek resultaat bereikt dat niet zonder betekenis is.

Wat de situatie in Zuid-Vietnam zelf betreft: voor het eerst in lange tijd trof ik

NG 25 — NO. 31 — 27 MAART 1968

NEDERLAND

NRC, 6-4-'65, p. 4

Botsing tussen V.S. en Rusland in commissie van Ver. Naties

Rus: „V.S. begaan roversdaden in Noord-Vietnam”

In de commissie van de Algemene Vergadering der Verenigde Naties die tot taak heeft een omschrijving te geven van het begrip „agressie”, heeft zich maandagavond een scherpe woordenwisseling tussen de Amerikaanse en de Russische vertegenwoordiger voorgedaan.

De Rus Fedorenko verklaarde dat Amerika „Roversdaden” in Noord-Vietnam bedrijft, „die neerkomen op een opzettelijk uitgevoerde aanval”. Hij zei ook dat Washington aanstuurt op een uitbreiding van het conflict en dat het gevaar bestaat dat dit naar andere delen van de wereld overslaat.

De Amerikaanse vertegenwoordiger Plimpton antwoordde dat de communistische agressie de voornaamste hinderpaal vormt voor de totstandkoming van een algemene vrede. „De

voorzichten in Azië zijn somber. De Chinese bezetting van Tibet is een misdaad zonder weerga in de eeuwenoude geschiedenis van imperialistische aanvallen”, aldus Plimpton.

Hij voegde hieraan toe: „Amerika handelt zoals het in Griekenland en Korea heeft gehandeld. Het komt de slachtoffers van een aanval te hulp en het streeft ernaar de agressie te doen mislukken. Noch de Verenigde Staten, noch Zuid-Vietnam hebben ook maar het geringste voornemen om Noord-Vietnam te „bevrijden”.

Amerika is bereid op grote schaal bij te dragen aan een programma voor economische hulpverlening aan geheel Zuidoost-Azië, wanneer dit gebied eenmaal is bevrijd van agressie en ondergraving, aldus Plimpton, die de in staat van ontwikkeling verkerende landen waarschuwde tegen de agressie van het soort waaronder Zuid-Vietnam thans te lijden heeft. Hij besloot met een opsomming van de aanvallen die de Sowjetunie sinds 1940 op onafhankelijke gebieden heeft gedaan.

Onenigheid

In de commissie zijn 21 landen vertegenwoordigd. Er onstond onmiddellijk onenigheid toen er een nieuwe voorzitter moest worden gekozen.

Venezuela, dat werd gesteund door de Westelijke landen en de Latijns-Amerikaanse groep, stelde dr. Antonio Alvarez Vidaurre van El Salvador kandidaat. Het door de Sowjetunie gesteunde Ghana beval de verkiezing van Achkar Marof van Guinea aan.

Nadat de commissie had besloten tot vandaag uiteen te gaan, trok Marof zich terug, waarop dr. Vidaurre met algemene stemmen als voorzitter werd gekozen.

De commissie was voor het laatst in 1962 bijeengekomen. Engeland en Argentinië hebben voorgesteld de commissie pas weer te laten bijeenkomen wanneer het internationale klimaat gunstiger is geworden.

De voormalige Volkenbond heeft voor het eerst in 1933 gepoogd tot een omschrijving van het begrip „agressie” te komen. Sinds 1950 hebben de Verenigde Naties zich ermee beziggehouden.

(Reuter-A.F.P.)

Protestbijeenkomst van P.S.P.-Den Haag tegen strijd in Vietnam

De afdeling Den Haag van de Pacifistisch-socialistische partij heeft gisteravond in de Haagse dierentuin een protestbijeenkomst gehouden tegen de oorlog in Vietnam.

Spreekers waren prof. dr. J. de Graaf hoogleraar in de ethiek aan de rijksuniversiteit te Utrecht, de heer A. J. Bruggeman lid van de Tweede Kamer (pac.-soc.) en mevrouw Margrit de Sablonière.

De vergadering werd besloten met de voorlezing van een formeel protest gericht aan de ambassade van de Ver. Staten.

NRC, 6-4-65, p. 9

NRC 9-4-65 p. 9

Weer machtsstrijd in Saigon

Admiraal Tsjoeng Tan Cang, de opperbevelhebber der Zuidvietnamese marine, is naar te Saigon is gemeld, donderdagavond in arrest gesteld, na door drie officieren van „misdrijven” te zijn beschuldigd.

Welingelichte kringen verklaarden, dat de arrestatie van de 38-jarige admiraal blijkbaar verband houdt met een machtsstrijd in de raad der strijdkrachten.

Een groep jonge Zuidvietnamese marine-officieren heeft donderdag in Saigon geprobeerd te muiten. De actie schijnt gericht te zijn tegen de opperbevelhebber van de Zuidvietnamese marine, admiraal Tsjoeng Tan Cang.

Op last van generaal Nguyen Cao Ky, opperbevelhebber van de Zuidvietnamese luchtmacht, stegen toen twee Skyraiders op, die een uur lang boven Saigon hebben rondgevlogen. In de stad is geen schot gelost.

Ruim zestig Amerikaanse straalvliegtuigen hebben donderdag stellingen van de Vietcong in de provincie Kontoem op ca. 400 km ten noordoosten van Saigon gebombardeerd. Het resultaat van deze bombardementen is nog niet bekendgemaakt.

Het bombardement werd volgens een Amerikaanse militaire woordvoerder uitgevoerd op een grote concentratie van de Vietcong op 450 km. ten noordoosten van Saigon. Er namen 32 F-100 Super Sabres en 31 B-57 Canberra bommenwerpers aan deel.

Bij de luchtaanval van woensdag is één vliegtuig neergeschoten. De vlieger is als vermist geboekt, aldus de woordvoerder. Woensdag werd na de aanval aanvankelijk gezegd dat alle vliegtuigen afkomstig van het vliegdekschip Coral Sea, behouden waren teruggekeerd.

Nederlandse reactie op Johnsons rede

Naar aanleiding van de rede van president Johnson te Baltimore heeft de woordvoerder van het ministerie van buitenlandse zaken in Den Haag desgevraagd het volgende verklaard:

„Hoewel Nederland niet rechtstreeks bij het Vietnamese probleem is betrokken, begroet het met sympathie de voorstellen van president Johnson voor onderhandelingen zonder precondities inzake Vietnam. „Het doel van de Amerikaanse politiek is de onafhankelijkheid van Zuid-Vietnam te handhaven en terzelfder tijd een vreedzame oplossing te bevorderen. Uit dien hoofde neemt Nederland met voldoening kennis van het Amerikaanse standpunt”, aldus de woordvoerder.

NRC, 10-4-'65, p. 13/11

Amerikaanse jagers slaags met Chinese Migs

NRC, 10-4-65, p. 1

Meer Amerikaanse mariniers naar Z.-Vietnam

Chinese vliegtuigen zijn vrijdag boven het in de Zuidchinese zee gelegen eiland Hainan in actie gekomen tegen Amerikaanse toestellen. Dit blijkt thans uit een bericht van het Chinese persbureau Nieuw-China, dat spreekt van acht Amerikaanse vliegtuigen, die vrijdagochtend het luchtruim boven Hainan „binnendrongen”.

„Chinese jagers stegen onmiddellijk op om hen tegemoet te vliegen. Ziende dat hun kansen er slecht voor stonden vuurden de Amerikaanse vliegtuigen op goed geluk twee geleide raketten af en namen toen de vlucht. In de verwarring werd een Amerikaans toestel zelf door een van deze raketten geraakt en is verongelukt”, aldus het Chinese persbureau.

Het Amerikaanse ministerie van landsverdediging heeft vrijdag meegedeeld dat volgens te Washington ontvangen inlichtingen er geen Amerikaanse vliegtuigen boven het Chinese eiland Hainan zijn geweest tijdens een luchtgevecht met communistische straaljagers.

De perschef van het Pentagon, Arthur Sylvester, verklaarde dat er vier Amerikaanse F4 vliegtuigen op patrouille waren boven de Golf van Tonkin en toen werden aangevallen door vier Mig-jagers buiten de kust van het eiland Hainan. Een Mig is neergeschoten.

Sylvester sprak een bericht van het communistisch Chinese persbureau Nieuw China tegen als zouden de toestellen boven communistisch Chinees grondgebied zijn geweest, maar zijn verdreven door Chinese toestellen.

Communistische strijders van de Vietcong hebben vrijdag tien mortiergranaten afgevuurd op de plaats Qoei Nhon. Drie Vietnamezen werden gedood en tien Amerikanen liepen verwondingen op. De granaten werden afgevuurd van een eiland in de baai van Qoei Nhon. Enkele projectielen troffen het vliegveld, doch brachten geen schade aan vliegtuigen toe.

In februari deed de Vietcong een

aanval op Qoei Nhon, waarbij toen eenenveertig Amerikanen om het leven kwamen.

Versterking

Vanmorgen zijn de eerste van een groep van 1.400 Amerikaanse mariniers die als onderdeel van een contingent van 3.000 mariniers als versterking naar Zuid-Vietnam zijn gestuurd, aan wal gegaan bij de luchtmachtbasis Da Nang. Zij werden aangevoerd met drie Amerikaanse schepen waarmee zij sinds het vertrek van hun basis op het eiland Okinawa zes weken onderweg geweest zijn.

De gelande mariniers waren uitgerust met tanks en andere zware wapens.

Als het gehele contingent van 3.000 mariniers in Zuid-Vietnam zal zijn aangekomen, zal de sterkte van de Amerikaanse gevechtseenheden in Zuid-Vietnam op 6.500 man zijn gebracht.

De rest van de 3.000 man zal naar Hué gaan, 80 kilometer ten noorden van Da Nang.

Aanval

Vanmorgen hebben guerrillastrijders van de Vietcong aanvallen ondernomen op Zuidvietnamese troepen die zich op een afstand van vijf kilometer van de plaats waar in Da Nang Amerikaanse mariniers zijn geland.

In het begin van maart kwamen al twee bataljons mariniers in Da Nang aan voor de bewaking van de luchtmachtbasis. Dit waren de eerste Amerikaanse gevechtseenheden, die in Vietnam arriveerden. Het merendeel van de 23.500 Amerikaanse militairen, die zich al in het land bevonden trad officieel als „adviseur” op.

President Johnson stemde vorige week in Washington tijdens bespre-

kingen met de Amerikaanse ambassadeur in Saigon, generaal Maxwell Taylor, in met het zenden van nog enkele duizenden militairen en een aantal helikopters naar Vietnam in de komende maanden.

Reacties

De Zuidvietnamese minister van buitenlandse zaken, dr. Tran Van Do, heeft volgens het Zuidvietnamese persbureau verklaard, dat Johnsons rede van woensdag op één punt verwarring zou kunnen veroorzaken. Volgens de minister moet de opmerking van de Amerikaanse president over onvoorwaardelijke besprekingen worden uitgelegd als inderdaad besprekingen of gedachtenwisselingen, niet onderhandelingen beogend.

De regering in Hanoi zou zich desnoods wel met de voorstellen van Johnson kunnen gaan bezighouden, wanneer maar duidelijk werd vastgesteld dat deze in de eerste plaats gericht zijn tot de vertegenwoordigers

(Zie verder pag. 4)

Ball: V.S. blijven reageren op agressie van Hanoi

Geen gesprek met de Vietcong

De Amerikaanse plaatsvervangende minister van buitenlandse zaken, George Ball, heeft zondag in een televisiegesprek opnieuw gezegd dat de Verenigde Staten zullen voortgaan met het „beantwoorden van de Noordvietnamese agressie zolang deze voortduurt” en dat de Amerikaanse regering weigert te spreken met de Vietcong. „het instrument en de schepping” van Hanoi.

Ball zei te verwachten dat de Noordvietnamese reactie op de rede van president Johnson van vorige week — over de Vietnamese kwestie — vervat zal zijn in het antwoord dat Noord-Vietnam zal geven op de oproep van de zeventien niet-gebonden landen. Wanneer dat antwoord negatief is „gaan wij door met wat wij nu doen. Wij zullen de Noordvietnamese agressie tegen Zuid-Vietnam op een geschikte en matige manier beantwoorden. Wij handhaven ons aanbod van besprekingen zonder voorafgaande voorwaarden”, aldus Ball.

Het is juist, zo zei Ball, dat er Zuidvietnamezen in de gelederen van de Vietcong strijden, maar de Amerikaanse regering is ervan overtuigd dat de leiding van de operaties zetelt in Noord-Vietnam, dat de Vietcong tevens helpt en uitrusting verschaft. Wanneer de toevoer van troepen en materieel ophoudt zou de vrede kunnen worden hersteld. De Vietcong gebruikt de bekende tactiek van intimidatie, terreur en moord om de Zuidvietnamese bevolking tot hulp te dwingen, aldus Ball.

Wat de Zuidvietnamese regering betreft vond Ball het niet bevreemdend dat deze weinig stabiel is in een toestand als deze.

De V.S. zijn vastbesloten alles te doen om hun belofte ter verdediging van de vrijheid en onafhankelijkheid van het land te houden. Deze houding is moreel belangrijk voor alle kleine landen aan de periferie van de communistische wereld die aan druk bloot staan, aldus Ball, die voorts zei dat de Ver. Staten geen aanwijzing hebben dat er Russische luchtafweerraketten in Noord-Vietnam zijn.

munistische vliegtuigen waargenomen en alle toestellen keerden behouden terug.

Verder zijn twee gewapende verkenningsvluchten uitgevoerd door toestellen van het Amerikaanse luchtleger, waarbij militaire doelen met raketten en kanonvuur werden bestookt. Aan elk van deze vluchten werd door veertig jachtbommenwerpers van het type F-105 Thunderchief deelgenomen, met escorte van zes F-100 Super-Sabres en F-101 Voodoo's. Ook deze toestellen keerden alle terug.

Radar

De Verenigde Staten zullen met radar uitgeruste vliegtuigen naar het Verre Oosten sturen, die moeten waken tegen verrassingsaanvallen door communistische Migs, zoals die vorige week zijn voorgehouden. Dit is zondag uit gewoonlijk welingelichte kringen te Washington vernomen.

De betrokken toestellen zijn EC-121 Warning Star-vliegtuigen, aangepaste Super-Constellations met elk zes ton elektronische uitrusting. Deze hebben jarenlang boven de Atlantische en Stille Oceaan gekruist, op wacht om te waarschuwen wanneer een vijandelijk vliegtuig de Verenigde Staten zou naderen.

Deze Warning Stars zouden buiten Vietnam hun basis krijgen en van deze basis naar hun posities vliegen, waarschijnlijk onder bescherming van jachtvliegtuigen, zo wordt gezegd. Met de radaruitrusting kan de Golf van Tonkin of de Zuidchinese zee worden bestreken zonder dat het vliegtuig boven Noord-Vietnam vliegt. Het kan 24 uur in de lucht blijven.

Ter meerdere bescherming van de Amerikaanse vliegtuigen die aanvallen op Noord-Vietnam uitvoeren zullen straaljagers van het type F4C-Phantom en vliegtuigen van het type F-104 naar Zuidoost-Azië worden gestuurd, die de bommenwerpers moeten begeleiden.

Geschorst

De bevelhebber van de Zuidvietnamese marine en de militaire com-

mandant van Saigon zijn zondag geschorst. Er zal een onderzoek tegen hen worden ingesteld in verband met beschuldigingen inzake corruptie. Bij de officieren, admiraal Tjoeng Tar Kang en generaal Pham Van Dong hebben zitting in de invloedrijke raad van de strijdkrachten. (Reuter-A.F.P.)

Thant niet welkom

Het Pekingse Volksdagblad, het orgaan van de Chinese communistische partij, heeft de V.S. maandag in een artikel gewaarschuwd het Chinese luchtruim niet te schenden daar Amerika de volledige verantwoording zou dragen voor de ernstige gevolgen van zijn „militaire provocaties”.

Het blad leverde commentaar op het luchtgevecht van vrijdag jl. tussen Amerikaanse vliegtuigen en Chinese Migs nabij het Chinese eiland Hainan. (Een Amerikaanse militaire woordvoerder te Saigon verklaarde maandag dat een Amerikaanse Phantom-straaljager, die bij het luchtgevecht betrokken was, wordt vermist.)

Het Volksdagblad schrijft voorts dat Thant, secretaris-generaal der V.N., zich de moeite kan besparen een bezoek aan China en Noord-Vietnam te brengen daar de V.N. niets met het Vietnamese vraagstuk te maken hebben en de secretaris-generaal „aan de verkeerde deur zou kloppen”. (Thant heeft niet officieel te kennen gegeven dat hij China of Noord-Vietnam wil bezoeken. Het Volksdagblad verwijst hier naar geruchten.)

Het Volksdagblad schrijft dat Thant eerst maar eens de „oorlogsmisdaden” van de V.S. moet veroordelen en moet eisen dat Amerika onmiddellijk zijn „agressie tegen Zuid-Vietnam en zijn bombardementen op Noord-Vietnam” staakt. De plaats waar hij heen moet gaan is Washington, niet China of Noord-Vietnam, aldus het blad.

De Zuidvietnamese regering heeft zich zondag in een communiqué schaard achter de verklaring president Johnson waarin deze bereidheid te kennen gaf om besprekingen zonder voorafgaande voorwaarden te beginnen om tot vrede in Vietnam te komen. De regering zegt echter dat een dergelijk overleg niet de onvoorwaardelijke aanvaarding van een staken van het vuren met zich meebrengt, daar de communistische troepen en kaders zich dan eerst moeten terugtrekken.

Het Chinese Volksdagblad heeft zondag in een artikel over de jongste toespraak van president Johnson diens aanbod tot onvoorwaardelijke besprekingen "grote zwendel" genoemd. Het zou betekenen dat de ruim dertig miljoen Vietnamezen hun rechtvaardige strijd voor hereniging en bevrijding van het gehele land moeten staken, aldus het blad.

De Tsjechoslowaakse regering zal, naar het persbureau Ceteka meldt, materiële hulp ten bedrage van bijna een half miljoen gulden, alsmede medicamenten, ter beschikking van Noord-Vietnam stellen. Het Tsjechoslowaakse volk zal Noord-Vietnam blijven bijstaan in zijn strijd tegen de "Amerikaanse agressie", aldus het persbureau.

Zaterdag hebben Amerikaanse vliegtuigen drie aanvallen op Noord-vietnamees gebied gedaan. Zeventig ton bommen is afgeworpen op de brug van Con Coeong in de nationale weg op 280 km ten zuidwesten van Hanoi en 220 km ten noordwesten van de zeventiende breedtegraad. De brug is verwoest. De aanval werd uitgevoerd door 35 Skyraiders en Skyhawks met begeleiding van veertig Crusaders en Phantoms afkomstig van de Amerikaanse vliegdekschepen Coral Sea en Ranger. Er werden geen com-

Komende evenementen

Gisteravond omstreeks kwart over elf is op de rijksweg 20 bij de Westgaag, ongeveer drie kilometer buiten Maasland, een verkeersongeluk gebeurd, waarbij één persoon op slag werd gedood en een tweede zo ernstig werd gewond, dat hij later in een ziekenhuis is overleden. Zeven personen werden min of meer ernstig gewond.

Den personeel met vier inzittenden van auto van de heer H. B. uit Den Haag, botste frontaal op een personeel, bestuurd door de heer F. P. Scheveningen. Van de vijf inzittenden van auto van de heer F. was de 28-jarige J. Hartveld uit Vlaardingen op slag dood.

De inzittenden van eerstgenoemde liepen ook allen verwondingen op. Ze zijn naar een ziekenhuis te Vlaardingen overgebracht, waar de tachtigjarige heer J. H. Berends in de loop van de nacht aan de verwondingen is bezweten.

West side story (3) ...
FILM: Weekprogramma: Cinema Palace:
Robert: Mathias Passion.
Christelijke Oratorium Ver. o.l.v. Geor-
Dinsdag: MUZIEK: Gem. Concertgebouw
Robert: Mathias Passion.
Christelijke Oratorium Ver. o.l.v. Geor-

Wij zoeken u

Advertentie-afdeling N.R.C.

AAN ONZE ADVERTERDERS
Wij zoeken u advertentieruimte op de autopaagina's van de N.R.C. Veringen en nadere inlichtingen omtrent het adverteren op deze pa- 11.10.00, toestel 215.

De nacht van zaterdag op zondag om het leven gekomen toen hij op de Maasbrug in zijn woonplaats werd aangereiden door een goederentrein, die onderweg was van Nijmegen naar Blerik. Volgens de Spoorwegen was het fietsers en bromfietzers niet toegestaan de brug te berijden.

Op de weg van Wijnsum naar Menzingeweer (Fr.) is zaterdagochtend de negentienjarige H. R. Raangs uit Wehe (Gr.) met zijn auto geslopt en om het leven gekomen.

Op de Bosschedijk te Oudenbosch is zaterdagochtend een ongeluk gebeurd dat aan de negentienjarige A. van der Zande en de 24-jarige J. van Rijnsbergen het leven heeft gekost. Zij kwamen beiden uit Roosendaal. Een inzittende werd zwaar gewond. Zij zaten in een auto die op de dijk bij slippen een aantal bomen raakte.

Zondagavond is de 24-jarige F. Smilda uit Midwolda met zijn auto in zijn woonplaats met grote snelheid tegen een boom gereden. Hij werd zwaar gewond. De 27-jarige Elise B. Posthumus die bij hem in de auto zat, kwam om het leven. Een inzittende werd zwaar gewond.

Onder de overige beroepsgroepen valt vooral de daling van de werkloosheid onder het niet varende personeel op.

De totale vermindering van de geregistreerde arbeidsreserve met 10.000 mer) bij het oversteken aangereiden door een personeel. Zij was op slag dood.

— Op de Weg Woerden—Oude water is gisteravond de achttienjarige J. Kraan uit Linschoten met zijn bromfietzen door een auto aangereiden. In een ziekenhuis te Woerden is hij enkele uren later aan de verwondingen overleden.

Bij een verkeersongeluk onder Spier in Drenthe is gisteravond de 73-jarige mevrouw Boer uit Dwingelo zo ernstig gewond, dat zij kort na aankomst in een ziekenhuis te Assen is overleden. Haar 73-jarige echtgenoot is ernstig gewond in het ziekenhuis opgenomen.

Uit het gelijkblijven van dit cijfer in het voor seizoen gecorrigeerde cijfer van de openstaande aanvragen gedurende het eerste kwartaal van 1965 blijkt dat de tendens tot ontspanning die in het laatste gedeelte van het vorig jaar werd waargenomen, zich niet verder heeft voortgezet.

De totale vermindering van de geregistreerde arbeidsreserve met 10.000 mer) bij het oversteken aangereiden door een personeel. Zij was op slag dood.

— Op de Weg Woerden—Oude water is gisteravond de achttienjarige J. Kraan uit Linschoten met zijn bromfietzen door een auto aangereiden. In een ziekenhuis te Woerden is hij enkele uren later aan de verwondingen overleden.

Bij een verkeersongeluk onder Spier in Drenthe is gisteravond de 73-jarige mevrouw Boer uit Dwingelo zo ernstig gewond, dat zij kort na aankomst in een ziekenhuis te Assen is overleden. Haar 73-jarige echtgenoot is ernstig gewond in het ziekenhuis opgenomen.

Uit het gelijkblijven van dit cijfer in het voor seizoen gecorrigeerde cijfer van de openstaande aanvragen gedurende het eerste kwartaal van 1965 blijkt dat de tendens tot ontspanning die in het laatste gedeelte van het vorig jaar werd waargenomen, zich niet verder heeft voortgezet.

In het voor seizoen gecorrigeerde cijfer van de geregistreerde arbeidsreserve van mannen kwam geen verandering. Dit cijfer handhaaft zich nu eeds vier maanden op het niveau van 29.000. Ook het voor seizoen gecorrigeerde cijfer van de vraag om aanneemelijk personeel, dat 89.000 bedroeg, bleef ongewijzigd.

In maart nam de geregistreerde arbeidsreserve in alle beroepsgroepen het grootst was de daling onder het bouwvakpersoneel, landbouw- en bouwpersoneel en de losse arbeiders. In deze beroepsgroepen daalde het aantal van 4668, 1985 en 1344, wat te zamen meer dan 3/4 deel vormt van de totale vermindering van het aantal werkzoekenden.

Onder de overige beroepsgroepen valt vooral de daling van de werkloosheid onder het niet varende personeel op.

De totale vermindering van de geregistreerde arbeidsreserve met 10.000 mer) bij het oversteken aangereiden door een personeel. Zij was op slag dood.

— Op de Weg Woerden—Oude water is gisteravond de achttienjarige J. Kraan uit Linschoten met zijn bromfietzen door een auto aangereiden. In een ziekenhuis te Woerden is hij enkele uren later aan de verwondingen overleden.

Bij een verkeersongeluk onder Spier in Drenthe is gisteravond de 73-jarige mevrouw Boer uit Dwingelo zo ernstig gewond, dat zij kort na aankomst in een ziekenhuis te Assen is overleden. Haar 73-jarige echtgenoot is ernstig gewond in het ziekenhuis opgenomen.

Uit het gelijkblijven van dit cijfer in het voor seizoen gecorrigeerde cijfer van de openstaande aanvragen gedurende het eerste kwartaal van 1965 blijkt dat de tendens tot ontspanning die in het laatste gedeelte van het vorig jaar werd waargenomen, zich niet verder heeft voortgezet.

In het voor seizoen gecorrigeerde cijfer van de geregistreerde arbeidsreserve van mannen kwam geen verandering. Dit cijfer handhaaft zich nu eeds vier maanden op het niveau van 29.000. Ook het voor seizoen gecorrigeerde cijfer van de vraag om aanneemelijk personeel, dat 89.000 bedroeg, bleef ongewijzigd.

In maart nam de geregistreerde arbeidsreserve in alle beroepsgroepen het grootst was de daling onder het bouwvakpersoneel, landbouw- en bouwpersoneel en de losse arbeiders. In deze beroepsgroepen daalde het aantal van 4668, 1985 en 1344, wat te zamen meer dan 3/4 deel vormt van de totale vermindering van het aantal werkzoekenden.

Onder de overige beroepsgroepen valt vooral de daling van de werkloosheid onder het niet varende personeel op.

De totale vermindering van de geregistreerde arbeidsreserve met 10.000 mer) bij het oversteken aangereiden door een personeel. Zij was op slag dood.

— Op de Weg Woerden—Oude water is gisteravond de achttienjarige J. Kraan uit Linschoten met zijn bromfietzen door een auto aangereiden. In een ziekenhuis te Woerden is hij enkele uren later aan de verwondingen overleden.

Bij een verkeersongeluk onder Spier in Drenthe is gisteravond de 73-jarige mevrouw Boer uit Dwingelo zo ernstig gewond, dat zij kort na aankomst in een ziekenhuis te Assen is overleden. Haar 73-jarige echtgenoot is ernstig gewond in het ziekenhuis opgenomen.

Uit het gelijkblijven van dit cijfer in het voor seizoen gecorrigeerde cijfer van de openstaande aanvragen gedurende het eerste kwartaal van 1965 blijkt dat de tendens tot ontspanning die in het laatste gedeelte van het vorig jaar werd waargenomen, zich niet verder heeft voortgezet.

Gordon Walker is niet welkom in Peking

NRC 13-4-65, p. 1 Hanoi verwerpt voorstellen van Johnson

Het persagentschap Nieuw China heeft in een door Tokio opgevangen uitzending bekendgemaakt dat China geen bezoek van oud-minister Gordon Walker wenst te ontvangen (Gordon Walker zal zijn informatieve reis naar Zuidoost-Azië morgen beginnen). Volgens het nieuwsagentschap is dit in een aan de Britse zaakgelastigde te Peking overhandigde nota medegedeeld.

In deze nota wordt verklaard dat Gordon Walker niet welkom zal zijn en tevens dat de Britse regering door haar steunverlening aan de agressie van de Verenigde Staten het beginsel van de overeenkomst van 1954 volledig heeft geschonden en zijn verplichtingen van medevoorzitter der conferentie van 1954 heeft verzaakt.

Vier punten

Premier Pham Van Dong van Noord-Vietnam heeft in een rede tot de Nationale Vergadering in Hanoi „de wegen ter regeling van de kwestie-Vietnam” als volgt omschreven:

1. een nauwgezet in acht nemen van de akkoorden van Genève van 1954 en een strikte toepassing van de voornaamste bepalingen van deze overeenkomsten;
2. evacuatie van de Amerikaanse troepen uit Zuid-Vietnam, beëindiging van de agressie tegen dat land en het laten varen van de plannen tegen het gebied en de soevereiniteit van Noord-Vietnam;
3. een regeling van de zaken van Zuid-Vietnam op basis van het programma van het nationale bevrijdingsfront in dat land;
4. hereniging van Noord- en Zuid-Vietnam zonder inmenging van buitenaf.

Volgens de Noordvietnamese eerste-minister zal elk ander voorstel dat in strijd is met de genoemde vier punten onaanvaardbaar zijn.

President Ho Tsjih Minh verklaarde in dezelfde bijeenkomst dat „het Amerikaanse imperialisme de akkoorden van Genève moet eerbiedigen en zich uit Zuid-Vietnam moet terugtrekken”. Ook moesten de V.S. onver-

wijld hun aanvallen op Noord-Vietnam staken. Het Noordvietnamese staatshoofd noemde dit „de enige weg om de kwestie van de strijd in Vietnam op te lossen”.

President Ho Tsjih Minh bestempelde presidents Johnsons jongste aanbod om vredesbesprekingen zonder voorafgaande voorwaarden over Vietnam te voeren, als „de dagdroom van een gek”. Hij zei dat het Vietnamese volk nooit zal overgeven.

„Hechte basis”

Premier Pham Van Dong noemde Noord-Vietnam „een hechte basis voor de patriottische strijd in het zuiden en vóór de vreedzame hereniging van het land”. Sprekend over „de bevrijdingsstrijd van het gehele Vietnamese volk” zei hij dat het evenwicht zich heeft gewijzigd ten gunste van „de zaak van de bevrijding van Zuid-Vietnam”. „Het nationale bevrijdingsfront, dat de vaderlandslievende krachten mobiliseert en organiseert, beheerst thans tweederden van de bevolking”, aldus de eerste-minister. Volgens hem bevinden de Amerikanen zich in een zwakke positie, doordat zij niet meer zouden kunnen rekenen op de Zuidvietnamese strijdkrachten, „die ondanks hun schitterende uitrusting gedemoraliseerd zijn”. „Voortaan zal de vijand ons volk en zelfs onze kinderen geen vrees meer kunnen inboezemen”, zo zei Pham Van Dong. Hij vond dat Vietnam zijn economie moet ontwikkelen, zijn militaire potentieel moet opvoeren en de voorbereiding van het leger en de bevolking tot de strijd moet vervolmaken.

„China bombarderen”

„Wij zijn ervan overtuigd dat de Verenigde Staten China zullen bombarderen en wij hebben reeds alle maatregelen genomen om deze agressie het hoofd te bieden”, zo heeft premier Tsjoe En-lai van communistisch China gezegd tegen president Ben Bella van Algerije. Het Tunesische weekblad Jeune Afrique, dat dit meldt, schrijft dat Tsjoe En-lai zou hebben gezegd dat de Amerikanen van plan zijn de oorlog tot het uiterste noorden van Noord-Vietnam uit te breiden en dan, onder het voorwendsel van „het recht op achtervolging”, zich tegen China zouden keren.

Hardere strijd

Het Chinese Volksdagblad, het orgaan van de Chinese communistische partij, heeft geschreven dat het Vietnamese volk zich slechts op een nog hardere strijd kan voorbereiden, zolang de Amerikaanse troepen zich niet uit Zuid-Vietnam hebben teruggetrokken.

Volgens het persbureau Nieuw China zijn op 3 en 4 april boven Noord-Vietnam in totaal 57 Amerikaanse straalvliegtuigen neergehaald.

Te Saigon zijn inmiddels verscheidene Warning Stars aangekomen. Dit zijn verbouwde super constellations van de Amerikaanse luchtmacht, die met elektronische apparatuur zijn uitgerust. Deze toestellen moeten — door middel van radar — voorkomen dat Amerikaanse vliegtuigen boven Noord-Vietnam en de Zuidchinese Zee door Migs worden verrast.

Bij aanvallen van Vietcong-guerrillastrijders die twee legerkampen in het gebied van Quang Tri met mortieren beschoten, zijn dinsdagochtend 30 Zuidvietnamese burgers en twee Zuidvietnamese militairen gedood. Ongeveer 85 burgers en twee militairen werden gewond.

Bij een aanval op een kamp van Amerikaanse militaire adviseurs in hetzelfde gebied werden drie Amerikaner gewond.

NRC, 14-4-65, p. 2: Gordon Walker (vertegenw. v. minister Stewart) teker gesteld over reactie van Hanoi en Peking, houdt toch tijd voor hen vrij in Z.O.-Azië (Maleisië, Thailand, Birma, Laos, Vietnam, Cambodja) voor: situatie in Vietnam, „kansen op beëindiging v. konflikt.”

Verklaring uit Washington over Vietnam

Gebruik kernwapens slechts bij Chinese interventie

Van gezaghebbende zijde in Washington is verklaard dat president Johnsons regering op het ogenblik niet van plan is kernwapens in Vietnam te gebruiken. Er waren na een bijeenkomst van een aantal journalisten met een hoge regeringsfunctionaris, berichten verschenen volgens welke de Verenigde Staten het gebruik van kernwapens in de Vietnamese oorlog in bepaalde omstandigheden niet uitsloten.

Volgens de Washington Star zouden kernwapens slechts worden gebruikt „indien nodig” en zou dit „indien” niet licht geteld worden.

Ook andere bladen hebben dergelijke berichten gepubliceerd. Van gezaghebbende zijde werd daarop gezegd dat volgens de algemene lijn van de Amerikaanse kernwapenpolitiek slechts van kernwapens gebruik zou worden gemaakt indien dat nodig was om het hoofd te bieden aan een ernstige situatie veroorzaakt door grootscheepse Chinese of Russische interventie.

Noordvietnamees bataljon in Zuid-Vietnam

Generaal-majoor John Lavelle, vice-chefstaf van de Amerikaanse luchtmacht en directeur van de ruimtevaartprogramma's, heeft op 23 februari jl. voor een commissie van het Huis van afgevaardigden verklaard dat de Verenigde Staten plannen gereed hebben om, in geval van oorlog, raketaanvallen te ondernemen die de belangrijkste regerings-, militaire en industriële doelen in China zouden kunnen vernietigen.

Daartoe behoren kerninstallaties, werven voor onderzeeboten, belangrijke industrieën en militaire commandoposten, aldus de generaal van wiens verklaring vandaag een gecensureerd uittreksel voor publikatie is vrijgegeven.

Tegelijkertijd zouden de Amerikaanse raketten doelen in de Sowjetunie en de „satellietlanden” kunnen bereiken en een voor de communisten „onaanvaardbare” schade kunnen aanrichten.

De generaal gaf overigens toe dat de Sowjetunie in staat zou zijn ongeveer dezelfde mate van „onaanvaardbare” schade aan de Verenigde Staten te berokkenen.

Ten aanzien van China merkte generaal Lavelle nog op dat industriële doelwitten moeilijker bereikbaar zullen zijn, omdat zij klein zijn en zeer

persbureau, zou door de regering zelf zijn uitgegeven.

In kringen van waarnemers heeft het bericht sensatie gewekt. Wel was al enkele maanden een toenemend aantal infiltraties van Noordvietnamees militair kaderpersoneel ten behoeve van de Vietcong gesignaleerd, maar de aanwezigheid van een geregelde eenheid van het Noordvietnamese leger ten zuiden van de zeventiende breedtegraad is iets geheel nieuws.

Cambodja

De Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Rusk, heeft zondagavond in Washington meegedeeld dat de Verenigde Staten bereid zijn aan een internationale conferentie deel te nemen waarop de toestand in Cambodja zou worden besproken. De regeringen der betrokken landen zijn van de Amerikaanse bereidheid in kennis gesteld.

De laatste tijd is op internationaal vlak intensief overleg gepleegd over het beleggen van een conferentie inzake de neutraliteit en onafhankelijkheid van Cambodja. Een dergelijke conferentie zou volgens sommigen de mogelijkheid openen tot informele besprekingen tussen Westelijke, communistische en Zuidoostaziatische afgevaardigden over de crisis in Vietnam. Minister Rusk sprak hier zondagavond echter met geen woord over.

Het Cambodjaanse staatshoofd, prins Norodom Sibanoek, heeft echter bij de herhaling verklaard dat een conferentie over Cambodja slechts aan Cam-

heid van Thailand aan de aanvalsoorlog, die de Verenigde Staten in Zuid-Vietnam voeren”. Noord-Vietnam heeft Thailand „gewaarschuwd dat het de algehele verantwoordelijkheid voor zijn daden moet dragen”. Dit blijkt uit een zondag door het Noordvietnamese ministerie van buitenlandse zaken gepubliceerde bekendmaking, waarvan de tekst is gepubliceerd door het Noordvietnamese persbureau.

Zie verder pag. 4

Verklaring uit Washington over Vietnam

Vervolg van pag. 1

Noord-Vietnam verwijt Thailand met name dat het de Verenigde Staten „toestaat Noord-Vietnam en de bevrijde gebieden in Laos te bombarderen vanaf Thailandse luchtbases”. Het wordt Thailand verder kwalijk genomen dat het heeft doen vertegenwoordigen in het „bureau voor internationale samenwerking”, dat de Verenigde Staten te Saigon hebben opgericht en waarin ook vertegenwoordigers van Australië, nationalistisch China, Zuid-Korea, de Filipijnen en Nieuw-Zeeland zitting hebben.

Gevechten

Zestig Amerikaanse straalvliegtuigen hebben zaterdag aanvallen op Noord-Vietnam gedaan. Zij wierpen 100 ton bommen op een 36 meter lange betonnen brug op ruim 200 km ten zuiden van Hanoi en een veerboot daar in de buurt. De brug werd vernield. Alle toestellen keerden onbeschadigd op hun basis terug.

Zes vliegtuigen, die afkomstig waren van het vliegdekschip Hancock van de Amerikaanse Zevende Vloot, die in de Zuidchinese Zee koerst, hebben zondagmiddag bij aanvallen op Noord-Vietnam vijftig spoorwegwagens, die zich bevonden op het zuidelijke gedeelte van de voornaamste, van noord naar zuid lopende Noordvietnamese spoorweglijn, met raketten en boordwapens beschoten.

In hetzelfde gebied werden ook wegen gebombardeerd. De vliegers meldden bij terugkeer dat zij vele doelen hadden getroffen.

Een correspondent van het Russische persbureau Tass heeft gemeld dat van de 60 Amerikaanse straalvliegtuigen,

die zaterdag aanvallen op de Noordvietnamese doelen uitvoerden, vijf zijn neergeschoten.

Acht Amerikaanse Canberra-bommenwerpers hebben zondagavond Noordvietnamese wegen, bruggen en geschutstellingen gebombardeerd. Negen ton bommen werd afgeworpen. Er was wat vuur van luchtdoelgeschut geweest, maar alle toestellen waren op hun basis teruggekeerd, zo werd gezegd. (Reuter—A.F.P.)

Jongeren van P.v.d.A. ontevreden over de verklaring-Vietnam

De federatie van jongerengroepen van de P.v.d.A. gewest Overijssel, heeft in een zaterdag te Giethoorn gehouden conferentie een resolutie aangenomen, waarin zij verklaart met teleurstelling kennis te hebben genomen van de verklaring van het dagelijks bestuur van de P.v.d.A. inzake Vietnam.

Naar het oordeel van de F.J.G. gewest Overijssel gaat de verklaring van het dagelijks bestuur niet ver genoeg. Zij veroordeelt de Amerikaanse bomaanvallen op Noord-Vietnam alsmede het gebruik van gas, napalm en lazy dogs. Zij is van mening, dat ernaar moet worden gestreefd internationale besprekingen te houden over de toestand in Indo-China in het algemeen en in Vietnam in het bijzonder.

NRC, 26-4-65, p.7

Italiaanse delegatie te

Moskou

Een uit vijf personen bestaande delegatie van de Italiaanse communistische partij is zondag in Moskou aangekomen voor besprekingen met Russische autoriteiten voordat zij een „solidariteitsbezoek” aan Noord-Vietnam gaat brengen. De Italianen kwamen uit Praag, waar zij eveneens van gedachten hebben gewisseld over hun reis naar het Verre Oosten. Zij zullen daarbij ook Peking aandoen.

Voordat de delegatie vrijdag uit Rome vertrok verklaarde een der leden dat men van plan was te Hanoi uitdrukking te geven aan de „volledige solidariteit” en te informeren hoe het best hulp kon worden geboden. De Italiaanse communistische partij is doende geld bijeen te brengen voor een veldhospitaal voor Noord-Vietnam, (Reuter).

Rusteloos zwerft hij in de vijandige Vietnamese jungle op zoek naar zijn broer, die op een verkenningsvlucht is neergeschoten. Gedreven en achtervolgd door alleen de bezeten gedachte zijn broer levend of dood te vinden

Ik zoek mijn broer

DE Vietnamezen noemen hem „Anh toi phi-cong” — de „Broer van de piloot”. Drie maanden geleden liet hij zijn baan en zijn gezin in de steek om luitenant Daniel Dawson te gaan zoeken, wiens verkenningsvliegtuig in november werd neergehaald. Soldaten van de V.S. en de Vietnam hebben de vlieger niet terug kunnen vinden. Waar zij faalden, hoopt de koppige 25-jarige Donald Dawson echter nog steeds te slagen. Zijn speurtocht voert hem door een wildernis die wemelt van de Vietcong-rebellen. Maar malaria noch de kogels der sluipschutters die hem om de oren vliegen, kunnen hem ervan weerhouden voort te blijven ploeteren, steeds dieper het oerwoud in. Iedereen die hij tegenkomt, stelt hij een beloning in het vooruitzicht voor het terugvinden van zijn broer — levend of dood. Hij heeft gezworen, ermee door te gaan tot hij erbij neervalt.

Gewapend met een automatische karabijn, twee pistolen, een mes en handgranaten, het getaande, granieten ge-laat steeds meer verloren in de groei van een rode baard, baant hij zich een weg dwars door het verraderlijke krijgsgeweld van een guerrillastrijd. Iedere voorbijganger krijgt een pamflet in de vaak onwillige handen gedrukt. „50.000 piasters (\$ 658) voor het lijk van mijn broer en 100.000 voor degeen die hem levend terugbrengt,” be-looft de tekst.

©1965 Time Inc. All rights reserved

IK ZOEK MIJN BROER

De VS-autoriteiten weigeren hem hulp. Zij zeggen hem in zijn gezicht: als je gevangen genomen wordt, doen we niets voor je. De kameraden van de verdwenen piloot echter leggen botje bij beetje om de drukkosten van de pamfletten te helpen betalen. Dawson zelf is namelijk vrijwel platzak. Om de reis naar Vietnam te kunnen betalen moest hij zijn hele hebben en houden verkopen. Hij liet zijn vrouw en drie kinderen achter met precies 20 dollar.

„Ik verlang naar mijn man en ik ben bang,” zegt zijn vrouw Jeanne. „Maar ik wil dat hij Danny terugvindt. Hij heeft geen andere keus en dus ik ook niet.” Donald en zijn broer, zo blijkt uit haar verhaal, zijn bijna geheel hun leven onafscheidelijk geweest. Het trieste huwelijk van hun ouders en het harde avontuurlijke leven dat zij gedwongen waren te leiden, maakten hen even onafhankelijk van volwassenen als afhankelijk van elkaar. Hun moeder — een ondernemende vrouw, wier moed en energie zich in Dons karakter weerspiegelen — moest meestal haar eigen boontjes doppen. Slechts sporadisch bijgestaan door haar echtgenoot, visser van beroep en bijgenaamd „de schipper”, dreef zij een boerderij en een restaurant. Vervolgens belandde ze met haar zoons in Alaska, waar ze beurtelings de kost verdiende als boekhoudster, dienstster en bedrijfsleidster van 'n visrokerij.

Boven: Iedereen die hij tegenkwam, vroeg Donald Dawson hetzelfde: „Hebt u deze man gezien?” en liet dan een foto zien van zijn vermiste broer Danny.

Links: Een Vietnamees boer maakt een gebaar alsof hij de beloning voor inlichtingen al int die er toe kunnen leiden dat Danny wordt gevonden.

Onder: Dawson laat ook de bewoners van de schaarse jungledorpen een papertje zien waarop staat waar en wanneer zijn broer verongelukt moet zijn.

Op een gegeven moment, midden in de Alaskanse winter, verhuisden moeder en kinderen naar een blok-hut op een eiland. De dichtstbijzijnde burens woonden 30 kilometer verderop. Zij jaagden op herten en eenden, vingen minks en velden bomen. Toen aan boord van hun boot brand uitbrak, kwam Danny bijna om. Drie maanden lang kon hij niet spreken. Don was de enige die zijn gebarentaal begreep en kon vertellen. Toen hij weer zijn eerste schorre poging tot spreken deed, barstte Don in een huilbui uit en snikte: „luister, luister, hij maakt weer geluid.”

Danny trouwde en werd beroeps-militair. Don kocht samen met zijn vader een vissersboot. Op een dag brak hij een tand en moest hij naar de tandarts. „De schipper” voor zonder hem uit, liep bij Catalina Island aan de grond en verdrong, Don met het idee achterlatend dat het niet gebeurd zou zijn als hij aan boord was gebleven. Drie weken aan een stuk bleef hij duiken om het lijk van zijn vader te vinden. Hij kwam niet verder dan een jasje en een laars.

Hij trouwde met Jeannette. Hij voer als kapitein op een tanker toen het nieuws van de vermissing van zijn broer hem bereikte. „Helemaal overstuurd kwam hij thuis,” vertelt Jeanne. „De tranen liepen hem tappelings over het gezicht.” Nu haar man weg is, moet ze zien rond te komen van de 60 dollar die ze verdient als inpakster. Maar toen Don haar schreef dat hij platzak was, stuurde ze hem 16 dollar voor het drukken van nieuwe pamfletten. Ze knikt dapper wanneer Dons moeder zegt: „Zijn vader en Danny zouden hetzelfde hebben gedaan zonder hem. Een onbekend graf in de familie is genoeg...”

De basis vanwaaruit Don Dawson opereert, is het in de wildernis bijna onvindbare dorpje Thai Hung. Hij is enige Amerikaan binnen een straal van minstens 50 kilometer. Het gehucht, dat vaal en vermoed aanleunt tegen de donkere dreigende muur van het oerwoud, wordt tegen de aanvallen van de Vietcong beschermd door een paar rollen roestig prikkeldraad en een handjevol soldaten van het Volksleger. „Hun aanwezigheid,” zegt Dawson gelaten vanachter zijn wilde baard, „is meer van psychologische dan van werkelijke betekenis, en zelfs psychologisch stelt het allemaal niet veel voor. Een paar dagen geleden is een soortgelijk gehucht hier in de buurt aangevallen. Bij het eer-

ste schot namen de soldaten van het Volksleger zo snel ze konden de benen. Vier Amerikaanse adviseurs bleven onbeschermd achter. De Vietcong vermoordde ze alle vier en hees er een in de vlaggestok op het marktplein.”

De soldaten die in Thai Hung bij het roestige prikkeldraad op wacht staan, zien er schrielt uit en hebben verouderde wapens. Dawson wijst met de karabijn, die hem nooit verlaat, naar het zoeklicht dat op een open plek staat opgesteld. Het is de koplamp van een oude Citroën. „In de herfst overvielen de rebellen een dorp net als dit,” zegt hij. „Binnen precies tien minuten hadden ze het in handen. Ik vraag me af of ze hier niet nog minder tijd nodig zouden hebben.” Hij wijst naar de zwi-gende muur van het oerwoud, een paar honderd meter verderop. Zijn stem trilt van ingehouden haat. „Daar zitten ze. Met duizenden zitten ze daar. Welkom in Thai Hung.” Zijn hut staat buiten de prikkeldraadversperring. „Eerst niet,” zegt hij, „maar ik kon het in het dorp niet uithouden. De soldaten denken dat je er beter af bent omdat het veiliger is, maar ze zitten als ratten in de val. Niets voor mij.” Zijn hut heeft een vloer van zand en een dak van gevlochten palmbladeren. Overal slingeren handgranaten rond en dwars door de kleine ruimte is een parachute gespannen om de uitwerpselen van de ratten op te vangen die je boven je hoofd hoort ritselen. Dawsons politiehond Code springt op en begint te kwispelstaarten als hij binnenkomt. In een hoek zit een kleine verschrompelde Vietnamees.

Hij heet Thu en hij volgt Don waarheen hij ook gaat, als rechterhand en tolk. Hij kijkt tegen Dawson op als was hij een god. Enkele jonge officieren uit het dorp komen binnen en vallen uitgehongerd aan op een lunch die bestaat uit vreemd uitzienende gerechten, waarin zwartachtig vlees de boventoon voert. „Ik zou er maar afbliven,” adviseert Dawson. „Het is een hond. Dat vinden ze heerlijk hier. Ratten lusten ze ook graag. „Muizen” noemen ze het zelf, maar er zijn in het dorp alleen maar ratten.”

Na de lunch gaat Dawson weer aan het werk. Rondzwervend door de omgeving van het gehucht praat hij door middel van de knippressende Thu met houthakkers, vissers en boeren. „In mijn afwezigheid iets gehoord?” Ze schudden nee, hun gezichten vriendelijk noch onvriendelijk. Hij deelt opnieuw de pamfletten uit die hij in Dien Hoa heeft laten drukken. Hij heeft ditmaal ook enkele honderden kranten uit Saigon bij zich, waarin verhalen staan over zijn speurtocht. „Zou het niet helpen, als we die lieten verspreiden in Chanh Hung, de Vietcong-stad vier kilometer verderop?” vraagt hij Thu. Ze vinden twee boeren die er op de fiets heen gaan. Maar wanneer de kranten ter sprake komen, kijken ze ongerust om zich heen. „De Vietcong wil geen kranten uit Saigon in hun stad,” zegt Dawson. „Als je er mee gesnapt wordt — paf.”

Met vereende krachten weten Dawson en Thu de boeren ervan te overtuigen dat het doenlijk is. Geld verwisselt van eigenaar en de kranten worden in een juten zak gedaan, zodat het geheel op een vrachtijs rijst lijkt. „Zeg ze,” vraagt Dawson zijn tolk, „dat ze elk nog eens 500 plaster krijgen wanneer de kranten inderdaad in Chanh Hung aankomen. Maar als ze ze weg durven gooien — veelbetekenende pauze — zeg ze dat ik ze zal weten te vinden, als ze dat doen.”

Het gezin van Danny. Zijn vrouw wil niet geloven dat hij niet meer terugkomt.

De vrouw van Donald en twee kinderen. De twee andere kinderen zijn „uitbesteed“.

Dons zoon George speelt soldaatje. Maar hij is veilig.

IK ZOEK MIJN BROER

Later, wanneer hij spreekt met enkele katholieke priesters uit het dorp, wordt duidelijk waarom zijn speurtocht tot tergend langzaam opschiet. Voordat de conversatie op gang komt, wordt een jongetje weggestuurd om verfrissingen te halen. Hij komt met glazen vol wit vocht terug. „Een soort sap van sojabonen,“ zegt Dawson. „Het is onbeschrijfelijk vies, maar je moet het manmoedig opdrinken, wil je ze niet beledigen.“ Dan volgt een gesprek met fraaie volzinnen en langademi-ge plichtplegingen. Het duurt precies 45 minuten, voordat eindelijk tussen neus en lippen door een inlichting wordt gegeven. „In het buurdorp heeft de Vietcong twee dagen geleden een Amerikaan door de straten gesleept, maar hij was naar het schijnt pas onlangs gevangen genomen en kan dus Danny niet zijn.“ Weer zijn enkele kostbare uren naar de maan... „Nou ja,“ zegt Dawson gelaten, „zolang ze maar met me willen praten, ben ik al blij. Er zijn er ook die het niet durven uit vrees voor de Vietcong.“ De nacht komt snel en geruisloos in Thai Hung en is beladen met bloemengeur. Dawson zit op zijn legerbed en kijkt omhoog. „Geen aanval vannacht,“ zegt hij deskundig. „Te veel maan.“ Hij is nog niet uitgesproken of BANG gaat het, pal op de heuvel achter zijn rug, onmiddellijk gevolgd door nog vier knallen. „Mortieren,“ zegt Dawson zonder een spier te vertrekken. „Ze schieten er iedere nacht een paar af om de Vietcong aan het schrikken te maken.“ Opeens is de nachthemel vol motorgeweld. Boven de zwarte muur van het oerwoud verschijnt het silhouet van een helikopter. Voordat Dawson zijn vinger op de lippen heeft kunnen leggen, breekt

de hel al los. Een duivels koor van falsetstostemmen, honderdmaal versterkt, brult bedreigingen en verwensingen naar beneden. „Psychologische oorlogvoering van de Vietnam,“ schokschoudert Dawson. „Maar ik geloof niet dat de rebellen er erg van onder de indruk zijn.“ Thu zit op een platform vlak onder het dak, met een machinegeweer over zijn gekruiste benen. „Het stinkt hier en het is verschrikkelijk hier,“ zegt Dawson hartstochtelijk, „maar ik blijf tot ik hem gevonden heb, al is het 10 jaar. Als ze tenminste op een kwade dag niet stiekem een handgranaat door de deur gooien. Ze weten dat ik hier ben. Ze weten alles.“ De volgende morgen gaat hij naar Le An, een boeddhistisch, dus vijandig dorp in het noorden. Een paar dagen geleden nog wapperde er de geel-besterde Vietcong-vlag en bij zijn vorige bezoek is er op hem geschoten. Bij de prikkeldraadverspering kijkt hij Thu aan en zegt: „Durf je?“ De Vietnamees ziet groen van angst, maar hij gaat mee. De weg waarover ze lopen, ligt precies in de vuurlijn van de Vietcong. Achter hen aan fietst een jongen van wie ze weten dat het een Vietcong-spion is. Als een hyena fietst hij met druipe mondhoeken achter hen aan. Welke talisman of engelbewaarder zorgt er toch voor dat hij het er tot nu toe levend heeft afgebracht? Zijn pas is zeker. Hij houdt het hoofd omhoog en kijkt links noch rechts. „Durf eens te schieten...“ zegt zijn fier gestrekte gestalte, zoals hij daar marcheert in de Vallei des Doods. In Le An aangekomen negeert hij de blikkerende honden en gaat een duistere hut binnen. In een hoek hurkt een stokoude vrouw, haar gebit zwart van het betel-kauwen. „Chao ba“ — dag oude vrouw, zegt Dawson en drukt haar een van zijn pamfletten in de klauw-achtige

hand. Zij kijkt niet op of om. „Ze kan zeker niet lezen,“ besluit Dawson optimistisch. „Vertaal het voor haar, Thu.“ Terwijl hij zo van hut naar hut gaat, klinken er een paar kilometer verderop dof knallen en stijgen paddestoelwolken op. Vietnamese bommenwerpers vallen een bolwerk van de Vietcong aan. De zonen van de vrouwen bij wie hij binnengaat, zijn daarginds wellicht aan het sneuvelen. Maar de gedachte doet hem niet aarzelen. De gedachte die hem toch bezig moet houden: „Uit welk van die donkere vijandige vensters zal de kogel komen?“ doet hem niet aarzelen. Bij een zijweg gekomen die naar de Vietcong-stad Chanh-Hung leidt, blijft Dawson staan. In de verte loopt een oude vrouw. „Thu,“ zegt hij zacht, „waarom gaan we ook niet die kant uit?“ Thu jankt als een hond van schrik. „O nee. O nee. Ze zullen schieten.“ Dawson mompelt bitter: „Oude vrouwen kunnen zich wel op die weg wagen, maar ik niet, hé. En dan, met intense felheid: „De dag komt, dat ik naar Chanh-Hung ga.“ In het logboek van zijn zonderlinge Odyssee, dat hij, zee-man van professie, gewetensvol bijhoudt, zal hij die avond schrijven: „Heb met een priester gesproken die veel Vietcong-officieren kent, omdat ze bij hem naar de kerk gaan. Heb hem uitgelegd dat de familie kost wat kost wil weten wat er met Danny gebeurd is. Zijn vrouw is doodziek, heb ik hem gezegd, en wil niet verder leven. Ze kan de gedachte niet verdragen dat ze verder moet leven zonder te weten wat haar man overkomen is. Zij heeft vier kinderen, waarvan er twee eigenlijk nog baby's zijn.“ Wat is de uitkomst van de optelsom die Don Dawson heet? Men kan hem een dapper man noemen die een nobel doel nastreeft. Maar met evenveel recht kan men schimpen: een zonderling met een com-

plex voor dodenverering, die zijn gezin in de steek laat om een hersenschim na te jagen. Zijn liefde voor zijn broer is oprecht, dat staat vast. Maar voor hoeveel percent bestaat dat gevoel uit verdrongen schuldideeën, die te maken hebben met de dood van zijn vader? En hoeveel ervan is ijdelheid? Of drang tot zelfvernietiging? Zijn gave, het oerwoud tot zijn huis te maken, is opmerkelijk. De kameraden van zijn broer kijken naar hem met jaloerse ogen: hij zou het sieraad kunnen zijn van welk militair onderdeel dan ook. Hij is bezeten. Maar is het een verheven bezetenheid of dom fanatisme? Zijn moeder vertelt: „Toen hij een kind was, had ik een stal renpaarden. Er waren heel kwaadaardige dieren bij. Ik waarschuwde hem. Blijf bij de hoeven weg, zei ik, want ze trappen je dood. Soms werd het opeens heel stil in die stal. Dan ging ik kijken en daar kroop Don, net vier jaar oud, kris-kras tussen de paarden door. Ik had hem gezegd dat het niet kon. Hij wilde bewijzen dat het wel kon. En de paarden bleven doodstil staan.“ Op het moment dat dit verhaal geschreven werd, was „de broer van de piloot“ in Saigon. Hij had zijn basis Thai-Hung tijdelijk verlaten, omdat hem te verstaan was gegeven dat de Vietcong eventueel bereid was met hem te praten, als hij ophield met het uitdelen van de pamfletten, terwijl zijn verzoek werd overwogen. Hij was onmiddellijk op die voorwaarde ingegaan. „Ik ga in op iedere voorwaarde,“ zegt hij. „Wanneer ze willen dat ik alleen en ongewapend naar Chanh-Hung ga, zal ik gaan.“ Zo doolt hij, eenzaam en zoekend, in de jungle. De dood spaart hem. Volgens de Vietnamezen is hij taboe, een getekende, een geest op zoek naar een dode. Hij zal blijven zoeken, „Anh toi Phi-cony...“ *

Eenmaal, toen hij een rivier was overgestoken, werd Donald beschoten.

Geen dorp, geen hut slaat Dawson over op zijn dooltocht door Vietnam.

Vaak ook wacht Dawson uren in 'n dorp, want misschien weet iemand iets.

Dawson op bezoek bij een katholieke priester die contact gezocht heeft met de Vietcong om te spreken over de speurtocht van de Amerikaan.

Stichting Oecumenische Hulp
aan Kerken
en Vluchtelingen

Werelddiakonaat

Versijnt maandelijks
Jaargang 8, nummer 7 (augustus 1965)
Bureau: C. Houtmanstraat 17, Utrecht
Telefoon (030) 710614, Giro 5261

KERKEN HELPEN.....

ook in Vietnam

Hebt U ook zo vaak zo'n machteloos gevoel wanneer U in de krant leest over Vietnam? Zwalkt U ook tussen enerzijds het gevoel dat die oorlog daar volkomen ontoelaatbaar is (omdat de machthebbers in Saigon op z'n zachtst gezegd niet helemaal democratisch lijken) en anderzijds het gevoel dat, wanneer Amerika niet stand zou houden, weer een land definitief binnen een bepaalde machtsfeer terechtkomt? In dit blad en in het werelddiakonaat in het algemeen zijn wij niet gerechtigd namens de kerken politiek positie te kiezen, maar wel zijn wij gerechtigd vóór hen, die in nood zijn, in Noord- en Zuid-Vietnam te kiezen.

Daarom heeft de Wereldraad van Kerken een oproep tot steun aan een hulpprogramma voor Vietnam aan alle leden-kerken gericht. Eigenlijk is het initiatief uitgegaan van de Aziatische kerken zelf, die samenwerken in de East Asia Christian Conference. Besefend, dat het hier gaat om de leniging van acut lijden, waarbij wij geen toeschouwers mogen blijven, besloten de Oost-Aziatische Christelijke kerken enige tijd geleden zowel in Saigon als in Hanoi hulp te gaan bieden. Naar Hanoi, dus naar Noord-Vietnam, ging de Indonesische Prof. Latuhimallo, hoogleraar aan de Theologische Hogeschool in Djakarta. Zijn rapport is nog niet ontvangen, maar reeds nu worden medicijnen voor een waarde van f 36.000,— gereed gehouden voor verzending naar Noord-Vietnam door bemiddeling van de Oost-Duitse kerken.

Naar Saigon, Zuid-Vietnam, ging de Burmese zakenman U Thaug Tin, vroeger voorzitter van het hulpwerk van de Burmese Raad van Kerken, een specialist dus. De Evangelische Kerk van Zuid-Vietnam, een kleine kerk (zoals bekend is de Rooms-Katholieke kerk de grote kerk van Zuid-Vietnam) was zeer blij met de aangeboden hulp. Weliswaar wordt door de regering van Zuid-Vietnam en door die van de Verenigde Staten op zo uitgebreid mogelijke schaal hulp verleend, maar in een land, waar de strijd dagelijks op tientallen plaatsen woedt, blijft altijd behoefte aan hulp.

Foto: Trouw

Stichting Oecumenische Hulp
aan Kerken
en Vluchtelingen

Werelddiakonaat

Verschijnt maandelijks
Jaargang 8, nummer 7 (augustus 1965)
Bureau: C. Houtmanstraat 17, Utrecht
Telefoon (030) 710614, Giro 5261

KERKEN HELPEN

ook in Vietnam

Hebt U ook zo vaak zo'n machteloos gevoel wanneer U in de krant leest over Vietnam? Zwalkt U ook tussen enerzijds het gevoel dat die oorlog daar volkomen ontoelaatbaar is (omdat de machthebbers in Saigon op z'n zachtst gezegd niet helemaal democratisch lijken) en anderzijds het gevoel dat, wanneer Amerika niet stand zou houden, weer een land definitief binnen een bepaalde machtsfeer terechtkomt? In dit blad en in het werelddiakonaat in het algemeen zijn wij niet gerechtigd namens de kerken politiek positie te kiezen, maar wel zijn wij gerechtigd vóór hen, die in nood zijn, in Noord- en Zuid-Vietnam te kiezen.

Daarom heeft de Wereldraad van Kerken een oproep tot steun aan een hulpprogramma voor Vietnam aan alle leden-kerken gericht. Eigenlijk is het initiatief uitgegaan van de Aziatische kerken zelf, die samenwerken in de East Asia Christian Conference. Besefvend, dat het hier gaat om de leniging van acuut lijden, waarbij wij geen toeschouwers mogen blijven, besloten de Oost-Aziatische Christelijke kerken enige tijd geleden zowel in Saigon als in Hanoi hulp te gaan bieden. Naar Hanoi, dus naar Noord-Vietnam, ging de Indonesische Prof. Latuhimallo, hoogleraar aan de Theologische Hogeschool in Djakarta. Zijn rapport is nog niet ontvangen, maar reeds nu worden medicijnen voor een waarde van f 36.000,— gereed gehouden voor verzending naar Noord-Vietnam door bemiddeling van de Oost-Duitse kerken.

Naar Saigon, Zuid-Vietnam, ging de Burmese zakenman U Thaug Tin, vroeger voorzitter van het hulpwerk van de Burmese Raad van Kerken, een specialist dus. De Evangelische Kerk van Zuid-Vietnam, een kleine kerk (zoals bekend is de Rooms-Katholieke kerk de grote kerk van Zuid-Vietnam) was zeer blij met de aangeboden hulp. Weliswaar wordt door de regering van Zuid-Vietnam en door die van de Verenigde Staten op zo uitgebreid mogelijke schaal hulp verleend, maar in een land, waar de strijd dagelijks op tientallen plaatsen woedt, blijft altijd behoefte aan hulp.

Foto: Trouw

CYCLOON OOST-PAKISTAN

Voor de hulp aan de slachtoffers van de ramp op 12 mei in Pakistan kwam tot dusver binnen:

Wilde Ganzen	f 27.000,—
Particulieren via onze	
Stichting	f 7.500,—
Remonstr. Broederschap	f 1.000,—
Geref. Kerken	f 25.000,—
Baptisten Gemeenten	f 500,—
Doopsgez. Broederschap	f 1.500,—
Ned. Herv. Kerk	f 5.000,—
Evang. Luth. Kerk	f 1.000,—
Evang. Broedergem.	f 500,—
Oud-Kath. Kerk	f 500,—
	<hr/>
	f 69.500,—

Foto: Anefo

Oorlogsinvalide
geeft analfabeet
onderwijs
Foto: Anefo

Het eerste programma, dat aangepakt is, is hulp aan de stam van de Montagnards. Deze 15.000 mensen zijn als gevolg van de oorlog van huis en haard verdreven en hebben niets meer. Zij krijgen nu om te beginnen: een kookpot, ½ kg zeep, 15 kg rijst, ½ kg zout en een lap stof. Deze goederen hebben de kerken ter plaatse ter beschikking gesteld en de uitreiking is inmiddels reeds begonnen. Waszeep blijkt in Zuid-Vietnam buitengewoon schaars te zijn. Vele Montagnards zijn vanouds van beroep zeepmakers. Zij zullen in staat gesteld worden opnieuw te beginnen, het oude bestaan weer op te bouwen om daarmee tegelijk een grote nood te dekken. In Saigon zelf verkeert een grote groep Christenen in nood. Hiervan zijn velen van beroep makers van bedmatjes (die in de tropen veelal onze matrassen vervangen). De kerken willen nu proberen hun weer materiaal te verschaffen, waardoor zij hun oude beroep weer op kunnen nemen. Zoals geschreven speelt de Burmese zakenman U Thaug Tin, die ter plaatse goed bekend is, een deskundige leidende rol bij de opzet van dit hulpwerk.

Er bestaat uiteraard geen twijfel aan, dat de kerken — zonder bindingen aan politieke of militaire groepen — daar zullen helpen waar nood is. In de naam van de Heer, Die alle lijden op Zich nam, moet geholpen worden. Ook in Nederland behoeven wij het in dit opzicht niet bij vrome woorden te laten. De Wilde Ganzen vlogen op één zondag reeds f 26.000,— bij elkaar. Ons giro-nummer, 5261 Utrecht, staat ook voor U open...

Giro 5261
Stichting
Oecumenische
Hulp
Utrecht

De geschiedenis van Vietnam *in vogelvlucht*

Zo vredig zou
de Mekong-delta
kunnen zijn
Foto: Anefo

AARDBEVING CHILI

Voor de hulp aan de slachtoffers van de aardbeving in Chili op 28 maart j.l. kwam tot dusver binnen:

Doopez. Broederschap	f 1.000,—
Evang. Luth. Kerk	f 1.000,—
Remonstr. Broederschap	f 1.000,—
Particulieren via onze Stichting	f 16.000,—
Ned. Herv. Kerk	f 15.000,—
Geref. Kerken	f 25.000,—
Wilde Ganzen	f 16.000,—
	<hr/>
	f 75.000,—

Als er nog gewerkt wordt, kan het alleen zo

Foto: Anefo

Tweeduizend jaar Vietnamese geschiedenis zouden kunnen worden beschreven als duizend jaar Chinese overheersing, waaronder een duidelijk zelfstandigheidsstreven toch een weg naar vrijheid zocht, gevolgd door duizend jaar, waarin Vietnam zijn vrijheid tegen Chinese indringers verdedigde en tegelijkertijd Vietnamese invloeden zich in de landen ten Zuiden van Vietnam deden gelden.

Tot de 15e eeuw leefden de Vietnamezen alleen in het huidige Noord-Vietnam en gedeelten van Zuid-China. Eerst in de 17e en 18e eeuw bereikten de Vietnamezen ook de nu zo dichtbevolkte Mekong-delta in het Zuiden van het land. Toen de Europeanen in het Zuiden verschenen, was een Vietnamese politieke traditie aldaar zeker nog niet diep-geworteld. Gedurende de eerste tien eeuwen van onze jaartelling — ruwweg de periode van de Chinese overheersing — werd het Boeddhisme en Confucianisme vanuit China in Vietnam geïmporteerd, waar het zich met animisme en vooral ten plattelande met syncretisme vermengde. Opmerkelijk is, dat de eerste stabiele Vietnamese dynastie het land bevrijdde van de Chinese overheersing (1009—1225) en dat de leden van dit vorstenhuis toegewijde Boeddhisten waren. Dit maakt duidelijk, dat de band tussen Vietnamees nationalisme en Boeddhisme diepe wortels in de geschiedenis heeft. De Vietnamese vorsten verenigden in zich politieke en religieuze functies. De keizer was tegelijkertijd „Zoon van de Hemel“. Een nederlaag van de vorst, die zijn verdwijning tengevolge had, was tegelijkertijd het duidelijke bewijs, dat hij zijn goddelijk mandaat kennelijk verspeeld had.

De eerste Westelijke invloed dateert van 1614, toen de Jezuïeten, verdreven uit Japan, zich in Vietnam vestigden. Zij zochten en verkregen Franse steun voor hun pogingen de Kerk te vestigen, waarbij in de loop van de volgende eeuwen ook niet zelden Franse militaire macht het laatste woord had. Teneinde in onze dagen het Rooms-Katholicisme van de schaduwen van het verleden los te maken, zijn sommige Vietnamese Rooms-Katholieken tegenwoordig ultranationalisten. De ontwikkelde Rooms-Katholieke Vietnamezen hebben vrijwel allen een Franse opleiding genoten, terwijl de eenvoudige massa ten plattelande Boeddhist gebleven is. Wat dus

vaak een godsdienstig conflict lijkt, kan in feite worden beschouwd als een botsing tussen twee verschillende sociale groepen of een strijd tussen twee verschillende culturele tradities.

Frankrijk proclameerde in 1887, nadat het over heel Vietnam de controle verkregen had, de Unie van Indo-China. De Franse politiek was gericht op assimilatie met de Franse cultuur. Het onderwijssysteem werd aangepast aan dat van Frankrijk en Chinees werd niet meer onderwezen. Deze politiek schijnt in het Zuiden meer succes gehad te hebben dan in het Noorden, waar een zekere ondertoon van Chinese invloed vanuit het verleden nooit verloren schijnt te zijn gegaan.

Gedurende de Tweede Wereldoorlog breidde Japan zijn macht ook uit over Vietnam. De bestuursadministratie bleef weliswaar in Franse handen, maar onder Japanse controle. Aan het einde van de oorlog, in maart 1945, verwijderden de Japanners echter alle Fransen en dwongen de keizer Bao Dai — de Fransen hadden n.l. altijd geregeerd door middel van een inheemse, onder controle staande, keizer — tot troonsafstand. Op hetzelfde tijdstip richtte Ho Chi Minh, de grondlegger van de Indo-Chinese communistische partij, de Nationale Revolutionaire beweging op onder de naam Viet-Minh.

Evenals in Indonesië tegen het einde van de oorlog Soekarno een eigen regering vormde, stelde Ho Chi Minh een kabinet samen, dat vastbesloten was de terugkeer van de Fransen te verhinderen. Toen Japan zich overgaf en de strijdkrachten van de Verenigde Staten tijdelijk de macht van de Japanners overnamen in afwachting van de terugkeer van de Fransen, openbaarde zich reeds het begin van de guerilla-strijd, die het land nu al 20 jaar geteisterd heeft. Frankrijk heeft nog elf jaar lang (tot 1956) getracht de Franse vazal Bao Dai als keizer te handhaven.

De guerilla tegen het Franse bewind, dat zich zo goed en zo kwaad als dat ging opnieuw vestigde, ging door. Langzamerhand werd de militaire en politieke invloed van de V.S., die meenden dat een halt aan het communistisch-getinte nationalisme van Ho Chi Minh moest worden toegeroepen, groter. Ook Amerika beseftte overigens, dat de tijd van het Franse kolonialisme voorbij was en het enige doel van de Amerikaanse tussenkomst was officieel de afschaffing van koloniale afhankelijkheid en het beëindigen van de communistische penetratie.

Na de grote nederlaag van Dien Bien Phoe was Frankrijk's militaire en politieke rol uitgespeeld. Deze nederlaag

speelde zich af aan de vooravond van de Conferentie van Genève (1954), een conferentie, die met een officieel staakt-het-vuren eindigde, bekrachtigd door zowel het Franse als het Viet-Minh opperbevel. Verder werd op deze conferentie plechtig bepaald, dat het land in twee gescheiden zones zou worden verdeeld, het Noorden onder controle van de regering van de Viet-Minh, het Zuiden onder de Zuid-Vietnamese regering-in-oprichting. In beide delen van Vietnam zouden vóór 1956 vrije verkiezingen gehouden worden met het doel tot een verenigde regering te komen. Op al deze bepalingen zou toezicht gehouden worden door een commissie, bestaande uit vertegenwoordigers van Canada, India en Polen. De regeringen van o.a. Frankrijk, Sovjet-Rusland, China en de beide Viet-Nams verklaarden van deze bepalingen „nota te hebben genomen". De regering van de V.S. verklaarde afzonderlijk nota te nemen van deze bepalingen en elke hervatting van vijandelijkheden te zullen beschouwen als een ernstige bedreiging van de internationale vrede en veiligheid.

Indedaad werden de respectievelijke troepen achter de afgesproken grenzen teruggetrokken. Maar de Eerste Minister van Zuid-Vietnam trok daarop de geldigheid van de overeenkomsten in twijfel, aangezien zij naar zijn mening tot een feitelijke verdeling van het land leidden. Hij behield zich het recht voor Vietnam te herenigen en het te bevrijden van de macht van de Viet-Minh (in het Noorden). Hierover ontstond binnen Zuid-Vietnam een felle strijd, die met de verwijdering van Bao Dai eindigde en het regime van Ngo Dinh Diem inluide. Goed begonnen, zakte Diem helaas snel af in de richting van een gesloten familie-regering (overigens geenszins onbekend in de geschiedenis van Vietnam) en een sterke bevoordeling van het Rooms-Katholieke element in het land. Men zal zich herinneren, dat dit uiteindelijk leidde tot een krachtig protest van de Boeddhisten, dat met de dag groeide en na vele troebelen in Zuid-Vietnam eindigde in de moord op Diem en zijn broer. Sindsdien wordt Zuid-Vietnam geregeerd door militaire regeringen.

Hoewel Diem met krachtige steun van de V.S. aanvankelijk probeerde de economische omstandigheden van de bevolking te verbeteren — en hierin ook enigszins slaagde — slaagde hij er niet in de invloed van Ho Chi Minh ook in het Zuiden geheel uit te schakelen. Binnen het Zuiden werd een illegaal Nationaal Bevrijdingsfront gevormd, dat in een wisselwerking met het in antwoord hierop steeds sterker autoritair wordende regime van Diem, steeds meer aanhang verwierf. Onder de naam Viet Cong bevecht het militaire gedeelte van dit Nationaal Bevrijdingsfront nu reeds jaren de regering van Saigon.

VIETNAM BULLETIN

No. 74

ISSUED BY THE
BRITISH VIETNAM COMMITTEE

September, 1965

DEMOCRATIC REPUBLIC OF VIETNAM

2nd September, 1945-65

"OUR people have broken the chains which for nearly a century have fettered them and have won independence for the Fatherland. At the same time our people have overthrown the monarchic regime that has reigned supreme for dozens of centuries. In its place has been established the present Democratic Republic.

"A people who have courageously opposed French domination for more than eighty years, a people who have fought side by side with the Allies against the fascists during these last years, such a people must be free and independent.

"For these reasons we, members of the Provisional Government of the Democratic Republic of Vietnam, solemnly declare to the world that Vietnam has the right to be a free and independent country—and in fact it is so already. The entire Vietnamese people are determined to mobilise all their physical strength, to sacrifice their lives and property, in order to safeguard their independence and liberty."

President Ho Chi Minh: Extracts from Declaration of Independence, 2nd September, 1945.

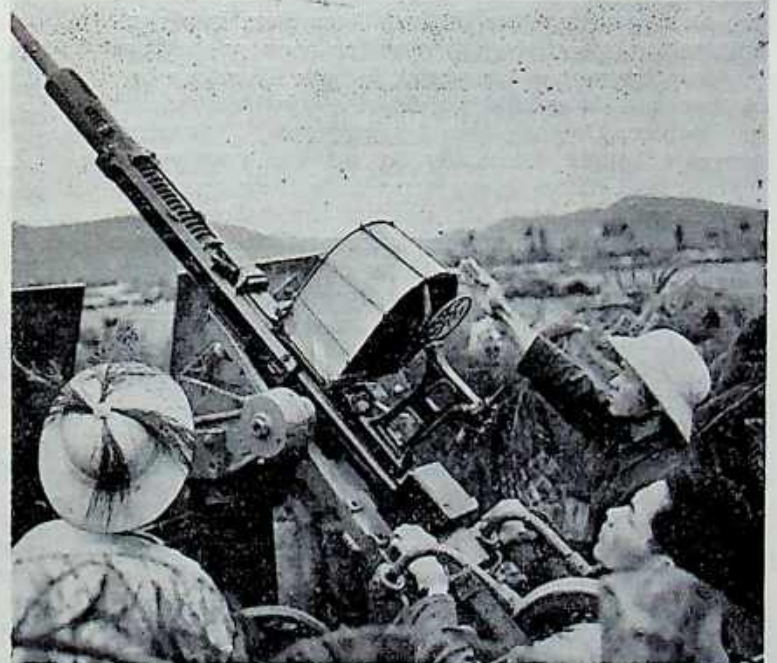
Within days this call for sacrifice had to be answered. On September 23rd, backed by British troops supposed to disarm the Japanese, the French launched attacks through the southern provinces. At once the people rallied in self-defence, and the first phase of the ten years' Resistance War opened up. But even in these conditions, and right in Saigon-Cholon city itself, where the fighting was fiercest, over 90% voted in the January, 1946, election for the National Assembly.

In an effort to achieve a peaceful settlement, in 1946 President Ho Chi Minh went to France and there arrived at a "modus vivendi." This the French almost immediately dishonoured, and President Ho Chi Minh explained to his countrymen, "because we made concessions in the interests of peace our enemy

thought we were weak and are trying to force more concessions from us." And this was followed by his historic call to his fellow countrymen once more to rise and defeat this armed attack on their national independence by whatever arms they could obtain.

The new government set itself the immediate three-fold task, to feed the people, to educate them, and to defend the country's independence against the attempts of the French and others to re-colonise it.

Despite difficulties that could have seemed overwhelming, backed by the united will of the people from the north to the south, from the mountain regions to the delta lands, they succeeded in this task. By their own efforts, poorly equipped, undergoing many hardships, they succeeded in developing a brilliant military initiative, and won victory after

River Gianh (North Vietnam) fishermen's self-defence machine-gun nest against United States bombers.

20 GLORIOUS YEARS

victory, thus confounding all the wisecracks who assured them they could never stand up to the experienced French army, lavishly equipped as it was by the United States.

In July, 1954, Geneva Peace Agreements recognized the independence, sovereignty and territorial integrity of Vietnam; provided for the withdrawal of the defeated French forces; laid down that the period during which the French forces be regrouped to the south, and those of the Vietnam People's Army to the north, of a temporary demarcation line at the 17th parallel should not exceed two years, when a nation-wide general election should be held to re-establish the political unity of Vietnam.

Within the terms of these Agreements the authority of the government of the Democratic Republic of Vietnam was limited to the northern zone, but no one had any doubts either in Vietnam or elsewhere as to how the people would vote when the time came. That this election was not held, that the U.S.A., already deeply involved, then took over from the French the intention to re-colonize Vietnam, using the South as its base, is a matter of history.

Rising from the depths of extreme poverty, almost impossible for us in Britain to imagine, life in the Democratic Republic is now on an entirely new plane. Land reform put the peasants at long last into possession of the soil. Producing for themselves instead of feudal landlords and foreign colonialists, they have worked might and main. For the first time in history the northern part of Vietnam is producing enough food for its own needs—even a surplus for export. By the collective effort of the peasants, helped by volunteers from the towns, especially the young people, and units of the army, the irrigation systems destroyed by the French have been restored and new ones built. Nearly all the peasants have by now formed themselves into agricultural co-operatives. All over the country they are building themselves new brick houses. They can buy clothes and household goods of a kind they never had before. Down-trodden for centuries, Vietnamese peasants fought heroically to rid the country of foreign and native oppressors. With their new freedom, and the new life opening up before them, who would wonder at their whole-hearted response—man, woman and child—to the call of their government to be ready to defend themselves, their homes and their country against to-day's American aggressors?

Very few Vietnamese had any experience of working in industry (or in factories, for the French had not been interested in developing industry but only in draining away the country's natural resources. In fact their total legacy when they left North Vietnam in 1954 consisted of 41 gems . . . the Hongai coal mines, the Hai Phong cement works and the Nam Dinh Textile works (both of which they damaged so much before leaving that they were at a standstill), power stations in Hanoi and Hai Phong; a brewery and a distillery, one saw mill, and about 30 ship, motor and railway depots. There were 13 engineers and some skilled workers spread over these various undertakings.

If the deep-seated purpose of the government to improve the conditions of the people's lives was to

be achieved a drastic change was called for. Every form of modern production had to be started from the very foundation. Priorities had to be carefully studied, and all the while the daily needs of the people must be met. While the basis of heavy industry was being laid, factories to produce consumer goods were established. The legacy from the French of 41 has been enlarged to well over 1,000. This means that one new enterprise has been put into production every three days.

The majority of the workers have only known what it is to work as masters of these new enterprises established under the various Plans for socialist construction. They have never known the bullying foreman, the fear of the sack for some small misdeed. There is no "women's work" at less than half the men's rate. The young are not used as cheap labour and kept on monotonous processes. All, young and old, men and women, are encouraged to learn, to advance to the highest skill, to fill in gaps in their general education, to go to the polytechnic, the university, if they have the aptitude. The factories and plants build them housing blocks, nurseries, hospitals, club rooms, sports facilities. The trade unions look after their welfare at work, in sickness, build holiday homes, teach them to understand the morale of the new society, encourage them to improve their production.

"We have no desire," said President Johnson at Baltimore on 7th April, 1965, "to devastate that which the people of North Vietnam have built with toil and sacrifice." Imagine the effect on these workers of these hypocritical words, for in the same speech Johnson threatened, "I wish it were possible to convince others with words of what we now find it necessary to say with guns and planes." In the months that have followed, Johnson has not been sparing of words nor his planes of bombs aimed at doing precisely what he declared was not his desire.

Every worker in every plant has taken to arms in defence. When the planes come over they spring to action—on the roofs, alongside the gun emplacements of the army units, in boats around the units of the navy. Over 400 planes have been brought down in this further supreme effort to defend their Fatherland and their right to live as a free people.

"The entire people of the North, united as one, are determined to struggle in a self-sacrificing spirit to defeat all enemy aggressive schemes, to defend the North, and more closely than ever to stand side by side with our southern compatriots and wholeheartedly support their liberation struggle till final victory."—Premier Pham Van Dong, 8th April, 1965.

"To defend the beloved North, the army and people of the South have given vent to their flames of anger at the U.S. aggressors and their agents. If the U.S. imperialists lay hands on the North or our Fatherland once, the armies and the people of the South are resolved to strike twice or thrice as hard at them."—South Vietnam Liberation National Front, March 22nd, 1965.

Vietnam is a lovely country and its people have a noble history, of which these 20 years are its most glorious epoch. Let us in Britain join with them in saluting these years with the determination to stand by them till final victory is theirs and the radiant hopes of September 2nd, 1945, are fulfilled.

Solidarity Conference

By Ralph Bond

DELEGATES from 50 countries attended the second Conference of the International Trade Union Committee for Solidarity with the Workers and People of Vietnam, held in Hanoi from June 2nd—8th.

The Conference was a remarkable manifestation of working class support and solidarity.

From Europe there were delegations from the Soviet Union, Czechoslovakia, Poland, Hungary, Bulgaria, Rumania, Albania, Italy, France, the G.D.R., Cyprus, Norway and Austria.

From Asia delegations came from China, Mongolia, Japan, Korea, Indonesia, Ceylon, Malaysia, Cambodia, Laos and Thailand.

The African and Middle East nations were strongly represented from Guinea, Congo, Angola, Algeria, Mali, Syria and others.

Many delegates travelled from Australia, New Zealand, Uruguay, Mexico, Argentina, Cuba, Chile and Venezuela.

All these delegates assembled in Hanoi, capital city of the Democratic Republic of Vietnam, to make common cause with the people who are resisting the aggression against their country.

The Conference was officially opened by Renato Bitossi, President of the W.F.T.U. The Conference hall was modern and spacious, and simultaneous translation was provided to each seat in four languages, Vietnamese, English, Spanish and French.

Bitossi was followed by Hoang Quoc Viet, of the North Vietnam Federation of Trade Unions, who gave a detailed and lengthy exposition of the American aggression, affirmed the complete solidarity of the people behind their Government, and called for the maximum support to the international working class.

The ovation his speech received was only exceeded by that given to the representative of the South Vietnam Federation of Trade Unions, Tran Van Thuan. The entire conference was moved by description of the crimes perpetrated against the people in the liberated areas by America and its puppet government in Saigon, and by the heroism and courage of the people of the Liberation Front and Army, who now controlled four-fifths of the country and who had liberated 10 million of the 14 million population.

It was interesting to hear that there are 500,000 trade unionists in South Vietnam, many of whom are working clandestinely in Saigon and other industrial centres still under the control of the puppet regime.

The speakers from Vietnam gave details of the great victories achieved by their forces. In the North over 300 enemy planes had been shot down by the time of the conference (and many more since). In the South, the majority of the "strategic hamlets" (another name for concentration camps) had been

Tran Thanh Tuyen, General Secretary of the Vietnam Federation of Trade Unions, welcomes Ralph Bond in Hanoi.

destroyed and their inhabitants liberated. Enemy strong points were under constant attack, and small and even middle-sized towns were attacked, temporarily occupied and their defenders annihilated.

Troops of the Saigon Government were constantly deserting to the Liberation Army, leaving their officers and American "advisers" to their fate.

A powerful Liberation Army had been built which will be able to undertake bigger military tasks, and eventually win total victory.

The political situation in South Vietnam deteriorates daily, continued Tran Van Thuan. The successive Saigon governments enjoy no popular support. The overwhelming majority of the 14 million inhabitants support the National Liberation Front.

The speakers from both North and South Vietnam emphasised the importance of solidarity and aid from the workers of other countries.

China had pledged full support and assistance. The U.S.S.R. had declared its readiness to give all support asked for.

The Governments of all other socialist countries had pledged all necessary support.

Thousands of tons of medical supplies and equipment and clothing had already been shipped from centres abroad to the Liberation Front.

Furthermore, all the socialist countries had fully accepted the Four Point Programme of the South Vietnam Liberation Front.

Big solidarity actions were developing in the capitalist countries, and from many parts of the world workers were volunteering to fight shoulder to shoulder with their Vietnamese brothers.

This was the answer to the American imperialists, who were sending mercenaries from

(Continued on Page 6)

United States "military" targets

SOME OF THE REAL FACTS

Top—Ruins of secondary school of the village of Quynh Lap (North Vietnam) resulting from U.S. bombs. Middle—Woman and her two children killed by United States bombs in Nghe An province (North Vietnam). Bottom—Buddhist pagoda destroyed by U.S. bombs in Ha Tinh province (North Vietnam).

IN the course of his many pronouncements on United States policy towards Vietnam (more than 80 during his presidency) Johnson has even said that the U.S. would be willing to consider the 1954 Geneva Agreements as a starting point for "discussions on negotiations."

This is sheer effrontery for it is precisely the U.S.A. which has trampled on every clause in these Agreements.

Not only did the U.S. government specifically refuse to accept the Agreements. "The U.S. has not just been party to, or bound by, the decisions taken by the Conference" (President Eisenhower). During the discussions at Geneva, the U.S. representatives did their utmost to prevent a constructive and peaceful outcome and launched the preliminary steps to form the Southeast Asia Treaty Organization as a means of off-setting the provisions of the Agreement.

No attempt has been made to disguise the long sequence of breaches of all the clauses forbidding the remilitarisation of South Vietnam. The U.S. Military Assistance Advisory Group established in Saigon in 1951, had been enlarged by 1960 from some 300 to over 2,500. Early in 1961 the disguise of an "Advisory Group" was dropped when a full-fledged American Military Command was set up in Saigon under General Paul Harkins. This was denounced in a Report of the International Control Commission, appointed to watch over the correct implementation of the Agreements, in June, 1962, in the following terms: "... though there may not be any formal military alliance between the governments of the United States of America and the Republic of Vietnam (i.e. South Vietnam) the establishment of a U.S. Military Assistance Command in South Vietnam, as well as the introduction of a large number of U.S. military personnel beyond the stated strength of the M.A.A.G., amounts to a factual military alliance, which is prohibited under Article 19 of the Geneva Agreement."

The I.C.C. has been unable to list all the armaments, etc., illegally brought in by the United States for, as it frequently had cause to complain, facilities for inspection were denied. For example, "Since 1961 the Constitution's Terms in South Vietnam have been persistently denied the right to control and inspect. ... Thus, these Terms, though they were able to observe the steady and continuous arrival of war material, including aircraft carriers with helicopters on board, were unable, in view of the denial of control, to determine precisely the quantity and nature of war material unloaded and introduced into South Vietnam."

Well before the end of 1964 the U.S. had introduced into South Vietnam at least 700 aircraft, including jet helicopters and supersonic bombers; 350 naval craft; 500 motor launches; 450 armoured vehicles. The enormous quantity of munitions introduced included nearly all types of armaments and such weapons as flame-throwers, self-propelled guns, recoilless bombs, phosphorous bombs and shells, and toxic chemicals used as a weapon of war.

But the farce of there being any supervision or control over American intervention may as well be

dropped, for it is official U.S. policy to flood South Vietnam with American troops and armament. "I have today ordered to Vietnam the Air Mobile Division, and certain other forces which will raise our fighting strength from 75,000 to 125,000 men almost immediately." (President Johnson, 28th July). On 14th July the Defence Department announced that it had supplied American shipowners that 54 more merchant ships would be needed to carry supplies to Vietnam immediately. Ports and airfields are being enlarged to receive these colossal reinforcements, and billions of American dollars provided for this work of destruction.

The long history of breaches of all the clauses forbidding the remilitarisation of Vietnam has only been possible because of the sabotage of that most fundamental provision of the 1954 Agreements, namely, that the 17th parallel is a temporary military demarcation line and that Vietnam should be reunited not later than July, 1956, through nationwide elections. On December 17th, 1954, H. H. Hopson, then president of the Commission for U.S. Aid to Foreign Countries, declared "It is unlikely that there will be free general elections in Vietnam."

Working through their agent Ngo Dinh Diem, whom they had brought in to lead their puppet regime the U.S. saw to it that Sassen's prophecy was realised. This fact alone makes nonsense of the U.S. claim that their war is at the "request" of their South Vietnamese friends to "defend their freedom from communist aggression." This prolonged division of Vietnam has meant that Vietnamese citizens are prevented from moving freely about in their own country; it has prevented those members of the Vietnamese People's Army, native of the southern provinces, who in conformity with the Geneva Agreement, were regrouped with their military units to the north of the demarcation line from returning to their homes and families. It prevents any contact between members of families in the different zones. It has hindered the economic development of the whole of Vietnam by the prevention of normal trading and commercial relations over the country. It offends against the national sentiment and whole history of the Vietnamese people. It negates the undertakings of the Geneva Agreements to ensure the sovereignty, independence and territorial integrity of Vietnam.

With the withdrawal of the units of the Vietnamese People's Army north of the Demarcation Line, the people in the South were left defenceless against attacks immediately launched on them. In the sober words of the I.C.C. reporting on one such incident "... the deployment of troops was obviously excessive and has brought damage to the population's life."

Further to this, wholesale persecution was launched against farmer members of the anti-French resistance and their families. In his book "Vietnam Divided," B. S. N. Murli, who served for 3 years with the International Control Commission, writes that "the authorities in charge of the administration of the South followed a conscious, deliberate political policy to weed out undesirable elements from the local administration." By this is meant local people

1954 Geneva Agreements

Agreement on Cessation of Hostilities

Article 14(c). Each party undertakes to refrain from any reprisals or discrimination against persons or organisations on account of their activities during the hostilities and to guarantee their democratic liberties.

Article 16 ... the introduction into Vietnam of any troop reinforcements and additional military personnel is prohibited.

Article 17 ... the introduction into Vietnam of any reinforcements in the form of all types of arms, munitions and other war material, such as combat aircraft, naval craft, pieces of ordnance, jet engines and jet weapons and armoured cars is prohibited.

Article 18 ... the establishment of new military bases is prohibited throughout Vietnam territory.

Article 19 ... no military base under the control of a foreign state may be established in the regrouping zone of either party; the two parties shall ensure that the zones assigned to them do not adhere to any military alliance and are not used for the resumption of hostilities or to further an aggressive policy.

Final Declaration

Under Paras. 4 and 5 the Conference took note of the clauses under Articles 16, 17, 18 and 19 of the Agreement on Cessation of Hostilities quoted above.

Para. 6. The Conference recognises that ... the military demarcation line is provisional and should not in any way be interpreted as constituting a political or territorial boundary.

Para. 7. General elections shall be held in July, 1956. Consultations will be held on this subject between the competitive representative authorities of the two zones from July 20th, 1955, onwards.

Para. 12. In their relations with Cambodia, Laos and Vietnam, each member of the Geneva Conference undertakes to respect the sovereignty, the independence, the unity and the territorial integrity of the above-mentioned states and to refrain from interference in their internal affairs.

Statement by U.S. Representative, Walter Bedell Smith

The Government of the United States ... takes note of the Agreements concluded at Geneva on July 20th and 21st, 1954 ... declares ... that it will refrain from the threat or the use of force to disturb them.

... serving in the organs of local government known to be sympathetic to the cause of Vietnamese independence. Mr. Murli writes further, "In this process ... a number of former resistance workers and sympathisers of the People's Army were arrested, and detained without any trial ... certain political

(Continued on Page 7)

Solidarity Conference (Contd.)

Formosa, South Korea and the Philippines to bolster up the tottering armies of the Saigon Government.

The Vietnamese delegates pointed out that the Americans had now given up all pretence that their troops were merely "advisers." They had an expeditionary force of more than 60,000 troops, 2,000 warplanes, and all modern military equipment and services. Their fleet constantly shells parts of North Vietnam. In April last, their planes again started to drop poisonous chemicals in the South, spraying rice and maize crops in the hope that the population would die of hunger.

Napalm and gas have been used, and thousands of people burnt to death. Schools, hospitals, churches have been destroyed by American bombs in this dirty war against people fighting for their independence.

The subsequent days of the Conference were devoted to the speeches of delegates, and I had the good fortune to be called on fairly early. After conveying the customary greetings, I reported on the growing protest movement in Britain, and mentioned the many Trade Unions who have passed resolutions denouncing the aggression. I referred to the anger and disappointment of thousands of British trade unionists about the shameful manner in which the Labour Government had given unqualified approval of everything the Americans were doing against the Vietnamese people.

I said there could be no peace in the world until the American Government learned the bitter lesson that it can no longer be allowed to destroy the people in their march towards freedom, independence and democracy.

In conclusion I said that under no circumstances must we allow any differences that may exist between us to hinder for one moment our task of giving every possible support to the gallant Vietnamese people fighting for the freedom and independence of their country.

My speech appeared to give satisfaction to the delegates and particularly to the hundreds of Vietnamese trade unionists who packed the public part of the conference hall.

Subsequently speaker after speaker mounted the rostrum—from Guinea, Mali, the Yemen, Cyprus, Australia, Malaysia, Laos, Cambodia, New Zealand, China, the Soviet Union, and a score of others.

All reported on the actions taken in their countries, all pledged support, and as was proper in such a gathering many delegates, particularly those from the newly independent countries, as well as those still under colonial rule, denounced the American aggression in San Domingo, South Korea, the Congo and elsewhere.

On the final day of the Conference the Presidium presented a number of documents for approval. These comprised, firstly, the main resolution, secondly a message to the American people, thirdly an appeal to the workers of the world, and finally a letter to the workers and people of South Vietnam.

The main resolution, too lengthy a document to quote in full here, after summarising the situation in North and South Vietnam arising from the American invasion and the people's war to defeat it, expressed full approval of the political demands of the

Democratic Republic of Vietnam, and the South Vietnam National Liberation Front. These can be summarised as follows:

1. The immediate ending of the U.S.A. aggression.
2. The immediate withdrawal of American troops, planes, military bases and supplies.
3. Respect for and implementation of the 1954 Geneva Agreement by the U.S.A.
4. The recognition of the South Vietnam National Liberation Front as the only genuine representative of the South Vietnam people.
5. The re-unification of the two zones of Vietnam to be decided by the Vietnam people without any foreign interference.

The resolution noted that throughout the world diverse actions were developing: collection of funds, medicines, food and clothing; letters and telegrams of support; meetings and demonstrations; the boycott of ships sending weapons to Vietnam. Workers of some countries have sent money to enable the Liberation Front to buy arms. In several countries young men and women have volunteered to fight on the side of the Vietnam people if requested.

URGENTLY NEEDED Medical Aid for South Vietnam Collecting Sheets Available

Donations to W. Zak,
Treasurer, British Vietnam Committee
c/o 25a, Abbey Gardens, London, N.W.8

The resolution gave its approval to all these actions and activities, and called for:

1. An intensification of propaganda work.
2. Making more widely known the policies of the Liberation Front and of the Democratic Republic of Vietnam.
3. An increase in the mass actions of all friendly people by all forms of struggle—meetings, demonstrations, strikes, refusal to transport American troops and weapons.
4. The launching of a widespread movement of solidarity and support with a view to collecting and immediately despatching to the National Liberation Front medicines, food, clothing and especially funds to increase the fighting capacity of the Vietnamese people.

I am pleased to say that the resolution, and the other documents, met with the unanimous approval of all the delegations, and were carried with acclamation.

At the conclusion of the Conference we all left Hanoi not only with a greater understanding and respect for the Vietnamese people, but with the determination to tell the truth back home, and to secure the widest support for a cause that should command the approval of all honest and fair-minded people throughout the world.

THE REAL FACTS

(Contd. from page 5)

murders also took place, but mostly it was arrests and tortures that attracted attention of the International Commission.

This was only a foretaste of what was to come. Mr. Musti writes of the "political policy" of the administration of the South for the "systematic extermination of communists. . . . Tremendous propaganda was built up. . . and people were asked to denounce communists. All over the country anti-communist weeks were celebrated and press and radio had been active with 'catch a communist' slogan. . . it became extremely difficult to guarantee democratic freedoms to people living in the South of the provisional demarcation line." It must be emphasised that these remarks refer to the period 1951/1955 and that the regime became progressively more oppressive. Over the years the South Vietnam press itself has reported many cases of execution under the various decrees enacted by the successive administrations installed in Saigon. Figures, which are probably by no means complete, showed that by the middle of 1964 over 370,000 people were in detention; 880,000 seriously affected by torture; over 150,000 killed, either through execution, torture, or in the course of so-called mopping-up operations carried out all over the country, or in the campaign to concentrate millions of peasants into the "strategic villages" (now dubbed "new-life villages") under the plan to "pacify" South Vietnam in 18 months worked out by Eugene Stanley and General Maxwell Taylor in June, 1961. With the tremendous increase in the U.S. war effort over the past months, the loss of life and suffering in South Vietnam has become incalculable.

It was the complete absence of freedom and normal political life, coupled with the now notorious bloodthirsty nature of the Diemist regime that at last in 1960 drove the people, especially in the countryside, to seek self-defence by whatever means they could find. And it is from these first actions in self-defence that the resistance of the people of South Vietnam to the terror imposed from Saigon and U.S. intervention in their country has developed to its present strength.

How does the United States attempt to justify its continuous and mounting breaches of the Geneva Agreements which, though it refused to accept, it did undertake not to attempt to undermine them by the use of threat or force? By asserting, contrary to all evidence, that resistance does not come from the South Vietnamese people themselves but that the Democratic Republic of Vietnam has attacked the South from across the demarcation line. Further, that arms and men from the North are smuggled into the South though there have been countless reports in the press of all countries, including the U.S., that the bulk of the arms used by the Resistance Forces are captured weapons of American manufacture. The U.S. White Paper of March, 1965, claimed to have captured 15,000 weapons from the Resistance Forces in the years 1962/63/64, while it admitted to losing 27,400. It would have been supposed had their accusations been true that a substantial portion of the 15,000 captured weapons would have been of North Vietnamese or foreign

La Ngoc La, Secretary of the Vietnam Workers Party of Quang Binh and Chairman of Phu Xa agricultural co-operative serving in a machine-gun mounting in defence against United States bomber attacks.

origin. In fact the White Paper lists only 179 various weapons of foreign origin, 76 of these being rifles, 34 other weapons of French origin, and 8 with no country of origin given. This hardly adds up to the large-scale invasion talked of by the U.S. (echoed by the British Government) and given as the excuse not only for its intensification of the war against South Vietnam, but also for its attacks on the North. These attacks the United States carries out from bases built up in the South, yet another flagrant breach of the Geneva Agreements on the two counts that no military bases under foreign control be permitted and that one zone shall not be used as the base for an attack on the other.

In drawing attention to the Geneva Agreements, the U.S. has only focused attention on its continuous violations of them and its intention, as stated by the then Secretary of State, J. F. Dulles, three days after they were signed that "from now on, the main thing is not to complain about the past but to take advantage of the future opportunistly so that the loss of North Vietnam might not pave the way for the loss of other parts in Southeast Asia."

Nam Dinh

"American 'planes again attacked bridges and other military targets in North Vietnam."—Any news bulletin, any day.

ON July 2nd waves of U.S. 'planes flew in and bombed Nam Dinh, the third largest city of the Democratic Republic, in the Red River delta. On July 28th jets again bombed and strafed its streets and buildings. Each time the trail of death and injured included many children.

Nam Dinh is a textile centre employing thousands of workers, many of them women. I went there in 1962 to take part in the anniversary celebrations of the July, 1954, Geneva Agreements, and learned something of its history. The lives of the workers, during the period of French rule, had been almost unendurable and there were spasmodic revolts and strike actions, always savagely repressed.

When they left the French put the power plant out of action and did their best to break up the machines. With considerable difficulty the workers got the power plant going again and patched up the machines. Incidentally, they are still using some machines imported from Oldham before 1939. They would have been quite happy to import more modern machines from the same source, as well as spare parts for the old ones, but the obstructive attitude of the British Government prevents normal trading relations. Not that such tactics have stopped the progress of the Democratic Republic, for the Nam Dinh workers developed an engineering industry which can supply not only the spare parts and up-to-date machinery for Nam Dinh, but of such quality that it is sold abroad.

I went round a great deal of the plant, met and talked with many of the workers and heard their plans to increase and improve production, train themselves to understand the whole question of textile production in all its branches and make their contribution to the reborn Vietnam. Last year in the shops of Hanoi I was able to get some idea of how they have fulfilled their ambition—more cloth of all kinds available for the home market—new designs, new colours and real luxury products able to earn valued foreign exchange.

Already in 1962 the Nam Dinh people had other things to show me beside their factories—the new blocks of flats, the hospitals, dispensaries and maternity centres, the schools and nurseries. My visit was crowded with impressions.

But to this day my mind's eye still carries as its most vivid memory the nurseries for the children of the women in the textile plant. Room after room of cherished children, born to freedom, to a life free of the harsh experience of colonial oppression. Especially the room where the youngest of all sat on the floor in a circle and, when the gentle young girl looking after them gave the signal, and they

clapped their little hands together, making just a whisper of sound, in time to the song she sang them, with all their eyes turned enquiringly to the strange woman who had come to see them. They were like a cluster of flowers, and I thought then, "If only I could show this to the people at home what a feeling of friendship for Vietnam it would arouse."

In 1937 I saw the child victims of air attacks on Barcelona, and again in 1940 in my native city of London. Can we tolerate that this slaughter of the innocents becomes a commonplace? In this message Cambodia speaks for all civilised people the world over:

"The government of the Kingdom of Cambodia condemns with indignation the U.S. barbarous bombing of Nam Dinh, an industrial and densely populated city, causing many deaths and injured to the civilian population. The government of the Kingdom of Cambodia and the Cambodian people assure the government of the Democratic Republic of Vietnam and the Vietnamese people of their profound sympathy and energetically condemn the U.S. crimes and aggressive acts which constitute an extremely dangerous new step in the U.S. 'escalation' war, fraught with the danger of provoking a widespread conflict in Southeast Asia. The government of the Kingdom of Cambodia resolutely supports the Vietnamese people's just struggle in defence of peace in Indochina and the world until final victory."

What protest has come from our government? No protest, but excuses for American barbarity and slanders against the people who are its victims. We must not relax our efforts until our government speaks worthily in our name, condemns the U.S. war of aggression against Vietnam and demands that it cease forthwith. And I shall write to the people I met in Nam Dinh and assure them that in their struggles and their trials they have the support and sympathy of millions of us here in Britain.

HILDA VERNON.

River Gianh fishermen's self-defence group who have successfully operated against United States aerial attack.

Those wishing to receive the "Vietnam Bulletin" regularly, should write to British-Vietnam Committee, c/o 25a Abbey Gardens, London, N.W.8

De gok die Giap verloor

Er is al heel wat gezegd en geschreven over het mislukken van het natte moesson-offensief van de Vietcong. Toch is tot op heden geen duidelijk beeld gegeven van de ware aard en omvang van de gok, die de vijand thans heeft verloren.

Dit is een belangrijke zaak, óók omdat de nederlaag van de communisten misschien groot genoeg is geweest om mede als stimulans te dienen voor de dreigementen van China aan de Indische grens, die voor een communistische repliek altijd de veiligste plaats is geweest. My Tho, een charmant rivierstad-

door

JOSEPH ALSOP

je, is een goede plaats om te begrijpen wat er is gebeurd, omdat hier het beste Zuidvietnamese kamp voor overlopers van de Vietcong is gevestigd.

De woorden „het beste” moeten in zeer betrekkelijke zin worden opgevat, want het kamp is niet meer dan wat hutten van palmbladeren tussen moddervelden. Men krijgt hier niet de indruk dat overlopers met overstelpende edelmoedigheid worden behandeld. Toch schijnen zij volledig tevreden te zijn. In de provincie waarin My Tho ligt, komen zij binnen met een gemiddelde van tien tot vijftien per week.

Een gesprek met de meesten van hen is niet interessant, omdat het jongens zijn — sommigen niet ouder dan veertien jaar! — die bij de Vietcong zijn weggelopen, nadat zij waren ingelijfd in het kader van het kidnap-dienstplichtprogramma dat de Vietcong dit jaar op touw zette om de eenheden te velde te versterken. Maar neem Nguyen Van Thien, een knappe, taaie 24-jarige, die vijf jaar assistent-pelotonscommandant is geweest in een van de regionale guerilla-eenheden van de Vietcong.

Van Thien was een boer zonder land uit het district Muc Hoa in de onbegaanbare, door de Vietcong beheerste Vlake van het Riet. Hij sloot zich aan bij de Vietcong omdat, zoals hij het uitdrukt, „zij mij beloofden dat ik een belangrijk man zou worden zodra de oorlog voorbij was”. Hij deserterde een paar weken geleden om redenen, die heel wat gecompliceerder zijn.

Ten eerste: hij geloofde de beloften van de communisten niet meer, de belofte bijvoorbeeld dat na de oorlog grote uitkeringen zullen worden uitbetaald aan de vrouwen en kinderen van de gesneuvelde. Ten tweede: het leven te velde als sol-

daat van de Vietcong, „dat eens helemaal niet slecht was”, is thans, „sinds de komst van de Amerikanen”, bijna onverdraaglijk hard geworden — „altijd bommen en nooit rust en de bewoners van de dorpen altijd woedend, omdat zij het er op houden dat de Vietcongs door hun aanwezigheid verantwoordelijk zijn voor de bombardementen”.

Ook begon hij in toenemende mate te walgen van de manier waarop de Vietcong het volk behandelde. En de laatste reden: „Ik geloof niet meer, zoals ik altijd heb gedaan, dat de Vietcong de oorlog zal winnen.”

Via de tolk vroeg ik hem waarom hij walgde van de „behandeling van het volk door de Vietcong”. Hij antwoordde dat tot twee jaar geleden militaire dienst bij de Vietcong geschiedde op basis van vrijwilligheid, terwijl tegenwoordig alle mannen in gebieden, die de Vietcong beheerst, worden gedwongen dienst te nemen, op de punt van de bajonet als het moet — „alle mannen van 18 tot 35 jaar, maar ze nemen ze ook veel jonger”.

Bovendien: de belastingen, die door de Vietcong in deze gebieden worden geheven en die vroeger tamelijk gematigd waren, werden dit jaar verhoogd en hebben thans het niveau bereikt van éénderde tot de helft van ieders rijstooft. Bovendien moet een speciale maandelijksse belasting worden betaald om de plaatselijke guerilla's te onderhouden, plus een omzetbelasting van 25 procent op iedere eend of bundel rijst, die een boer naar de markt brengt. „De mensen zijn zeer verbitterd”, aldus Van Thien.

De reden voor deze plotselinge, grimmige uitzuigerijen werd voor de

helft duidelijk toen de voormalige plaatsvervangend pelotonscommandant mij zijn eigen training beschreef. Nadat hij jaren geleden twee cursussen in guerilla-techniek had doorlopen, werd Van Thien in februari/maart uitgekozen, als enige man van zijn peloton, voor een speciale cursus in „gecombineerde operaties” in een verborgen trainingskamp in de jungles van „zone D”. Vertegenwoordigers van honderd guerilla-pelotons van de Vietcong kregen gezamenlijk les „om te leren hoe te werken met grote eenheden”.

Wat onthult het getuigenis van Van Thien ons nu over de omvang van de Vietcong-mislukking? Natuurlijk zou het ons niets betrouwbaars onthullen als niet elk onderdeel van Van Thiens verhaal elke keer opnieuw werd herhaald, met bijna plagerige regelmatigheid, tijdens de talloze verhoren van overlopers en gevangenen. Indien wij dit in aanmerking nemen is het gehele patroon zeer duidelijk.

De drie belangrijkste feiten, opgesomd door Van Thien en zovele anderen, zijn de training en andere voorbereidingen voor „gecombineerde operaties”; de gedwongen dienstplicht en tenslotte de enorme stijging van de belastingen, die de boeren zo heeft verbitterd.

Deze drie feiten betekenen dat het altijd zeer misleidend is geweest om alleen maar te spreken over een „natte moesson-offensief”. Want generaal Vo Nguyen Giap (de Noordvietnamese generaal die de operaties van de communisten in Zuid-Vietnam leidt) had voor dit jaar niet alleen maar een kortstondig offensief gepland, maar een volledige overwinning, en wel een overwinning die in het open veld door grote eenheden zou worden uitgevochten — de befaamde „derde fase” van de guerilla-oorlog.

Als generaal Giap niet had gerekend op een overwinning, zou hij nooit het risico hebben gelopen de plattelandsbevolking tegen de Vietcong in het harnas te jagen, want „de boeren zijn de zee waarin het leger moet zwemmen als een vis”. De gewelddadige inlijving en de niet minder gewelddadige belastingen waren onderdelen van de gok op een overwinning.

Thans wordt generaal Giap geconfronteerd met de boeren en ook met de in toenemende mate ontberingen lijdende hoofdmacht en andere eenheden van de Vietcong, om maar te zwijgen over de nieuw aangekomen Amerikaanse strijdkrachten, die hem zijn gok hebben doen verliezen.

Giap heeft derhalve het soort nederlaag geleden dat vrijwel onherstelbaar is.

GENERAAL GIAP

(Copyright De Tijd-The Washington Post)

Betogingen tegen VS in vele steden

NEW YORK, 18 okt. (Rtr, UPI) — Terwijl Amerikaanse bommenwerpers aanvallen ondernamen op Noordvietnamese raketbases en Amerikaanse soldaten hun Zuidvietnamese wapenbroeders behulpzaam waren in de strijd tegen de Vietcong hebben in het afgelopen weekeinde in diverse Amerikaanse en Europese steden duizenden gedemonstreerd tegen de Amerikaanse inmenging in Zuid-Vietnam.

Nadat vrijdag in de Amerikaanse stad Berkeley (Californië) reeds duizenden een betoging hadden gehouden ~~de breidden de demonstraties zich~~ tijdens de twee volgende dagen als een inktvlek uit over geheel de Verenigde Staten. Zaterdag werden demonstraties gemeld in (opnieuw) Berkeley, Seattle en New York, terwijl ook gisteren in verscheidene steden werd gedemonstreerd.

Het nationaal coördinerend comité voor een beëindiging van de oorlog in Vietnam heeft bekendgemaakt, dat er betogingen zullen worden gehouden in honderd Amerikaanse steden.

Meer dan duizend betogers, merendeels studenten, hebben zaterdagmiddag op Trafalgar Square in Londen geprotesteerd tegen de Amerikaanse interventie in Vietnam. Ook voor de Amerikaanse ambassade had een aantal demonstranten postgevat. Voorts werden betogingen gehouden in Brussel, Montreal, Rome, Toronto, en Stockholm. Ook gisteravond werd er in Londen gedemonstreerd. De betogingen vormen een onderdeel van een oproep gedaan door de studenten van de universiteit van Californië.

De Amerikaanse militairen in Vietnam zijn verbitterd over de betogingen thuis tegen de Amerikaanse politiek in Vietnam, aldus L. Mendel Rivers, lid van het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden voor de staat Zuid-Carolina. Rivers heeft in zijn functie als voorzitter van de commissie voor de strijdkrachten van het Huis een bezoek gebracht aan Vietnam, waarvan hij zaterdag is teruggekeerd.

Viet Cong verwoest veertig ^{260 m} helikopters ₆₅

ZWARE SLAG VOOR VS IN ZUID-VIETNAM

SAIGON, donderdag (Reuter, NYT, AP. — De Viet Cong heeft de afgelopen nacht aan Amerikaanse luchtmachtbases in Zuid-Vietnam de zwaarste slag toegebracht uit de Vietnamese oorlog. Bij gelijktijdige aanvallen op de luchtmachtbasis bij de Marmerberg (in de omgeving van de basis Da Nang) en bij Tsjoelai werden veertig helikopters en zeven straalvliegtuigen vernield of beschadigd.

De aanval op de helikopterbasis van de Amerikaanse marine bij de Marmerberg, ten oosten van Da Nang, was de grootste en kostbaarste slag die tot dusverre aan één basis in Vietnam is toegebracht. Hier werden achttien helikopters vernietigd en 22 andere beschadigd door mortiervuur en sabotagedaden.

De gelijktijdig uitgevoerde aanval op de basis bij Tsjoelai, dat ongeveer honderd kilometer zuidelijker ligt, werd niet zo'n groot succes voor de Viet Cong. Ook hier volgden de guerrillastrijders de tactiek van infiltratie in de basis onder mortiervuur; zij vernielden hier echter slechts twee straal-gevechtsvliegtuigen en beschadigden er vijf. Vijf guerrillastrijders wisten door de defensielinie van mariniers bij Tsjoelai heen te breken; twee van hen werden gedood, de drie anderen werden gevangen genomen.

Gevecht

De Viet Cong heeft ook de grote Amerikaanse luchtmachtbasis te Da Nang aangevallen, maar hier werden geen vliegtuigen vernield. Een kleine eenheid Amerikaanse mariniers kwam ten zuiden van de basis in gevecht met ongeveer honderd guerrillastrijders; vijftien Viet Cong-militairen werden gedood. In totaal werden bij de overvallen op de luchtmachtbases 39 guerrillastrijders gedood. De verliezen onder de mariniers worden als „licht" omschreven.

De basis bij de Marmerberg is gelegen op een stuk land dat uitsleekt in de Zuidchinese Zee ten oosten van Da Nang. Volgens een woordvoerder van de Amerikaanse marine heeft een gevangen genomen Viet Cong-strijder gezegd dat de aanval daar is ingezet van zee uit. De woordvoerder sprak van een „zelfmoordaanval" en meende dat de basis te Da Nang het eigenlijke doel van de operaties was geweest.

Discussie over strijd in Vietnam

26 okt 65

ONZE politieke pagina is vandaag geheel gewijd aan Vietnam. De aanleiding daartoe vormen de „teach-ins” over Vietnam, die morgenavond gelijktijdig in Amsterdam en Leiden zullen worden gehouden. De Amerikaanse dr. Hammond Rolph, verbonden aan het Instituut voor de bestudering van de communistische strategie en propaganda van de universiteit van Zuid-Californië, zet de positie van de VS uiteen, terwijl prof. mr. B. V. A. Röling, directeur van het Polemologisch Instituut van de rijksuniversiteit te Groningen, zijn bezwaren tegen de Amerikaanse politiek formuleert.

In onze krant hebben wij bij herhaling ons eigen standpunt geformuleerd. Het komt er op neer, dat wij de Amerikaanse aanwezigheid en activiteit in Vietnam beschouwen als een zaak die voor de gehele vrije wereld van belang is. Wij staan, met andere woorden, aanzienlijk dichter bij het standpunt van dr. Rolph dan bij dat van prof. Röling. (Red. H.P.)

FRONTALE BOTSING TUSSEN TECHNIEK EN FANATISME

Elke dode Vietcong-soldaat kost Amerika één miljoen dollar

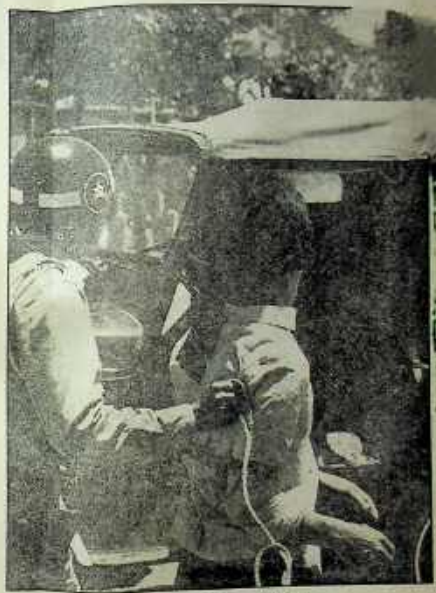

Vietnamese kappers op basis van Da Nang

door JEAN LARTEQUY

De befaamde Amerikaanse eerste divisie varen, die helemaal is ingesteld op vervoer door de lucht met vliegtuigen en helikopters, halveert nu op de hoogvlakten geïnstalleerd om haar splinternieuwe en hyper-moderne materiaal in de praktijk te beproeven. Het is speciaal gemaakt om dit soort oorlog in oerwouden te voeren. Alle geregelde troepen van de Vietcong verdwenen binnen drie dagen en zochten een toevlucht in de schuilplaatsen, die al sinds jaar en dag waren ingericht in de bergketens van Annam.

De politieke bewerking van de bevolking in de ontruimde gebieden werd tegelijkertijd versterkt en geheime bewapende groepen namen de taak over van de eenheden die waren weggetrokken. De saboteurs waren ook gebleven. De communisten executeerden een aantal politiek onbetrouwbare figuren of bekende tegenstanders, die zij in reserve hadden gehouden als kippen om op het geschikte ogenblik te worden afgeslacht. Doel: de bevolking werd hiermee duidelijk gemaakt dat de Vietcong nog steeds de wet oplegde, ondanks het vertrek van de geregelde troepen en ondanks de komst van de Amerikanen.

Gevangen Vietcong-soldaat

Zevende vloot heeft 50 maal meer vuurkracht dan heel China

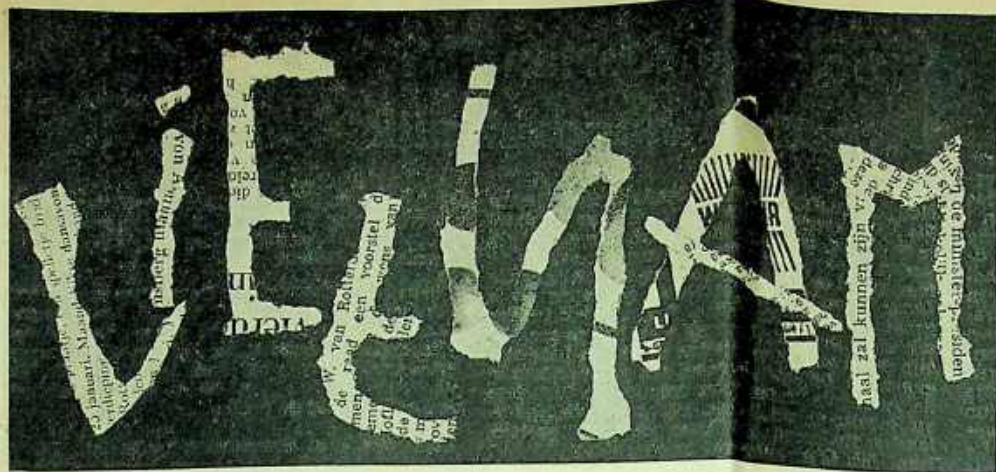
De communistische „overname“ van de provincie Ban Me Thuot werd van zijn functie ontheven. De man vond zichzelf niet voldoende aan het lid van de roeien gaan om in de wolderrie een ongemakkelijk leven te gaan leiden. Hij liep vier naar de regering van Saigon en bracht de volledige lijst met namen van hen die belasting betaalden van de Vietcong.

De communisten moesten hun troepen weer terug in de hooi aanpak. Dit was de niet het vierde laatste keer dat Amerikaanse troepen die met technische vestuigen waren voorzien, waar ook de Vietcong de schuldige waren.

„Pleikoe“, die op 3 september begon. Het dreef een blok land, een de-actieve vloot en een-groene pinnak. Vink ook met de hulp van de 7de vloot, de Task Force 117, een landingsvloot. In de vroege het kleine vliegtuig voor helikopters, de „Pittsburgh“. Daarnaast een lichte kruiser, de „Oklahoma City“. Aan boord bevond zich admiraal Black-burn, bevelhebber van de 7de vloot. Het was niet als op de film, maar een in 300 troep, met verschillende schepen en 10 persoonslijnen. Het was een lichte en schijnbaar zinnige.

schier liggen de satelliet landmass van de vloot Guam, een schip voor atoom-energie, de Polaris-afdeling, de „Luisiana“ op de „Pittsburgh“, „Oklahoma“, „Albatross“ en de „Mizawa“. Het is die mysterieuze vloot in de Golf-Gesam, waar in drie dagen voor-jaan korvetten liggen opgedragen. In verkiezing heeft de 7de vloot 429 schepen en 100, waarvan er 500 schip-ten, met 250 vliegtuigen en een reserve van 1000, die klaar gebouwd worden. Het is de vloot van de 7de vloot, die wordt en wordt.

BE VRIJ DING

ORGAAN VAN DE P.S.P.

VIETNAM-EDITIE

OKTOBER 1965 m.m.v.:

- H. J. A. HOFLAND
- SIMON VINKENOOG
- Drs FRIES DE VRIES
- JAN ROGIER
- Drs SIETSE BOSGRA
- Pater J. VRIJBURG S.J.
- EINDREDAKTIE:
HENK BRANDERHORST

vrede voor vietnam

De Amerikanen hebben nu 128.000 soldaten in Vietnam. Dit is nog maar een eerste begin, aan het eind van het jaar moeten het er 200.000 zijn, en in de zomer van 1966 330.000. De Amerikaanse basis in Camranh (Zuid-Vietnam), die over een van de beste natuurlijke havens van Azië beschikt, wordt in ijltempo uitgebreid tot een tweede Okinawa. Zij zal niet alleen worden gebruikt voor de oorlog in Vietnam, maar zij zal moeten dienen om „een hele keten van landen in Zuid-oost-Azië te behoeden voor verdere uitbreiding van het Chinese communisme”. Hoewel de Amerikanen zelf toegeven dat ze niet tot het gewenste resultaat hebben geleid, gaan de bombardementen op Noord-Vietnam onverminderd voort. Dagelijks worden er nieuwe slachtoffers gemaakt door de terreurbombardementen. Op de ruggen van het Vietnamese volk vecht Amerika de oorlog met zijn vermeende vijand uit. De economie van dit onderontwikkelde land wordt volledig verwoest, terwijl de steeds rijker wordende Amerikaan nauwelijks iets van de oorlog merkt.

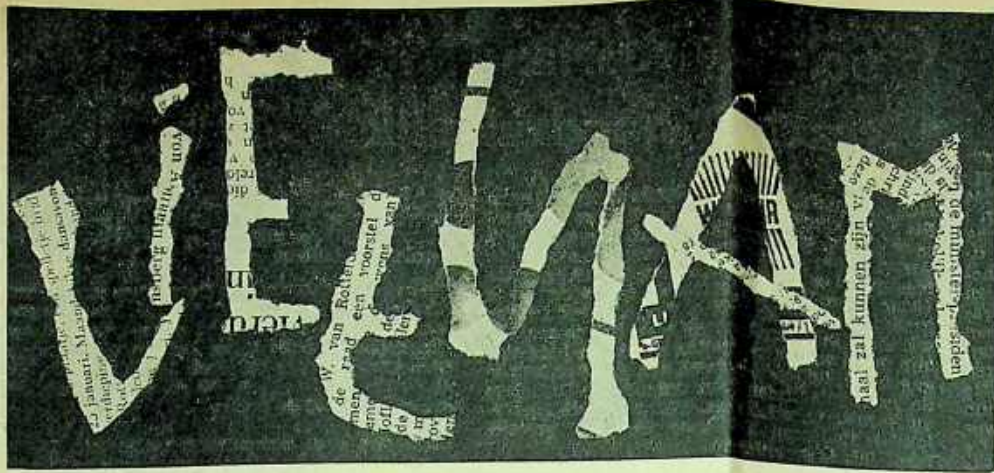
Wat hebben de Amerikanen met hun dolle militaire optreden bereikt? Het eerste resultaat is, dat de communisten in Azië steeds meer de kampioenen van de nationale onafhankelijkheid worden, de ware verdedigers van de waardigheid van de niet-blanke, die zich door het westen een ongewenst regiem ziet opgedrongen. Doordat het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront de hele kapitalistische wereld tegenover zich vindt en op de sympathie en steun van de communistische landen kan rekenen, dreigt deze organisatie — die is ontstaan als een front van democratische en nationalistische krachten in Zuid-Vietnam — steeds meer in communistisch vaarwater te komen. De oorlog begint een strijd te worden van de Amerikanen tegen het hele Vietnamese volk, en daarbij verliest de bestandslijn langs de 17e parallel steeds meer aan betekenis. Dit kan de hereniging van het land slechts bespoedigen.

Het oorlogszuchtige Amerikaanse optreden schijnt de Chinese leiders gelijk te geven, die niet geloven in de Russische politiek van vreedzame coëxistentie met Amerika. De hardere Chinees-communistische lijn zal in Azië zeker aan invloed winnen. Ook de leidende kringen in Hanoi, die tot nu toe kans zagen en politiek van evenwicht tussen Moskou en Peking te varen, dreigen door de Amerikaanse militaire druk steeds meer onder Chinese invloed te komen. Hoewel de Russen alles doen, om niet in het Vietnamese conflict betrokken te worden, kunnen zij juist door de Chinese druk niet wer-

keloos blijven toezien hoe Noord-Vietnam langzaam maar zeker wordt vernietigd. Daardoor dreigen de Amerikanen een dodelijke slag toe te brengen aan de Russische politiek van vreedzame coëxistentie, die een gooi bracht in de koude oorlog en die een begin van de afbraak van de militaire blokken ten gevolge had. De Amerikaanse wandaden in Vietnam zullen, samen met de reeks koloniale militaire avonturen van andere westerse landen, voor lange tijd bepalend zijn voor het gezicht van het westen in de minder ontwikkelde wereld.

vervolg op pag. 1

- 1945 Na de Japanse nederlaag verklaren de Vietnamezen zich onafhankelijk. Ho Chi Minh wordt president van heel Vietnam. Frankrijk erkent aanvankelijk de regering Ho Chi Minh, maar gaat tegen het eind van het jaar tot de aanval over.
- 1949 Frankrijk stelt tegenregering in onder Bao Dai.
- 1950 De militaire steun van de USA aan Frankrijk komt op gang. De Amerikaanse hulp zal steeds groter worden; in 1954 dekt zij 80% van de Franse oorlogsuitgaven. In totaal steken de USA 2600 miljoen dollar in de oorlog.
Na de val van Dien Bien Phoe geeft Frankrijk de strijd op. De akkoorden van Genève (niet door de USA ondertekend) schrijven een tijdelijke deling voor, verkiezingen en hereniging binnen twee jaar, en een verbod op het vestigen van buitenlandse militaire bases.
- 1954 Nauwelijks twee maanden na het akkoord van Genève wordt door de Verenigde Staten een militair verbond voor Zuidoost-Azië opgericht, de ZOAVO, dat Vietnam, Laos en Cambodja tot zijn invloedssfeer rekent.
- 1955 De dictatuur van de door Amerika naar voren geschoven Diem neemt een aanvang in Zuid-Vietnam.
- 1956 Diem weigert de voorgeschreven verkiezingen te houden.
- 1957 Diem, die zich ten doel heeft gesteld Noord-Vietnam te veroveren, ontvangt steeds meer Amerikaanse militaire steun. Amerikaanse militaire adviseurs komen in toenemende aantallen het land binnen.
- 1958 De vervolging van nationalist in Zuid-Vietnam neemt toe. De eerste gewapende verzetskernen ontstaan.
- 1960 Het Zuidvietnamese verzet tegen de dictatuur van Diem organiseert zich in het bevrijdingsfront.
- 1961 Amerikaanse plannen, om het Zuidvietnamese platteland te ontvolken, worden uitgevoerd. De boeren worden gedeporteerd naar „dorpen van het nieuwe leven”. De Amerikanen beginnen steeds meer oorlogstuig aan te voeren. Het Zuidvietnamese regeringsleger wordt uitgebreid van 270.000 man in 1961 tot 600.000 begin 1965.
- 1962 Steeds grotere gebieden komen in handen van het Bevrijdingsleger. De regeringssoldaten blijken tot grote ergenis van de Amerikanen niet erg veel enthousiasme voor de strijd op te kunnen brengen.
- 1963 De USA besluiten de alom gehate Diem te laten vallen. Diem wordt vermoord en Khan wordt president.
- 1964 De strijd neemt in omvang toe. Volgens gegevens van het Bevrijdingsfront heeft de oorlog dan al 170.000 mensenlevens gekost. De Amerikanen grijpen een incident in de Golf van Tonkin aan om luchtaanvallen op Noordvietnamese steden uit te voeren.
- 1965 Vanaf februari voeren de USA vrijwel dagelijks bombardementen op Noord-Vietnam uit. In september overtreffen de Amerikaanse bombardementen in intensiteit die van de Tweede Wereldoorlog. Ondanks het gebruik van napalm, lazy dogs en gas tegen de bevolking van Zuid-Vietnam wordt 80% van het land bevrijd. De Amerikanen besluiten grote aantallen Amerikaanse troepen aan te voeren. Sinds april 1965 geldt het hele grondgebied en de wateren tot 100 mijl uit de Vietnamese kust als oorlogszone voor de Amerikanen.

BE VRIJ DING

ORGAAN VAN DE P.S.P.

VIETNAM-EDITIE

OKTOBER 1965 m.m.v.:

- H. J. A. HOFLAND
- SIMON VINKENOOG
- Drs FRIES DE VRIES
- JAN ROGIER
- Drs SIETSE BOSGRA
- Pater J. VRIJBURG S.J.
- EINDREDAKTIE:
HENK BRANDERHORST

vrede voor vietnam

De Amerikanen hebben nu 128.000 soldaten in Vietnam. Dit is nog maar een eerste begin, aan het eind van het jaar moeten het er 200.000 zijn, en in de zomer van 1966 330.000. De Amerikaanse basis in Camranh (Zuid-Vietnam), die over een van de beste natuurlijke havens van Azië beschikt, wordt in ijltempo uitgebreid tot een tweede Okinawa. Zij zal niet alleen worden gebruikt voor de oorlog in Vietnam, maar zij zal moeten dienen om „een hele keten van landen in Zuid-oost-Azië te behoeden voor verdere uitbreiding van het Chinese communisme”. Hoewel de Amerikanen zelf toegeven dat ze niet tot het gewenste resultaat hebben geleid, gaan de bombardementen op Noord-Vietnam onverminderd voort. Dagelijks worden er nieuwe slachtoffers gemaakt door de terreurbombardementen. Op de ruggen van het Vietnamese volk vecht Amerika de oorlog met zijn vermeende vijand uit. De economie van dit onderontwikkelde land wordt volledig verwoest, terwijl de steeds rijker wordende Amerikaan nauwelijks iets van de oorlog merkt.

Wat hebben de Amerikanen met hun dolle militaire optreden bereikt? Het eerste resultaat is, dat de communisten in Azië steeds meer de kampioenen van de nationale onafhankelijkheid worden, de ware verdedigers van de waardigheid van de niet-blanke, die zich door het westen een ongewenst regiem ziet opgedrongen. Doordat het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront de hele kapitalistische wereld tegenover zich vindt en op de sympathie en steun van de communistische landen kan rekenen, dreigt deze organisatie — die is ontstaan als een front van democratische en nationalistische krachten in Zuid-Vietnam — steeds meer in communistisch vaarwater te komen. De oorlog begint een strijd te worden van de Amerikanen tegen het hele Vietnamese volk, en daarbij verliest de bestandslijn langs de 17e parallel steeds meer aan betekenis. Dit kan de hereniging van het land slechts bespoedigen.

Het oorlogszuchtige Amerikaanse optreden schijnt de Chinese leiders gelijk te geven, die niet geloven in de Russische politiek van vreedzame coëxistentie met Amerika. De hardere Chinees-communistische lijn zal in Azië zeker aan invloed winnen. Ook de leidende kringen in Hanoi, die tot nu toe kans zagen en politiek van evenwicht tussen Moskou en Peking te varen, dreigen door de Amerikaanse militaire druk steeds meer onder Chinese invloed te komen. Hoewel de Russen alles doen, om niet in het Vietnamese conflict betrokken te worden, kunnen zij juist door de Chinese druk niet wer-

keloos blijven toezien hoe Noord-Vietnam langzaam maar zeker wordt vernietigd. Daardoor dreigen de Amerikanen een dodelijke slag toe te brengen aan de Russische politiek van vreedzame coëxistentie, die een doof bracht in de koude oorlog en die een begin van de afbraak van de militaire blokken ten gevolge had. De Amerikaanse wandaden in Vietnam zullen, samen met de reeks koloniale militaire avonturen van andere westerse landen, voor lange tijd bepalend zijn voor het gezicht van het westen in de minder ontwikkelde wereld.

vervolg op pag. 2

- 1945 Na de Japanse nederlaag verklaren de Vietnamezen zich onafhankelijk. Ho Chi Minh wordt president van heel Vietnam. Frankrijk erkent aanvankelijk de regering Ho Chi Minh, maar gaat tegen het eind van het jaar tot de aanval over.
- 1949 Frankrijk stelt tegenregering in onder Bao Dai.
- 1950 De militaire steun van de USA aan Frankrijk komt op gang. De Amerikaanse hulp zal steeds groter worden; in 1954 dekt zij 80% van de Franse oorlogsuitgaven. In totaal steken de USA 2600 miljoen dollar in de oorlog.
Na de val van Dien Bien Phoe geeft Frankrijk de strijd op. De akkoorden van Genève (niet door de USA ondertekend) schrijven een tijdelijke deling voor, verkiezingen en hereniging binnen twee jaar, en een verbod op het vestigen van buitenlandse militaire bases.
- 1954 Nauwelijks twee maanden na het akkoord van Genève wordt door de Verenigde Staten een militair verbond voor Zuidoost-Azië opgericht, de ZOAVO, dat Vietnam, Laos en Cambodja tot zijn invloedssfeer rekent.
- 1955 De dictatuur van de door Amerika naar voren geschoven Diem neemt een aanvang in Zuid-Vietnam.
- 1956 Diem weigert de voorgeschreven verkiezingen te houden.
- 1957 Diem, die zich ten doel heeft gesteld Noord-Vietnam te veroveren, ontvangt steeds meer Amerikaanse militaire steun. Amerikaanse militaire adviseurs komen in toenemende aantallen het land binnen.
- 1958 De vervolging van nationalist in Zuid-Vietnam neemt toe. De eerste gewapende verzetskernen ontstaan.
- 1960 Het Zuidvietnamese verzet tegen de dictatuur van Diem organiseert zich in het bevrijdingsfront.
- 1961 Amerikaanse plannen, om het Zuidvietnamese platteland te ontvolken, worden uitgevoerd. De boeren worden gedeporteerd naar „dorpen van het nieuwe leven”. De Amerikanen beginnen steeds meer oorlogstuig aan te voeren. Het Zuidvietnamese regeringsleger wordt uitgebreid van 270.000 man in 1961 tot 600.000 begin 1965.
- 1962 Steeds grotere gebieden komen in handen van het Bevrijdingsleger. De regeringssoldaten blijken tot grote ergenis van de Amerikanen niet erg veel enthousiasme voor de strijd op te kunnen brengen.
- 1963 De USA besluiten de alom gehate Diem te laten vallen. Diem wordt vermoord en Khan wordt president.
- 1964 De strijd neemt in omvang toe. Volgens gegevens van het Bevrijdingsfront heeft de oorlog dan al 170.000 mensenlevens gekost. De Amerikanen grijpen een incident in de Golf van Tonkin aan om lucht-aanvallen op Noordvietnamese steden uit te voeren.
- 1965 Vanaf februari voeren de USA vrijwel dagelijks bombardementen op Noord-Vietnam uit. In september overtreffen de Amerikaanse bombardementen in intensiteit die van de Tweede Wereldoorlog. Ondanks het gebruik van napalm, lazy dogs en gas tegen de bevolking van Zuid-Vietnam wordt 80% van het land bevrijd. De Amerikanen besluiten grote aantallen Amerikaanse troepen aan te voeren. Sinds april 1965 geldt het hele grondgebied en de wateren tot 100 mijl uit de Vietnamese kust als oorlogszone voor de Amerikanen.

vrede voor vietnam vervolg van pagina 1.

Wanneer zal er een einde komen aan deze strijd? De Vietnamezen blijken niet zoveel vertrouwen te hebben in de Amerikaanse praatjes over „onvoorwaardelijke onderhandelingen“. Het klinkt ook niet erg overtuigend, zolang Amerika dagelijks nieuwe aanvallen op Noord-Vietnam uitvoert en steeds meer troepen het land binnenhaalt. Bovendien, de Vietnamezen hebben niet zoveel vertrouwen meer in afspraken met de Amerikanen. In 1954, toen ze na een langdurige en wrede oorlog meenden de Fransen te hebben verslagen, hebben ze zich laten overhalen de strijd te staken en een regeling te treffen met de vijand over de toekomst van hun land. Men beloofde dat het land binnen twee jaar onafhankelijk en verenigd zou zijn. De Vietnamezen hebben gemerkt, hoeveel waarde het westen hecht aan de naleving van gemaakte afspraken.

Toch zal het eens tot onderhandelingen moeten komen. De Vietnamezen zullen de strijd echter niet staken, als hierbij niet voorop gesteld het zelfbeschikkingsrecht van het Vietnamese volk. De hereniging van het land zal door de Vietnamezen zelf geregeld moeten worden, en wel door onderhandelingen tussen vertegenwoordigers van beide zones. Dat de militaire avonturiers in Saigon, die geen enkele steun vinden bij de bevolking, niet aan de macht kunnen blijven zal een ieder duidelijk zijn. Ook China zal als belanghebbende grote mogendheid bij de regeling van de vrede in Vietnam betrokken moeten worden. Het land voelt zich ernstig bedreigd door de keten van Amerikaanse bases rond zijn grondgebied en de Zevende Vloot voor haar kust. Voor China is dit een kwestie van levensbelang. Amerika dient zijn keten van militaire bases rond China te ontmantelen en een eind te maken aan het voortdurende dreigen met (a-toom)-bombardeementen. China kan niet aanvaarden dat de Amerikanen Zuid-Vietnam als een van hun invloedsszones beschouwen.

De Amerikanen vrezen, dat het evenwicht in de wereld verbroken zal worden als Vietnam communistisch wordt. Om aan de wens van alle partijen tegemoet te komen, zal men in Vietnam moeten streven naar een vrede, die gebaseerd is op zelfbeschikking voor de Vietnamezen en neutraliteit. Alle buitenlandse militairen zullen het land moeten verlaten. Precies dezelfde principes werden 11 jaar geleden aanvaard bij de Akkoorden van Genève, die door Amerika niet zijn nagekomen.

Het zal tot een nieuwe conferentie van Genève moeten komen. De Amerikanen zullen moeten toezeggen hun troepen uit Vietnam te zullen terugtrekken. Zij zullen bovendien moeten aanvaarden dat de regering in Saigon zal worden gevormd door het Bevrijdingsfront en door de andere groepen die zich met het front op een minimumprogramma kunnen verenigen.

Het Bevrijdingsfront heeft zich reeds uitgesproken voor een democratisch en neutralistisch bewind. Men geeft de voorkeur aan een neutraal blok samen met Laos en Cambodja. Ook de Noordvietnamese regering eist naleving van de Akkoorden van Genève. Hoewel China het mischien liever anders zou zien zal het zich zeker neerleggen bij een geneutraliseerd Vietnam.

Met de uitvoering en de controle op de naleving van de verdragen zou de VN belast kunnen worden. Maar dan moet er eerst een einde gemaakt worden aan het westerse verzet tegen de toelating van China tot de volkerenorganisatie. Het is aan de voortdurende sabotage van de Verenigde Staten en haar bondgenoten te danken, dat de Verenigde Naties niet de haar toegedachte rol van vredesstichter kan spelen. De PSP eist daarom van de Nederlandse regering, dat zij voor het toekennen aan China van de haar toekomstige zetel in de Verenigde Naties zal stemmen.

S. Bosgra

ook in nederland teach-in noodzakelijk

Naast de steeds groter wordende groep mensen die op de hoogte zijn van de werkelijke toestand in Vietnam, is er nog steeds een groep, die de Amerikaanse oorlog daar aanvaardt omdat ze menen dat er in Vietnam sprake is van agressie (voor velen Chinese agressie) tegen de arme Zuidvietnamese Republiek. Om een gedachtenwisseling met deze mensen mogelijk te maken, zijn in tal van universiteiten z.g. teach-ins georganiseerd. De teach-in werd een groot succes in de Verenigde Staten, later volgden de Canadese en Engelse universiteiten. Thans zien de Nederlandse studenten zich voor de taak gesteld, teach-in's te organiseren.

Op een teach-in wordt gediscussieerd, door sprekers die verschillende standpunten vertegenwoordigen, en door mensen uit de zaal. De discussies duren een hele dag, zo'n tien of twintig uur achter elkaar. Vaak worden ze door radio en televisie uitgezonden, zodat een groot publiek de debatten volgen kan. Dikwijls splitst de discussie zich toe op een beperkt aantal belangrijke punten: in hoeverre is het Bevrijdingsfront communistisch, in hoeverre vertegenwoordigt het

Front de hele Zuidvietnamese bevolking. Zou 'n terugtrekking van de Amerikaanse troepen uit Zuidoost-Azië tot uitbreiding van de Chinese invloedssfeer leiden?

Het actieve Vietnam Day Committee van de universiteit van Berkeley, Californië, heeft de studenten uit de hele wereld opgeroepen tot een internationale actie tegen het Amerikaanse optreden in Vietnam op 15 en 16 oktober a.s. Het was deze zelfde groep, die de massale teach-in in Berkeley organiseerde.

Meer dan eens demonstreerden leden van het comité door op de rails te gaan liggen voor militaire treinen, die troepen naar Vietnam vervoerden. Op 15 oktober zal er een massale bijeenkomst in Berkeley gehouden worden, op 16 oktober volgt een actie van burgerlijke ongehoorzaamheid. Op dezelfde dagen zullen aan vele Amerikaanse universiteiten dergelijke acties worden gevoerd. Ook universiteiten in Japan en Canada sloten zich aan. Het is hoog tijd dat ook in Nederland activiteiten door de studenten voor Vietnam worden ontwikkeld. S.B.

De linker foto kent u, o.a. uit Het Parool. Daarnaast ziet u het in Nederland maar NIET GEPUBLICIEERDE vervolg: executie te Saigon: dood door verdrinking...

DE PSP ROEPT OP TOT HULP AAN HET VIETNAMESE VOLK

Duizenden tonnen bommen worden op Noord- en Zuid-Vietnam neergeworpen. Over militaire verliezen staan de kranten vol, van slachtoffers onder de burgerbevolking wordt vrijwel nooit gerept. Voor deze slachtoffers roept de PSP op tot daadwerkelijke hulp. Het Vietnamese volk moet geholpen worden!

Het gironummer van de PSP, Amsterdam, 194240 staat vanaf heden open voor stortingen of overschrijvingen. Vermeld op het strookje: HULP AAN VIETNAMESE VOLK. Verantwoording van de giften in dit blad.

(Red.) Verschillende personen van buiten onze eigen kring werden door de redaktie gevraagd hun mening te geven over de kwestie-Vietnam. Het publiceren van deze bijdragen houdt uiteraard niet in dat de redactie achter de inhoud ervan staat. Wij menen echter dat ze van voldoende belang zijn om ze op te nemen.

De heer Hofland is adj.hfdred. van het Algemeen Handelsblad en publiceerde o.a. (onder pseudoniem K. Hippel) „Nederland

een eigen bom" en in „de Gids" een artikel over de positie van de CPN, „het Staphorst van het kommunisme". Verder, onder eigen naam, „Opmerkingen over de chaos", waarin werd opgenomen het (enig) geruchtmakende „Failliet van luika".

Simon Vinkenoog behoort weinig toelichting, pater J. Vrijburg S.J. is als docent verbonden aan het St. Ignatiuscollege te Amsterdam.

simon vinkenoog: geachte redactie,

Dank voor uw uitnodiging in Bevrijding mijn visie te geven op de 'kwestie Vietnam'. Mag ik u onderstaande uitspraak van Henry Miller citeren gevolgd door de mening daarover van Norman O. Brown¹⁾ en het geheel opdragen aan de Vietnamese, die volgens een dezer dagen in Het Parool gepubliceerde foto een Vietnamese vrouw met het hoofd onder water hield, tenslotte haar 'tot spreken te krijgen'?

Mocht het u mogelijk zijn deze tekst niet alleen aan uw lezers ter overdenking te geven, maar eveneens aan diegenen, verantwoordelijk voor de 'situatie aldaar' (Vietnam), dan hebben wij niets dan onze plicht gedaan.

Simon Vinkenoog

„Het culturele tijdperk ligt achter ons. De nieuwe beschaving, die binnen enkele eeuwen of duizenden jaren binnengeleid kan worden, zal niet een andere beschaving zijn — het zal de open ruimte verwerkelijk zijn, „open stretch of realization", waarheen alle vroegere beschavingen gewezen hebben. De stad, die de geboorteplaats van de beschaving was, zoals wij die nu kennen, zal niet meer bestaan. Er zullen vanzelfsprekend kernen zijn, maar die zullen beweeglijk en stromend zijn. De volkeren der aarde zullen niet langer binnen staten van elkaar afgesloten zijn, maar zullen vrij over de oppervlakte van de aarde vloeien en zich vermengen. Er zal geen vaststaande constellatie van menselijke opeenhopingen zijn. Regeringen zullen plaats maken voor management, in de ruime zin van het woord. De politicus zal zo uitgestorven raken als de dinosaurus. De machine zal nooit gedomineerd worden, zoals sommigen zich verbeelden; hij zal uiteindelijk tot oudroest vergaan, maar niet voordat de mensen de aard van het mysterie hebben begrepen dat hen aan hun schepping bindt. De aanbidding, het onderzoek en de onderwerping van de machine zal plaats maken voor de verlokking van alles wat waarlijk geheim is. Dit probleem is verbonden aan het grotere probleem van macht — en van bezit. De mens zal gedwongen worden zich te realiseren dat macht open gehouden moet worden, vrij en vloeiend. Zijn doel zal niet zijn macht te bezitten, maar macht uit te stralen."

„Utopische speculaties, zoals deze van Henry Miller, moeten weer in ere hersteld worden („must come back into fashion"). Zij zijn een manier het geloof te bekrachtigen in de mogelijkheid dat problemen worden opgelost die op het ogenblik onoplosbaar lijken. Vandaag is zelfs het overleven van de mensheid een utopische hoop."

¹⁾ Norman O. Brown, Life against death, The Psychoanalytical Meaning of History.

pater j. vrijburg s.j.;

HET GEWELD VAN DE MEERDERHEID

Het meest verontrustende element in de crisis rond Vietnam is voor mij de mentaliteit van het Amerikaanse volk, dat overwegend vóór het hanteren van de wapens is. Ofschoon ik de verantwoordelijkheid van president Johnson niet gering acht en ook besef hoever zij oorlogsbeslissingen het geweten van de Amerikaanse burgers méé vormt, geloof ik toch dat hij op dit moment, gezien de spelregels van de democratie, niet anders kan. De meerderheid heeft het voor het zeggen.

J. Vrijburg s.j.

het einde van de kamoeflage

De oorlog in Vietnam heeft dit jaar het stadium bereikt waaruit duidelijk te zien is wat in laatste instantie de inzet van deze krachtmeting is. Hoewel de Vietnamese voorlopig nog degenen zijn die het meest te lijden hebben, is het conflict, dat in hun land wordt uitgevochten, allang geen burgeroorlog meer. Op het ogenblik is het nog een min of meer gekamoefleerde confrontatie tussen China en de Verenigde Staten, maar hoe langer de strijd duurt, des te geringer zal de betekenis van de kamoeflage worden.

Zowel de Amerikanen als de Chinezen hebben over de betekenis van de Vietnamese oorlog hun theorieën. Daarin zijn opvattingen verwerkt, die men langzamerhand wel als nationale dogma's kan beschouwen. Het is op het ogenblik vrijwel ondenkbaar dat een der beide mogendheden radicaal van haar theorie zal afwijken. Zowel voor Amerikanen als voor Chinezen vormt de theorie een grondslag voor politiek en militair handelen op lange termijn. Beide partijen geloven bovendien dat de theorie in de praktijk haar nut en houdbaarheid al menigmaal heeft bewezen, zodat er op het ogenblik geen enkele aanleiding bestaat om tot herziening over te gaan. Vandaar dat in de militaire confrontatie in Vietnam derde partijen, bemiddelaars en candidaat-bemiddelaars om propagandistische redenen misschien nog geduld worden, maar overigens gedoemd zijn niet meer dan goedbedoelende randfiguren te blijven.

De Amerikaanse theorie steunt op drie begrippen: containment, domino-effect en escalation. In de periode van het bewind van Dulles is de politiek van containment, het inperken van de communistische invloed, de compromissloze verdediging van de status quo met succes in Europa toegepast. Containment is een politiek op lange, tot zeer lange termijn, waarbij gerekend wordt op morele uitputting van de tegenstander, of op interne ontwikkelingen die hem van zijn oorspronkelijk streven naar expansie doen afzien.

Met deze gedragslijn hebben de Amerikanen in Europa duidelijke successen behaald. Na de putsch in Tsjecho-Slowakije is de demarkatielijn niet meer veranderd. De crises om Berlijn hebben geen wijziging in de status quo kunnen brengen en op het ogenblik wordt de grens tussen oost en west vrijwel algemeen aanvaard, in zo sterke mate zelfs, dat aan beide kanten een duidelijk proces van desintegratie in de bondgenootschappen gaande is.

In Azië is de grens tussen de communistische en de niet-communistische wereld nog zeer vaag en vloeiend. Om daar de situatie te stabiliseren, voeren de Amerikanen thans in fette dezelfde politiek als die welke in Europa tot bezetting van de status quo en tenslotte tot een onmiskenbare ontspanning heeft geleid. Ook in Azië beschouwen zij hun eigen macht als de grondslag van een Aziatisch defensiesysteem. Maar daar is hun positie veel moeilijker, omdat zij door allerlei oorzaken er niet in zijn geslaagd dit systeem in een organisatie als de NATO vorm te geven. Ieder Aziatisch land afzonderlijk kan slachtoffer van de Chinese expansie worden, maar een collectieve verdediging is er niet. Vandaar dat ergens, hoe dan ook, een begin moet worden gemaakt met het trekken van de demarkatielijn. Gebeurt dit niet, aldus de Amerikaanse redenering, dan ontstaat er een domino-effect, d.w.z. alle zwakke, onderontwikkelde landen zullen als een rijtje domino's hun wankelende status van onafhankelijkheid verliezen.

Bij het verdedigen voor de door hen getrokken grens zijn de Amerikanen bereid zeer ver te gaan. Binnenkort zullen er 125.000 Amerikaanse soldaten in Vietnam zijn, maar een invloedrijk man als senator Russell, voorzitter van de senaatscommissie voor de strijdkrachten, houdt al rekening met een expeditieleger van 300.000 man. De opbouw van de Amerikaanse strijdkrachten, uitbreiding van bombardementen en andere wijzen van intensivering van de oorlog vallen voor de Amerikaanse strategie onder het begrip escalation, de „wedstrijd in het nemen van risico's", wat

eigenlijk niets anders is dan een gedetailleerde uitbreiding van Dulles' brinkmanship — het gaan tot de rand van de oorlog.

Containment met alle middelen afkomstig uit een onuitputtelijk arsenaal, tot de tegenstander inziet dat hij een vruchteloze oorlog voert, dat is voor de Amerikanen de basis van de strijd in Vietnam. De Chinese theorie, evenals de Amerikaanse gebaseerd op het geloof in eigen onuitputtelijkheid. Er bestaat op het ogenblik geen enkele aanwijzing dat Peking geneigd is de Vietcong een compromis aan te bevelen. Tekenaar is dat in het laatste nummer van het blad Peking Review het beroemde artikel van Mao Tse-tung over de guerrilla tegen Japan volledig herdrukt is. De Chinese minister van defensie Lin Piao meent, dat de kansen op een wereldrevolutie voor het communisme gunstiger zijn dan ooit en grondt die mening op de conclusies die Mao uit de oorlog tegen Japan heeft getrokken. De bevrijdingsoorlogen in Azië, Afrika en Latijns Amerika zullen dienen om de industriële machten van West-Europa en de Verenigde Staten te omsingelen. „De uitslag van de oorlog zal beslist worden door het volhardend vechten van de grondstrijdkrachten, door de strijd van man tegen man en de slagvelden, door politieke bewustheid, moed en opofferingseerzindheid".

In de geschriften van Mao Tse-toeng wordt aan het „thuisfront" van de vijand een belangrijke betekenis toegekend. Door de langdurige oorlog ondergaat dit thuisfront (zoals de ervaring met Japan leert) veranderingen, er treden verschijnselen van vermoedheid en défaitisme op, er ontstaan meningsverschillen onder de vijandelijke leiders, de desorganisatie treedt in. En ook de moderne grote mogendheid in het hoogste stadium van technische ontwikkeling is dan niet ongewassen tegen de honderden miljoenen van de communistische revolutie, aldus ongeveer de conclusies van Mao, die nu kennelijk niet meer uitsluitend voor Azië, maar voor de hele wereld geldig geacht worden.

Het zou natuurlijk mogelijk hier tegenwerpingen te maken. Het is bijvoorbeeld zeer goed denkbaar dat de openbare mening bij de tegenstander niet volgens de voorspelling van Mao, maar in precieze de tegengestelde richting evolueert. Maar daarom gaat het nu niet. Van belang is voorlopig vooral, dat beide partijen in Vietnam zich laten leiden door doctrines van een onmiskenbaar alles-of-niets karakter. Vandaar dat men mag aannemen dat de sijtageslag in Azië militair, economisch en vooral ook psychologisch, nog maar juist begonnen is.

H. J. A. Hofland

a. toynbee, de u.s.a. en vietnam

„De regering en de bevolking van de Verenigde Staten handelen de laatste twintig jaar in de overtuiging dat het communisme bezig is de wereld te veroveren, en dat de Verenigde Staten de duidelijke opdracht hebben de wereld voor dit verschrikkelijke lot te behoeden. De Amerikanen geloofden, dat Amerika bijna de hele menselijke gemeenschap aan haar zijde had bij het tegenhouden van het communisme. Dit beeld is niet in overeenstemming met de feiten.

De opstand van de „inheemse” meerderheid van de mensheid tegen de overheersing door de westerse minderheid, dat is het belangrijke in de wereld van vandaag, en niet de verdediging van de vrijheid tegen het communisme door het meest voraanstaande westerse land, de Verenigde Staten. Kan men de Verenigde Staten vergelijken met Sint George die tegen de draak vecht? Of is het de Goliath die vecht tegen David. De vraag is van belang, want St. George is winnaar, maar Goliath niet. . . .

De President is er vast van overtuigd dat hij spreekt met de stem van Churchill — de Churchill uit 1940 — maar in de oren van de mensen die in het verleden hebben geleden onder westerse overheersing, klinkt zijn stem als die van de Kaiser of die van Hitler.

Het beeld van de reusachtige Amerikaanse militaire macht kan een Engelsman, die twee wereldoorlogen heeft beleefd niet imponeren. Als ik op het ogenblik een Zuidvietnamese opstandeling was, zou ik aan 1940 denken en moedig doorgaan met het verzet tegen de machtige Verenigde Staten. Het Amerikaanse beeld van het agressieve wereldcommunisme is een waanidee, maar de werkelijkheid waar Amerika tegenover staat is veel ontzagwekkender. Ze staat tegenover de vastbeslotenheid van de niet-Westerse meerderheid om zich volledig te bevrijden van Westerse overheersing.”

Aldus de bekende Engelse historicus A. Toynbee in de *Vancouver Times* van 11-5-'65.

nguyen
van
troi,
24 jaar
beschul-
diging:
patriotisme

deze foto kent u; kent u ook de volgende? zie pag. 14

VARA

meyer sluyser:

”kommentaar
op het nieuws”

Sinds jaar en dag geeft de heer Meijer Sluyser zaterdagavond om kwart over zes zijn commentaar op het nieuws van zes uur. In het algemeen draai ik de knop naar links, aangezien ik van mening ben dat de heer Sluyser zich moet beperken tot het beschrijven van het verdwenen stukje Amsterdam rond het Waterlooplein: dat doet hij goed, en dat moet hij blijven doen.

Maar toen ik op de avond van zaterdag 24 juli j.l. hoorde dat Sluyser de kwestie-Vietnam zou behandelen, dacht ik: Kom, je kunt nooit weten, misschien zijn de socialistische ogen opengegaan. Het reactionaire verhaaltje was beschamend voor de VARA.

Het betoog van de heer S. kwam neer op het volgende: De Amerikanen zitten in Vietnam om dezelfde reden als waarom ze in '40-'45 in Europa zaten.

Hier past enige stilte. En na die stilte ga je nadenken over de rationalisatie van het schreeuwende onrecht. Commentaar op het nieuws veronderstelt de aanwezigheid van kennis van de situatie. De heer S. bezit die kennis niet. Ik hem dat ook geschreven, onder toezending van het Zwartboek van de PSP. De heer S. wist weinig anders te antwoorden dan dat de mensheid een keuze moest doen tussen een totalitair en een democratisch regime. Uit zijn brief bleek dat hij het goed recht van Amerikaanse interventie in Vietnam bleef verdedigen. Dat is duidelijke taal. Dat betekent tevens een keuze voor Saigon. Sluyzers opmerking over het pacifisme:

„Ik heb de indruk, dat het pacifistisch-socialisme een ontvluchtingsbeweging is, waarmee ik wil zeggen dat het probeert aan het dwingend alternatief te ontkomen door te zoeken naar een zogenaamde derde weg of naar een andere mogelijkheid (...)” is zo oudbakken, dat ze nauwelijks bestrijding behoeft. De PSP spreekt zich uit voor de bescherming van de rechten van het

Vietnamese volk, en dat is nu eenmaal nooit de opzet van Diem, Khanh of Ky geweest. Maar de heer Sluyser spreekt zich uit voor Saigon, en de hele VARA stikt dat braaf.

Eén lichtpuntje vond ik in TIJD EN TAAK, onafhankelijk weekblad voor evangelie en socialisme! In het nummer van 11-9-'65 geeft S. M. Argelo een vernietigende kritiek op Sluyzers commentaar over Vietnam. De vergelijking van de aanwezigheid van de Amerikanen in Vietnam en in West-Europa in '40-'45 gaat mank, aldus Argelo, en wel op grond van de volgende criteria: 1. de aard van de tegenstander; 2. sympathieën van de betrokken bevolking; 3. basis voor interventie; 4. voorgeschiedenis.

De tragiek van de ontwaarding van de solidariteit doet zich niet alleen bij Sluyser voor. Door zich te laten binden aan het standpunt van de heer Luns heeft de PvdA zich gecompromitteerd als nooit tevoren. Kort na de rede van Johnson voor de universiteit van Baltimore (7-4-'65) waarin hij zogenaamd onvoorwaardelijke onderhandelingen aanbod, sloot de PvdA zich in een verklaring bij het standpunt van de USA aan. Na de interpellatie-Slotemaker de Bruine (18-5-'65) kwam er een motie-Ruygers uit de bus, die alle schuld op China schoof. Een paar dagen later sloot het partijbestuur zich bij de motie-Ruygers aan, en kwam toen met een nimmer door de PvdA in de Kamer gebezigd argument, dat men oog moest hebben voor de sociale omwenteling die zich in Zuidoost-Azië voltrekt.

De Partij van Morgen komt hopeloos achteraan hobbelen, met Sluyser en Ruygers voorop. De Partij van T(h)ans is in toezen van pisteren, zo niet van eergisteren! Ik wens de rode heren een smakelijk eten, een goede avond en wel te rusten.
Fries de Vries

1 Dr. R. L. Kenyon, perschef van de Amerikaanse Scheikundige Vereniging, drong er bij de Amerikaanse regering op aan in Vietnam meer chemische middelen bij de oorlogvoering te gebruiken. De oproep verscheen in het orgaan van de vereniging van 16 augustus. (Liberation)

2 Volgens het Amerikaanse ministerie van oorlog bedragen de kosten voor één aanval met 30 B-52 bommenwerpers op Vietnam \$ 1.000.000 (N.Y. Times).

de bombardementen op noord-vietnam

Ruim een half jaar geleden begonnen de Amerikanen met hun systematische aanvallen op Noord-Vietnam. Eerst spraken zij van vergeldingsaanvallen, later over strategische bombardementen. De berichten, die thans verspreid worden, spreken openlijk over bombardementen op economische objecten, zoals waterkrachtcentrales, stuwdammen en fabrieken.

De Amerikaanse politiek van terreur tegen Noord-Vietnam is het antwoord op de tegenslagen die de Amerikanen in Zuid-Vietnam ontmoeten. Toen bleek dat men het Bevrijdingsfront in Zuid-Vietnam niet kon treffen, besloot men de bondgenoten van het Front in Noord-Vietnam af te straffen. Dan kon men tevens bij onderhandelingen niet alleen uitgaan van de verzwakte positie in Zuid-Vietnam, maar ook aanbieden de bombardementen op het Noorden stop te zetten.

Noord-Vietnam is voor de Aziatische wereld een standaardvoorbeeld voor industrialisatie. Men kan vanzelfsprekend geen Europese maatstaven aanleggen. Jacques Decorroy geeft in *Le Monde* van 6-7-'65 een schets van de industriële ontwikkeling. Van '54 tot '57 moesten de Noordvietnamezen vaak met niet meer dan de blote handen herbouwen wat in de strijd tegen de Fransen vernietigd was. De regering van Hanoi stelde zich ten doel de landbouw te ontwikkelen en een zware industrie te vestigen. Noord-Vietnam heeft op het Zuiden een structurele voorsprong door de aanwezigheid van rijke ertsvoelden (het bassin van Quang-Yen, steenkool te Hon-Gay; ijzer in Thai-Nguyen en Lao-Kay; tin in Tinh-Tuc; chroom in Cho-Dinh; apatiet in Lao Kay en Thanh-Hoa). Na een periode van overgang kon in '61 het eerste 5-jarenplan gelanceerd worden. Het is niet gemakkelijk, de exacte productiecijfers te pakken te krijgen, aangezien Hanoi slechts stijgingspercentages per jaar geeft, maar het staat wel vast, dat de productie zich in sterk toenemende mate ontwikkelt. Er zijn tal van nieuwe elektrische centrales gebouwd; de bestaande zijn verbeterd. Behalve de

genoemde mijnbouwcentra zijn nog van belang Nam-Dinh (lichte industrie), Viet-Tri en Bac-Gingang voor de chemische industrie (o.a. kunstmest), Cau-Moi en Campha voor de vervaardiging van apparatuur voor de eigen landbouw en industrie. De uitrusting van de industrie moet bescheiden genoemd worden, maar de ontwikkeling van het industrieel apparaat getuigt van enorme menselijke inspanningen.

Decorroy stelt vast dat de Amerikaanse bombardementen al wat sedert 1954 opgetrokken is, aanzienlijke schade zouden kunnen toebrengen. Vele doelen hebben ongetwijfeld strategische waarde, maar deze zijn vaak van evengroot belang voor het dagelijks leven van het land, b.v. de bruggen over de Rode Rivier. Dit geldt, voegen wij eraan toe, ook voor spoorwegen, fabrieken en elektrische centrales.

Op 12-8 berichtte *Le monde*, dat Hanoi — volgens een Oostduitse journalist — de fabrieken decentraliseert om zich tegen luchtaanvallen te beschermen. Machines worden in heuvelachtig gebied geplaatst. Op 21 en 22 augustus 1965 hebben de Amerikanen voor de eerste keer een stuwdam en een waterkrachtcentrale in Noord-Vietnam gebombardeerd, 125 km ten zuiden van Hanoi. *Le monde* van 24-8-'65 tekent hierbij aan, dat vernietiging van de stuwdammen vernietiging van de rijstooft meebrengt. De wurging van de economische infrastructuur heeft Bertrand Russell op 23-8 tot een protest bewogen. Hij wees er in een telegram aan premier Wilson op, dat wanneer de dijken van de Rode Rivier vernietigd zouden worden, twee tot drie miljoen mensen aan de verdrinkingsdood blootgesteld zouden worden. De USA hebben na de aanvallen op de stuwdam van Ban-Thach verklaard, dat er geen overstromingen waren veroorzaakt, maar het is wel duidelijk dat — zoals *The Guardian* van 24-8 stelt — dat de escalatie weer een stapje verder is gegaan.

Van welk eminent belang het systeem van de waterbeheersing van Noord-Vietnam voor de economie van het land is, wordt aangetoond door René Dumont (*Le Monde* 6-7-

'65). Hij wijst erop, dat door verbetering van bevoeding en drainage, en door de toepassing van waterkracht, niet alleen het aantal rijst-oogsten per jaar is toegenomen, maar ook de opbrengst per hectare.

Noord-Vietnam is een van de dichtstbevolkte gebieden ter wereld. In de vruchtbare gebieden wonen ongeveer 1000 inwoners per km², d.i. driemaal de dichtheid van geheel Nederland. In 1960 was 78,5% van de bevolking in de landbouw werkzaam. Men mag het percentage van de produktiviteitsstijging in de landbouw op ongeveer 3 stellen, hetgeen op Noord-Korea na, een record is voor een socialistisch land. Aangezien de bevolking iets sneller toeneemt dan de produktiviteit, is een grotere inspanning geboden.

Noord-Vietnam heeft de zijarmen van de Rode Rivier bedijkt om de overstromingen te beperken. Tevens heeft men in het hoge gedeelte van de delta een systeem van stuwdammen en irrigatiewerken aangelegd ten behoeve van de rijstcultuur in de droge periode.

In de laaggelegen gedeelten heeft men de drainage geregeld, teneinde de overstromingen van deze gebieden tijdens de regentijd zoveel mogelijk te beperken. Ook hierdoor verkreeg men intensiever bebouwing. Deze installaties vormen een gemakkelijk doelwit voor de aanvallen, en bovendien zijn ze moeilijk te verdedigen. De systematische vernietiging van de installaties die de waterbeheersing regelen, zou al bij de volgende oogst — in de herfst — de voedselvoorziening van het land in gevaar brengen. Dumont voegt eraan toe, dat de vernietiging van de waterwerken een diepe haat in de Noordvietnamezen zal zaaien: voor elke rijstverbouwer, van Pakistan tot Japan, uit Indonesië en de Philippijnen, zijn de waterwerken a.h.w. heilig. Een mistlakte oogst betekent levensgevaar. Willen de USA de Chinese en Noordvietnamese propaganda voedsel geven, dan moeten ze bepaald de vernietiging van de waterwerken aanvatten, aldus Dumont. De opbouw van het industriële apparaat is bovendien de trots van Noord-Vietnam. Wie dijken en fabrieken

vernietigt, treft de Noordvietnamezen in het hart, letterlijk en figuurlijk. Wij dienen wel te beseffen, dat een belangrijk gedeelte van Noord-Vietnam, te weten de delta waar de bevolking en de industrie het dichtst zijn, een soort polder vormt, die geheel afhankelijk is van een systeem van dijken.

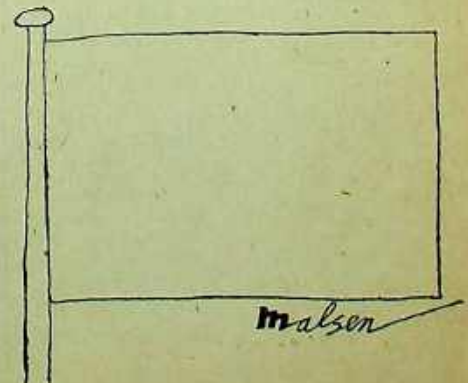
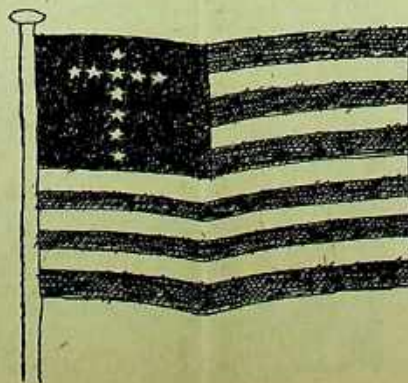
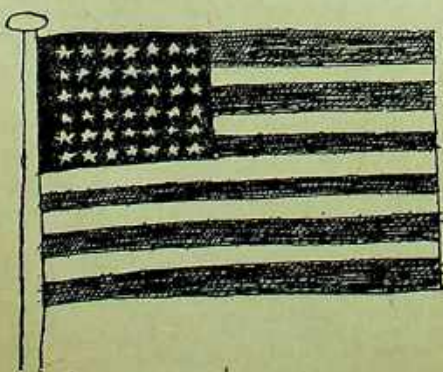
Noord-Vietnam beseft het dreigende element in de steeds intensiever wordende bombardementen zeer wel. Er zijn reeds Amerikaanse verkenningsvluchten boven Hanoi waargenomen. Een gedeelte van het ambtelijk apparaat is al maanden geleden uit Hanoi vertrokken. Honderdduizenden ouden van dagen, vrouwen en kinderen zijn geëvacueerd. Een missionaris schreef onlangs vanuit Noord-Vietnam: Van de bombardementen kan men zeggen: strategisch zijn ze geslaagd; menselijk beschouwd is het een moord; vanuit het oogpunt van de christelijke beschaving is het een schandaal. De man voegde eraan toe: „Het zijn de arme rijstverbouwers, die het gelag betalen" (*Le Monde*, 5/6-9-'65).

Wij zijn van mening, dat het door de Amerikanen gebruikte argument, dat de bombardementen Hanoi tot vredesonderhandelingen moeten brengen, niet alleen onhoudbaar is aangezien het conflict in het Zuiden gestueerd moet worden, maar het heeft ook politiek zijn doel gemist: Hanoi onderhandelt niet. Het menselijk aspect is nog wel het meest klemmend: het staat vast, dat de bombardementen veel slachtoffers onder de burgerbevolking vergen. Wij wijzen terloops op het bombarderen van een leprozenhuis op 13 juni 1965. Resultaat: 80 doden, 30 gewonden, 50 ontheemd (*Le Monde*, 17-6-'65). De misdadige opzet van de Amerikaanse politiek — in overeenstemming met de vurigste wensen van de Zuidvietnamese premier Nguyen Cao Ky — wordt in het algemeen te weinig beseft: Het gaat er niet alleen om een bevrijdingsbeweging in de kiem te smoren, maar ook om Noord-Vietnam in het hart te treffen, al was het alleen maar, om de hereniging van Noord en Zuid te voorkomen. Het wurgten begon al in 1954, toen de Fransen met Amerikaanse steun een gedeelte van het industriële apparaat in Noord-Vietnam vernietigden; in 1965 wordt deze politiek consequent voortgezet.

Fries de Vries

strip in vietnam: stars and stripes

for ever . . . ?

nguyen van troi, 24 jaar.
beschuldiging: patriotisme . . .
eksekutie te saigon.

dominostenen vallen . . .

De Amerikanen menen hun agressieve optreden in Vietnam te kunnen verdedigen met de theorie van de vallende dominostenen; als Zuid-Vietnam voor hen verloren zou gaan, zouden vele andere landen in Zuidoost-Azië volgen. Ze moeten echter constateren, dat de anti-Amerikaanse stromingen in Zuidoost-Azië de laatste tijd juist toenemen, hetgeen in vele gevallen een direct gevolg is van de oorlog in Vietnam.

De Amerikanen maken zich ongerust over de ontwikkelingen in Indonesië, dat uiterst vijandig staat tegenover hun oorlog in Vietnam. Soekarna bood Noord-Vietnam symbolisch militaire steun aan en honderdduizenden vrijwilligers meldden zich al voor de strijd in Vietnam.

Ook het uittreden van Singapore uit de Maleisische federatie is een tegenvallen voor de Amerikanen. Het was een van hun belangrijkste militaire steunpunten in Zuidoost-Azië. Amerikaanse oorlogsbotsen werden er bevoorrad en gerepareerd. Duizenden Zuid-vietnamese regerings-soldaten werden in Singapore opgeleid door het Engelse leger. De recente anti-Amerikaanse uitlatingen van premier Lee maken duidelijk, dat dit alles tot het verleden behoort.

Ook op de Filipijnen gaat het de Verenigde Staten niet voor de wind. Meende men enkele jaren geleden nog, dat meer dan 90% van de bevolking pro-Amerikaans was, thans is dit percentage volgens Amerikaanse commentatoren tot onder de 50 gezakt. Het kwam er zelfs tot omvangrijke anti-Amerikaanse betogingen, iets wat in vele jaren niet meer voorgekomen was. De gewapende opstand in bepaalde delen van het land, twintig jaar geleden door de USA neergeslagen, steekt thans de kop weer op. Bij Amerikaanse bases is het verscheidene malen tot incidenten gekomen, waarbij Filipijnse burgers werden gedood. De regering van de USA maakt zich thans ernstig bezorgd

over de binnenkort te houden verkiezingen. De pro-Amerikaanse regering in Japan heeft het zeer moeilijk met het krachtige verzet van de bevolking tegen de Amerikaanse politiek. De Verenigde Staten waren gedwongen hun bombardementen op Vietnam vanaf bases op Japan te beëindigen. Ze vrezden nieuwe moeilijkheden van de aanstaande verkiezingen op Okinawa; als de linkse krachten een meerderheid krijgen staan de Amerikaanse bases daar nog heel wat moeilijkheden te wachten.

Ook het afbreken van de diplomatieke betrekkingen tussen de USA en Cambodja houdt direct verband met de Amerikaanse oorlog tegen Vietnam. De Amerikanen nemen het de regering in Cambodja bijzonder kwalijk dat deze een neutraliteitspolitiek voert en blijft weigeren het Cambodjaanse volk in de oorlog te storten. Zelfs de toekomst van Formosa bezorgt Washington zorgen. Welke krachten zullen er de overhand krijgen als de thans 78-jarige Tsjang Kai Tsjek sterft? De strijd om zijn opvolging is reeds aan de gang.

Ook ZOAVO-lid Pakistan bleek een weinig betrouwbare bondgenoot in Washingtons kruistocht tegen het communisme. De door Amerika geleverde wapens werden niet tegen de communistische wereld, maar tegen India ingezet, en Pakistan knoopte zelfs zeer vriendschappelijke betrekkingen met China aan.

En in Vietnam zelf? Wat hebben de Amerikanen daar bereikt? Om de Nieuwe Rotterdamse Courant te citeren (25-8-'65): „Sommige kenners van de situatie beweren dat Ho Tsji Minh bij het houden van vrije verkiezingen niet slechts de 80% van de stemmen zal winnen waarop hij, volgens adviseurs van Eisenhower, in 1956 had kunnen rekenen, maar — na alles wat de Amerikanen in Vietnam hebben gedaan — nu eerder op een aanhang zou kunnen rekenen, die dicht bij de 95% ligt”.

S. Bosgra

jan rogier:

angst en onmacht.

De politiek van Amerika in Zuid-Azië is dikwijls bestempeld als een naïeve politiek van rechtlijnige denkers, die geen begrip hebben voor wat men dan pleegt te noemen de Aziatische ziel. Deze verklaring is aantrekkelijk-simpel en sprekend voor de „geavanceerde“ Europeanen. Er schuilt veel onder van de jalouzie van vroegere wereldheersers, die hun kracht en hun invloed verloren zagen gaan. Wat de Verenigde Staten in Azië doen en in Vietnam in het bijzonder is echter iets veel ergers: zij zetten de voornamelijk economische koloniale politiek van Europa voort op politiek vlak. Ten koste van de Aziaten trachten zij een muur rond China te handhaven. Zij kunnen dat alleen, wanneer met regelrechte onderdrukking, verschoolde aarde en concentratiekampen gewerkt wordt. Al wat gezegd wordt in het belang te zijn van die volkeren zelf en ter bevordering van vrijheid, heeft in werkelijkheid niets met vrijheid en alles met knechting te maken. Het Amerikaanse leger, dat de politiek van de Verenigde Staten in Vietnam beheerst en een stevige greep heeft op de binnenlandse politiek van Zuid-Vietnam, wordt beheerst door angst voor een „communistiche“ opmars, het door dit handelen juist wordt gecreëerd. Communisme is slechts de vorm waarin het vrijheidsstreven van „jonge“ volkeren zich manifesteert. Elk daar-tegen ingaan moet uitlopen op eigen capitulatie. De gehele naoorlogse geschiedenis in Azië, Afrika en Zuid-Amerika heeft dat aangetoond. Slechts het zoeken van samenwerking kan Amerika en het gehele westen reddend uit deze impasse. Primaire voorwaarde daarvoor is de erkenning van China en de toelating van dit land tot de Verenigde Naties maar het heeft er alle schijn van, dat China in politieke zin krachtig genoeg geworden is om deze eerste gebaren te kunnen afwijzen. Ook de steeds grotere machteloosheid van de Verenigde Naties wijzen in de richting van afwijzing door China.

Een bijzonder tragisch aspect van de zaak is nog, dat de rol, die het Amerikaanse leger speelt in Vietnam, wijst op een politieke ontwikkeling in de Verenigde Staten zelf, die grote gevaren inhoudt voor de democratie. De keuze van 40% van het Amerikaanse volk voor Goldwater heeft overwinnaar Johnson helaas verleid tot een „harde“ buitenlandse politiek, met name in Vietnam, de Dominicaanse republiek en — naar zich thans laat aanzien — ook in het conflict rond Kasjmir. Die hardheid is alleen te verklaren uit onzekerheid, angst en onmacht. Dat met name vele Amerikaanse intellectuelen zich bezorgd tonen over het presidentiële beleid is een veeg teken.

JAN ROGIER

„ZWART-
BOEK”
bestellen,
NU!

Postbus 700.
Amsterdam.

zwartboek vietnam

VAN HET ZWARTBOEK OVER VIETNAM IS ZOJUIST DE DERDE DRUK VERSCHENEN.

Deze brochure, op verzoek van het partijbestuur van de PSP samengesteld door de commissie Buitenlands Beleid, geeft een onmisbare achtergrondinformatie van de smerige oorlog in Vietnam. Het Haarlems Dagblad van 18-5-'65 schreef over het Zwartboek:

„Het is een zeer lezenswaardig en informatief document, dat ook bijvoorbeeld de FvdA niet mis zou staan, als men tenminste de sociale aspiraties en de oprechte humaniteit van de Nederlandse socialisten in de stem van het partijbestuur tot uiting zou willen horen komen. Maar dat is in deze tijd blijkbaar al teveel gevraagd. . . . Men kan (uit het zwartboek) ook aflezen hoe de Vietnamezen niet door een

enthousiast beleefde overtuiging, maar door een bittere dwang van buitenaf in de armen van de linkse extremisten zijn gedreven. Aan deze feitelijkheid kan een eventuele afwijzing van het zwartboek onder de traditionele leuze „weg met de pacifisten“ niets afdoen. Wat dat betreft heeft de PSP in deze aangelegenheid de objectieve historici mee”.

Propria Cures en het orgaan van de VU-studenten Pharetra bevelen de lezing van de brochure aan. De prijs ervan is drie kwartjes, te voldoen door storting of overschrijving op giro 15590, ten name van BEVRIJDING, Amsterdam, of door het zenden van vijfenzeventig cents aan postzegels in enveloppe aan postbus 700, Amsterdam. Op het girostrookje vermelden: ZWARTBOEK.

het gezicht van het zuid-vietnamees bevrijdingsfront

De korrespondent in Japan van de Los Angeles Times meldde op 23-5-'65:

„Een Japans televisiestation heeft de vertoning van een serie documentaire films over Vietnam afgebroken, na een storm van protesten van de kijkers:

De film toont zulke vreselijke dingen als de executie van een jongen van 17, omdat hij de Vietcong zou hebben geholpen. Een soldaat draagt het afgehakte hoofd van een andere medewerker van de Vietcong. De beelden tonen hoe mariniers verdachten ondervragen, jonge mannen aan een boom gebonden. De laatste beelden tonen een soldaat, die met zijn geweerlof slaat op een vooroverliggend lichaam in de gang, blijkbaar een verdachte die werd doodgeschoten. Andere soldaten kijken toe. Een komt naar voren, om een aandenken uit het lichaam te snijden. Tenslotte verschijnt een soldaat, die in zijn handen iets draagt, dat duidelijk een pas afgehaakt hoofd is. Hij gooit het nonchalant midden op het pad, misschien als waarschuwing voor andere sympathisanten van de Vietcong.“

Terwijl de Japanse publieke opinie zich steeds meer gaat verzetten tegen de Amerikaanse oorlog in Vietnam wordt er door de Japanse zakenlieden nog flink aan verdiend. Volgens de Christian Science Monitor van 24-8-'65 wordt meer dan 90% van de napalm, die op Vietnam wordt gegooid, in twee Japanse fabrieken gemaakt.

Ondanks het feit, dat de Amerikaanse verslaggevers in Vietnam zich al een vrijwillige censuur hebben opgelegd, heeft de Amerikaanse stafchef generaal Wheeler wederom bedreigd met een militaire censuur op alle berichtgeving. Volgens Amerikaanse militaire autoriteiten vangt het Bevrijdingsfront alle overgezonden berichten op, zelfs foto's worden door hen uit de lucht geplukt. (C.S.M.)

Tot voor kort spraken het ANP-nieuws en de kranten van communistische Vietcong. Midden augustus heeft het ANP de toevoeging communistisch laten vallen. In feite is het woord Vietcong een verzamelnaam, en wel de afkorting van Vietnamese communisten: het is een belast woord, dat als scheldwoord gebezigd, dezelfde gevoelswaarde heeft als de term yankee voor de aanduiding van een Amerikaan.

In het Westen wordt herhaaldelijk beweerd, dat het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront een communistische aangelegenheid is. In het ZWARTBOEK OVER VIETNAM is uitvoerig op deze kwestie ingegaan. Wij ontlenu daaraan de in Le Monde (weekoverzicht 25-31 maart 1965) vermelde samenstelling van het Front: (...) een groot aantal organisaties: Het Bevrijdingsleger; de Beweging voor Autonomie van de Hoogvlakten; de Radicaal Socialistische Partij; verschillende organisaties van boeren, studenten, boeddhisten, caodaïsten. De Revolutionaire Volkspartij, die marxistisch geïntendeerd is, is het meest actief. Zij geeft aan het Front z'n progressieve en communistische tendens, zonder dat beweerd kan worden, dat alle beslissingen door Hanoi genomen worden.

In het Zwartboek is tevens gesteld, dat naarmate de oorlog tegen de USA langer duurt, de invloed van de oorspronkelijk relatief kleine linkse groei op het Front groter zal worden.

Het is door diverse publikaties duidelijk geworden, dat het eenvoudig onzin is, het Front een verlengstuk van het Noorden te noemen. Men dient te bedenken, dat de communisten in het Noorden aanvankelijk zelfs niet enthousiast waren over de oprichting van het front, in 1960. Over het gezicht van het Front licht de president Nguyen Huu Tho, geïnterviewd door een verslaggever van de Rheinische Merkur op (15-7-'65). Le Monde (17-7-'65) vertaalde dit vraaggesprek in extenso. Wij ontlenu daaraan enkele vragen en antwoorden:

V. Bestaan er nu relaties met Noord-Vietnam? Zo niet, hoe bevoorradt u zich dan?

A. We moeten 1 miljoen mensen voeden, onze soldaten en hun families. Dit is het antwoord. Hoe zouden wij onze voorraden kunnen vervoeren voor één miljoen mensen? Wij provianderen onszelf op het land. Een groot deel van Zuid-Vietnam is al vrij. Een groot deel van het restant controleren we. We bewapenen ons met door onszelf vervaardigd materiaal en met wapens, die we op het regeringsleger buitmaken.

V. Ontvangt u materiaal als aanvulling, b.v. zware wapens, uit Noord-Vietnam en China?

A. We hebben nooit hulp in het buitenland gezocht.

V. Wanneer zou u uw doel bereikt hebben?

A. Als de laatste Amerikanen Saigon verlaten zal hebben.

V. Dagelijks verschepen zich nieuwe Amerikanen. Wat doet u, als de USA besluiten mee te vechten, zoals in Korea?

A. De Amerikanen weten, dat ze 2 miljoen manschappen nodig hebben om hun doel te bereiken.

V. Maar u stelt zich toch wel wat anders ten doel dan het verjagen van de Amerikanen?

A. Onze eerste doelstelling is de agrarische hervorming. De boeren moeten in het bezit van het land komen. In de bevrijde gebieden hebben we al twee miljoen hectare verdeeld. Wij bepleiten het vestigen van democratische vrijheden voor iedereen: d.w.z. vrijheid van meningsuiting, van vereniging en vergadering. Politiek gezien willen wij één Zuid-Vietnam dat vrij is van enige alliantie.

V. Geloof u, dat het gehele Zuidvietnamese volk overtuigd zal zijn van de oprechtheid van uw doelstellingen, zelfs na de laatste bloedige aanvallen?

A. Niet iedereen, maar wel de meerderheid.

V. Als uw militaire acties u geen voortgang bieden, voorziet u dan onderhandelingen met de Amerikanen?

Foto links:

De Amerikanen kwamen om „vrede en vrijheid“ te brengen; dit was het gevolg...

Foto rechts:

Waarom hebben jullie mijn kind vermoord? Vraag zonder antwoord.

A. Nee.

V. Zet u de strijd voort, bij welke stand van zaken ook?

A. Ja.

V. Wat is het doel van de Federatie voor de eenheid van actie, die het Bevrijdingsfront heeft opgericht, die contacten zal vestigen met Zuidvietnamese politieke organisaties?

A. Wij pretenderen niet, dat wij alleen de oorlog willen winnen of alleen maar een regering in het leven willen roepen. Wij zijn bereid om het verleden en het heden te vergeten. Wij zullen zelfs onze vriendschap niet weigeren aan officieren, die onder de Amerikanen gediend hebben, op voorwaarde dat ze er spijt van hebben en de weg terug naar het vaderland vinden. (...) De Federatie dient ertoe, contacten te leggen met alle partijen, groepen, sekten en binnengekomen patriotten. De Federatie zal zich niet interesseren voor hun politieke intenties, noch voor hun vroegere politieke activiteit. Zij wenst eenvoudig een vreedzame oplossing, die zal leiden tot de nationale onafhankelijkheid. De interne aangelegenheden van Zuid-Vietnam moeten door de Zuidvietnamezen zelf geregeld worden, zonder vreemde inmenging. Maar dat zal alleen mogelijk zijn, als alle Amerikaanse soldaten zich teruggetrokken zullen hebben. De Federatie en het Bevrijdingsfront zijn geen tegenstanders van een internationale conferentie. Maar deze conferentie zal zich moeten beperken tot het doen van suggesties. Alleen de Zuidvietnamezen zijn verantwoordelijk voor elke overeenkomst; zij zijn verantwoordelijk voor de toepassing van elk besluit.

Fries de Vries

het protest

v.s. →
ned. ↓

2990 Ministers, Priests and Rabbis Say:
MR. PRESIDENT:
In the Name of God,

STOP IT!

We are aware of the awesome responsibility you carry, we can imagine the difficulties of making important decisions in the face of conflicting advice from many sources, nor do we doubt your devotion to this nation or to the great goal of peace among all nations. Yet in offering our concerns over American involvement in Vietnam we must be as blunt as honesty requires us to be.

Mr. President, every one of us is deeply, personally dismayed by the role the United States is playing in Vietnam.

It is not a light thing for an American to say that he is dismayed by his country's actions. We do not say it lightly, but solemnly and in deep distress. Our government's actions in Vietnam have been and continue to be unworthy either of the high standards of our common religious faith, or of the lofty aspirations on which this country was founded.

Now the United States is engaged in extending the war beyond the borders of South Vietnam, with all the attendant danger of precipitating a far greater conflict, perhaps even on a global and nuclear scale.

Mr. President, we plead with you to reverse this course. Let us admit our mistakes and work for an immediate cease-fire. Let us call a conference of all the nations involved, including China, not alone to conclude peace but to launch at once a major and cooperative effort to heal and rebuild that wounded land.

Let us declare our intention to withdraw our troops, calling on other states to do the same, thereby allowing the Vietnamese the right of self-determination. We cannot distance their course, and we may well regret it, but the risk is to be preferred over the certainty that the moral bankruptcy of our present policy is setting the stage for the ultimate victory of totalitarian forces, and even of thermonuclear war.

The prophets and teachers of our Judeo-Christian faith admonished the people of their day, and at all times, to go beyond the old restraints by which injuries might be exactly requited, and used to deal with their enemies with love and good faith. Yet in Vietnam this nation, so justly well described as "under God," is not content even with "eye for an eye" retaliation, but returns evil for evil on a multiplying scale.

No nation has ever saved either its life or its soul by such methods, and ours will not be an exception. As men and women who have continued their lives so the attempt to explain and inspire the conviction that these methods are not God's methods, but will bring the judgment of God upon our nation.

Mr. President, we plead with you with the utmost urgency to join our nation's cause, before it is too late, from cruelty to compassion, from destruction to healing, from retaliation to reconciliation, from war to peace.

**Clergymen's Emergency
Committee for Vietnam**
of the Fellowship of Reconciliation

Aan de vooravond van een troonrede . . .

OPROEP AAN DE NEDERLANDSE REGERING

Met zorg vervuld over de voortdurend van de oorlog in Vietnam, doen de ondergetekenden een dringend beroep op de Nederlandse regering, initiatieven te ontwikkelen die kunnen leiden tot het herstel van de vrede in Vietnam. Zij zijn van mening dat de Nederlandse regering de Verenigde Staten dient te verzoeken de bombardementen op Noord-Vietnam te staken.

Deze oproep verscheen als advertentie in de NRC d.d. 16 oktober 1965

- Drs. H. M. Achttenribbe, psycholoog, H'sum
- A. A. Aiswijn, maatsch. w., Rotterdam
- Wim Alinga jr. publicist, Huizen
- Da. J. Appel, NH pred., Eenschode
- H. Baarslag, arts, Rotterdam
- Mej. C. P. Bai, Overveen
- Da. J. M. S. Baljon sr., NH pred., Laren
- Mevr. Hetty Beck, aktrice, Amsterdam
- Mr. H. van Beekhuizen, adv. en prok., A'dam
- Da. T. H. L. Beernink, NH pred., Hengele
- Hans Berghuis, publicist, Heerlen
- Elmar Berkovich, binnenl. arch., Eindhoven
- Ad den Besten, publicist, Amsterdam
- K. van Boeschoten, boekverkoper, A'dam
- O. M. Boetes, docent Soc. Ac., Helleo
- × Fred Boon, De Bilt
- Da. R. Boonstra, NH pred., Alkmaar
- Da. W. F. H. ter Braak, NH pred., Epe
- Paul Brand jr., uitgever, Ankeveen
- Da. H. Bremer, Doopsgez. pred., Amsterdam
- Da. M. G. L. de Boer, NH pred., Spijkenlase
- J. ten Brink, lid Gemeenteraad, Amsterdam
- A. J. Bruggeman, lid Tweede Kamer, Amsterdam
- F. A. Burgergraf, lid Tweede Kamer, Zunderdorp
- Filip van der Burgt, kunstschilder, A'dam
- Andreas Burnier, auteur, Leiden
- L. O. ten Cate, Journalist, Heerenveen
- J. F. H. A. de la Court, Huizen
- Mej. A. Dano, Diemen
- Prof. Dr. B. Delfgaauw, hoogleraar RU, Groningen
- J. M. Dekker, lid Gemeenteraad, Arnhem
- × Da. G. J. Derksen, NH pred., Utrecht
- Aart van Dobbenburg, lithograaf, Bentveld
- Bernard J. Droog, akteur, Arnhem
- Mevr. H. Dudoek van Leven, voordr.k., Arnhem
- Mr. G. van Dijk, docent, Arnhem
- × Prof. Dr. J. H. Dijkhuis, hoogleraar RU, Utrecht
- Jaap Egmond, docent, Amstelveen
- × Dr. F. S. Erings, lektor RU Utrecht, Heemstede
- Edgar Fernhout, kunstschilder, Bergen
- × Dr. S. Ferweda, lektor RU, Utrecht
- Da. D. Frijns, Geleen
- Da. J. Geera, NH pred., Haarlo
- Ir. W. H. E. van Gelder, lid Prov. Staten Ov., Bornebroek
- Mej. M. Gerlagh, schoolarts, Arnhem
- J. Glaser, Heerlen
- Mevr. A. Glaser-Hoogendoorn, idem
- M. E. Göbel, violiste Rott. Phil. Ork., R'dam
- Da. Tina Goovert-Halkes, Breda
- × Prof. Dr. J. de Graaf, hoogleraar RU, Utrecht
- Da. R. K. Gras, psycholoog, Amsterdam
- Prof. Dr. J. Greenwald, hoogleraar RU, Groningen
- Da. L. P. W. Groenewald, NH pred., Amstelveen
- H. D. Barones van Haersolte, Amsterdam
- Dr. G. Hartdorf, NH pred., Amsterdam
- Mej. Dr. A. M. Hartsema, Wageningen
- Da. J. Heldinga, NH pred., Haarlem
- Da. O. W. Heiding, dir. Hulp v. Onbehuisten, A'dam
- Mevr. L. P. Heiding-Van Wely, idem
- J. Heustra, Arnhem
- Fons Hermans, auteur, Sittard
- Da. H. A. C. Hilderink, NH pred., Elden
- Dr. L. Hornstra, psychoanalyticus, Wassenaar
- Gerard ter Horst, architect, Barendum
- × Da. J. B. Th. Hugenholtz, em. NH pred., Zeist
- Prof. Dr. B. A. Hutte, hoogleraar RU, Groningen
- Mr. J. Huyts, Rotterdam
- Da. J. P. Jacobzoon, Doopsgez. pred., Haarlem
- Dr. J. M. Janssen, Haren
- Dr. Elisabeth de Jong-Keesing, auteur, A'dam
- × Prof. Dr. C. de Jager, hoogleraar RU, Utrecht
- A. Kemink, lid Prov. Staten NH, Hoorn
- P. Hoogerwerf, lid Prov. Staten NH, Wormerveer
- × Prof. Dr. G. Th. Kampe, hoogleraar RU, Utrecht

- Frits Kief, publicist, Amsterdam
- Pater J. van Klisdonk S.F., Amsterdam
- × Pastoor G. A. van Kleeft, Oud. Kath. pred., R'dam
- × Prof. Dr. J. Kloek, hoogleraar RU, Utrecht
- H. Klomp, Bennekom
- × Da. G. P. Kijze, NH pred., Driebergen
- Da. M. H. Knuff, NH pred., Arnhem
- A. J. Koeijmans, auteur, Amsterdam
- J. P. Kruitthof, arts, Zwijndrecht
- T. v. d. Krak, trompettist Rott. Phil. Ork., R'dam
- Dr. W. Labruyère, Arnhem
- Han Lambers, publicist, Amsterdam
- × Da. Daniel de Lange, publicist, Bilthoven
- Da. H. de Lange, NH pred., Arnhem
- × Da. B. van der Leek, bioloog, Bilthoven
- × Mevr. W. M. van der Lek-v.d. Ham, arts, Bilthoven
- Luc Lutz, akteur, Rotterdam
- Da. E. van Louren, NH pred., Amersfoort
- Mej. Ir. B. van Manen, Den Haag
- G. J. van Meurs, beeldhouwer, Egmond aan Zee
- Mevr. H. Meyers-Kehrer, HB-lid Wereldfederalisten
- Da. J. Monteban, NH pred., Almelo
- Mej. C. W. Molenaar, onderw., Brunssum
- Da. P. Mooij, NH pred., Haren
- F. Moolhuizen, docent, Schiedam
- Pastoor J. M. Th. Naastenaar, R.K. pred., Rotterdam
- Gé Nabrink, boekverkoper, Amsterdam
- H. de Nie, ing., lid Prov. Staten NH, Haarlem
- Da. H. de Nie, NH pred., Amsterdam
- Joh. Niegeman, architect, Barendum
- Dr. O. Noordenbos, lid Prov. Staten NH, Amsterdam
- J. W. C. Onderstal, Arnhem
- Da. Ph. Ouwendijk, NH pred., Helloo
- Da. J. G. Paardekooper, Hillyerum
- Dr. C. de Paur, hoogleraar, Beirut
- Gerdy Pendl, auteur, Amsterdam
- J. Peters, leraar, Zwolle
- Da. W. A. Poort, NH pred., Hattum
- Mej. M. B. Portheine, Haren
- Prof. Dr. S. R. Pottseeb, hoogleraar RU, Groningen
- K. A. van Praag, arts, Noordwijkerhout
- Da. W. A. de Pree, NH pred., Hindeloopen
- F. W. J. Puylaert, arts, Saa van Gent
- Peter W. Reekman, op. Nijmegen
- Da. P. J. de Ridder, NH pred., Sittens
- Dr. C. W. Rieckhoff, docent, Rotterdam
- Pastoor A. J. Rinkel, Oud. Kath. pred., Arnhem
- Dr. W. H. Robbel, oogarts, Eenschode
- A. de Roope, onderw., Amsterdam
- Nico Ruff, letterkundige, Amsterdam
- Mr. Joh. Ruige, Groningen
- Da. E. L. Rullenberg, NH pred., Rotterdam
- Lotte Rutting, tekensares, Amsterdam
- Dr. C. J. Ruysch, Amsterdam
- Da. C. D. Smaal, lektor RU, Groningen
- H. van Scheeren, musicus, Eenschode
- Dr. P. A. J. Schoenbeek, wetensch. hfd. ambt., A'dam
- N. M. Schrale, Rotterdam
- Dr. P. H. Schröder, Haarlem
- Mevr. M. V. Schröder van Gogh, idem
- A. Schweitzer, Rotterdam
- Da. H. Sikkema, Bapt. pred., Pernis
- Mr. G. H. Slotemaker de Bruine, lid Tweede Kamer, Den Haag
- Prof. Dr. Ph. B. Smith, hoogleraar RU, Groningen
- Mevr. P. Spaar-Warner, lid Gemeenteraad A'dam
- C. J. Sorgdrager, arts, Baarn
- A. G. van der Spek, lid Eerste Kamer, Amsterdam
- Da. A. A. Spükerboer, NH pred., Schellinkhout
- Peter van Steen, auteur, Amsterdam
- Mevr. Dr. N. M. Stelling-Dekker, lid Gemeenteraad Paterswolde
- Ir. P. Stelling, idem
- Otto Sterman, voordr.k., Amsterdam
- Da. Ed. E. Stern, NH pred., Saa van Gent

- Mr. Drs. C. J. Straver, med. RK Vormingscentrum, Amersfoort
- Da. J. Svaak, NH pred., Ellocom
- Mej. Dr. M. A. Thiel, docente, Haarlem
- Da. R. G. Troselaar, NH pred., Wageningen
- Da. J. E. Uiltman, NH pred., Groningen
- Da. J. Tjalma, Remonstrants, pred., Arnhem
- Dr. J. J. M. de Valk, Waddinxveen
- J. van Veen, evangelist, Alkmaar
- Aat Veldhoen, kunstschilder, Amsterdam
- Da. K. Verbeek, NH pred., Rotterdam
- Pater C. G. A. Vergouwen OFM, Leiden
- Da. D. K. Vermeul, wetensch. med. RU, Groningen
- Da. W. A. Versteeg, NH pred., Winschoten
- Mej. Mr. G. A. Veth, Arnhem
- Simon Vinkenoog, auteur, Amsterdam
- Bram van der Vlugt, akteur, Amsterdam
- Bert Voeten, letterkundige, Amsterdam
- J. F. Volkers, Heerlen
- Mevr. A. Volkers-Hoogendoorn, idem
- Mej. Dr. Ir. N. H. J. M. Voogd, dir. HBS, Utrecht
- Prof. Dr. A. L. van de Vooren, hoogleraar RU, Groningen
- Da. D. G. van Vreuningen, NH pred., Groningen
- Lobregta de Vries Stoop, lid Gemeenteraad Utrecht
- × Drs. L. de Vries, docent, Utrecht
- Mevr. A. van Vriesland, Canvex, docente, A'dam
- Pater J. Vrijburg S.J., Amsterdam
- × Mej. Dr. A. de Waal, oud-Statsekretaris OKW, Utrecht
- Prof. Dr. A. de Waard, hoogleraar RU, Groningen
- Dr. P. J. Weardenburg, geneticus, Arnhem
- Da. W. de Weerd, pred. NPB, Bussum
- × Dr. J. van der Werf, NH pred., Utrecht
- Jac van Wieringh, soc. drs., Groningen
- Drs. H. Wiebenga, docent Bloemendaal
- Da. J. van der Wiel, NH pred., Haarlem
- Dr. W. G. L. Wieringa, Haren
- Mevr. Mr. G. A. Wieringa-Hulshof, idem
- Dr. J. S. van Wieringen, natuurkundige, Geldrop
- Prof. Dr. D. Wiersma, Leiden
- E. de Wind, zenuwarts, Amsterdam
- Dr. H. de Winter, bioloog, Groningen
- Mr. J. H. van Wijk, adv. en prok., Haarlem
- Prof. Dr. H. R. Wijngraarden, hoogleraar VU, A'dam
- NB. Deze oproep verscheen als advertentie in de NRC d.d. 16 oktober 1965.
- P. Bijlendaal, Bergeyck
- F. Bokdijk, Zwolle
- M. Bokstra, techn. hfd. ambt., Leeuwarden
- Da. C. P. Hoekema, Doopsgez. pred., Heemstede
- Dr. W. J. Jong, leraar, Heemstede
- × Mej. Mr. K. van Laanchoot, Utrecht
- M. Stevens-Knot, Arnhem
- G. de Vries, Leeuwarden
- J. S. A. Koperdraad, kunstschilder, A'dam
- Mevr. T. Koperdraad-Koedam, idem
- Prof. Ir. S. Steneeding, hoogleraar RU, Groningen
- B. Ch. Spollet, journalist, Heerenveen
- R. Boltendaal, socioloog, Mies-Suisse
- Da. T. P. Matthijssen, Doopsgez. pred., Amsterdam
- J. D. Hageman, lid Gemeenteraad, Koog a. d. Zaan
- P. v. d. Haven, lid Gemeenteraad, Krommenie
- Mevr. N. Huslage-Peuren, lid Gemeenteraad Zaandijk
- Da. P. Jansen, NH, Wormerveer
- Da. W. K. Post, NH pred., Koog a. d. Zaan
- F. J. van Til, lid Gemeenteraad Zaandijk
- Da. A. Zwartendijk, Doopsgez. pred., Wormerveer

Korr-adres: Aktiegroep Vietnam,
p.s. Henk Brandhorst, Amsterdam
Sarphatistraat 135.

ZUID-VIETNAM

Sinds 1961 ruim
1000 Amerikanen
gesneuveld

WASHINGTON, 12 nov. (UPI) — Het aantal Amerikaanse militairen, dat in Vietnam is gesneuveld, is de duizend gepasseerd, zo is in Washington bekend geworden. Van die ruim duizend gesneuvelden verloor driekwart het leven in 1965. Van 1961 tot en met 1964 was het aantal doden 255.

Er bevinden zich momenteel 150.000 militairen, behorend tot alle Amerikaanse strijdmachtdelen, in Vietnam. Verwacht wordt dat dit aantal snel zal uitgroeien tot boven de 200.000.

WASHINGTON ZORGT VOOR SENSATIE:

HANOI was bereid tot praten over Z-VIETNAM

Niet overtuigd van oprechtheid

WASHINGTON, 16 nov. (UPI)

— Het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken heeft gisteren voor een sensatie van eerste orde gezorgd door te onthullen, dat Noord-Vietnam een jaar geleden in de hoofdstad van Birma, Rangoon, aan de Verenigde Staten vredesonderhandelingen inzake de strijd in Zuid-Vietnam heeft aangeboden. Tot nu toe had Washington steeds verklaard, dat Hanoi niet bereid was te praten over vredesonderhandelingen inzake Vietnam.

Volgens het ministerie is het aanbod afgewezen „omdat op basis van de gegevens, die ons toen ten dienste stonden, wij niet konden aannemen, dat Noord-Vietnam in ernst bereid was tot serieuze vredesbesprekingen". Het Noord-Vietnamese aanbod werd de Verenigde Staten gedaan door bemiddeling van Oe Thant, de Birmaanse secretaris-generaal van de V.N.

De woordvoerder van het ministerie Robert J. McCloskey, zei dat hij persoonlijk maar weet van één toenaderingspoging van de Noord-Vietnamezen door bemiddeling van Oe Thant. Zijn verklaring maakt echter niet duidelijk waarom de Verenigde Staten het jaarjaarsaanbod van Hanoi afwezen op een ogenblik, dat de Amerikaanse politiek gericht was op het houden van „onvoorwaardelijke besprekingen". McCloskey wenste ook de vraag niet te beantwoorden of Oe Thant van mening was geweest, dat de Noordvietnamezen gereed waren voor serieus overleg.

Met een en ander reageert het State Department op een artikel van CBS-televisiejournalist Eric Sevareid in het Amerikaanse weekblad „Look". Volgens dit artikel heeft de vroegere Amerikaanse permanente vertegenwoordiger bij de VN, wijlen Adlai Stevenson, twee dagen vóór zijn overlijden tegenover Sevareid verklaard, dat de Amerikaanse minister van Defensie, Robert S. McNamara, verantwoordelijk is geweest voor het afwijzen van twee Noordvietnamese vredesaanbiedingen, waarvan er één werd gedaan vóór de laatste presidentsverkiezing, het tweede erna.

Bemiddelaar bij deze beide aanbiedingen was secretaris-generaal Oe Thant geweest. Deze was volgens Sevareid zover gegaan, dat hij een militair bestand voorstelde met een bestandslijn dwars door Vietnam en Laos. Dit werd echter door McNamara afgewezen. Ook de suggestie van Thant dat hij met elke Amerikaanse formulering van een bestand akkoord zou gaan wees de minister van de hand. Hij was bang dat vredesonderhandelingen de Zuidvietnamese regering zou demoraliseren.

De rol van McNamara wordt echter zowel door de minister zelf als van de zijde van het ministerie van buitenlandse zaken ontkend. Een VN-woordvoerder in New York zei, dat Oe Thant geen commentaar had omdat een en ander „persoonlijk en vertrouwelijk" was.

10 NOV 65

TEACH-(Z)IN

U hebt het allemaal al in uw krant kunnen lezen; wat de belangstelling van publiek en sprekers betreft, zijn de eerste Nederlandse teach-ins een overweldigend succes geworden. De Amsterdamse teach-in leverde een stuk of twintig sprekers op. Het heeft weinig zin alle betogen hier te excerpteren, vooral omdat veel sprekers zich beperkten tot wat emotioneel stoom-afblazen of het reciteren van wat hun voorgangers ook al zeiden. Een paar markante visies licht ik uit het geheel. Voor een verslag dat wat evenwichtiger over de verschillende sprekers is verdeeld verwijs ik naar de Haagse Post, Vrij Nederland en De Groene van 8 november.

De Jong als Provo

Om te beginnen was er dr. Lou de Jong, die zichzelf als „provo“ introduceerde en inderdaad zo fungeerde voor een merendeel links publiek. Hij toonde weinig waardering voor de Saigonregime, wat ieder met hem meevroede. Maar, vergoe-

Theo van Tijn, evenals dr. De Jong van joodse origine en historicus van profesie.

De tweede en laatste pro-Amerikaanse uitzetting, van de door Johnson gehuurde professor Hoffman, was zo knullig dat het alleen maar negatief gewerkt kan hebben.

Alle andere sprekers namen een kritisch tot afwijzend standpunt tegenover de V.S. in. Prof. Lendheer leverde een rustig en zeer academisch pleidooi voor erkenning van China als machtfactor en kanalisering ervan in de volkerengemeenschap.

Prof. dr. W. F. Wertheim, directeur van het Historisch-Sociologisch Seminarium voor Z.O.-Azië van de Amsterdamse universiteit, verliet de ivoren toren der wetenschap, maar deed dit zo bruusk, dat hij soms op demagogisch vlak terecht kwam. Hij zei overigens veel zinnige dingen en staafde zijn beweringen expresselijk niet met communistische bronnen, maar aan de hand van publikaties van de Amerikaanse Cornell-University.

Voor Wertheim was de opstand

uiteengevallen. De V.S. willen het Bevrijdingsfront niet erkennen omdat ze daarmee de instemming van de heer Ky zouden verliezen, waarmee aan hun optreden ook de laatste schijn van legitimiteit zou ontvallen. Bovendien accepteren de V.S. niet een hereniging van Noord- en Zuid-Vietnam als onafhankelijk communistische staat, wat het gevolg kan zijn van erkenning van het Bevrijdingsfront. Die erkenning noemde Feura van den Burg een conditio sine qua non voor onderhandelingen. Voorzetting van de ooring betekend dat Hanoi afhankelijk van Peking wordt en dat de manoeuvreertruimte van Moskou, dat matigend kan optreden, verder beperkt wordt. De V.S. kunnen de oorlog politiek

de ondankbare taak een toelichting te geven bij een Tweede Kamernote van zijn partijgenoot Ruygers en een drietal bestuursverklaringen van de P.v.d.A., die soms vaag en poly-interpreteerbaar en soms onderling strijdig zijn. Dat is niet zo vreemd als men weet hoe verdeeld de P.v.d.A. op de Vietnamese oorlog reageert; het was die avond nog gedemonstreerd door dr. L. de Jong en Fenna van den Burg beiden P.v.d.A.-lid.

Dankert moest dan ook na expliciete vragen uit de zaal een tweede keer optreden. Hij maakte een goede indruk door de tegenstellingen in zijn partij niet te verdoezelen.

Nog later in de nacht kon men de allang bekende opinies van de PSP en CPN sanhoren. De konfessionele partijen en de VVD vonden de teach-in niet belangwekkend genoeg om present te zijn ofwel ze hadden geen enkel standpunt (het eerste zal wel uit het tweede volgen). Overigens kon, ondanks de afwezigheid van de rechtse partijen, de sprekerslijst niet afgewerkt worden. Toen de voorzitter tegen vijfde de bijeenkomst sloot, zat Handelsblad-redakteur Holland nog op zijn beurt te wachten.

De vraag wat een teach-in nu precies betekent is na afloop nog even moeilijk te beantwoorden als voorheen.

ASVA en SRVU hebben in hun opzet duidelijk het accent op debat willen leggen. Voor de informatie-vooraf zorgde een goede en veelzijdige documentaiesmap al. Om te voorkomen dat het debat al te vrijblijvend zou zijn wilden de organisatoren vooral de houding van de Nederlandse regering ter discussie te stellen opzetten omdat: Luns het na wekenlange onderhandelingen lieg afzeten en de rechtse partijen de zaak boycotten. De regering deed de teach-in af met een briefje, dat de organisatoren „desgewenst“ mochten voorlezen.

De negatieve houding van de regering is de eerste reden waarom de opzet niet uit te verf kwam. Een tweede reden is dat de beide verdedigers van het Amerikaanse regeringsstandpunt onmiddellijk na hun speech te Amsterdam verdwenen om in Leiden op te treden, zodat confrontatie met hen uitbleef. Een laatste reden — en dat hadden de organisatoren misschien wel kunnen voorkomen — is dat de eindeloze rij sprekers slechts monologen leverde, nauwelijks onderling in debat trad en veel dingen veel keren hetzelfde werden gezegd.

Bij een volgende teach-in zal men meer tijd voor confrontatie van de sprekers met elkaar moeten uittrekken. Een element van debat of forum kan gemakkelijk in een teach-in worden ingebouwd.

Is de eerste Amsterdamse teach-in daarom een mislukking geworden? Zeker niet, het was een happening van formaat en het demonstreerde de voosheid van de gebruikelijke tirades over het gebrek aan actieve politieke belangstelling. De politieke partijen en de daarbij bungeelde jongerenorganisaties hebben weer alle reden de hand in eigen boezem te steken.

W. van de Zandschulp

Amsterdam: Happening van formaat

Nikte hij, die regieën hadden, het wel erg moeilijk omdat ze van meet af aan door communisten ondermijnd werden. En daar zat voor De Jong het knelpunt. Uitvoerig en gepassioneerd schilderde hij de Vietcongterreur, maar hij ging geheel voorbij aan de terreur van Saigon en de Amerikanen. De Chinese agressiviteit was de tweede pijler waarop De Jong zijn steun aan de Amerikaanse politiek baseerde. Maar ook hier verzuimde hij aan te tonen, dat de Chinese bijdrage aan de oorlog meer inhoudt dan propaganda en mischeit, wat een penningingen. De Jong behoort tot die groep oudere sociaal-democraten die het communisme steeds identificeren met de Stalinistische variant ervan en daardoor een vertekend beeld geven. Tegen die achtergrond moet men ook De Jongs beruchte vergelijking van de Chinese politiek met die der nazi's plaatsen. Een vergelijking die later op de avond vele malen heftig gekritiseerd zou worden, het meest geladen door dr.

een overtuigende sociale revolutie. Diens project van „strategische dorpen“ — met als doel de Vietcong te scheiden van de boerenbevolking — was mislukt, omdat die twee categorieën identiek zijn.

Johnson

De laatste spreker uit de universaire steer was mej. drs. Fenna van den Burg van het Politologisch Inst. te Groningen. Behoert en zonde een moment van demagogie in dat ze een belofte Haar belooft werd in de pers algemeen gezezen, maar geen enkel blad nam de moeite er een verslag van te geven. Voor degenen die bij de Kooptmansbuurs door de politie teruggestuurd werden, wil ik dat graag proberen.

Als werkelijke oorzaken van de revolutie in Zuid-Vietnam noemt de zij de weigering van Saigon en Washington om de in de Akkoorden van Genève voorgescreven verkiezingen te laten doorgaan en het optreden van de regering. Diem, die zelfs de gemiddelde middengroepen tegen zich in het harnas joeg. Johnsons aanbod voor „onvoorwaardelijke onderhandelingen“, gericht naar Hanoi, Peking en Moskou, maar niet aan het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront, werd intelligent

niet winnen, ze kunnen hooguit Vietnam een langdurige militaire bezetting opleggen.

Onderhandelingen

MENDELSON (left-winger van Labour) gaf — naast veel emoties — een aanvulling op Fenna van den Burg door een weg naar onderhandelingen te construeren. Als eerste stap moeten Engeland en Frankrijk pressie op Amerika uitoefenen om de bombardeeroperaties op Noord-Vietnam te stoppen. Daarna moeten Engeland en de Sowjet-Unie de Geneefse conferentie, waarvan ze samen voorzitter zijn, bijeenroepen. Hij meende dat Hanoi hierna zal meewerken.

Hierop kregen nog vele lieden gelegenheid om persoonlijk getuigenissen en oproepen de zaal in te slingeren en mochten als tegenwicht de tv-commentatoren Hiltermann en Neuman vertellen dat de zaak niet zo simpel lag (voor Hiltermann toch duidelijk genoeg om de Amerikaanse politiek „ondoelmatig te noemen“).

Tegen drie uur kreeg de teach-in iets van het bedoelde karakter, het ter discussie stellen van het beleid der Nederlandse politiek. Piet Dankert, internationaal secretaris van de Partij van de Arbeid, kreeg het woord. Hij had

Kors van Bennekom maakte de foto's van Teach-in Amsterdam

Admiraal

Admiraal Jr. 3 uit de wereldberoemde Admiraal Serie, de volmaakte volautomatische 3-kleuren ballpoint. Handig - stabiel - betrouwbaar en altijd schrijfklaar. Dat is wat elke student wenst!

'n Echte Admiraal telg voor slechts f 7,90

Andere Admiraal 3- en 4-kleuren ballpoints in prijsklassen van f 12,50 tot f 22,50.

Junior 3 f 7,90

Verkrijgbaar bij de kantoorboekhandel en vulpenzaken.

de elegante 4-kleuren ballpoint hoopplandend c. Terpede model

IMP. COPYRATOR - BILTHOVEN

Leiden

Opinie en im

AFGAANDE op de Leidse verwachtingen kan men een teach-in omschrijven als een informeel, langdurig forum dat aan de hand van referaten en illustratief materiaal de aanwezigen de gelegenheid geeft hun vooroordelen te bevestigen. Hier volgt een kort verslag; elders in dit nr. geeft de redactie zijn mening.

De referaten begonnen in een bloedwarme zaal, drie Leidse kwartiertjes te laat. Als eerste kwam Mr. Bruce Burson aan het woord; die loopt overzichtig gaf van de voorname te tekenen m.b.t. de kwestie-Vietnam, helder en instructief, maar slecht verstaanbaar. De tweede spreker, het VVD-Kamerlid Berkhouter (i.k.w. was laatst toevallig in China) had weinig substantieel te melden, en deed dat, onder veel boegeroep, kort zo goed en zo kwaad als het ging verdeelde hij het Amerikaanse standpunt; zo ook, maar wel wat intelligenter, de officiële vertediger van het VS-standpunt, prof. H. Garfinkel, die het in een buitengewoon ernstig beoog had over de heilige plicht van de VS om de duistere krachten van het communisme een halt toe te roepen, of woorden van gelijke strekking. Dat zijn argumenten tot op de draad verbleven

Verkiezingen gr
16 en 17

Sensatie

OVER de Leidse teach-in zouden wij twee dingen willen opmerken.

1) Het probleem waar het bij het partijkiezen voor of tegen VS, voor of tegen Vietcong, om gaat, nl. de vraag of in Zuid-Vietnam sprake is van, in hoofdzaak, agressie vanuit Noord-Vietnam van communistische guerrillastrijders, dan wel van een autochtone, van oorsprong, Zuidvietnamese opstand, waarin de communisten een in toenemende mate belangrijke, maar niet overheersende rol spelen, die vraag is als zodanig niet aan de orde geweest. Is het eerste het geval, dan laat het Amerikaanse standpunt zich zeer wel verdedigen; in het tweede geval is dat vrijwel uitgesloten. Deze vraag had dus de basis van de discussie moeten zijn. Doordat dit niet gebeurd is, maar elke spreker a priori óf de ene óf de andere mogelijkheid als feit aanvaardde, was eigenlijk de hele teach-in een lange elkaar heen praten van de twee verschillende standpunten. Maar als deze vraag als zodanig ter discussie was gesteld, zou het debat zijn ontstaan in een discussie over de betrouwbaarheid van de informatie (Witboek versus Zwartboek), en was de teach-in uitgelopen op zinloos welles-nietes-geschreeuw. Voor hen die nog niets van Vietnam wisten heeft deze teach-in zeker zijn nut gehad; voor wie de doorsnee-krantenkennis al bezat eigenlijk, blijkt het bovenstaande, niet.

2) Een aantal mensen, die kennelijk voor het Nationale Bevrijdingsfront hadden gekozen, was tenvoelge van die stellingname niet in staat te accepteren dat ook hun favorieten zich aan terreurdaden schuldig maken, getuige o.m. het feit, dat zij, toen dr. De Jong ook op de terreurdaden van die kant de aandacht vestigde, hem probeerden uit te fluiten. Boe-roepen tegen interpretaties van feiten kan zin hebben, boe-roepen tegen die feiten zelf is alleen maar dom. Wat men die lieden nog het meest kwalijk kan nemen is, dat de werkelijke tragiek, de werkelijke ellende van de oorlog in Vietnam hen in wezen koud laat; voor hen is Vietnam gewoon het zoveelste décor tegen de achtergrond waarvan hun dierbare vooroordelen, na elimineren van alle voor hun „ongunstige" feiten, weer zo treffend blijken op te gaan. Het vermoeden van willekeurige mensen door de regering in Saigon is een misdaad; gebeurt het door de Vietcong, dan negeren we het. Wie zo redeneert kan het vermoeden van mensen au fond niets schelen, en dat is het onsympathieke in het standpunt van deze schijnbaar zo humane en ethisch redenerende lieden. Dat mutatis mutandis hetzelfde geldt voor kritiekloze aanbidders van de regering in Saigon kun, spreekt vanzelf; alleen, van dit genus waren op de Leidse teach-in nauwelijks vertegenwoordigers aanwezig.

Of het houden van meer teach-ins in Nederland zin zal hebben kan alleen de toekomst uitwijzen; de eerste is, althans in Leiden, geen doorslaand succes geweest.

H. F. Cohen

16 nov 1965

zou zijn geworden sinds de ontplofing van het kruisramp. Het woord was nu aan de dissidente Labour-MP William Warby (ex-reem-linkerleugde), die zich op gedragen loon hevig opwond over wat Bevin en Eden x jaar geleden wel voor onze beelden hebben, en in het bijzonder over het feit, dat tot voor kort de leden van de regering-Wilson de Accorden van Genève niet gelezen hadden, wat hij met een vloed van bewijzen snaadde; kortom hij wakte de indruk meer te hebben bedronken dan goed voor hem was (gerugsteund waarschijnlijk door een precedent in zijn eigen partij. George Brown schijnt het te hebben gepresteerd in de nacht van de moord op Kennedy (zoals op de TV te zijn verschenen). Na een heftig maar onverstaanbaar debat Warby-Garfinkel was het tijd voor het eerste van de twee botte propagandafilmpjes: Troubled Harvest, de Amerikaanse visie staarvend. Prof. Wolf Mendelheid een nuchter academisch betoog, uitmondend in een oproep de bombardementen te staken en hoe dan ook zo gauw mogelijk tot onderhandelen te komen. (Om iets van de sfeer te proeven moe, u bedenken, dat het zo warm was dat velen, ook onder de sprekers hun jasje hadden uitgetrokken, en dat er voordurend geapplaudisseerd, gefloten en boe-geroepen werd). Dr. E. H. R. v. d. Lely legde nog eens exploitier, de nadruk op de noodzaak van sociale vooruitgang in Z. Vietnam, en Dr. J. Koopman zette uiteen waarom het PvdA standpunt weer zo voortreffelijk was Toen was het woord weer aan een heet-

hoofd in casu Prof. Dr. M. Minnaert, die het Nationale Bevrijdingsfront (voor de politiek minder geschonden: plan de Vietcong) met Het Goede, en de regering in Saigon o.s. met Het Kwade identificeerde, die ieder bezwoer toch vooral, voor de goede partij te opteren, en die en passant verklaarde, dat de VS een Derde Wereldoorlog voorbereiden (die laatste ging de, voor het merendeel nogal pro-Vietcong georiënteerde, vergadering wel iets te ver). Zo langamerhand was het nodig geworden dat de VS een Derde Wereldoorlog voorbereiden (die laatste ging de, voor het merendeel nogal pro-Vietcong georiënteerde, vergadering wel iets te ver). Zo langamerhand was het nodig geworden dat de VS een Derde Wereldoorlog voorbereiden (die laatste ging de, voor het merendeel nogal pro-Vietcong georiënteerde, vergadering wel iets te ver).

l.v.m. de ernst van het onderwerp, zonder hoorbare lekken van bijval of afkeuring) niveau had vak niet te ontkennen, zeker niet in vergelijking met een vragensteller die er na aan het woord kwam, de heer Klinkenberg, die het in het kader van zijn betoog nodig vond te suggereren, op een bepaalde manier, dat de Jong in de oorlog maar wat lekker in Londen had gezeten. Het tweede filmpje was de hagiografie van de Vietcong: Vietnam Rijst met Napalm, van de PSP. Op een afsluitend, zeer ethisch habbeetje van Prof. Dr. A. J. Rasker, volgde nog enige discussie, maar daar de vragen en opmerkingen steeds irrelevant werden, sloot om 23 uur voorzitter Thoenes, die het geheel beschikte in de hand had gehouden, de bijeenkomst, en verliet het restaurant van een tol de strot met Vietnam volgestopt auditorium de zaal.

ressie

grouwens die van (nt) kan hij niet (bben al te raak n bestaan. Ver- in een lucide be- vertegenwoordiger (dweer mee, dat (den die de ach- (spelden naar de i te gaan, zulks (ngevaar. Op tot (herhaald verzoek (Polak die tenslot- (bijeekkomst te (zij na een kwart- (rd door de Prae- (die zich tot op (pree verzigt had- (leiden behoudend (grootste afgang

Goede leiding

OP pagina 5 van het vorige nummer van *STUDENT* heeft een voorbeschuiving op teach-ins gestaan. Deze voorbeschuiving werd gevolgd door een commentaar waarin gesteld werd dat de teach-in in Amsterdam niet onder objectieve leiding zou staan. Nog afgezien of een persoonlijke veronderstelling dat de teach-in niet onder objectieve leiding zou staan juist of onjuist zou zijn is het natuurlijk fout van tevoren te stellen dat de teach-in niet onder objectieve leiding zal staan. De redactie van *STUDENT* heeft voor deze opmerking dan ook excuses aan dr. van der Land en ook aan organisatoren van de teach-in aangeboden. De redactie wil hier nog aan toe voegen dat zij, ex post, juist grote waardering heeft voor de bekwaame en onpartijdige leiding die dr. van der Land aan de Amsterdamse teach-in heeft gegeven. D. W. F. V.

Tweelingen

IN de trein zaten wij tegenover een Eindhovense psycholoog, die ons vertelde over een nieuw experiment dat op de T.H. aldaar aan de gang is. „Al zo lang wordt er in Hoger Onderwijskringen op gewezen dat het studierendement niet alleen wordt bepaald door de effectieve studie-aanpak van de studenten. De benadering van de stof door de professoren en de wetenschappelijke staf is minstens van gelijke importantie. Wij hebben daarom een begeleidingssysteem ontworpen. De helft van de aankomende wetenschappelijke stafleden krijgt een ouder lid of professor aangewezen, die hem als mentor begeleidt bij zijn eerste didactische pogingen. De overigen moeten het zonder mentor stellen. Om een juiste vergelijking te kunnen maken betreffende de resultaten van het onderzoek hebben wij het zo uitgekend, dat beide helften een gelijke samenstelling vertonen. Deze is gebaseerd op leeftijd, eindexameresultaten (voor zover nog bekend), studieresultaten en sociaal milieu. Daarom heet het experiment ook „tweelingen-onderzoek". „Hoe lang duurt het experiment nu al en zijn er merkbare resultaten?" „Wij zijn nu drie jaar bezig en de resultaten zijn eigenlijk heel interessant. Het

mentor geen betere resultaten hebben behaald dan hun collega. Voor het studierendement maakt het geen enkel verschil". „En wat gaat u nu doen?" „Wij hebben nu een nieuw experiment op stapel staan. Alle psychologen die op de T.H. worden aangeworven verdeelt men in twee groepen. Beide groepen zullen hetzelfde onderzoek gaan doen. De ene groep zal echter begeleid worden door oudere psychologen die reeds enige ervaring genieten. En wij gaan nu zorgvuldig onderzoeken of de resultaten van beide groepen verschillen". „En wat veronderstelt u dat de resultaten zijn?" „Dat weet ik natuurlijk niet. Eigenlijk heb ik daar ook niet veel mee te maken. Want per 1 december ben ik ontslagen".

EINDHOVEN — Experimenten met een speciale studiebegeleiding voor studenten aan de Technische Hogeschool te Eindhoven hebben geen enkel resultaat gehad. Dit blijkt uit de resultaten van de propeudentische examens. Drie jaar achtereen hebben psychologen proeven genomen met eerste-jaars studenten, die zich daarvoor vrijwillig hadden opgegeven, om te trachten door middel van een speciale begeleiding tot betere studieresultaten te komen. Zij werkten telkens met een groep van 26 pu-

hertoe special was geinstrueerd, als mentor toegevoerd. Om een juiste vergelijking te kunnen maken betreffende de studieresultaten werden naast de genoemde groep van vrijwilligers 26 „tweeling"-studenten uitgesocht, die in leeftijd, eind-exameresultaten en sociaal milieu zoveel mogelijk overeenkwamen met de proefpersonen.

NA de geweldige belangstelling die de teach-ins in de landelijke pers hebben gehad, leek het ons overbodig en ongewenst nog een feitelijk verslag van de gebeurtenissen op te nemen. Wel plaatsen wij de impressies van twee toehoorders, die beiden een teach-in geheel uitgezet hebben, en die een persoonlijke mening naar voren brengen.

ondraden en NSR
februari 1966

OORLOG IN NIEUWE FASE

3856/5-7-68

In Saigon heeft de commandant van de Amerikaanse strijdkrachten in Zuid-Vietnam, generaal Westmoreland, onthuld dat thans zeven regimenten van het geregelde Noordvietnamese leger Zuid Vietnam zijn binnengedrongen. Hij zei bovendien rekening te houden met de mogelijkheid, dat nog twee andere regimenten eveneens het land zijn binnengekomen.

De Noordvietnamese invasie-macht zou dus al bestaan uit drie divisies (één divisie telt drie regimenten). De generaal zei ook, dat de vijand naar zijn mening in staat was de zaken nog een beetje scherper te stellen door de invasie-macht te vergroten tot in totaal vier divisies. Hij hield bij deze schatting ongetwijfeld rekening met de beperkingen, waaraan de vijand ten aanzien van zijn aanvoerlijnen onderworpen is. Met deze factor moet zeker rekening worden gehouden.

Sommige Amerikaanse leiders, en heus niet alleen degenen die door het minste of geringste nerveus worden, hellen niettemin over tot de mening, dat de schatting van Westmoreland wel eens aan de lage kant zou kunnen zijn. De belangrijkste factoren in de aanvoerproblemen van de vijand zijn, kort omschreven, de volgende:

Op de eerste plaats is het vrijwel zeker dat de aanvoerroute naar de kust, die in het verleden voor de Vietcong van het grootste belang was, thans geblokkeerd is door het intensieve patrouilleren langs de kust van Amerikanen en Zuidvietnamezen. Elke week wordt een enorm aantal schepen doorzocht, maar nooit ontdekt men een kustvaartuig dat voorraden voor de Vietcong vervoert. Daarom moet worden aangenomen, dat bijna niets meer wordt gesmokkeld naar de kusten van Zuid-Vietnam. Een jaar geleden was dat nog lang niet zo.

Op de tweede plaats hebben de Noordvietnamezen zich enorm ingespannen om de Ho Tsjj Minh-route door Laos te

verbeteren. Tot aan Attopeus kan deze route thans worden bereiden door vrachtauto's. Langs de Ho Tsjj Minh-route wordt momenteel per dag waarschijnlijk veertig ton voorraden aangevoerd.

Hier staan de Noordvietnamezen en de Vietcong echter voor het probleem, dat de voorraden vanaf de Vietnamese grens met mankracht verder moeten worden gedragen. Er zou een leger van veertigduizend dragers ingezet moeten worden, en dat leger zou men elke dag moeten

zijn, maar zij zijn in ieder geval zeer groot.

Indien men rekening houdt met al deze factoren, en indien men zich tevens herinnert dat de normale behoeften van een Noordvietnamese eenheid veel kleiner zijn dan die van een Amerikaanse eenheid, dan is het duidelijk waarom sommige leiders in Washington van mening zijn, dat de totale invasie-macht van Noordvietnamezen uiteindelijk kan worden uitgebreid tot vijf, of zelfs zes, divisies. Er kan nauwelijks aan worden getwijfeld dat Hanoi van plan is zoveel mogelijk troepen naar Zuid-Vietnam te sturen. Dit wordt afdoende bewezen door het feit, dat met man en macht wordt gewerkt aan het verbeteren van de Ho Tsjj Minh-route.

Werkelijk, de vraag is niet wát de regering in Hanoi van plan is, maar waarom zij het van plan is en of zij verlangend is nog lang op deze manier door te gaan. Bij de heroïsche strijd in de Ia Drang Vallei, waar Amerikaanse troepen slaags raakten met een enorme vijandelijke overmacht, hebben wij een prijs betaald, die elke Amerikaan verdrietig moet maken. Maar het feit dat bij dit gevecht het equivalent van een complete Noordvietnamese divisie werd vernietigd, zal er misschien toe leiden dat de regering in Hanoi haar plannen zal wijzigen.

Maar tot het moment van die veldslag was het duidelijk de bedoeling van Hanoi om, door de Amerikaanse eenheden in Zuid-Vietnam te verleiden tot een open veldslag, een eind te maken aan de vastbeslotenheid van Amerika om te winnen. Dit is nog steeds de bedoeling van de leiders in Hanoi, maar tot dusver zijn deze harde gevechten zo duidelijk geëindigd in het voordeel van de Amerikanen, dat het heel wat waarschijnlijker is dat er een eind wordt gemaakt aan de wil om te winnen van de Noordvietnamese troepen.

Er kan niet aan worden getwij-

feld dat de leiders in Hanoi er nog altijd van overtuigd zijn, dat Amerikanen week en besluiteloos zijn en dat zij daarom zo dikwijls in de pan kunnen worden gehakt, dat zij genoeg krijgen van de oorlog en het land verlaten. Dwaze lieden in de Verenigde Staten hebben eraan meegeholpen dat men in Hanoi tot deze dwaze overtuiging kwam. Hun hulp is overigens waarschijnlijk niet zo groot geweest als wordt beweerd door andere dwaze lieden, die gevaarlijk dicht bij het verlangen komen de anderen het recht van het vrije woord te ontnemen.

Dit alles echter roept een vraag op en die vraag is tamelijk moedgevend. Immers, Hanoi heeft niet de beste methode gekozen om de Amerikanen genoeg te doen krijgen van de oorlog. De beste methode was geweest als de Noordvietnamezen zich hadden ingegraven voor een zeer langdurige oorlog, uitgevochten op de manier van een echte guerrilla, zodat de Amerikaanse eenheden in Zuid-Vietnam nauwelijks ooit het gezicht van de vijand te zien hadden gekregen. Dat dit zou gebeuren was de grote vrees van elke Amerikaanse militaire en politieke leider — tot dat onlangs precies het tegenovergestelde begon te gebeuren.

De vraag is moedgevend, omdat er slechts twee antwoorden op gegeven kunnen worden. De leiders in Hanoi zijn óf ontzettend stom óf er is iets aan hun kant, dat hen verhindert de strijdmethode te kiezen, die voor de Amerikanen de slechtste zou zijn. En dat iets kan alleen maar een nieuwe kwetsbaarheid zijn, een nieuw, en hand over hand toenemend verlies van moreel en gezag in de gehele structuur en organisatie van de Vietcong, waardoor het te riskant is geworden een poging te wagen zich in te graven voor een werkelijk langdurige oorlog.

(Copyright De Tijd—The Washington Post)

door
JOSEPH ALSOP

voeden met dertig ton rijst, om een dagelijkse aanvoer van veertig ton verder te kunnen transporteren. Een klein deel van het werk kan worden gedaan, en dat gebeurt dan ook, door olifanten, maar daarvan zijn er niet veel beschikbaar.

Op de derde plaats, en dat is een factor die steeds belangrijker wordt, is het duidelijk dat de zogenaamde neutraliteit van het luid protesterende Cambodja even weinig te betekenen heeft als de protesten van de premier van Laos, prins Sihanouk. Het sterke vermoeden bestaat dat wapens voor de Vietcong worden verscheept naar Sihanoukville. Ook staat het ongeveer zo vast als een huis, dat de grote aantallen soldaten uit Noordvietnam, die zich ophouden in het Chupong-gebergte, hun voedsel krijgen uit Cambodja, dat slechts enkele mijlen verderop ligt.

En op de vierde plaats: de Noordvietnamese invasietroepen kunnen hun behoefte aan aanvoer van nieuwe voorraden lange tijd beperkt houden, omdat zij kunnen beschikken over de verborgen voedselvoorraden van de hoofdmacht van de Vietcong. Het is onmogelijk te schatten hoe groot die voorraden

Martin Duyzings

EW-REPORTAGE

Elsevier, 4-12-65

aan het oorlogsfront in Vietnam

BANGKOK-SAIGON, dinsdag

In Bangkok al, twee uur vliegen voordat men ten slotte Saigon en de hel van Vietnam bereikt, stonk het militaire deel van het vliegveld nu penetrant en giftig naar kerosine, dood en oorlog. De Amerikaanse tankers stonden er loom en log in de hitte, rij aan rij, wingtip aan wingtip, wachtend op het sein. Het sein kwam haast dagelijks nu voor de mastodonten die in Bangkok wachtten. Dat was als ver weg op Goeam opnieuw een eskader reuzenbommenwerpers van het type B-25 zich losmaakte van de startbaan en koers zette naar Zuid-Vietnam. Zij vervoerden hun enorme bommenlast met supersonische snelheden, maar zij betaalden dit met een waanzinnige hoeveelheid brandstof. Daarom raasden vervolgens ook in Bangkok — dat er ogenschijnlijk onbekommerd op los leeft als stond, ver weg, Zuid-Amerika in brand in plaats van, dichtbij, half Zuidoost-Azië — de tankers omhoog naar het azuur van de hemel. Als de bommenwerpers hun werk boven Vietnam hadden gedaan, zwenkten zij af en tankten de mastodonten die uit Bangkok gekomen waren, de monsters uit Goeam ergens hoog boven Thailand bij. Een half uur later landden de tankers opnieuw in Bangkok.

Zij kwamen nooit in het nieuws. Zij kwamen zelfs niet voor in de oorlogscommuniqués van de Amerikaanse legerautoriteiten in Saigon. Maar als zij neerstreken in Bangkok, dat nog altijd een oase van rust, vrede en vertrouwen in de toekomst lijkt te midden van brandend en gistend Zuidoost-Azië, stond er mede dank zij hun medewerking in Zuid-Vietnam opnieuw een stuk aarde in brand.

Ditmaal was dat dicht reeds bij Saigon; wie 's avonds de Franse keuken savoueerde in het exquise restaurant op de bovenste etage van Hotel Caravelle, kon zonder prijsverhoging naar het noorden de horizon roze zien op-

lichten als gold het een natuurverschijnsel. Er woedde daar, na enige dagen van opmerkelijke rust, opnieuw een „veldslag” van formaat. Een regiment Vietcong, compleet met automatische wapens, luchtdoelgeschut en zware mortieren, ging er op de grote rubberplantage van het oude Franse Huis Michelin moordend rond onder de in paniek uiteen geslagen leden van het 7e Zuidvietnamese infanterieregiment.

Het was, opnieuw, typisch de hel van Vietnam: de smerigste aller oorlogen. De vijand was nergens en overal. De kruinen der rubberbomen beschermden hen tegen verkenning uit de lucht. Zijn loopgraven, zijn tun-

nels en zijn meesterlijke kunst-der-camouflage beschermden hem tegen maarschalk Ky's ontredderde soldaten. De meesten hunner werden door de vijand verrast. Zij stierven met een schot in de rug, voor zover zij niet onverwacht uiteen gereten werden door de mortiergranaten. Als de Vietcong er tijd voor had, onthoofdde hij vervolgens de lijken. Dat hoort erbij, tegenwoordig, in de hel van Vietnam. Het gebeurt, zij het niet op dezelfde verbijsterende schaal, ook wel aan de andere zijde van het „front”. Het behoort blijkbaar tot de nieuwe plaatselijke folklore. Een etmaal lang. Er kwamen helikopters ter assistentie. Er doken jachtbommenwerpers omlaag. Napalm en boordkanonnen. Het hielp

niet. Het hielp zelden. Wat wil men met een „precisiebombardement” tegen een vijand die overal is en, het volgende ogenblik, letterlijk wordt verzwoegen door het labyrint der tunnels, waarmee hij de aarde heeft ondergraven?

Ten slotte kwamen dan ook voor de rubberplantage van het oude Franse Huis Michelin de supersonische B-25-bommenwerpers uit Goeam. Zij deden niet aan „precisie”. Zij verwoestten eenvoudig zoveel vierkante kilometer wereld. Soms zweeg dan de omgeploegde jungle voorgoed. Soms kwam zij enkele weken later plotseling opnieuw tot leven. Soms ook duurde het weken alvorens men de resultaten van zo'n bombardement in concreto terugvond in het dagelijkse legerbericht. Drie weken geleden bombardeerden B-25-bommenwerpers de beruchte „Zone D”, 45 km ten noordwesten van Saigon. Nu pas vond men er 210 door de mieren reeds lang kaal gevretten skeletten. Naamloos. Men neemt aan dat er 210 Rode rebellen minder leven in Zuid-Vietnam.

McNamara was opnieuw in Saigon; men zei dat hij er gearriveerd was op het beslissende moment van deze oorlog. In Saigon, waar geruchten welig tierden, bleek McNamara's overkomst de bron voor een doolhof vol speculaties. Het complete gamma. Variërend van een komende toenaderingspoging tot Hanoi tot en met een nieuwe uitbreiding van de oorlog, bestaande onder meer uit grootscheepse bombardementen op Noord-Vietnam uit te voeren door de B-25's, die, daar zij niet voor precisiewerk te gebruiken zijn, tot nu toe alleen tegen de guerrilla's op Zuidvietnamees territorium in actie zijn geweest.

Achter deze geruchten spelen de volgende factoren:

- De wereldopinie: zij kant zich, naar men in Saigon vreest, steeds sterker tegen deze Amerikaanse onderneming; men verdenkt hier, wat bitter, zelfs de Britse premier Wilson ervan dat hij, gehoor gevend aan de nooit aflatende kretten van de uiterste linkervleugel van zijn Labour-partij, met zijn naderende nieuwe vredesopgave voornamelijk de schijn wil redden; Vietnam voor de Vietnamezen; hetgeen niet wegneemt dat ook na de wegtrekken der Amerikanen de burgeroorlog, die ten slotte aanleiding

Minister McNamara wordt in Saigon begroet door de Amerikaanse ambassadeur in Zuid-Vietnam, Cabot Lodge

Steeds sterker wordende contingenten Amerikanen, Australiërs en Zuidkoreanen in deze smerigste aller oorlogen

werd voor al dit Amerikaanse geweld, zou voortduren, zij het: met de beste kansen voor Peking en Hanoi.

- De Amerikaanse publieke opinie; in januari jl. vond men rond 20.000 Amerikaanse krijgers in Vietnam; nu zijn het er meer dan 180.000 en hun aantal groeit nog steeds met 6000 per maand; in de jaren 1961, 1962, 1963 en 1964 verloren in totaal 244 Amerikanen hier in Vietnam het leven; maar alleen al in de week van 13 tot 20 november jl. sneuvelden er 240 Amerikanen in de strijd tegen de Vietcong; dat is hoger dan het dodenmoyenne destijds in Korea (209 per week); men verwacht dat het aantal verliezen nog hoger zal worden en men vreest dat dit zijn weerslag zal hebben op de Amerikaanse publieke opinie;
- De onstabieleit der Zuidvietnamese regering. Maarschalk Ky, de vliegende „playboy“, zit min of meer gevangen in een warnet van nimmer ophoudende conspiraties waarin achter de coulissen ook de Boeddhistische leiders opnieuw een belangrijke rol spelen; er dreigt in Saigon al weken lang een nieuwe „coup“ van wéér-een-ande-

re-groep naar macht hongerende generaals.

- De vraag of een overwinning op de Vietcong door het ontplooiën van nog meer Amerikaans geweld op korte termijn te forceren ware; alles is daarvoor gereed; de Amerikaanse troepenmacht telt begin januari 200.000 koppen; de „Enterprise“, het grootste oorlogsschip ter wereld, is sedert enkele dagen toegevoegd aan de Zevende Vloot, kruisend in de Chinese Zee; de luchtmacht staat gereed om Noord-Vietnam „op zeer grote schaal“ te bombarderen, ten einde de aanvoer van Ho Tsj-minhs troepen- en materiaaltransporten naar het zuiden voorgoed te stoppen.

Zo speculeert men in Saigon. De stad is vol soldaten. De tingeltangels aan de voormalige Rue Catinat doen in de marge van de smerigste aller oorlogen betere zaken dan ooit tevoren. De lucht is vol helikoptergerplof en vliegtuiggeraas. Er arriveren vrachtschepen boordevol met tanks, artillerie en munitie. Ieder restaurant dat men binnenloopt — of iedere tempel, of ieder

winkeltje of, desnoods, het gebouw van de Amerikaanse Informatiedienst — kan vijf minuten later dank zij de nimmer aflatende activiteiten der Vietcong de lucht invliegen.

Men is er zeker van dat de Vietcong intussen ook het vliegveld van Saigon met tunnels ondergraven heeft, gereed voor weer een alles vernietigende overval; men kan die tunnels alleen niet ontdekken.

De stad heeft in een kwart eeuw geen vrede meer gekend, maar zij heeft intussen wel geleerd met de oorlog te leven; heel wat inwoners van Saigon zijn er bulkend rijk van geworden. Maar de jungle begint vlakbij Saigon en daar heeft, nu ook al een kwart eeuw lang, de oorlog een ander gezicht. Naarmate de oorlog in hevigheid en verbittering toeneemt, groeit daar ook de terreur der Vietcong. Niemand besteedt daar veel aandacht aan. De H.H. autoriteiten in Vietcong niet, de generaals in Hanoi, Peking, Saigon en het Pentagon niet, de jeugdige demonstranten niet die nu, overal ter wereld achter hun spandoeken aanlopend in Vietnam vrede willen tot elke prijs: „Yankee go home!“... daar-

bij vergetend dat al die tonnen rijst waarmee de Vietcong-regimenten zich in leven houden, niet van de Amerikanen, niet van maarschalk Ky, maar van de eenvoudige, onschuldige, hongerende Zuidvietnamese bevolking worden geroofd; dat in de streken die onder Rode controle staan, niet alleen geroofd, maar ook vermoord wordt op afgrijselijke schaal (vrouwen ook, onschuldige kinderen ook) en dat er sprake is van een alles verstikkende terreur.

„Hoe lang kan dat nog duren?” vraagt ook Saigon.

Hoe lang mag dat nog duren?

Hoe lang nog zal het Amerikaanse volk hereid blijken al die miljarden dollars en al die mensenlevens te offeren aan een oorlog waarvan dezelfde McNamara die nu op wéér een „beslissend punt” voor enige dagen teruggekeerd is naar Saigon, twee jaar geleden al ronduit voorspelde dat hij... in 1965 tot het verleden zou behoren?

Hoe lang nog zal het duren alvorens

de kleine, arme, ongeletterde boer ergens in de rijstvelden van de Mekong-delta wiens rijstvoorraad door de Vietcong gestolen is, wiens zoon door de guerrilla's levend is begraven en wiens waterbuffels aan flarden gereten zijn in een Amerikaans bombardement, met de beste wil ter wereld niet meer bereid zal zijn nog enig onderscheid te maken tussen communisme en democratie?

Die vragen stelt men nu weer een beslissend stadium in de smerigste aller oorlogen bereikt schijnt te zijn, niet alleen in Saigon. Men stelt ze ook elders in Zuidoost-Azië. Men stelt ze met name in Vientiane. Men stelt ze achter de coulissen vooral in Bangkok.

„Als Vietnam ooit in handen van Peking en Hanoi mocht vallen,” zo zegt men u in Bangkok van meest gezaghebbende zijde, „dan valt vervolgens Laos en dan wordt in het gebied rondom de Mekong Thailand voor Peking

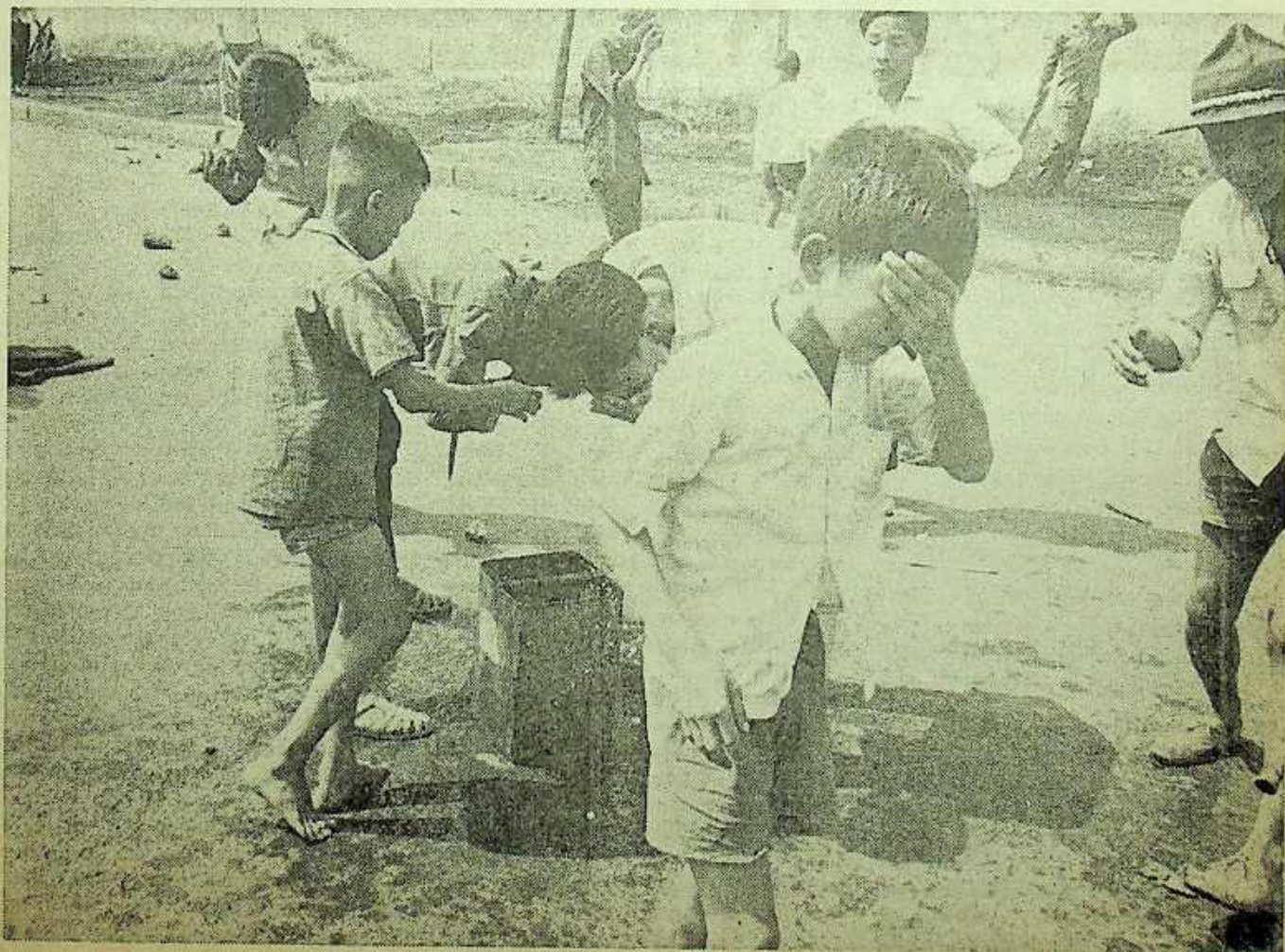
het laatste nog te veroveren bastion.”

Uit dezelfde bron stamt deze uitspraak:

„Wij zijn niet gebaat bij een surrogaatvrede in Zuid-Vietnam. Zuidoost-Azië is er niet mee gebaat. Een wapenstilstand op voorwaarde dat de Amerikaanse troepen zich moeten terugtrekken — en dat is een eis waaraan Hanoi en Peking zullen blijven vasthouden — is voor de Rode machthebbers voldoende. Vervolgens krijgen zij hun handen vrij voor Laos en Thailand. Alles wijst daarop. Met de voorbereidingen van dat laatste, beslissende offensief zijn de communisten al in een ver gevorderd stadium.”

Men kon in Bangkok naar het vliegveld om er met een horde gulzig vragende journalisten de voorzitter van Laos' Nationale Assemblée, op doorreis naar Tokio, te ontmoeten. Hij sprak alleen in oorlogstermen. In Vientiane riepen ze nu vrijwilligers op voor de strijd tegen de Rode infiltranten. Nabij Tha Khek had men pas nog slag geleverd tegen drie uit Noord-

Kinderleed in een door de Vietcong geterriseerd dorp in Zuid-Vietnam

Vietnam stammende bataljons (hij schatte hun verlies op 100 doden; bovendien had Laos 15 gevangenen; ze werden deze week overgebracht naar Vientiane, waar ze in het nationale stadion den volke zouden worden getoond) en dit weekend waren er opnieuw vier Noordvietnamese bataljons op Laotiaans grondgebied gesignaleerd op weg naar Souvannakhet in het zuiden.

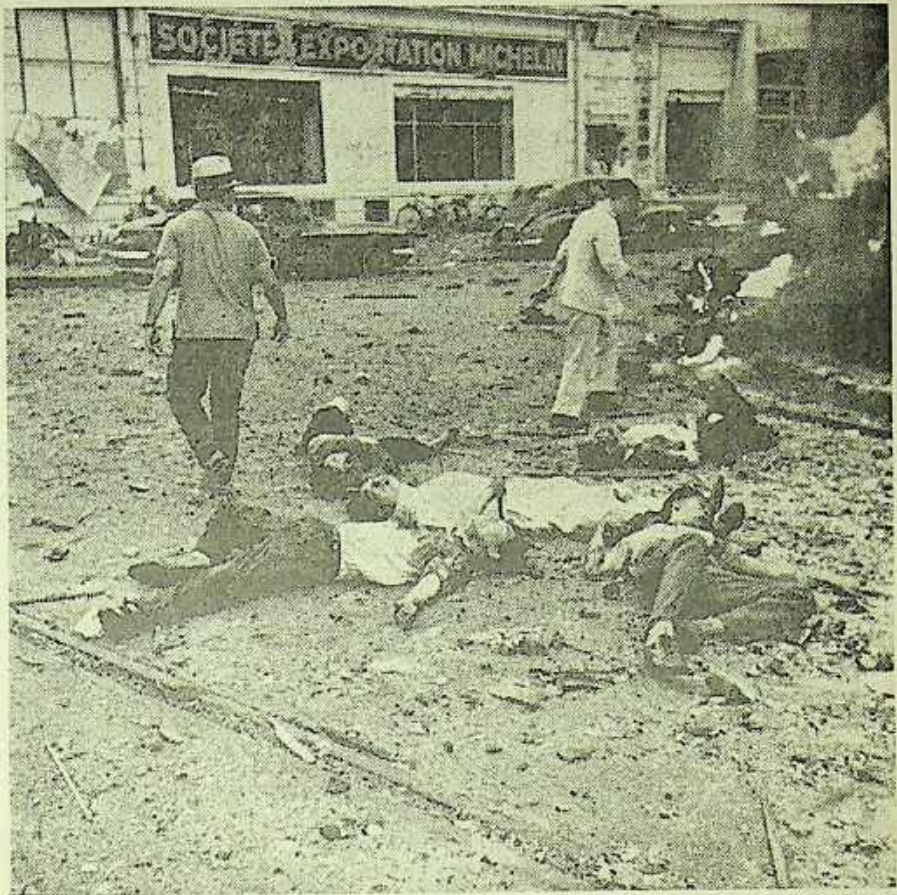
In Thailand kon men, zo men prijs stelde op enige etmalen oertijd vol muskieten, ontberingen en gevaren, naar het noordoosten. De Amerikanen hadden er een basis. De Thaise regering had het voornemen volgend jaar een aantal teams naar het noordoosten te sturen, ten einde de bevolking, wier transistors makkelijker de eindeloze propagandastroom van Radio Hanoi en Radio Peking opvangen dan het beatgekrijs van Radio Bangkok, in het jaar onzes Heren 1966 althans de eerste beginselen bij te brengen van a) de democratie, b) de rechten van de burger en c) de onvermijdelijke plichten van dezelfde burger.

De communisten waren er reeds verder. Zij predikten er al Marx en de revolutie. Zij leidden er al guerrillakrijgers op. Zij waren er al in het terreurstadium. Hun oogst van de laatste twee weken: 24 vermoorde Thais die de oertijd niet wensten in te ruilen tegen Karl Marx. Sommige dorpen in het Chanoeman-district in de provincie Oebol zijn praktisch al in Rode hand: compleet met een eigen militia en de onvermijdelijke tunnels en de even onvermijdelijke wapens, afkomstig niet alleen uit China, maar zelfs uit Bulgarije.

Juist deze week ontdekte men diepe communistische infiltraties in de milieus van dorpshoofden en de in het noordoosten gestationeerde onderwijzers en politiedienaren.

Een jaar geleden nog zou men er zich in Bangkok nauwelijks druk over hebben gemaakt. Maar nu woedt er dichtbij, in Vietnam, een oorlog op werkelijk grote schaal. En wanneer deze oorlog met een schijnvrede aan een Geneefse conferentietafel eindigen mocht, is men in plaatsen als Vientiane en Bangkok realistisch genoeg om niet in zo'n schijnvrede te geloven.

Dus wapent men zich. Thailand is

Boven: een Vietcong-bom ontploft in de dichtbevolkte straten van Saigon; onder: kameraadschap, duizenden kilometers van het vaderland

bezig in allerijl een „counter guerrilla force“ op te richten: speciaal getrainde eenheden te leveren door leger en politie, in staat en bereid om de guerrilla's met hun eigen afschuwelijke methoden te bestrijden. En hoewel de oorlog in Vietnam leerde dat het luchtruim boven Zuidoost-Azië tot nu toe toebehoort aan de Amerikanen (zelfs de Noordvietnamezen houden hun Russische Migs tot nu toe angstvallig op de grond), kan men nu hier in Bangkok generaal Thavit „met het oog op een dreigende Chinese overval“ koortsig horen pleiten voor modernisering van het afweergeschut. Wat de generaal aanbeveelt, is 35-mm-geschut geleid door radar: „providing maximum firepower at minimum cost“.

In Saigon confereert McNamara. Dichtbij brandt de plantage van Michelin. Overal waar men maar kijkt, ziet men tanks, prikkeldraad, geschut en soldaten. De hel van Vietnam nadert een nieuw hoogtepunt. Als men ergens een dodelijk belang heeft bij het resultaat, dan is het vooral in Bangkok.

Diezelfde wereld, welke in Frankrijk van binnen uit bedreigd wordt, strijdt in Vietnam op leven en dood tegen het Aziatisch communisme. De Amerikanen bevinden zich daar in een afschuwelijke positie. Zij moeten hun oorlog niet verliezen; zij kunnen hem niet winnen. Martin Duyzings zond zijn artikel uit Danang — een frontbericht van het slagveld. Wat men te weinig beseft, is dat, zo de Amerikanen zich eens terugtrokken — gedwongen of na een conferentie — niet alleen Vietnam, Laos en Cambodja, maar onherroepelijk ook Thailand, ook Burma, ook Malakka én Singapore door de Rode vloed bedolven zouden worden. In het eerste van een kleine reeks artikelen van D. van Rosmalen kan men leren hoe het Chinese communisme zich ook buiten het Verre Oosten, en buiten Azië, zelfs in België en Nederland, driftig doet gelden.

ELSEVIER, 11 DECEMBER 1965, p. 3, ten geleide

Iedereen kwam te laat in Zone D. Iedereen: de bommenwerpers uit Goeam, de Skyraders uit Bien-Hoa, de versterkingen en de journalisten uit Saigon. Zelfs de aarde leek er gestorven nu, verbrand door de napalm, omploegd door de bommen. Men kwam er per helikopter. Zij vlogen als bedrijvige torren af en aan met munitie, medicamenten en mensen. De kleine, rechthoekige clearing tussen de rubberbomen, waarin zij traag en aarzelend landden, geurde giftig naar kruit, latex, urine en lijken. Er lagen, in de hete schaduw van een lage tent, wat gewonden op draagbaren. Zij lagen er al uren, wachtend op hun beurt om door de helikopters weggewiegd te worden uit de hel: hun kapotgereten lichamen volgespoten met morfine, hun wijd opengesperde, vragende ogen hol en rooddoorlopen van de koorts. Er arriveerden nu versterkingen in Zone D, Vietnamezen zowel als Amerikanen. Zij liepen er patrouilles in een onvoorstelbaar maanlandschap van bomkraters en geknakte bomen. Een enkele maal nog borgen zij een gewonde, voor het overige borgen zij de doden. Er viel niet veel te bergen.

MARTIN DUYZINGS AAN HET FRONT IN ZUID-VIETNAM

In de hel van Danang

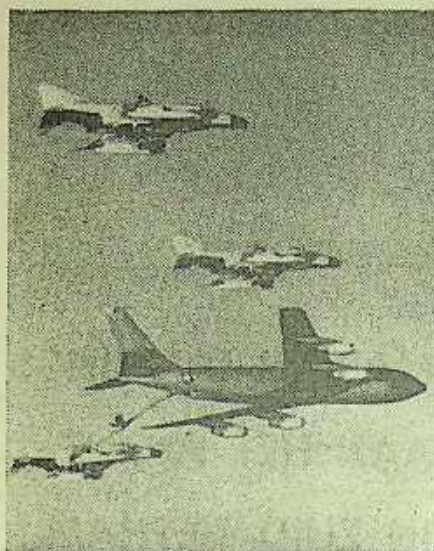
Ruim zeven km noord-noordwest van de clearing vonden wij de plek waar een compagnie van de 7e Zuidvietnamese divisie geen 24 uur tevoren door een mortiergranaat was verrast. De geur der lijken wees ons de weg. De kleine captain die onze patrouille leidde, nam aan dat de soldaten, voor zover zij nog leefden, in paniek hun wapens hadden weggesmeten en zich hadden overgegeven. Vervolgens stierven zij in een massagraf. De Vietcong maakt in principe geen gevangenen. Het scheen dat men hen had afgemaakt met mitrailleurvuur: een dor staccato van moorden/lood in een kudde jammerende, weerloze mensen. Het scheen bovendien, zo zei de kleine captain, die vijf jaren oorlog in Vietnam tot nu toe had overleefd en die als een expert gold inzake Vietcong-methoden, dat de Rode vrijheidsstrijders ten slotte zowel de doden als de gewonden met hun hakmessen behandeld hadden: alsof zij bezig waren zich een pad te hakken door de lianen. De kleine captain telde de doden. Hij beperkte zich uit ervaring tot de ledematen. Meestal ontbraken er wel enige schedels. Men telde wel meer doden die dag waarop eindelijk de versterkingen kwamen

Amerikaanse mariniers gaan aan wal bij Danang

voor Zone D. Officieel telde men er meer dan 400 aan Zuidvietnamese, en meer dan 1500 aan Vietcong-zijde. Niemand wist ooit precies of dergelijke cijfers bij benadering wel klopten. Bijna 200 soldaten van de 7e divisie werden nooit meer teruggevonden, althans hun schedels en hun identiteitsplaatjes niet. Officieel zouden zij aan het eind van de week, als de altijd opgewekte Staf in Saigon zou uitrekenen dat ook de strijd in Zone D, nauwelijks 60 km van Saigon, in een Zuidvietnamese overwinning geëindigd

was, te boek staan als „vermist”. Alsof er ooit „vermist” terugkeerden uit deze, de smerigste aller oorlogen. Officieel ook zouden er, alleen al voor zover het de beruchte Zone D betrof, aan het eind van deze week weer tweeduizend mensen minder leven in Vietnam, maar zou men daarnaast haastig voorrekenen hoe gunstig de verhouding wel was tussen het aantal doden aan de ene en aan de andere zijde van het onzichtbare front. „Kill ratio” is het magische woord. In Zone D was het 1 op 3; dat is

Onder: muren van prikkeldraad omgeven de kampementen waar de Amerikaanse troepen zijn gelegerd; boven: F4C-Phantom-gevechtbommenwerpers worden in de lucht bijgetankt

volgens de experts uitermate gunstig...

Ik bleef er een etmaal slechts, in Zone D. De aarde leek er dood, de bomen waren er geknakt, gestorven; de stank van napalm en lijken was overal; de nacht was er vol dreiging en muskieten; er viel die nacht slechts een enkel schot; niemand wist waarom, niemand wist of het iets uithaalde; in de clearing jankte een transistor-radio vreemde, nasale, onverstanebare geluiden. Niemand, ook de kleine Vietnamese captain niet, die trots een borst vol onderscheidingen door de jungle droeg, kon met enige zekerheid voorspellen of het langer dan een etmaal, langer dan een week of langer dan een maand zou duren alvorens Zone D opnieuw veranderen zou in een hel. „O,” zei de kleine captain vriendelijk in moeizaam Engels, „dat bepalen wij niet; dat bepaalt Hanoi.” Geen 24 uur tevoren hadden de grootste Amerikaanse bommenwerpers hun bommen losgelaten boven Zone D. Wat er overbleef, was een afgrijselijk

maanlandschap, zoals gezegd. Maar niemand in Zone D liep rond met de illusie dat men er de Vietcong had uitgeroeid. Men schatte alleen in deze streek hun aantal nog altijd op „meer dan drieduizend.” De aarde en de jungle hadden hen voorlopig verzwolgen. Er komt een dag waarop men opnieuw massagraven vol met maarschalk Ky's aan stukken gehakte kleine soldaten zal aantreffen in Zone D.

Zo is dat, zestig km slechts benoorden Saigon, zo is dat elders in Zuid-Vietnam. Ik vloog naar Plei Me, een Amerikaanse basis, slechts 30 km van de Cambodjaanse grens. De Amerikanen hebben er een heliport, een half dozijn bunkers, een ingewikkeld net van loopgraven, prikkeldraad en fox-holes, een veldlazaret met een rood kruis op het dak, en de onvermijdelijke mess-hall. De Zuidvietnamese „montagnards” hebben er hun barakken achter het prikkeldraad en in oktober jl. hebben ze er 178 uur aan één stuk onder mortiervuur gelegen, en nadat ook daar tenslotte Amerikaanse versterkingen waren gearriveerd, hebben ze er bloedig slag geleverd: niet tegen de Vietcong en haar min of meer geïmproviseerde strategie, maar tegen twee Noordvietnamese regimenten, voortreffelijk bewapend, uitstekend getraind, gekleed in de mosterd-kleurige uniformen van Ho Tsjin-minh's infanterie, de „bo-doi.” Ze hebben het overleefd, de Amerikanen en de Montagnards. Er vielen een paar honderd doden en gewonden, maar de „kill-ratio” was voortreffelijk, zei men algemeen en na afloop van de veldslag regende het decoraties in Plei Me. Nu, twee maanden later, heeft men de schade aan hutten en gebouwen hersteld, de tunnels der bo-doi gedicht, de grond die door de granaten werd omgewoeld, genivelleerd, en men wacht. Op de volgende overval. De Noordvietnamezen zijn tenslotte over de Cambodjaanse grens ontsnapt. Daar bereiden zij de volgende sluipmoord voor. Dat kan morgen zijn of over een maand. Maar er komt onafwendbaar een dag waarop Plei Me — wat hutten, wat loopgraven, wat bunkers en een paar honderd achter prikkeldraad verschanste mensen daar ergens in die hete, genadeloze jungle aan de grens van Cambodja — opnieuw veranderen zal in een hel.

„Zo is nu eenmaal deze oorlog,” zegt men u van Amerikaanse zijde in Plei Me, „zo zal hij wel blijven tot het bittere einde. Wat er veranderd is sedert deze zomer, is dat wij niet meer het gevoel hebben dat wij aan een verloren oorlog bezig zijn. Of wij aan een gewonnen oorlog bezig zijn, is een andere vraag.”

Wanneer men op die vraag een ant-

woord hebben wilde, dan moest men, zei iedereen, niet naar Saigon, waar de oorlog ook nu nog schuilgaat achter het lokkende neon der tingeltangels, maar naar Danang.

Als men — zeven maanden en meer dan 10.000 doden later — terugkeerde naar Danang, kon men met één oogopslag zien wat er intussen veranderd was met de oorlog in Zuid-Vietnam. Een smerig gat was Danang geweest, nauwelijks een half jaar geleden. Men kwam er, zoals nu in Zone D, per helikopter. De weg naar het noorden, naar Phoe Bai, was vergeven van de snipers en de boobytraps. De weg naar het zuiden, naar Tam Ky, was in handen van de Vietcong. Danang zelf stonk naar ratten, verrotting en verraad. Er zaten wat Zuidvietnamese „Rangers,” destijds; kleine, tanige, goed getrainde soldaten, gehard in de guerrilla. Er zaten wat Amerikaanse „adviseurs” bovendien; men wist nooit goed of zij tot de categorie der avonturiers of tot die der idealisten behoorden. Zij bezetten er een strategisch belangrijke heuvel die om de een of andere reden op de stafkaarten „Heuvel 327” heette. Twee-, soms driemaal per week deed de Vietcong er een overval. Dan werden de vertrouwde geluiden van de tropennacht plotseling overstemd door de metalen gil van een mortiergranaat en dan maakten zich kleine, zwarte, schor schreeuwende schimmen los uit de hete nacht rondom: „Kill Yankee, kill!...” Dan

Zuidvietnamese eenheden worden door Amerikaanse helicopters naar door de guerrilla's geïnfiltreerde gebieden overgebracht

werd ook rondom Heuvel 327 de nacht een afschuwelijke hel van haat en ellende en moordend vuur, totdat abrupt de schimmen zich opnieuw oplostten in de jungle en men in de stilte slechts het kermen der gewonden hoorde. Twee-, soms driemaal per week ook kwamen er de helikopters. Met wat kratten coca-cola, munitie en medicamenten. Morfine was ook in Danang een begeerd artikel. Als over een krakende, voortdurend wegebbende radioverbinding ook de „Rangers” in Danang het nieuws bereikte dat er weer een coup had plaatsgevonden in Saigon, dat de ene generaal de volgende van de troon had geschopt, begroette men het nieuws met starre onverschilligheid. Ach, Saigon en de generaals komplotteerden 600 km verder naar het zuiden; voor de „Rangers” in Danang betekende Saigon — even goed als Washington DC — het andere eind van een niet begrijpende wereld. In Danang stierf men, en wachtte, en stierf, en wachtte; desnoods op een tweede Dien Bien Phoe.

Zeven maanden later is Danang onherkenbaar. Gij arriveert er per jet: de vallei tussen de baai en de eens zo belangrijk geheten Heuvel 327 is een enorme vliegvak; de zanderige heuvels naar noord, zuid en west zijn overwoekerd door een gigantische tenten-

stad; en overal wappert de Amerikaanse vlag. De Amerikaanse mariniers (42.000 nu al, het zullen er in januari 50.000 zijn) hebben er hun hoofdkwartier en alles in en rondom Danang loeit, loeit! Het loeit: Amerika. Het loeit: macht. Het loeit: een ontstellende overvloed aan materieel, in alle toonaarden. Het loeit vooral: zelfvertrouwen.

Dat is er in het laatste half jaar veranderd in Zuid-Vietnam. In maart jl. leek voor de 20.000 Amerikaanse adviseurs die toen nog min of meer weerloos van het kastje naar de muur gedreven werden door de Vietcong aan de ene zijde en door de, elkaar niet alleen driftig decorerende, maar ook chicancrende Vietnamese generaals aan de andere kant, verloren. Niet meer, niet minder. Noord-Vietnam had voor het eerst 10.000 man geregelde troepen op Zuidvietnaams grondgebied gereed voor het grote moessonoffensief. Meer dan 65 procent van Zuid-Vietnam (en 55 procent van de bevolking) bevond zich praktisch onder Vietcong-controle; de Rode rebellen stonden op het punt Zuid-Vietnam voorgoed in tweeën te hakken; het wachten was inderdaad op een tweede Dien Bien Phoe.

Toen heeft Peking, de kolos die Hanoi en de Vietcong voedt, opeens een andere gigant tegenover zich gevonden. Een vloedgolf van Amerikaans materieel en Amerikaanse soldaten is over Zuid-Vietnam gegaan; 180.000 zijn

Paarl Solera

**Paarl
Solera**
 de Pale Dry van Zuid-Afrika

Kaapse druiven, door de
 zon gestreeld en met
 vakmanschap verwerkt,
 leveren het gebottelde goud
 uit Zuid-Afrika dat hier
PAARL SOLERA heet
 (en in Engeland: South
 African Sherry, the luxury
 you can afford). Vraag
 uw slijter-wijnhandelaar
 Paarl Solera pale dry,
 verkrijgbaar in drie
 schakeringen, maar altijd
 met het K.W.V.-merk
 voor kwaliteit.

de fles die het eerst leeg is

het er nu, 200.000 zijn het er in fe-
 bruari; 280.000 Amerikanen zullen er
 zijn tegen de zomer als de moesson na-
 dert. Niemand noemt deze Amerika-
 nen nog adviseurs. Zij voeren oorlog,
 tout-court, en zelfs maarschalk Ky
 haalt het niet in zijn hoofd comman-
 do's uit te delen aan, bijvoorbeeld,
 42.000 Amerikaanse mariniers die
 maar één generaal erkennen: de hun-
 ne. Het is een Amerikaanse operatie
 nu en dat er bovendien, zoals een
 half jaar geleden, nog altijd 593.000
 Zuidvietnamese troepen op de been
 zijn en hele horden van Zuidvietna-
 mese generaals en veldmaarschalken,
 valt te midden van al dat Amerika-
 kaanse geweld nauwelijks op. De
 Amerikaanse macht groeit nog steeds:
 6000 man méér per maand; niemand
 kan becijferen waar dat eindigen
 zal. Ja, de „kill-ratio” is veel gun-
 stiger dan een half jaar geleden en
 het moessonoffensief is zonder fatale
 gevolgen verlopen en er leven sedert
 maart jl. naar schatting weer 6000
 Rode rebellen minder in Zuid-Viet-
 nam. Het neemt allemaal niet weg dat
 ook de Amerikanen hier moeten toe-
 geven dat:

- de Rode offensieven aan kracht en
gedurfdheid toenemen;
- de toevoer van de modernste wa-
pens uit de wapensmidens van China,
Rusland en Tsjecho-Slowakije nog
voortdurend groeit;
- de numerieke kracht van de tegen-
stander, al zijn verliezen ten spijt, de
laatste maanden opmerkelijk is toege-
nomen.

„Niets.” zeggen ook neutrale waarne-
 mers hier, „niets wijst erop dat Hanoi
 naar een wapenstilstand of zelfs maar
 naar een conferentietafel wil. Hanoi en
 Peking willen een overwinning, tot
 elke prijs. Als Amerika 6000 soldaten
 per maand naar Vietnam stuurt, stuurt
 nu Noord-Vietnam er méér. Men schat
 het op 15.000 per maand; zij arriveren
 regimentsgewijs, doorgaans via Cam-
 bodja. Zij versterken in Zuid-Vietnam
 de guerrilla-strijders (190.000 naar ru-
 we schatting) en de 40.000 politieke
 commissarissen die, méér dan de guer-
 rilla's, verantwoordelijk zijn voor de
 afzichtelijke terreur in de streken die
 door de Vietcong worden beheerst.”

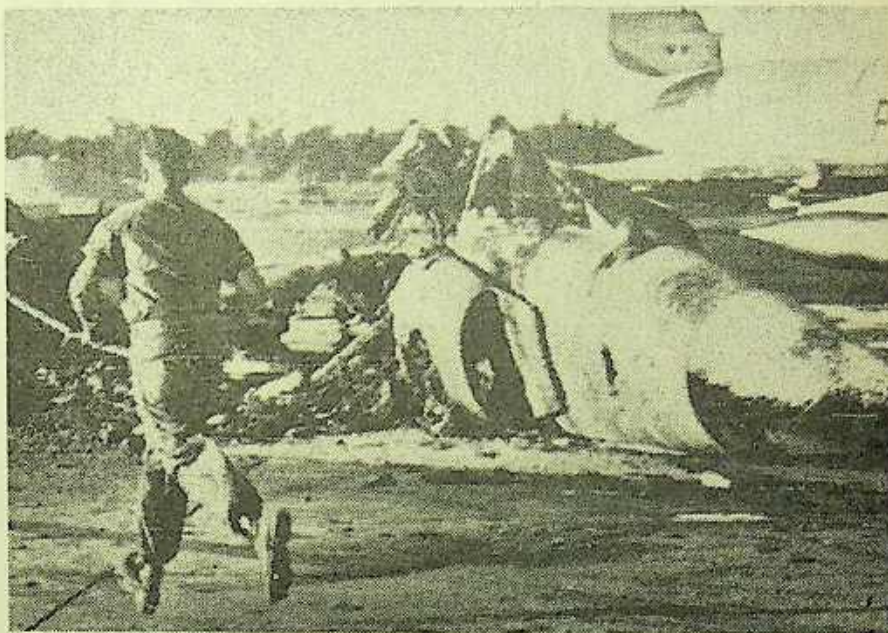
„Het zal een lange oorlog worden,”
 zei McNamara tijdens zijn jongste
 bliksembezoek aan Saigon.

„Het zal,” zo zegt u een hoogge-
 plaatst Amerikaans functionaris hier
 in Danang, „een lange oorlog worden,
 zelfs als men ter conferentie-
 tafel gaat.”

Hij was in Korea geweest, destijds.
 Hij had er niet alleen wat afschuwe-
 lijke herinneringen, maar ook nog wat

cijfers van over. Twee jaar lang onderhandelde men destijds over een wapenstilstand. Twee jaar lang stuitte men op Chinese chicanes. Terwijl de vrije wereld opgelucht herademde, omdat er in Korea althans over vrede onderhandeld werd, sneuvelden er in Korea nog 9000 Amerikanen en vrat de oorlog die niet eindigen wilde, nog 10 miljard dollar.

Wij zaten in de officiersmess. Alles rondom loeide macht en zelfvertrouwen en Amerika. Een half uur later braakte in een radiohut de luidspreker een s.o.s.-bericht. Geen twintig km benoorden een der indrukwekkendste Amerikaanse machtsconcentraties in Vietnam was een Amerikaanse patrouille in een Vietcong-hinderlaag gevallen. Ze hadden een dode en vier gewonden. De Vietcong was, zoals gebruikelijk, vervolgens opgelost in de nacht. Het sterkte ook de Amerikanen in het nieuwe Danang in de overtuiging dat Zuid-Vietnam nog lange tijd een hel zal blijven.

Vernielde Amerikaanse straaljagers na een verrassingsaanval van de Vietcong op het vliegveld van Danang

Brief aan V.N.-voorzitter Fanfani

HANOI wil PRATEN

Washington sceptisch

WASHINGTON, 18 dec. (AFP, Rtr., UPI) — President Ho Tsji-minh van Noord-Vietnam heeft zich bereid verklaard met de Verenigde Staten over vrede in Vietnam te onderhandelen zonder dat de Amerikaanse troepen eerst uit Zuid-Vietnam worden teruggetrokken, zo heeft het ministerie van buitenlandse zaken gisteren meegedeeld. Het Noordvietnamese aanbod was vervat in een brief van 20 november van de voorzitter van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, de Italiaanse minister van buitenlandse zaken Fanfani aan de regering in Washington. In zijn brief zou Ho Tsji-minh hebben verklaard „iedereen te willen ontmoeten, onverschillig op welke plaats”.

De Verenigde Staten hebben op 4 december via Fanfani aan Noord-Vietnam om opheldering over de voorwaarden voor vredesonderhandelingen verzocht. Voorts wordt vernomen, dat Fanfani de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Dean Rusk, heeft

A. FANFANI
... koerier ...

meegedeeld, dat het verzoek om opheldering naar Hanoi is doorgezonden, waar het aan de Noordvietnamese regering is overhandigd. In Amerikaanse officiële kringen onthoudt men zich op het ogenblik van elk commentaar. Men beperkt zich ertoe erop te wijzen, dat het woord thans aan Hanoi is en dat alles zal afhangen van het antwoord van de Noordvietnamese regering.

Voorzitter Fanfani heeft nog verklaard, dat de brief is overhandigd via twee Italiaanse tussenpersonen, professor La Pira, de voormalige burgemeester van Florence, en prof. Primicerie van de universiteit van Florence tijdens een gesprek dat deze op 11 november hadden met de Noordvietnamese leiders. In die brief

stelden zij de volgende voorwaarden om te komen tot mogelijke vredesonderhandelingen:

- een staakt het vuren (te land, ter zee en in de lucht) in geheel Vietnam (Noord en Zuid). Een bestand wil zeggen: alle oorlogsoperaties met inbegrip van landingen van nieuwe Amerikaanse troepen.
- een verklaring, dat de Geneefse akkoorden van 1954 als basis van onderhandelingen worden geaccepteerd.

Minister Rusk zou in een brief aan Fanfani hebben gezegd, dat de Verenigde Staten het niet eens zijn met het standpunt van Noord-Vietnam, dat de „vier punten” die de grondslag voor onderhandelingen zouden moeten vormen een authentieke uitleg van de Geneefse akkoorden van 1954 inhouden. Rusk zou ook nadere uitleg hebben gevraagd over hetgeen Hanoi verstaat onder „een wapenstilstand vóór het begin van de onderhandelingen”. Een dergelijk bestand zou het staken van alle militaire operaties met inbegrip van het zenden van Amerikaanse versterkingen inhouden. De Verenigde Staten zouden bereid zijn onderhandelingen op basis van de Geneefse overeenkomsten van 1954 aan te gaan. Het schijnt dat Hanoi dit eveneens is. Washington meent, dat de overeenkomsten moeten worden toegepast zonder kwalificatie of voorwaarde, aldus Rusk.

In gelijke mate

„Als er voorafgaande aan onderhandelingen regelingen zouden moeten worden getroffen voor een vermindering of een staking van de vijandelijkheden aan de ene zijde zou dit in gelijke mate voor de andere zijde moeten gelden”. Volgens Rusk zou het Noordvietnamese aanbod hierover niets zeggen omdat niet wordt gesproken over beperking van de voortdurende infiltratie van troepen en uitrusting vanuit Noord-Vietnam naar Zuid-Vietnam. Minister Rusk zei nog, dat hij de Amerikaanse afgevaardigde bij de VN, Arthur Goldberg, heeft verzocht zich te beschikken van Fanfani te houden „met het oog op voortzetting van de gedachtenwisseling over mogelijke vredesonderhandelingen”.

In een gisteren door het Noordvietnamese persbureau verspreide verklaring werd inmiddels het voorstel van de Britse minister van buitenlandse zaken, Stewart, verworpen om een conferentie te beleggen teneinde tot een wapenstilstand in Vietnam te komen. Volgens de verklaring kan van een dergelijke conferentie geen sprake zijn zolang de Amerikaanse „agressie” voortduurt. Voorts wordt de Britse regering het niet nakomen van haar verplichtingen als mede-voorzitter van de Geneefse conferentie verweten en gezegd, dat Engeland slechts de Amerikaanse politiek in Vietnam volgt.

Boeddhisten staken acties

Nieuwe premier in Zuid-Vietnam

Nu krachtmeting tussen Khanh en Taylor verwacht

Het Zuidvietnamese leger heeft Nguyen Xuan Oanh tot premier benoemd in de plaats van Tran Van Huong. Het staatshoofd, Phan Khac Suu, blijft voorlopig in functie. Het gehele kabinet blijft, zo heeft generaal Nguyen Khanh bekendgemaakt, voorlopig gehandhaafd, behalve de premier.

Na de geslaagde greep naar de macht van de generaals in Zuid-Vietnam hebben de boeddhistische leiders de anti-Amerikaanse demonstraties stopgezet. Vijf vooraanstaande monniken eindigden hun hongerstaking, die zij van plan waren voort te zetten tot een eind zou zijn gekomen aan de regering van premier Tran Van Huong. Verscheidene duizenden boeddhisten kwamen hierop juichend bijeen in het nationale boeddhistische centrum te Saigon om het eind van deze vastenperiode te vieren.

Grote groepen jongeren trokken woensdag met bliken benzine naar de gebouwen van twee antiboeddhistische dagbladen, doch militairen wisten de menigte te verspreiden. Een paar studenten werden gearresteerd.

Generaal Nguyen Khanh, de leider van het nieuwe militaire bewind, heeft woensdagochtend meegedeeld dat de Zuidvietnamese strijdkrachten de voorbereiding ter hand hebben genomen van verkiezingen, die op 21 maart zullen worden gehouden en die de vorming van een nationaal congres mogelijk moeten maken.

Tegenslag

De staatsgreep in Saigon waarbij de burgerlijke regering door een militair bewind is vervangen, betekent een nieuwe tegenslag voor de Verenigde Staten in Zuid-Vietnam, zo hebben diplomatieke kringen in Washington woensdag verklaard. Men ziet de nieuwe ontwikkeling overigens niet als een verrassing, aangezien premier

Tran Van Huong voortdurend met moeilijkheden had te kampen.

Intussen haalt de staatsgreep een streep door de rekening van de Amerikanen die steeds met kracht geijverd hebben voor een burgerlijk bewind. Men verwacht een krachtmeting tussen generaal Nguyen Khanh die nu weer aan de macht is gekomen, en de ambassadeur van de V.S., generaal Maxwell Taylor, die op het ogenblik niet in Zuid-Vietnam is. De Zuidvietnamese generaals zouden zelfs hun actie met een week hebben vervroegd om van zijn afwezigheid gebruik te maken. Men acht het niet uitgesloten dat generaal Khanh niet zal rusten voordat Washington generaal Taylor zal hebben vervangen. (Reuter-A.F.P.)

tegenslag voor de gaulle

Zeven jaar lang, vanaf hij in 1958 met de macht kwam, heeft het Franse volk bij verkiezingen geleidelijk maar heel zeker een president de Gaulle als 'reusachtig' op deze te zien. Opleiding, wijsheid, de Gaulle, er op, dat hij op 2 december, 1958, de presidentsverkiezingen, won een geschiedtenis overtuiging van bezalen.

Maar hij kwam bedrogen uit.

Alhoewel de Gaulle van de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden. De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

Mitsdien werd officieus gekroond door de bevolking van de Franse Republiek, die van 1958 tot 1969.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

Staten, heeft hij kennelijk toch vele klagen van zich overtroef.

De volgende tabel van de eerste twee was:

Charles de Gaulle	18.800.000	66,6%
François Mitterrand	7.000.000	25,1%
De Gaulle	1.711.238	18,9%
François Mitterrand	1.388.208	15,0%
De Gaulle	413.817	4,5%
Mitterrand	373.690	4,1%

In de tweede ronde maakte De Gaulle meer stem met de stemmen. Hij haalde nu het voordeel van zijn leiders. Met een politieke hand, voor de laatste, zijn kiezers bleef de overwinning van Mitterrand. Deze had de voorkeuren van de kiezers gekregen. Hij werd ook in de tweede ronde op een 'Kantons' en 'republieken' kandidaat. De Gaulle kreeg 11.800.000 (66,6%) stemmen. Mitterrand 7.000.000 (25,1%).

staatsgreep in kongo(leopoldstad)

Enkele maanden geleden was de staat van Kongo (Leopoldstad) in de handen van de Franse Republiek. In de eerste helft van de eeuw was de staat van Kongo (Leopoldstad) in de handen van de Franse Republiek. In de eerste helft van de eeuw was de staat van Kongo (Leopoldstad) in de handen van de Franse Republiek.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

De Gaulle was de gaulle afkomst was, voor president De Gaulle (de Gaulle) was het in deze strijd op twee velden.

REFLECTOR

VAN HET HEDENDAAGSE WERELDGEBEUREN

Voor leerlingen van het voortgezet onderwijs

MITGAVE SYSTEMEN KEDEING / AMSTERDAM, ANTWERPEN / MAANDBLAAD

VIETNAM, DEKOLONISATIE EN KOUDE OORLOG

door drs. C. M. SMITS

Binds vele jaren veeldt in Vietnam oorlog. Komt in de vorm van een nationale bevrijdingsoorlog tegen de Franzen, die in 1945 na de Japanse aftocht het land weer in handen wilden nemen. In deze anti-koloniale bevrijdingsoorlog kwam de leiding steeds duidelijker in communistische handen, wat een nieuw aspect aan de strijd gaf. De Franzen wisten konden de guerrillastrijders niet de hand vullen met na 1949, toen in China de communisten Tsjing Kai-sjek verdreven hadden en de guerrillastrijders vreesde met het noorden kregen. De Franzen wisten konden de guerrillastrijders niet de hand vullen met na 1949, toen in China de communisten Tsjing Kai-sjek verdreven hadden en de guerrillastrijders vreesde met het noorden kregen. De Franzen wisten konden de guerrillastrijders niet de hand vullen met na 1949, toen in China de communisten Tsjing Kai-sjek verdreven hadden en de guerrillastrijders vreesde met het noorden kregen.

woorden. Hiervoor zijn verschillende redenen aan te wijzen, zoals:

de communistische wens het zuiden in handen te krijgen;

de geringe legitimiteit die het behoudende bewind

Hiervan is niets gekleem. Ngo Dinh Diem zocht en kreeg hulp van de Verenigde Staten voor de aanname van militaire opbouw van Zuid-Vietnam. Washington dat zich geleidelijk alrijd had gehouden in de strijd met de Franse strijdkrachten, was nu met de Franse strijdkrachten in de strijd met de Franse strijdkrachten. Ngo Dinh Diem zocht en kreeg hulp van de Verenigde Staten voor de aanname van militaire opbouw van Zuid-Vietnam. Washington dat zich geleidelijk alrijd had gehouden in de strijd met de Franse strijdkrachten, was nu met de Franse strijdkrachten in de strijd met de Franse strijdkrachten.

Zuid-Vietnam 1961: een Amerikaanse legerkamp in Zuid-Vietnam. Al spoedig na Genève werd de Noord-Vietnamse regering in Genève in de 1950 begon de Franse Indochinese oorlog die president Françoise Vermeil begon.

van de anticomuniste Ngo Dinh Diem wist op te roepen bij een bevolking waarin het verlangen naar sociale hervormingen sterk was gegroeid, de anti-kommuniste propaganda die Ngo Dinh Diem als strijd van de Amerikanen afschilderde, de tegenstellingen tussen de rooms-katholieke bevolking en die in grote meerderheid boeddhistische bevolking en zeker ook de signaalraketten die bevolking vrees wisten in te boezemen.

Ngo Dinh Diem bewand werd steeds autoritair. Hij kreeg het vooruitwendig oprijken aan de klok met de landeigenen die zich door zijn heersend afschermingsysteem voelden. En toen andere lichte op zijn bevel over communisme werd uitgekroten, waren zijn gezag en zijn nut zo ver getuigd, dat de Amerikanen te kunnen geven een andere oplossing te zoeken. Ngo Dinh Diem viel in 1963 ten offer aan een staatsgreep. Zijn opvolgers waren velen, maar hun gezag was niet groot en de communistische groep op grote delen van het land werd steeds sterker.

De Amerikanen waren eindelijk jaren tevoren al begonnen met het zoeken van een militaire successen, van missies en van helikopters om de weinig effectieve en al te behoudzame gewel van het Zuid-Vietnamese leger te versterken. Zonder bevredigende resultaten.

SOUTH VIETNAMESE PEOPLE'S VICTORIES (1961-68)		
AREA LIBERATED	PEOPLE LIBERATED	
1961-1962	1963-1964	1965-1968
Donk Dong Phu 1961-1962 	U.S. Troops 1963-1964 	Army Aircraft 1965-1968
Military Units 1961-1962 	Army Aircraft 1963-1964 	Military Units 1965-1968
Warfare Casualties 1961-1962 	"Strategic Hamlets" 1963-1964 	U.S. Civilian Deaths 1965-1968

Figuurlijk wordt in de anticomuniste van beide partijen een groot deel bevestigd, vooral wat de Noord-Vietnamese bevolking betreft. Volgens de propaganda van Hanoi zijn ongeveer 1,7 miljoen mensen in 1968.

Het officiële Amerikaanse doel in de strijd was het onafhankelijke Zuid-Vietnam te versterken. Amerika houdt namelijk vast aan de facts, dat er niets aan de hand was zolang de communistische Noord-Vietnamese de Vietnam niet steunden, terwijl er toch vooral op wijst, dat opstand in oorlog een zeer sterk Zuid-Vietnamese karakter droeg. In overeenstemming met het officiële standpunt nastaan de Amerikanen in het begin van 1964 de druk op Noord-Vietnam te moeten vergroten door bombardementen op militaire doelen en tevoorschijn uit te voeren in de hoop de Noord-Vietnamese aan de onderwerping te brengen.

Das doel is niet bereikt. Integendeel, de Noord-Vietnamese hebben hun deelneming aan de strijd verhoogd, en erger nog, Amerika is er door deze voortdurende in getuigd de Russische kansen te versterken om in Hanoi invloed te behouden ten koste van de Chinese. Rusland heeft in Hanoi op onderhandelingen aangehouden, maar de Vietnamse verhoudingen wat er op dit punt aan kwaden bestond. Deze beschermelingen en deze intensivering van de strijd door de nieuwe stroom Amerikaanse soldaten hebben verdere in de Verenigde Staten zal worden gegeven van een heftig debat. De oorlog is door deze veranderingen onder bij de Amerikanen gekomen en vele studenten en intellectuelen realiseren zich niet de middelen en de inzet onbegrijpelijk zijn en dat Amerika tevreden moet zijn met een wettelijke afkorting. Anderen, zoals een aantal politici als Nixon, en de voorzitter van de defensiecommissie van het Con-

de afkorting van de strijd, waarbij alle belangrijke factoren meedelen — behalve de VN en Vietnam — behalve het, de bezetting, dat vier tot 1969 in gebied Vietnam zijn versterking steeds worden geboden het versterking van het land.

DIEM, NGU DINH — Oppertoverheer van het leger afkorting van de strijd, van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

NGU DINH DIEM — President van Noord-Vietnam, overgenomen van Dien Bien Phu. Mieke van de strijd al over de guerrilla.

KRONIEK VAN HET VOORSPEL TOT DE TWEEDE INDO-CHINESE OORLOG

1949 Vietnam leest over de Japanse. De het leger van de Franse (Vichy)-kolonies overtuigd (zelfs) zijn.

1951 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1952 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1953 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1954 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1955 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1956 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1957 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1958 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1959 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1960 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1961 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1962 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1963 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1964 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1965 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1966 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1967 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1968 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1969 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1970 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1971 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1972 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1973 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1974 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1975 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1976 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1977 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1978 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1979 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1980 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1981 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1982 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1983 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1984 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1985 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1986 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1987 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1988 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1989 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1990 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1991 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1992 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1993 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

1994 MEL. Ontwikkeling van het Verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam (Vietnam) ontrent de Amerikaanse militaire interventie. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid. (Hanoi) met de overtuiging van de Amerikaanse overheid.

tegenslag voor de gaulle

Zeven jaar lang, sinds hij in 1958 aan de macht kwam, heeft het Franse volk bij verkiezingen geluisterd naar het advies van president De Gaulle om „massaal“ op hem te stemmen. Ongetwijfeld rekende De Gaulle er op, dat hij op 5 december, bij de presidentsverkiezingen, weer een gemakkelijke overwinning zou behalen.

Maar hij kwam bedrogen uit.

Slechts 44,63% van de geldige stemmen waren voor president De Gaulle. Het systeem voorziet in twee stemrondes op twee zondagen, die veertien dagen uit elkaar liggen. In de eerste ronde kan iedereen zich kandidaat stellen. Behaalt één van de kandidaten in de eerste ronde 50% van de stemmen plus één, dan wordt hij president en is een tweede ronde niet meer nodig. Haalt niemand die absolute meerderheid, dan volgt de tweede ronde, waaraan alleen wordt deelgenomen door de twee kandidaten, die in de eerste ronde de meeste stemmen veroverden. Tweede werd op 5 dec. François Mitterrand (31,7%), de kandidaat van wat in Frankrijk „la gauche“ heet, de linkerzijde.

Mitterrand werd officieel gesteund door de socialistische en de communistische partij. Hij was van 1947-

1957 minister in elf verschillende regeringen. In het parlement was hij vervolgens één der voornaamste woordvoerders van de oppositie.

Een opmerkelijke prestatie werd geleverd door de man, die op de derde plaats eindigde, Jean Lecanuet, een typische centrumkandidaat. Drie weken voor de verkiezingen was Lecanuet, die voorzitter was van de Republikeinse Volksbeweging (Mouvement Republicain Populaire - MRP), de Franse christen-democratische partij, nog een onbekende figuur. Hij maakte echter zeer behendig gebruik van het medium televisie en imponeerde door zijn jeugd, zijn „Kennedy-stijl“ en zijn ideeën op het gebied van de Europese eenwording en de Atlantische samenwerking.

Lecanuet kreeg 15,59% van de stemmen, en algemeen wordt aangenomen dat vooral hij het was, die De Gaulle de meeste stemmen afhändig maakte. De volgelingen van Mitterrand zouden toch niet op de generaal hebben gestemd, maar die van Lecanuet wél. Lecanuet streeft naar de oprichting van een grote, democratische, vooruitstrevende en pro-Europese centripartij in Frankrijk. Eén ding heeft hij al bereikt: hij is een nationaal en internationaal bekend politicus geworden.

Voor De Gaulle betekende de uitslag van de verkiezingen een grote teleurstelling. De mythe van de man, die de personificatie van Frankrijk was, is danig aangetast. Zijn grote verdienste is geweest, dat hij Frankrijk politieke stabiliteit heeft gebracht en dat hij een eind maakte aan de Algerijnse oorlog. Dat hij zijn gebied macht niet heeft aangewend om voor Frankrijk een hernieuwde democratie te scheppen, blijft een schaduwzijde. Door zijn nationalistische politiek, die zich keerde tegen de supranationale eenwording van Europa en het Atlantisch bondgenootschap (NAVO) met de Verenigde

Staten, heeft hij kennelijk toch vele kiezers van zich vervreemd.

De volledige uitslag van de eerste ronde was:

	stemmen	procent
Charles de Gaulle	10.828.521	44,63
François Mitterrand	7.694.005	31,71
Jean Lecanuet	3.777.120	15,59
Jean-Louis Tixier-Vignancour	1.260.208	5,19
Pierre Marcellhay	415.017	1,71
Marcel Barbu	279.685	1,15

In de tweede ronde maakte De Gaulle meer ernst met de campagne. Hij daalde als het ware af van zijn „troon“. Met een redelijke, doch voor de gaulisten toch teleurstellende meerderheid versloeg hij Mitterrand. Deze had de voorzichtige steun van Lecanuet gekregen. Hij wierp zich in de tweede ronde op als de „Europese“ en „republikeinse“ kandidaat. De Gaulle kreeg 13.085.407 (55,2%) stemmen; Mitterrand 10.623.247 (44,8%).

staatsgreep in kongo(leopoldstad)

Gen. Mboetoe (rechts) en kol. Moelamba.

door een „burgerregering onder toezicht van het leger“, zoals Mboetoe het uitdrukte. Het parlement keurde de besluiten van Mboetoe goed.

In zekere zin had Kasavoeboe zijn val aan zichzelf te wijten. Op 13 oktober ontsloeg hij Moise Tsjombe als premier. Tsjombe is de man, die destijds leiding gaf aan de afscheiding van de provincie Katanga, hetgeen later door een vredesmaakt van de Verenigde Naties ongedaan werd gemaakt. Na een verblijf in het buitenland keerde Tsjombe terug als premier. Tsjombe slaagde er in met behulp van blanke huurlingen een revolutionaire opstand in grote delen van het land te onderdrukken. Kasavoeboe vreesde wellicht, dat Tsjombe hem volgend jaar, als er presidentsverkiezingen zouden worden gehouden (die nu natuurlijk niet doorgaan) zou verslaan.

Evariste Kimba werd kabinetsformateur, maar het parlement stemde hem weg. Kasavoeboe ging kennelijk te ver, toen hij Kimba opnieuw benoemde tot formateur.

Op 25 nov. kon Mboetoe het „steriele gekonkel“ van de politici, zoals hij het noemde, niet langer aanzien. Hij greep in en voorlopig zijn zowel Kasavoeboe als Tsjombe van het politieke toneel verdwenen. Mboetoe heeft de macht en het ziet er niet naar uit, dat hij die weer zal afstaan. Deze jeugdige generaal, die in 1960 nog sergeant (!) was, is er in enkele jaren met steun van België en de VS in geslaagd het Kongolese leger aaneen te smeden tot een zekere eenheid. Zal hij eindelijk de man zijn, die in Kongo de zo dringend noodzakelijke nationale eenheid tot stand brengt?

B. Carlier

OORLOG IN VIETNAM

Toen het nog geen jaar geleden tot openlijke conflicten kwam tussen de Verenigde Staten en Noord-Vietnam, heerste er gedurende enkele dagen een catastrofe-atmosfeer; bombardementen tegen Noord-Vietnam scheenen toen nog volledig onmogelijk: de wereldvrede en het respect voor het grondgebied van een zelfstandig land lagen de Amerikaanse bewindvoerders te na aan het hart dan dat zij zich tot zulke waaghalzerijen zouden laten verleiden. Dat was wat ijdel gedroom van enkele paranoïede generaals of verkiezingscampagne van een in Europa als gek versleten Goldwater (die dan toch met een heel pak stemmen ging lopen). Enkele maanden later schrikt de publieke opinie zelfs niet meer op bij dagelijkse raids, de Vietnamese troebelen zijn van een zodanige vanzelfsprekendheid geworden, dat de doorsneelezer geen belangstelling meer opbrengt voor artikels erover. Om met Brecht te spreken, de uitzondering is regel geworden.

Dit psychologische effect van gewenning is een aspect van de escaladepolitiek dat wel eens over 't hoofd gezien is. Het blijkt nodig de ganse Vietnamkwestie nog eens in haar totaliteit te overschouwen om vast te stellen, hoe "uitzonderlijk" de situatie daar inderdaad is geworden.

Voorgeschiedenis

In 1954 kwam er een einde aan het voormalige Franse koloniale rijk Indochina. De Vietminh was als onafhankelijkheidsbeweging in 1941 zo sterk geweest, dat zij een guerillaoorlog tegen de bezettende Japanners ondernomen had. Pogingen van de Fransen om alle linkse krachten te kelderen en Bao Dai als stropop te gebruiken voor de leiding van Vietnam mislukten; de leider van de Vietminh, Ho Tsjì Minh, had trouwens reeds het noorden onder zijn controle. In 1946 braken de vijandelijkheden definitief los met een vlootbombardement van de Fransen op Haiphong. Gedurende negen jaar werd een koloniale oorlog - niet ten onrechte als "de smerige oorlog" aangeduid - uitgevochten met inzet van alle mogelijke strijdkrachten en moderne praktijken tegen de guerilla's, waarbij de Fransen ruime Amerikaanse hulp wisten te krijgen, o.m. door hun oorlog het etiket van een strijd tegen het communisme te geven. Hij kostte hun 100.000 doden en vermisten, 140.000 gewonden en 5 miljard dollar.

In 1954 dan waren zij verplicht te Genève aan de conferentietafel te gaan zitten samen met o.a. vertegenwoordigers van de betrokken inheemse regeringen, van de V.S., Groot-Brittannië, de Sovjet-Unie en de Chinese Volksrepubliek. Het vroegere Indochina werd verdeeld in een onafhankelijk Noord-Vietnam (NV) (met overwegend communistische regering), een pro-westers Zuid-Vietnam (ZV), Laos en Cambodja (die beide als neutraal bedoeld waren). In de akkoorden werd voorzien, dat uiterlijk in 1956 in Vietnam een volksstemming zou gehouden worden als voorbereiding tot een hereniging (art. 7), vermits de 17e breedtegraad slechts als tijdelijke militaire demarcatielijn en volstrekt niet als een politieke of territoriale grens kon beschouwd worden (art. 6); art. 4 bevatte het verbod, buitenlandse militairen, wapens en munitie naar Vietnam te brengen, een verbod dat wel zeer vreemd klinkt voor iemand die de evolutie sedertdien heeft meegemaakt.

De toenmalige Amerikaanse staatssecretaris Foster Dulles weigerde de akkorden te ondertekenen, evenals de tijdens de oorlog aan de macht gekomen regering van Ngo Dinh Diem in ZV. Er werd immers verwacht, dat Ho Tsji Minh het zuiden "vreedzaam zou veroveren" door verkiezingen (NYT 19.4.65). Een van de absurditeiten van de ganse situatie is dus dat de VS en ZV geen rekening moeten houden met de akkorden van Genève, maar dat zij voortdurend zgn. schendingen door het Noorden inroepen om de ganse wereld tot een oorlog op te roepen. (o.m. in hey op 8.12.61 door de Amerikaanse regering vrijgegeven Blauwboek).

Ngo Dinh Diem wierp zich op als de beschermer van de bestaande feodale structuren in het zuiden en bouwde zijn land uit tot een militair bastion (reeds in 1955 waren er 600 militaire adviseurs uit de VS) met het oog op een springplank om het noorden te bevrijden. Van de economische en sociale wontoestanden werd niets opgelost, integendeel, er deed zich een verslechtering voor, o.m. door de terugkeer van de Vietnamese grondbezitters uit Frankrijk, die 8 jaar achterstallige pacht (50% van de oogst maal 8) van de boeren eisten (zie NWR 23.9.64). Diem was reeds een soort minister geweest toen de Franzen voor 1940 nog elke onafhankelijkheidsbeweging onderdrukten; later trachtte hij een geweldloosheidsbeweging, naast het echte verzet te vormen, maar na een mislukking hiervan, waar hij door het State Department en kardinaal Spellman beschermd en gesteund werd. Dat al zijn initialen leidende posten ontvingen en die op allerlei wijze misbruikten, is door de pers genoeg bekend gemaakt.

De werkelijke "communistenjacht" met alle middelen was er niet naar om de bevolking voor hen te winnen en toen het in 1956 duidelijk werd, dat er van verkiezingen niets in huis kwam, begon het verzet zich te ontwikkelen en te organiseren. Alle publicaties zijn het er over eens, dat dit verzet slechts in actie kwam, nadat de datum voor verkiezingen definitief vernietigd was (o.m. NYT 19.4.65).

Burgeroorlog.

De naam "rebellien" die voor de ganse pers gebruikt wordt (de laatste jaren tracht men te verzwagen door: "de communisten") om de tegenstanders van het Diem-regime aan te duiden, wijst er duidelijk op, dat het hier om een vrijheidsstrijd van binnen uit gaat. Het lijdt geen twiffel, dat de opstandelingen hulp ontvangen uit NV en China, maar hun succes kan enkel verklaard worden door een authentieke Zuidvietnamese die in belang alle buitenlandse hulp ver overtreft. Revolutie is geen invoerproduct: de voorbeelden zijn legio waar pogingen tot communistische opstanden mislukten, omdat de meerderheid der bevolking geen steun gaf (b.v. Malaya). Alleen de Amerikaanse regering aanvaardt de thesise dat een burgeroorlog niet en zelfs de katholieke senaatsvoorzitter Struye vond het nodig Johnson hierin tegen te spreken in de conservatieve Libre Belgique (12.4.65). De wijze waarop de guerilla's gesteund worden door de Zuidvietnamese bevolking en de nood die de Amerikanen voelen om een deel van de oorlogsvoering naar het psychologische vlak te leggen zijn duidelijke symptomen van een revolutionaire situatie.

In ZV staan dan ook twee krachtgroepen tegenover elkaar. Vanaf het afzeggen van de verkiezingen van 1956 werd het protest van de tegenstanders van het régime openlijk naar voren gebracht, maar tevens door razzia's, politieacties en processen bekampt. In maart 1960 kwamen tientallen oudweerstanders samen; zij verklaarden dat de toestand onhoudbaar geworden was en dat de strijd georganiseerd moest worden. Een vertegenwoordiger uit NV meldde aan Hanoi dat de oppositie zulk een intensiteit aangenomen had, dat het onvermijdelijk tot een open botsing moest komen en dat NV zich niet volledig afzijdig kon houden. Op 20 december 1960 - ongeveer een maand na een officieus renputsch

tegen Diem - werd dan het verzet gebundeld in het Nationaal Bevrijdingsfront (NBF). Dit organisme groepeerde een ganse reeks Zuidvietnamese bewegingen, met als voornaamste: de zeer linkse Revolutionaire Volkspartij (arbeiders, boeren, intellectuelen), de reeds in 1945 opgerichte Democratische Volkspartij (intellectuelen, kleine zakenlui) (tegen de Fransen) en de Radicale Socialistische Partij (neutralistische intellectuelen uit de steden); daarnaast kleinere politieke en religieuze groepen, o.m. afgevaardigden van minderheidsvolken. Dit front wordt geleid door Nguyen Huu Tho, een advocaat uit Saigon, die in 1950 een demonstratie geleid had tegen het bezoek van drie Amerikaanse oorlogsschepen. De Centrale Raad bevat een 50 man, o.m. advocaten, professoren, artsen, vertegenwoordigers van boeddhistische sekten, afgescheurde legergroepen, boeren, studenten, arbeiders en de "vaderlandse bourgeoisie". Het programma legt vooral de klemtoon op onafhankelijkheid (terwijl NV meer de hereniging op de voorgrond stelt); het congres van februari 1962 (in een ZV dorp) formuleerde o.a. de volgende eisen: terugtrekking van de Amerikaanse strijdkrachten, vrije verkiezingen, opheffing van strategische dorpen en concentratiekampen, bevrijding van de politieke gevangenen, in acht nemen van de overeenkomsten van Genève, afkopen van grootgrondbezit en doorvoering van landhervorming, neutralistische buitenlandse politiek en hereniging met NV via onderhandelingen. Nationalisten, democraten en communisten hebben elkaar gevonden in een gemeenschappelijke strijd tegen een verdrukking, die daarom op alle tegenstanders de stempel "communisten" geplaatst heeft in de hoop hen aldus tegenover de wereldopinie te discreditieren. Zo kwam de benaming "Vietcong" tot stand (= Vietnamese communisten) op initiatief van Diem en de Amerikanen, al beantwoordt zij aan geen enkele organisatie en zelfs aan geen enkele realiteit (ook de boer, protesteert tegen de overplaatsing /die naar een strategisch dorp, wordt als Vietcong gebrandmerkt).

De werking van het NBF ligt niet allen op het militaire vlak. Na de verovering van een worden de bewoners beschermd, zij krijgen een politieke opvoeding, kunnen hun werkzaamheden uitvoeren in ploegverband nadat de organisatie daartoe geschapen is. Het NBF zorgt voor het bestuur, de gezondheidsdiensten, het onderwijs, de postdiensten, het innen van belasting en het verdelven van de produktie. Kan het dan verwondering baren, indien het steun krijgt van ongeveer de ganse bevolking, die voor het eerst een hoop ziet op betere organisatie en levensvoorwaarden? Wat telt voor de bevolking is niet in de eerste plaats een etiket als "communisme" of "vrijheid", maar is de realiteit waarmee zij in aanraking komt, en die kan hen alleen maar voor het NBF winnen. Vandaar de soms manifeste en altijd latente steun waarop het NBF bij de bevolking kan rekenen.

Langs de andere kant staan de door de VS gesteunde Zuidvietnamese regeringen. Het Diem-regime, naar de formule van de NYT een "clericale dictatuur naar middeleeuws patroon", wist zich tot einde 1963 in stand te houden. Vooral de discriminerende houding tegenover de boeddhisten had het zo gehaat gemaakt, ook in het oog van de ganse wereldopinie, dat de Amerikanen hun beschermende handen moesten wegtrekken van Diem, die dan ook onmiddellijk het slachtoffer van een staatsgreep werd. Het getuigd echter van een ontstellende naïviteit, dat sommige waarnemers meenden dat nu alles in orde was. Zolang geen regering aan de macht kwam, die economisch (landhervorming) en politiek (onafhankelijkheid) oplossingen bracht voor het Zuidvietnamese volk - en dat kan een door de Amerikanen gesteunde en aanvaarde regering uiteraard niet, vermits de Amerikanen de hiervoor onontbeerlijke neutralisering niet willen -, zolang ook moest de opstandige beweging blijven duren.

Symptomatisch hiervoor zijn b.v. de zo gehate hergroeperingen van de bevolking in "strategische dorpen" en de achteruitstelling van minderheden. Hoe langer de oorlog duurt, hoe groter de chaos wordt en hoe meer elke Zuidvietnamese regering - of zij nu een meer burgerlijk of meer militair karakter heeft - in de fascistische richting verder evalueert. Het is wel zo, dat de Amerikanen liever een stevige regering zouden zien die de sympathie van de bevolking geniet. Zij zijn echter verplicht na de achtereenvolgende staatsgrepen de regeringen te dekken, omdat het telkens gaat om de weinige groepen die nog steun wensen te geven aan de prowesterse houding en aan de veldtocht tegen het communisme.

Rol van de Verenigde Staten

Reeds uit wat voorafgaat komt duidelijk naar voren, in welke mate de VS verantwoordelijk zijn voor het feit dat de oorlog in Vietnam jaren langer aansleept dan dit in een normale situatie - d.w.z. zonder buitenlandse inmenging - het geval zou zijn. Dit feit is reeds een constante geworden. In 1950-51 namen de VS 15% van de kosten van Frankrijks oorlog op zich; in 1952 werd dit 35%, in 1953 45% en in 1954 reeds 80%; tijdens de conferentie bewezen Foster Dulles' diplomatieke inspanningen, dat het einde van de vijandelijkheden eigenlijk zelfs niet gewenst werd (zie o.m. Anthony Edes memoires). En alhoewel Kennedy als senator in 1954 de mogelijkheid om eenzijdig in te grijpen veroordeeld had, was het onder zijn presidentschap dat de directe deelname sprongsgewijze vooruitging; onder Johnson zou zij een nooit voorzien hoogtepunt bereiken.

De wijze van oorlogvoeren - bevestigd door onweerlegbare ooggetuigenverslagen en door in alle bladen gepubliceerd fotomateriaal - heeft overal ter wereld verontwaardiging gewekt. De represailles tegen de boerenbevolking die ervan verdacht wordt het NBF te helpen, de foltering en ondervragingen, de vernietiging van grote stukken landbouwgrond ("opdat de Vietcong niet geravitailleerd zou worden"), het gebruik op grote schaal van napalm, scheikundige stoffen (tegen bomen die de rebellen beschermen en tegen voedsel-gewassen), gas en "nieuwe wapens", dat alles heeft vooral als dubbel-effect gehad: 1. een steeds scherper wordend anti-amerikanisme bij de vietnamese bevolking; 2. een twijfel bij groepen Amerikaansgezinden in de Westerse landen omtrent de ware bedoelingen en de gerechtvaardigheid van het Amerikaanse optreden.

De rol van Noord-Vietnam

Vooreerst moet opgemerkt worden, dat reeds jaren op Amerikaans initiatief infiltraties van speciaal opgeleide guerillatroepen naar NV gebeuren (b.v. 2000 man begin 1961, een laatste poging in oktober 1964 volgens de Süddeutsche Zeitung van 27-1-65). Dat deze taktiek geen succes kent, pleit nog eens voor de stelling, dat opstand niet kan worden uitgevoerd als de objectieve toestanden in het land niet prerevolutionair zijn.

Alles wijst erop dat de hulp uit NV - al zal zij zeker de laatste jaren, parallel aan de verstrekte Amerikaanse inmenging, in omvang toegenomen zijn - geen essentieel bestanddeel is in de Zuidvietnamese opstand. Er is ongetwijfeld steun: wapens, bevoorrading, soldaten (op 26.4.65 werd voor het eerst melding gemaakt van een Noordvietnamees bataljon dat als zodanig meestreed). Het blijkt een feit, dat het NBF vooral bestaat uit ter plaatse gerecruteerde troepen; dit blijkt eens te meer uit het in mei 1965 verschenen 'Mission in Torment' van John Mecklin, die gedurende enige tijd hoofd van de Amerikaanse voorlichtingsdienst in Saigon was en die het effect van een volledig uitschakelen van noordelijke hulp vergelijkt met dit van een uitschakelen van de klimatisatie-apparatuur in het Pentagon.

Succes van het "Nationaal Bevrijdingsfront

De thesissen van een intense buitenlandse hulp als verklaring voor de successen van het NBF kan dus niet opgehouden worden: bladen als het conservatieve 'La libre Belgique' (12-4-65) of de liberale 'Guardian' (27-4-65) geven dit grif toe. Eens te meer wordt hier de superioriteit bewezen van een door een stevig idealisme geleide volksmassa die weet waarvoor zij strijdt boven huurtroepen. De Zuidvietnamese regeringstroepen vechten steeds minder graag: niet alleen ontbreekt het hun ten slotte aan elke positieve ideologie (alleen de 'strijd tegen het communisme' kan nog gebruikt worden), maar meer en meer gaan zij inzien dat zij voor Amerikaanse brulangen worden ingezet. Dit verklaart de massale overgangen naar het NBF, dat bij deze strijders een steeds nieuwe aanvoer van manschappen en wapens wint.

De krachtverhoudingen veranderen dan ook voortdurend. In zijn rede van 17-6 schatte McNamara de Vietcong op 65.000 man, waarbij nog 80 à 100.000 part-time guerillo's en 30.000 manschappen voor politieke en propagandistische actie moeten gerekend worden; in dezelfde uiteenzetting gaf hij voor de infiltraties uit het Noorden 39.000 man op van 1960 tot 1964. Andere schattingen liggen heel wat lager, b.v. van de Franse Indochinaspecialist Lacouture: 120 à 130.000 guerillakrachten waarvan er 35.000 in eenheden georganiseerd zijn (NO 29-4-65). Alle waarnemers vestigen er de aandacht op, dat het merendeel van de wapens van Amerikaanse makelij is, d.w.z. mee overgekomen met de strijders van de regeringstroepen. Lacouture geeft de volgende cijfers: 80% van westerse oorsprong (ook nog Franse uit de vroegere oorlog), 5% gesmokkelde en 5% in het maquis gefabriceerde wapens, 10% leveringen uit het noorden.

Daartegenover staan de Zuidvietnamese regeringstroepen met 574.000 man (steeds volgens opgave van McNamara op 16-6); andere bronnen menen dat dit aantal te hoog gelegd is en niet genoeg rekening houdt met de deserties en met het feit dat slechts 2 op 10 opgeroepen zich in de kazernes aanbieden (NO 1-7-65).

De Amerikaanse troepen zijn van de 400 'adviseurs' uit 1954 in aantal gestegen met verbijsterende snelheid. Door het zenden van zes gevechtscorpsen met steuntroepen moet hun aantal in juli 1965 tot 70 à 75.000 opgevoerd worden (de 64.000 manschappen van de vloot zijn hier niet meegerekend). Deze cijfers spreken echter pas duidelijke taal, als bedacht wordt, welk modern en uitgebreid wapenarsenaal hier achter staat: er wordt met de technisch nieuwste - dikwijls ook gruwelijkste - snuffjes geëxperimenteerd; het expeditiecorps - gesteund door de geduchte 7de vloot - beschikt over de tien luchtbasissen, waarvan die van Danang wel de bekendste geworden is. Moet in het licht hiervan nog herinnerd worden aan de kosten die dit voor de VS betekent? (Dit geeft ondertussen een idee van wat de wapenfabrikanten eraan verdienen). Men denke b.v. alleen maar aan de lonen voor de vrijwilligers, die meestal absoluut niet politiek geïnteresseerd zijn. (Het basisloon van een door de journalist Burchett geïnterviewde sergeant steeg van 335 tot 858,40 dollar per maand, zie BP 28-5-65). Men staat dan ook niet meer verwonderd over het feit dat deze oorlog de VS 5 miljoen dollar per dag kost.

Nu zijn weer alle betrokkenen het er over eens, dat de bestaande kwantitatieve verhoudingen geen Amerikaanse overwinning kan waarborgen. McNamara spreekt immers over minder dan 4-1, daar waar alle experts van mening zijn dat een militaire overwinning tegen guerillatroepen slechts mogelijk is bij een verhouding van tenminste 10 (liefst 15) tegen 1. Hiervoor zouden de VS ten minste 1 miljoen man moeten leveren. Voorlopig blijkt dit nog onmogelijk, en dan nog blijft de vraag open, of een vrijheidsstrijd ooit definitief kan onderdrukt worden.

Oorzaken van de Amerikaanse inmenging

Meer dan eens heeft de Amerikaanse regering haar standpunt in de kwestie Vietnam gemotiveerd, o.m. door het Blauwboek van 1961; hoe meer oppositie haar politiek in de ganse wereld ontmoet, hoe vlugger de verklaringen elkaar opvolgen, o.m. Johnsons toespraak tot de John Hopkins universiteit te Baltimore (1-4-65) en Johnsons paasboodschap (17-4-65). Enkele misverstanden zijn hierover trouwens de wereld ingegaan. Zogenaamde voorstellen tot onderhandelingen die gepaard gaan met steeds voortgezette bom-aanvallen kunnen bezwaarlijk ernstig genomen worden; daarbij komt dat de NWR van 19-4-65 duidelijk beklemtoonde dat het niet om onvoorwaardelijke onderhandelingen, maar wel om discussies zonder voorafgaande condities gaat - een nuance die toch wel haar belang heeft (NYT van 21-4 onderstreept nog eens het verschil).

Het centrale punt van de Amerikaanse thesis - althans in de laatste jaren, want zij is pas opgedoken toen het NBF bijna de overhand gehaald had - luidt: agressie van Noord-Vietnam (het NBF wordt daarbij beschouwd als een soort instrument of agent van het Noorden). Dat dit niet de inmenging van de eerste jaren verklaart en dat dit in flagrante tegenspraak is met de ook door Amerikaanse commentatoren erkende feiten (zie vorige bladzijden), schijnt de officiële woordvoerder niet te baletten, deze stelling steeds weer te herhalen. Daarom ook wordt er steeds beweerd, dat de uiteindelijke bedoeling een onafhankelijk Vietnam is. Men zou zich echter kunnen afvragen wat de VS met de term 'onafhankelijk' bedoelen, zij die toch verkiezingen onmogelijk gemaakt hebben. Zij maken een zeer verdacht gebruik van deze 'democratische' formule om een minder verkwikkelijke lading te dekken: nl. dat zij slecht een zgn. onafhankelijkheid in westerse richting wensen te aanvaarden en dat het zo geroemde zelfbeschikkingsrecht hun niet meer ligt, als het tot een neutrale of linkse politiek zou voeren.

Enkele goedmenende commentatoren hebben willen vooropzetten, dat de Amerikaanse regering misleid geweest is door domme en kortzichtige diplomaten (stelling van Mecklin, ook reeds vroeger verdedigd in *The Ugly American* van Burdock & Wheeler). Dat gebrek aan doorzicht en een blinde communistenhaat vanwege bepaalde diplomaten en politici, o.m. vanwege de CIA., mee een rol spelen in de Amerikaanse gedragslijn, is zeker niet te ontkennen. De werkelijke oorzaken van de bombardementen tegen NV liggen echter ongetwijfeld dieper. Er zijn er verschillende die samengebondeld een gevaarlijk geheel vormen.

De 'dominotheorie' (als Vietnam 'valt', zullen andere landen in Z.O.-Zie volgen, misschien tot en met India) is weliswaar meer een slogan dan een politieke lijn, vermits zij zich op geen enkel historisch precedent kan beroepen, maar als zodanig heeft zij een toch niet te onderschatten psychologisch effect. Juister wel is, dat de Amerikanen hun strategisch dispositief in dit gedeelte van de wereld (basissen rondom China) intact wensen te houden. Vandaar dat een werkelijke onafhankelijkheid van ZV, die zeker tenminste neutralisering zou betekenen (en dus afschaffen van de Amerikaanse basissen) door het Pentagon niet aanvaard wordt; de verscherping van de VS-politiek is daar allicht wel om elke formele en informele gesprekken over neutralisering - b.v. langs Parijs om - stop te zetten (sprak men niet reeds over een Aziatisch Joegoslavië?). Hoofdzakelijk is het toch weer een zaak van anti-communisme, men wordt niet ontrouw aan de oude Dulles-doctrine, waarvan de denkfouten in 'Bevrijding' van 20-2-65 als volgt samengevat worden:

1. Een opkomende ideologie kan en moet door militair geweld bedwongen worden,
2. Het is Amerika's heilige missie de wereld tegen het communisme te behoeden,
3. het is de heilige plicht van alle volkeren op aarde hun eten en drinken, hun leven en hun vrijheid te offeren voor deze Amerikaanse kruistocht.

Dat hier ook een poging tot intimidatie van China en zelfs een koop op verbreding van de kloof tussen dit land en de Sovjetunie

meespeelt, valt niet te betwijfelen. Dit alles wordt nog verscherpt door elementen van wraak, repressie, afschrikking: een belangrijk medewerker van Maxwell Taylor erkent dat de bombardementen tegen NV misschien niets veranderen aan het verloop van de oorlog: "maar wij zullen tenminste de genoegdoening hebben niet meer te ondergaan, op onze beurt te doen ondergaan." (NO 29-4-65). Het is trouwens opvallend, hoe dikwijls de term perstigeverlies - een begrip dat geen politieke rol zou moeten spelen - door alle commentatoren gebruikt wordt. Niet ten onrechte wordt trouwens geponeerd, dat ZV zowat als een oefenterrein gebruikt wordt, waar de Amerikanen kunnen leren, hoe sociale revoluties te bekampen (ook met het oog op Zuid-Amerika), hoe een militaire superioriteit aan te wenden tegen partizanen. Het is zelfs zo, dat dit door enkele instanties eerlijk erkend wordt (zie NO 29-4-65); ook de 'National Guardsman' van december 1964. Dat dit experiment een onmenselijke toestand voor de Vietnamsen en een gevaar voor de wereldvrede betekent, schijnt het voorlopig niet tegen te houden.

De 'Escalade'

Dit koppig doorzetten ondanks risico's en weerstanden zowat overal ter wereld vindt zijn neerslag in de bekendgeworden escalade- of wenteltraptheorie, die eerst als voorzichtige oorlogvoering bedoeld was, maar steeds gevaarlijker vormen gaat aannemen. Het gaat om een zeer geleidelijk opvoeren van de vijandelijkheden in de hoop dat ze zullen stopgezet worden vooraleer het stadium van wereldconflict of gebruik van atoomwapens bereikt wordt. Vandaar o.a. de bombardementen tegen NV, waarvan het effect steeds twijfelachtiger wordt (wat nog eens bewijst dat het zwaartepunt bij het NBF zelf ligt): na 2 maanden luchtraids meldde NWR (19-4-65), dat de Amerikaanse verliezen tenminste 30 vliegtuigen (de tegenstanders spreken over meer dan 100) - d.i. meer dan 40 miljoen dollar - bedroegen, terwijl experts geen vermindering van de communistische inspanningen en geen onmiddellijke politiek resultaat konden vaststellen. Voor de eerste 6 maanden van 1965 worden 346 neergeschoten vliegtuigen opgegeven. Daarom juist gaat de escalade verder: sedert 22-6 kent men bombardementen in tapijtvorm, sedert 2-6 luchtraids ten noorden van Hanoi. Meer dan eens is reeds het perspectief van gebruik van atoomwapens geopperd geworden; tot nu toe werd dit door de officiële woordvoerders (o.a. McNamara op 26-4) als 'voor het ogenblik' militair niet noodzakelijk afgewimpeld. Het is echter duidelijk, dat de mogelijkheid niet volledig verworpen wordt en dat de durf van de Amerikanen in Vietnam voor een stuk terug te voeren is op hun besef van atomische superioriteit, waarvan zij menen dat zij de tegenstander uiteindelijk op een bepaald ogenblik tot stilstand zal brengen. Over het psychologisch effect van deze geleidelijk voortschrijdende oorlog werd reeds in de eerste regels van dit artikel gesproken.

In het McNaughtonplan (NO 29-4-65) werd gesproken over 'bombarderen om te onderhandelen'; het heeft er echter veel van weg, dat het middel stilaan in de plaats van het doel treed, m.a.w. dat het bombarderen een doel opzichzelf wordt. Nu overgegaan is van de strijd tegen het NBF naar oorlog tegen NV ontbreken er aan de escalade slechts een drietal stadia vooraleer China zelf aangevallen wordt - wat door heel wat persoonlijkheden in de VS voorgestaan wordt, en dit liefst zo vlug mogelijk, nl. vooraleer dit land economisch en militair een niet meer te stuiten macht geworden is - : 1. aanvallen tegen de vitale industriële centra van NV; 2. tereurraids tegen de grote steden Hanoi en Haiphong; 3. vernieling van de dijken, wat gelijk zou staan met het blootstellen van de boeren uit het Tonkindelta aan overstromingen door miljoenen m³ water uit de Rode Stroom.

In ZV zelf wordt de chaos in de weinige nog door de regering gecontroleerde streken steeds groter: de staatsgrepen volgen elkaar in niet bij te houden tempo op en trachten elkaar te overtroeven in anticommunisme en terreur. De radeloze woede uit zich in allerlei maatregelen: het juniregime van Ky Thieu wil alle jongeren in uniform steken, de 36 dagbladen in Saigon tot 2 (1 burgerlijk en 1 militair) reduceren, de avondklok instellen en nog meer tegenstanders in het openbaar terecht stellen. De fascistische staat schijnt hiermee een hoogtepunt bereikt te hebben. Dat gans Z.O.-Azië de ontwikkeling steeds meer met lede ogen aanziet, laat zich gemakkelijk raden; het ziet er naar uit alsof de dominotheorie zich nu toch gaat ontwikkelen, maar thans onder invloed van de Amerikanen zelf: Indonesië en Cambodja hebben het NBF als wettige regering van ZV erkend, Birma heeft beloofd geen luchtbases aan de VS af te staan, India en Pakistan protesteren, de ZOAVO heeft geen enkele betekenis meer.

China ziet in de gebeurtenissen zowel een directe bedreiging als een bevestiging van haar opvattingen over het agressieve gevaar van het Amerikaanse imperialisme en wint hierdoor steeds meer aanhang in de derde wereld. Daartegenover worden bressen geslagen in de coëxistentietheorie van de Sovjet-Unie (die daar trouwens ook nog door velen in twijfel getrokken wordt): al te gemakkelijk kan zij als een symptoom geïnterpreteerd worden. Het is niet uitgesloten, dat de voorstanders van een hardere politiek de bovenhand halen of zelfs de huidige leiders niet anders kunnen doen dan hun verbale verontwaardiging in daden om te zetten. De vroegere raadgever bij het Staatsdepartement, thans professor in de politieke wetenschappen Hans J Morgenthau voorzag na een verblijf te Moskou een onvermijdelijk ingrijpen vanwege de Sovjetunie, in dien niets in de situatie veranderde (NO 6.4.65).

Niet te onderschatten is de weerslag op de Verenigde Staten zelf. Het verschil tussen de "Hawks", voorstanders van een agressieve politiek - o.m. een optreden tegen China -, en de "doves", apostels van coëxistentie en vreedzame regelingen, is ongeveer niet meer waar te nemen. Johnson heeft de nauw merkbare lijn van koude tot warme oorlog eigenlijk al overschreden en menig waarnemer heeft terecht opgemerkt, dat hij eigenlijk een Goldwaterpolitiek voert. Toch is hij voor een deel van de opinie nog te week (feit waarmee men rekening zal te houden hebben bij de verkiezingen): dit alles brengt een verschuiving naar rechts in het politieke klimaat teweeg. Vandaar ook de invoering van een scherpe censuur die ook voor vervalsing van berichtgeving niet uit de weg gaat: zelfs de NYT weigerde reeds in april 1963 een deel van de brieven van Bertrand Russell over het gebruik van chemische wapens te publiceren; dezelfde NYT klaagde dan toch op 24.4.65 het feit aan, dat hooggeplaatste vertegenwoordigers van de regering in Washington en Saigon keer op keer nieuws uit Vietnam verduisterd, vertroebeld of verwrongen hebben en dat de United States Information Agency alle officiële mededelingen in VN controleert. De commissie voor persvrijheid van de Amerikaanse vereniging van hoofdredacteuren vond het trouwens op 15.4.65 nodig, in haar jaarverslag het departement van landsverdediging te beschuldigen van geleide berichtgeving, waarbij een extra veeg uit de pan gegeven werd aan McNamara. Het gaat hier om één voorbeeld uit een reeks van protesten tegen aantasting van de persvrijheid.

Gelukkig bereiken ons ook protesten tegen deze verrechtsing. Er is in de Amerikaanse samenleving een steeds duidelijker waar te nemen tegenstroom tegen de officiële, als rampzalig gevoelde politiek. Symptomatisch zijn b.v. de reacties van een deel van de pers bij het bekend worden van het gebruik van gassen, mede onder invloed van de hierdoor verwerkte schok bij andere volken. Een aantal senatoren hebben zich verzet tegen de officiële Amerikaanse

visie en strategie. De manifestatie van 15.000 studenten voor het Witte Huis op 18.4.65 was een nieuw element in het politiek klimaat. Naast openlijke protesten ontving het Staatsdepartement reeds meer dan 20.000 brieven waarin om uitleg wordt verzocht. Ook in vele universiteiten laat zich de bezorgdheid over de gang van zaken afmeten aan vergaderingen en debatten over de Vietnamese kwestie (aande New Yorkse University werd zelfs geld ingezameld voor het NBF). Dit doorbrekend politiek bewustzijn en zelfs politieke moed is wel een verheugend teken en wordt trouwens door de officiële instanties reeds zo alarmerend gevonden, dat er ernstige inspanningen gedaan worden om bewindvoering tegenover eigen onderdanen en geallieerden goed te praten. Het merkwaardigste document is wel het door meer dan 3000 personen ondertekende manifest waarin alle vormen van geweldloos verzet en burgerlijke ongehoorzaamheid, tot en met dienstweigering, aangemoedigd worden en waar in onze pers merkwaardig weinig aandacht is besteed (bij de ondertekenaars o.m. psycholoog Erich Fromm, kernfysicus Linus Pauling, vakbondsleider Philip Randolph, organisator van de burgerrechtenmars op Washington Bayard Rustin).

Dat alle niet-gebonden landen (van Ghana tot Ethiopië, van India tot Zambia, van Nepal tot de V.A.R.) de buitenlandse inmenging afkeurden is herhaaldelijk door allerlei oproepen en verklaringen bevestigd^{de} worden. Ook in Europa zijn de meningen trouwens sterk verdeeld. Frankrijk pleit sterk voor een verzoening en voor onderhandelingen waarbij ook het NBF betrokken zou worden (vandaar de breuk met Saigon). De officiële Britse houding is nogal pro-Amerikaans, maar Wilson moet rekening houden met een zeer militante oppositie hiertegen in zijn eigen partij. In de meeste landen worden comités voor de vrede in VN gevormd. Slechts de traditionele rechtse krachten - en dan nog! - en onverbeterlijke slippendragers als de Duitse S.P.D. of de ^{it}enlandse zaken Spaak blijven de Amerikaanse politieke gedragslijn steunen, gewoonlijk tegen hun eigen basis in.

Slotbeschouwingen

Over de gevaren van de ontwikkeling werd lang genoeg uitgeweid. Optimistische hypothesen gewagen van een nieuwe Koreaanse oorlog die jaren en jaren kan aanslepen; anderen spreken van onvermijdelijk Russisch ingrijpen, wereldconflict, van atoomwapens (beperkt?) , beperkt gebruik

Alle Amerikaanse beschouwingen sluiten tot nog toe een onderhandeling met het NBF uit; ten hoogste willen zij het als waarnemer bij een Noordvietnamese delegatie aanvaarden, wat onmogelijk door dit NBF kan geaccepteerd worden, vermits het zelfstandig het grootste gedeelte van de opstand gevoerd heeft en dus als gesprekspartner moet erkend worden. Zelfs indien Moskou en Peking bereid zouden gevonden worden tot een akkoord boven het hoofd van VN en, zal dit niet meer mogelijk zijn na al de jaren van de revolutie en inspanningen. Elke bespreking - waarvoor de akkoorden van Genève een basis kunnen bieden - veronderstelt dus vooraf twee noodzakelijkheden: stopzetten van de bombardementen en erkenning van het NBF. Soms wordt ook nog het terugtrekken van alle buitenlandse troepen geëist: toch schijnt zelfs Hanoi deze door de Amerikanen praktisch niet in te willigen eis niet als voorafgaandelijk aan elke bespreking te zien; dit terugtrekken zou dan als resultaat van de discussie kunnen gezien worden. Hier ligt aldus een kleine sprankel hoop in een nogal hopeloze situatie. Aan een regeling langs de UNO om (door de VS en door Spaak gesuggereerd) kan niet gedacht worden, vermits twee van de belangrijkste betrokkenen, nl. NV en China, er geen zitting hebben.

Al te dikwijls is de Vietnamese kwestie als een soort wespennest en moeilijk te begrijpen embroglio voorgesteld. Zij bevat echter een paar duidelijke krachtlijnen. Een poging tot onafhankelijkheid

10

uit de westerse invloedssfeer met allicht socialistisch karakter wordt door de VS niet aanvaard; de massale bewapening dient dan ook voor een groot deel om dergelijke emancipatie tegen te gaan. Het gevaar van atoomoorlog, waarmee steeds bedreigd wordt als uit het oosten komend, schijnt uit het westen te moeten verwacht worden, vermits de VS de enigen zijn die de mogelijkheid van het gebruik van atoomwapens als eersten - niet als antwoord - opperen. Dergelijke krachtmetingen, waarbij het anticommunisme als hoogste waarde op de voorgrond staat, verwekt een fascinering in de landen die erin verwickeld zijn, omdat zij nog onmogelijk hun schijn democratie kunnen ophouden.

Het is de taak van alle vooruitstrevende krachten ter wereld deze situatie goed te begrijpen, hun solidariteit met de Amerikaanse bewindvoerders te verbreken en door allerlei daden te vervangen door een solidariteit met het NBF, zowel met het oog op een zelfstandig VN dat zijn eigen lot in handen kan nemen als met het oog op wereldvrede.

7.7.1965

Voornaamste bronnen:

W. Burchett, De Heimelijke oorlog. De Verenigde Staten in Vietnam en Laos. (Amsterdam 1964).

New York Times (NYT)

Le Monde

De Standaard

De Groene Amsterdammer

U.S. News and World Report (NWR)

Le Nouvel Observateur (NO)

Links

Vooruit

Buiten de Perken (BP)

Bevrijding

V.S. zetten hun diplomatieke vredescampagne voort

3 Jan 66 ma

De wereldomspannende diplomatieke vredescampagne die door de Verenigde Staten is gelanceerd en die moet aantonen dat het Washington ernst is met zijn streven naar vrede in Vietnam, is zondag onverflauwd voortgezet. Zo had Averell Harriman in New Delhi een onderhoud met premier Sjastri van India. Vanmorgen heeft hij in Pesjavar gesproken met president Ajoeb Khan van Pakistan, die hiervoor zijn reis naar Tasjkent (waar hij Sjastri zal ontmoeten) enige uren heeft uitgesteld. Eerder had Harriman gesproken met president Tito van Joegoslavië. Op het reisprogramma van Harriman staan voorts nog Teheran en Kairo, waar hij president Nasser zal ontmoeten. Mennen Williams, Amerikaans onderminister van buitenlandse zaken belast met de behandeling van Afrikaanse aangelegenheden, heeft in Algiers gesproken met president Boumedienne van Algerije. Ook bezocht hij Rabat. In de loop van zondag kwam hij in Tunis aan, waar hij door president Habib Bourguiba van Tunesië ontvangen werd. Zondagavond is Mennen Williams doorgereisd naar Addis Abeba. Later reist Williams door naar Kenis en Nigeria.

de troepen waren zaterdag met helischroefvliegtuigen aangevoerd ter ondersteuning van Zuidvietnamese strijdkrachten die de afgelopen dagen tweemaal met de Vietcong waren slaags geweest.

Het betrokken gebied is reeds lang tijd in handen van de Vietcong. Het was voor het eerst dat er Amerikanen in dit gebied, dat op 60 km. ten zuidwesten van Saigon ligt, in actie kwamen. De tegenstand was tot dusver licht, aldus een Amerikaanse woordvoerder. Hij zei dat honderd verdacht personen waren aangehouden.

Ho Tsji Minh richt boodschap tot Amerikanen

In Washington is vernomen dat president Johnson vastbesloten is om zowel bij de huidige pogingen als bij eventuele onderhandelingen over de kwestie-Vietnam geduld te betrachten. Dit neemt echter niet weg, dat men in Washington verwacht dat Johnson het Congres om belangrijk meer militaire steun aan Zuid-Vietnam zal vragen als de vredescampagne van de V.S. mocht mislukken. In Washington is men met betrekking tot de campagne sceptisch gestemd.

Huichelachtig

Het officiële blad van de Noordvietnamese communistische partij heeft de Amerikaanse vredes pogingen zaterdag huichelachtig genoemd en gezegd dat de Vietnamezen zullen blijven strijden tot de overwinning. Het Vietnamese volk beschikt over alle middelen om de Amerikanen te verslaan, onverschillig hoeveel versterkingen zij aanvoeren, aldus het blad Nhan Dan in een hoofdartikel.

„1965 was een jaar waarin ons volk grote overwinningen heeft behaald en waarin de Amerikanen grote nederlagen zijn toegebracht, 1966 zal voor ons volk een jaar zijn waarin nog grotere overwinningen zullen worden behaald”, aldus het blad. Volgens Nhan Dan is aan de Amerikaanse heerschappij in de lucht een einde gekomen en zijn 850 Amerikaanse toestellen boven Noordvietnam neergeschoten. „Op alle slagvelden in het zuiden

boodschappen werden op Oudejaarsdag verstuurd.

Uitbreiding

Volgens het Russische partijblad Prawda zijn de Amerikanen van plan de oorlog in Vietnam uit te breiden tot Laos en Cambodja. Het blad schreef zondag dat met dat doel wapens en munitie worden geleverd aan rechtse groepen, die worden aangezet „tot aanvallen op de patriotten”.

De Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Rusk, had zelf volgens de Prawda op 9 december op een persconferentie gezegd dat de Verenigde Staten zich ontslagen achten van de verplichting, de Geneefse overeenkomsten van 1962 over Laos na te leven. „waaruit eens te meer blijkt hoe lichtvaardig de heersende kringen van de Verenigde Staten bij het nastreven van hun imperialistische oogmerken het internationale recht en de gebruiken met voeten treden”.

Als voorwendsel wordt, aldus het blad, gebruikt dat er verbindingsslijnen van Noord- naar Zuid-Vietnam door Laos zouden lopen en dat zich in Laos Noordvietnamese troepen zouden bevinden. De Amerikanen hadden ten aanzien van Cambodja dezelfde plannen. Hoe valt deze „uitbreiding van de agressie” te verenigen met Washingtons fameuze „vredes pogingen” inzake Vietnam waarover de Amerikaanse propaganda nu zo'n kabaal maakt? aldus het blad.

Zuiveringsactie

Amerikaanse parachutisten, met steun van Australische en Nieuwzeelandse artilleristen, zijn zondag een zuiveringsactie begonnen in de Mekongdelta, waar leden van de Vietcong zouden trachten zich meester te maken van de rijstogst. De genoemde

ten het initiatief stevig in handen. Strategisch bevindt de vijand zich in een meer passieve positie dan ooit. Zoals een woeste tijger die in een moeras gevangen zit, kunnen zij nergens heen", schrijft Nhan Dan.

Delegatie

Een Russische delegatie onder leiding van Sjelepin vertrekt donderdag a.s. naar Hanoi, zo is zondag van gezaghebbende Russische zijde vernomen. Over het doel van Sjelepins reizen de meningen uiteen. Aanvankelijk — vooral toen men verwachtte dat de afvaardiging nog voor dit weekeinde zou afreizen — dacht men dat het zwaartepunt zou vallen op een Russische poging om de Noordvietnamese leiders te bewegen tot overleg met de Amerikanen. Nu inmiddels zowel van Russische als van Noordvietnamese zijde afwijzend is gereageerd op het vredesstreven van de Amerikaanse regering, acht men het aannemelijker dat Sjelepin zal trachten Noord-Vietnam aan de zijde van Moskou te krijgen in het ideologisch geschil met Peking, terwijl wellicht ook meer Russische hulp zal worden toegezegd ingeval de V.S. hun optreden in Vietnam zouden uitbreiden.

Boodschap

Ho Tsji Minh, president van Noord-Vietnam, heeft vrijdag een nieuwjaarsboodschap tot het Amerikaanse volk gericht waarin hij het ter gelegenheid van het nieuwe jaar "van ganser harte" vrede, voorspoed en geluk toewenst.

"Het volk van Vietnam streeft naar vrede, doch deze kan niet wezenlijk zijn zonder werkelijke onafhankelijkheid. Amerikaanse imperialisten plegen agressie in Vietnam en het Vietnamese volk moet strijden om zijn onafhankelijkheid te beschermen en de vrede te verzekeren. De regerende kringen in de Verenigde Staten spreken van vrede, maar voeren in feite de oorlog op. Laten zij de agressie beëindigen en de Amerikaanse troepen uit Zuid-Vietnam terugtrekken, opdat het Vietnamese volk zijn eigen zaken kan regelen, zoals ook is neergelegd in de akkoorden van Genève. Dan zal er onmiddellijk vrede in Vietnam zijn", aldus het Noordvietnamese staatswoord.

Ho Tsji Minh verklaart in zijn nieuwjaarsboodschap verder, dat het Vietnamese volk vriendschap met "het grote Amerikaanse volk" zeer op prijs stelt. "Ik richt een warme groet tot het Amerikaanse volk en zeg het dank omdat het van zijn regering een beëindiging van de agressieve oorlog in Vietnam verlangt. U doet dit, vrienden, tevens om vele jonge Amerikanen te sparen voor een nutteloze dood in een onrechtvaardige oorlog tegen Vietnam, dat duizenden kilometer van de Verenigde Staten verwijderd ligt. Ik wens het Amerikaanse volk nieuwe triomfen toe in zijn strijd om democratie, vrede en geluk", zo sluit Ho Tsji Minh zijn boodschap.

Paus Paulus heeft de regeringen van Noord- en Zuid-Vietnam en die van de Sowjet-unie en China boodschappen gezonden waarin hij aandringt op het herstel van de vrede in Vietnam.

M: (Weekprogramma: Byou: Een Ec-
de vrouw (2.30 1.30 9.30: vr: 2.30 1.
1.30 9.30) Casino: Winnetou, hal
HILVERSUM
en.
(8: zazo: 2 8) Alles bioscopen vrijdag
2 4.30 7 9.30) Victoria: Zorba de
7 9.30: wo: 2.30 8) Rex: Help! (8:
onje: Zorro contra Samson (7 9.30: zo:
urle in Bahia (8: zazo: 2 4.30 7 9.30)
M: (Weekprogramma: Cinema: O.S.
ALMAAR
(2 7.15 9.30 zazo: 7.15 9.30: vr. Esio-
carabinieri (1.15 3.30 7.15 9.30) Blo: I
war lord (1.30 3.45 7 9.30) De Ukkjk:
nple melkboer (1.30 3.45 7 9.30) Royv:
zazo: 1.30 3.45 7.15 9.30)

W. Buikhuisen, geboren in 1933, is afkomstig uit Groningen. Hij is afgevoerd tot gewoon hoogleraar in de groepspsychologie te Leiden. Hij bezocht het Nederlandsche Instituut voor het buitenland (O.I.B.) te Breukelen en ging in 1955 de Universiteit van Amsterdam in psychologie studeren. In 1961 deed hij zijn doctoraal. Enige tijd werkte hij bij Unilever op het gebied van markt- en kwaliteitsonderzoek; daarna ging hij naar de Universiteit Utrecht bij prof. dr. M.

W. Buikhuisen tot oogleraar benoemd

W. Buikhuisen, geboren in 1933, is afkomstig uit Groningen. Hij is afgevoerd tot gewoon hoogleraar in de groepspsychologie te Leiden. Hij bezocht het Nederlandsche Instituut voor het buitenland (O.I.B.) te Breukelen en ging in 1955 de Universiteit van Amsterdam in psychologie studeren. In 1961 deed hij zijn doctoraal. Enige tijd werkte hij bij Unilever op het gebied van markt- en kwaliteitsonderzoek; daarna ging hij naar de Universiteit Utrecht bij prof. dr. M.

De brandweer werd 's middags om vijf uur gealarmeerd voor een grote uitstaande brand in een opslagloods van de kousenfabriek Gebroeders Cool N.V. De brand bleek te zijn overgeslagen op een aangrenzende loods, waarin voor ongeveer 140.000 aan goederen van een binnenverhuurbedrijf was opgeslagen. Deze voorraad ging in vlammen op. Ook een derde loods werd in de as gelegd. Daarin bevonden zich ondermeer enige tienduizenden paren kousen. Van deze loods sloeg de brand naar de kantine en de garderobe van de kousenfabriek en naar het keukens van de wasserij Karel Roos in anderhalf uur duurde het tot het sein "brand meester" kon worden gegeven.

De brandweer werd 's middags om vijf uur gealarmeerd voor een grote uitstaande brand in een opslagloods van de kousenfabriek Gebroeders Cool N.V. De brand bleek te zijn overgeslagen op een aangrenzende loods, waarin voor ongeveer 140.000 aan goederen van een binnenverhuurbedrijf was opgeslagen. Deze voorraad ging in vlammen op. Ook een derde loods werd in de as gelegd. Daarin bevonden zich ondermeer enige tienduizenden paren kousen. Van deze loods sloeg de brand naar de kantine en de garderobe van de kousenfabriek en naar het keukens van de wasserij Karel Roos in anderhalf uur duurde het tot het sein "brand meester" kon worden gegeven.

angereken en zo ernstig gewond, in de nacht van vrijdag op zaterdag in een ziekenhuis is overleden. 22-jarige schipper C. Pronk is op aarsavond bij Mithra in te van Freiburg in Duitsland uit hetrein Bazel-Amsterdam geval-Prinsig gewond is hij naar een zie-uis gebracht, waar hij korte tijd is overleden. dagavond om half acht is op de Weert - Roermond de rij landbouwer J. R. Princen uit bij het binneplaatsje van het complex. Een auto aangereken. Hij was op de Delpersingel te Breda is een jaar op de 47-jarige C. A. om het leven gekomen nadat hij in auto tegen een boom was ge- en vervolgden in het water van gel terecht was gekomen. Grubbe v o r t is op zaterdag de 45-jarige E. Ver- uit Horst met zijn auto tegen een gebotst. Hij was vrijwel op slag een ziekenhuis te Rotterdam is vrijdagnacht de 25-jarige A. met enige tienduizenden paren kousen. Van deze loods sloeg de brand gelegd. Daarin bevonden zich onder- Ook een derde loods werd in de as vlammen op. Ook een derde loods werd in de as gelegd. Daarin bevonden zich onder- meer enige tienduizenden paren kousen. Van deze loods sloeg de brand naar de kantine en de garderobe van de kousenfabriek en naar het keukens van de wasserij Karel Roos in anderhalf uur duurde het tot het sein "brand meester" kon worden gegeven.

Vredesoffensief

31/10/68

WASHINGTON heeft zijn vredesoffensief nog uitgebreid. Harriman is in Polen, Joegoslavië en India geweest. Mennen Williams heeft Rabat, Algiers en Addis Abeba gedaan. Goldberg is naar Londen, Parijs en Rome geweest. Er wordt niet verteld wat deze afgezanten zeggen, maar hun missie zal wel eerder liggen op het terrein van begrip wekken voor het Amerikaanse standpunt, waarvan de bereidheid tot onderhandelen overigens maar een deel is, dan op een streven in de richting van contact te komen met Hanoi.

De ruime publiciteit voorsnelt weinig kans op slagen. Bij de affaire-Pira was de mening vrij algemeen, ook de voortijdige publiciteit de serieuze kanten die er mogelijkwijs aanzat bedorven had. Wanneer Washington enkele weken later de volle publieke aandacht op zijn vredesoffensief laat vallen, dan schendt het de psychologische voorwaarden voor een gesprek op dit ogenblik.

Washington is bezig de wereldopinie te mobiliseren. Wil het daarmee druk

De Toestand

op Hanoi uitoefenen? Het is al te naïef daar iets van te verwachten, zelfs wanneer Algiers, Rabat en Addis Abeba vol begrip voor het Amerikaanse standpunt, Hanoi vermanend zouden toespreken.

De „wereldopinie” zal Hanoi weinig deren, zomin als Washington zich erg in het nauw gebracht voelde door de communistische wereldvredecongressen van een aantal jaren geleden.

* * *

ONDERHANDELINGEN en vrede kan men in de politiek niet als een geïsoleerd, in alle omstandigheden om eigen waarde na te streven goed zien. Het lijden van mensen, de ontmenselijke gruwel van de oorlog zijn in de politiek haast te verwaarlozen factoren.

Onderhandelingen en vrede zijn de neerslag van een militaire en politieke situatie. Dat zijn de factoren die tellen, niet het leed, niet de druk van Algiers of Rabat.

Amerika had het vorig jaar gehoopt dat de bombardementen en de uitbreiding van de troepenmacht van 17.000 adviseurs tot bijna 200.000 soldaten de factoren zouden zijn die een vrede tot stand zouden kunnen brengen, naar

Amerikaans patroon, d.w.z. een vrede die de communisten de essentie van hun streven zou onthouden.

Bombardementen en „escalation” hadden moeten leiden tot de communistische erkenning, dat verder uitstel ondraaglijk kostbaar zou zijn en de overwinning niet nader zou brengen.

* * *

HANOI en de Vietcong zien dat wat anders. Amerika meent vermoedelijk de „position of strength” bereikt te hebben van waaruit het redelijk kan onderhandelen. Het gevaar van een niet-communistische nederlaag is afgewend.

Voordat wij de vraag aansnijden of Washingtons militaire taxatie wel geheel juist is, moet het ons van het hart dat de Amerikaanse regering bitter weinig schijnt te begrijpen van de psychologie van de tegenstander. De Amerikanen menen de oorlog militair niet te kunnen verliezen, maar dat is minder belangrijk dan dat zij hem niet kunnen winnen, zomin als (bij alle verschillen) Mollet noch de Gaulle de Algerijnse oorlog kon winnen.

Hanoi en de Vietcong, in staat geacht 100.000 man geregelde troepen en 100 à 150.000 geurrillastrijders op de been te brengen, schatten de Amerikaanse positie als zwakker dan de Amerikanen zelf schijnen te doen. Zij hopen de Amerikanen te verslaan in uithoudingsvermogen, vooral wanneer nodig zou blijken, dat Amerika tot een zekere graad van mobilisatie moet overgaan om de oorlogsinspanning in Vietnam op voldoende peil te brengen.

* * *

DE MILITAIRE medewerker van The New York Times die pas een bezoek aan Vietnam heeft gebracht, bericht dat er behoefte is aan veel meer troepen, die gebruikt zouden kunnen worden in snelle offensieve operaties, bij het open houden van de wegen, bij de bewaking van de rijstooft, bij de vestiging van de invloed van de regering van Saigon en bij de vernietiging van de voornaamste steunpunten van de Vietcong.

Zolang de militairen nog zulke grote behoeften hebben, kan Washington toch moeilijk verwachten dat Hanoi vol angst Washingtons „position of strength” erkent. Washington staat nu voor de noodzaak de oorlogsinspanning uit te breiden als Hanoi niet praten wil en het heeft er veel van dat merq het vredesoffensief, het begrip wekker voor het Amerikaanse standpunt tegen deze achtergrond moet zien.